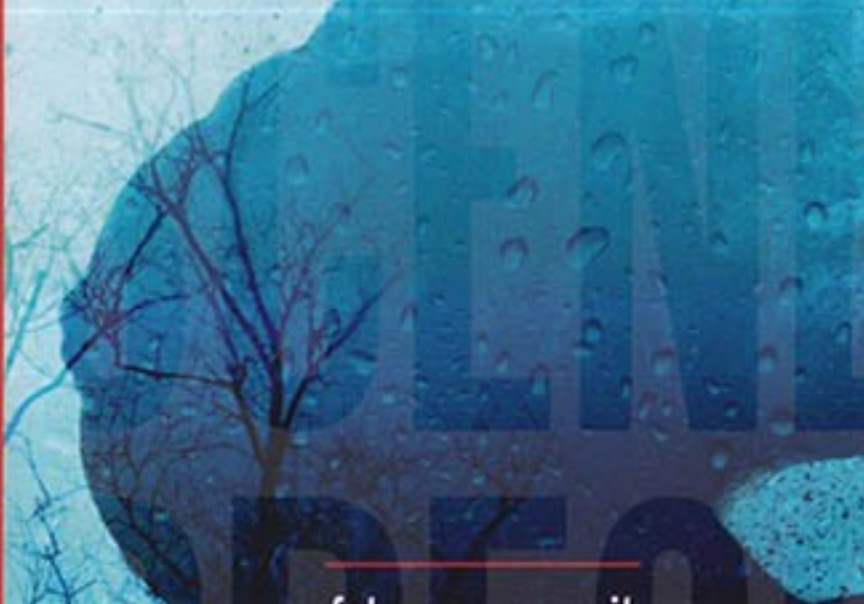

te cu fantome plină de atmosferă, care te înfioară cu adevărat și are nuanțe politiste."

Kirkus Reviews

ct.eu

RAGNAR JÓNASSON

RAGNAR JÓNASSON

FATA CARE A MURIT

Original: *Þorpið* (2019)

Traducere din limba engleză:
GEORGE ARION JR.

virtual-project.eu

CRIME SCENE PRESS

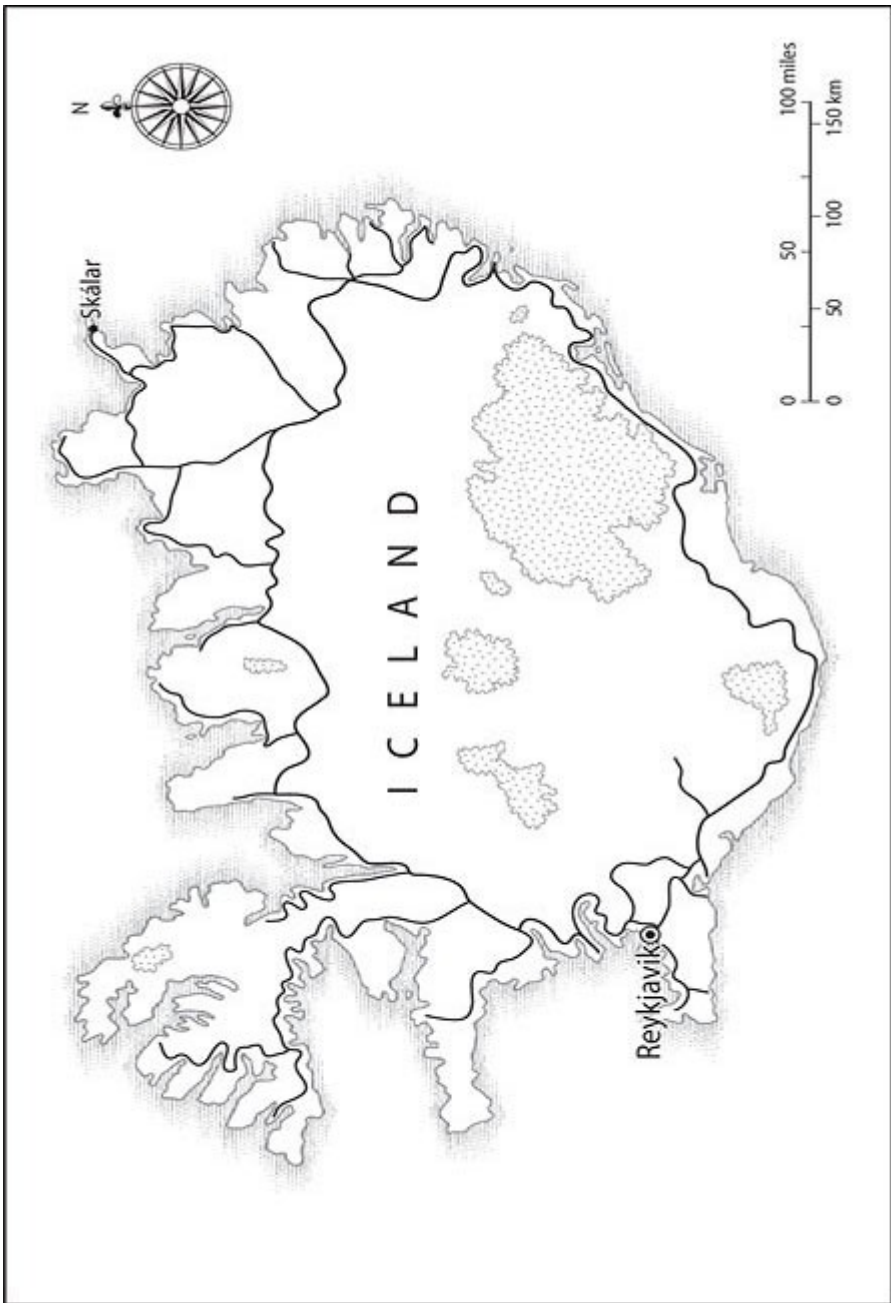
— 2021 —

Scriitorul islandez **Ragnar Jónasson** s-a născut în Reykjavík în 1976. Lucrează ca avocat și predă legislația privind dreptul de autor la Facultatea de Drept a Universității din Reykjavík. În trecut, a lucrat în televiziune și radio, chiar ca reporter pentru Radiodifuziunea Națională Islandeză. Înainte să-și înceapă cariera de scriitor, Ragnar a tradus paisprezece romane ale Agathe Christie în islandeză și a publicat mai multe povestiri scurte în reviste literare din Germania, Marea Britanie și Islanda.

Cărțile lui Ragnar s-au vândut în peste 2 milioane de exemplare în toată lumea, iar numărul e în continuă creștere. Ragnar a devenit bestseller #1 în Germania, Franța, Marea Britanie (Kindle) și Australia (tot Kindle). *Fata care a murit* este primul roman islandez care a intrat în lista de bestselleruri Sunday Times.

Cele două serii care l-au consacrat pe Ragnar sunt Dark Iceland (care îl are în centru pe tânărul Ari Thor) și Hulda (cu detectiva care poartă același nume). Drepturile pentru Dark Iceland s-au vândut deja în 30 de țări.

Ragnar a fondat prima filială a Crime Writers' Association din afara Marii Britanii, în Islanda, și e cofondator al festivalului internațional de literatură mystery & thriller Iceland Noir, care a fost declarat în The Guardian „cel mai bun festival de literatură polițistă din lume.” Locuiește în Reykjavík cu soția și cele două fiice.

NOTA AUTORULUI

Această poveste are loc în satul Skálar la mijlocul anilor 1980. De fapt, Skálar a fost abandonat de la mijlocul anilor 1950, dar decorul este totuși împrumutat din realitate, deși clădirile sunt propria mea invenție. De asemenea, personajele sunt fictive și nu seamănă cu niciun rezident din trecut din Skálar. În ciuda acestui fapt, am încercat să ofer o reprezentare fidelă a faptelor istorice despre această așezare, cu ajutorul informațiilor din lucrări, inclusiv Langnesingasaga (O istorie a oamenilor din Langanes) a lui Fridrik G. Olgeirsson. Mă refer, de asemenea, la basmele populare care sunt păstrate în colecția de basme și legende populare islandeze a lui Sigfús Sigfússon. Orice greșală din carte este desigur responsabilitatea mea.

Îi mulțumesc lui Haukur Eggertsson pentru că mi-a arătat Peninsula Langanes și ruinele din Skálathorp în timpul scrierii acestei cărți. De asemenea, îi sunt recunoscător tatălui meu, Jónas Ragnarsson, procurorului Hulda María Stefánsdóttir și Hannes Mar Árnason, a cărui familie provine din Skálar, pentru ajutorul acordat în citirea manuscrisului. Mulțumesc și lui Helgi Ellert Jóhannsson, care lucrează ca medic la Londra, pentru sfaturile sale în chestiuni medicale.

Spre sfârșitul cărții, citez din poezia „Sleep Song” de Davíd Stefánsson.

Citez și „Lullaby” de Thorsteinn Th. Thorsteinsson, care a fost tipărit în revista Heimskringla din Winnipeg în 1910. Thorsteinn s-a născut în Svarfadardalur, în nordul Islandei, în 1879 și a murit în Canada în 1955.

- Ragnar Jónasson

Trezindu-se din somn, Una tresări.

Deschise ochii, dar nu văzu nimic din pricina întunericului care o apăsa din toate părțile. Cuprinsă de panică, preț de o clipă nu izbuti să-și dea seama unde se află, cu toate că avea sentimentul că e într-un loc ciudat, nu în patul ei. Încremeni de spaimă. Îi era atât de frig! La cum se simțea, probabil că aruncase pilota pe podea, iar în cameră era un frig cumplit.

Se ridică încet în capul oaselor. Preț de o clipă o cuprinsese amețeala, dar senzația îi trecu repede când își aminti unde se află.

În Skálar, pe Peninsula Langanes. În micul apartament din pod. Singură.

Apoi își dădu seama ce o trezise. Sau cel puțin crezu că-și dăduse seama... Îi era greu să deosebească visele de realitate în timp ce simțurile încă îi hălăduiau la granița dintre somn și veghe.

Auzise ceva. Dar ce? Când amintirile începură treptat să-i revină, simți cum i se face pielea de găină. Fusesse un glăscior ascuțit – bănuia că vocea unei fetițe. Da, acum o auzea din nou în minte: o fetiță care cânta un cântec de leagăn.

Nu mai suportă nicio clipă în plus. Se dădu jos din pat și se împletici prin beznă spre întrerupătorul de pe perete. Înjură, nu pentru prima oară, faptul că nu avea o lampă la capul patului, însă o clipă avu o rețineră să aprindă

lumina, de teama a ceea ce ar fi putut dezvălui umbrele odată ce se topeau.

Glasul ascuțit îi răsună sinistru în minte, dar nu reușea să-și aducă aminte cuvintele cântecului. Trebuie să fi fost un vis, indiferent cât de real păruse.

Deodată auzi un trosnet puternic, urmat de un clinchet și o durere înțepătoare în picior care o făcu să se împiedice și să se prăbușească în genunchi.

Își înghiți un țipăt, iar o secundă mai târziu își dădu seama că pășise pe paharul de vin pe care-l lăsase pe podea în seara precedentă. Bâjbâind cu degetele, găsi un ciob care i se ițea din talpă și simți ceva cald și umed cum i se scurge din rană. Cu grijă, scoase bucata de sticlă. Durerea era cumplită.

Trebuia să-și adune toată voința ca să se ridice înapoi în picioare și apoi să caute întrerupătorul de-a lungul peretelui, dar în cele din urmă îl găsi și aprinse lumina. Când încăperea i se dezvălui înaintea ochilor, aruncă o privire împrejur, parcă așteptându-se să vadă o siluetă mică acolo, lângă ea, spunându-și în același timp că își imaginase totul, că glasul nu fusese real, cântecul de leagăn fusese o amăgire, o festă pe care i-o jucase mintea în somn.

Se întoarse șchiopătând în pat, se așeză în capul oaselor, își trase sus piciorul și examinează tăietura care, din fericire, se dovedi că nu era atât de adâncă pe cât se temuse. Acum, că se lămurise că era singură în cameră, simți că bătăile inimii îi încetinesc și pulsul revine la normal.

Apoi, într-o clipită, își aminti cuvintele din cântecul fetei.

Somn ușor, micuță Thrá,
Să visezi frumos...

O străbătu un fior prin tot corpul.

PARTEA ÎNTÂI

I

Cu șapte luni mai devreme

Se caută profesor la capătul lumii.

Una citi din nou titlul neobișnuit.

Stătea la masa din bucătăria micului apartament de la capătul vestic al Reykjavíkului, unde locuia de patru ani după ce reușise cu greu să strângă banii pentru garanție, numai datorită tenacității ei duse la extrem. Mama ei – singura rudă pe care o mai avea – nu reușise să-i împrumute nimic, iar Una fusese obligată, ca întotdeauna, să se descurce singură.

Bucătăria abia dacă se schimbase din ziua când se mutase Una. Era încă neîngrijită și de modă veche, cu linoleum galben pe jos, pereții acoperiți cu faianță acum decolorată și elemente de un roșu țipător care, asemenea aragazului Rafha alb, erau depășite cu cel puțin douăzeci de ani. Nimic din decorul acela nu arăta că ar fi fost din 1985.

Totuși, măcar cafeaua avea gust bun, odată ce-i puneai un strop de lapte. Una prinsese obiceiul cafeinei la facultate și acum nu mai putea fără ea.

— Știu și eu, Sara? zise, încercând să-i zâmbească celei mai bune prietene, care stătea în fața ei la masă.

În ultima vreme nu avusese prea multe motive să zâmbească. Salariul pe care-l câștiga Una ca profesor suplitor la o școală mică din orașul învecinat, Kópavogur, abia îi acoperea facturile și nu avea niciodată siguranța că de la o lună la alta o să aibă îndeajuns de mult de lucru. În ciuda modului foarte strict în care își drămuia banii, îi era mereu dificil să tragă de ei până la următorul salariu. Se resemnase să mănânce cel mai ieftin pește de pe piață, de cel puțin trei ori pe săptămână. De fiecare dată când se pomenea chinându-se să se descurce la sfârșitul lunii, îi părea rău că nu terminase medicina deși, dacă era să fie sinceră cu sine, n-ar fi fost cu nimic mai fericită. Îi trebuiseră trei ani istovitori până să recunoască față de ea însăși că se înscrisese la medicină numai pentru că asta își dorise tatăl ei. Încercase să-i îndeplinească lui visul în loc să și-l urmeze pe al ei. N-ar fi putut lucra niciodată ca medic – pur și simplu nu i se potrivea meseria. N-o pasiona deloc. Trei ani din viață... Luase toate examenele, chiar cu note bune, dar nu era suficient. Lipsea scânteia.

— De ce nu? Haide, Una, mereu te plângi că ți-e greu să te descurci! Îți place să predai. Și ești și genul căreia îi place aventura.

Sara deborda de optimism, ca de obicei. Venise pe la Una în dimineața aceea de sâmbătă cu *Morgunbladid*, având drept unic scop acela de a-i arăta anunțul, conștientă că Una nu-și putea permite abonamentul la ziar. Plănuiau ca în seara aceea să se întâlnească acasă la Sara și să se uite la transmisiunea unui concert organizat pentru copiii înfometați ai Africii. Una abia aștepta: era o raritate ca unicul post TV din Islanda, cel național, să difuzeze ceva atât de interesant. Și-n plus, îi plăcea muzica, îi plăcea să danseze, să iasă în oraș și să se distreze – asta dacă ar fi avut cea mai mică ocazie, își zise cu părere de rău.

— Dar e atât de departe! protestă ea. E în partea cealaltă a țării. Nu găsești punct mai îndepărtat de Reykjavík nici dacă-l cauți.

Se uită din nou la anunț.

— Skálar? Nici măcar n-am auzit de locul ăsta.

— E un sat foarte mic. Un cătun, de fapt. Chiar la capătul Peninsulei Langanes. Uite, scrie aici că au nevoie de un profesor pentru o clasă foarte mică. Îți oferă și cazare gratis. Ai putea economisi cam tot salariul.

După o pauză, Sara adăugă:

— Am văzut la TV anul ăsta un reportaj despre sat. Numai zece oameni locuiesc acolo.

— Ce? Zece? Glumești?

— Nu. De asta au trimis cei de la televiziune un reporter acolo - e cel mai mic sat din țară, sau ceva de genul ăsta. Mi-a rămas în minte: numai zece locuitori, conform ultimului recensământ. Reporterul părea să se amuze. Bănuiesc că asta înseamnă că n-ar trebui să ai mai mult de doi copii cărora să le predai.

Inițial, Una nu se gândise serios la propunerea prietenei ei, dar poate că până la urmă ideea nu era chiar atât de nebunească. Poate că asta era ocazia pe care o așteptase. Nu-i trecuse niciodată prin minte să se mute la țară. Ea era o fată din Reykjavík până-n măduva oaselor, crescuse într-un complex imobiliar din suburbii, construit după război, într-o casuță pe care tatăl ei, medicul, o construisese cam cu mâinile lui. Avusese o copilărie fericită acolo, până la întâmplarea care-i spulberase viața.

Până atunci, dacă era să dea crezare amintirilor, fusese fericită. Se jucase cu prietenii ei pe aleile neasfaltate ale complexului în serile luminoase de vară, văzând cum case noi se ițesc peste tot în jur. Acum se gândi că viața în comunitatea aceea închisă fusese, practic, ca și cum ar fi trăit la sat, chiar dacă nu într-unul cu doar zece suflete.

Imaginile ei din zilele acelea dispărute erau cufundate într-o lucire blândă de nostalgie. Era o perioadă care n-avea să se mai întoarcă niciodată.

Ea și mama ei se mutaseră de acolo, iar acum în casa lor locuiau niște străini. Unei nu-i păsa cine erau - n-avea de gând să se mai întoarcă vreodată. Dar gândul la comunitatea mică din Skálar o tulbura, parcă ar fi fost o cale de a surprinde din nou bucuria copilăriei. Avea nevoie disperată de o schimbare de peisaj.

— Bănuiesc că nu se întâmplă nimic rău dacă-mi depun candidatura, a spus în cele din urmă, fără vreo tragere de inimă reală.

Brusc se văzu luându-și viața de la capăt. Se imagină locuind lângă mare, în inima naturii.

— Dacă e pe Peninsula Langanes, bănuiesc că e lângă mare, nu?

— Normal. Locul depinde în exclusivitate de pescuit. Sună destul de fermecător, nu crezi? Să trăiești într-un loc atât de retras, fără să fii vreodată singur...

Un sat cu zece suflete, unde toată lumea cunoștea pe toată lumea - toată lumea mai puțin ea, se corectă Una. Într-un fel, tot ar fi rămas singură, nu? Urma să fie o străină, cineva din exterior. Dar poate că după asta și tânjise până acum: să trăiască izolată, dar fără să fie singură. Avea ocazia să iasă prin forțe proprii din impasul în care ajunsese și să scape de cursa de șobolani care era orașul, unde salariul i se ducea în mare măsură pe ipotecă. Unde nu avea bani să socializeze, nu avea niciun bărbat în viața ei, iar singura prietenă cu care se putea spune că mai păstra legătura era Sara.

— Of, nu știu, Sara. Ar însemna să nu ne mai vedem deloc, sau numai foarte rar.

— Fii serioasă, îi spuse cu afecțiune prietena ei. Ar trebui doar să facem un efort ceva mai mare ca să ne vizităm.

Apoi:

— Sinceră să fiu, de asta am ezitat puțin înainte să-ți arăt anunțul. Pentru că nu vreau să te pierd. Dar tot cred că e ocazia ideală pentru tine – timp de un an sau așa ceva.

Se caută profesor la capătul lumii. Sinceritatea anunțului o atrăgea pe Una. Nu încercau să ascundă faptul că jobul urma să fie o provocare. Se întrebă câți oameni aveau să candideze. Era posibil să fie singura persoană. Dar trebuia să recunoască și că aici, în oraș, nu o țineau prea multe lucruri. Bineînțeles, era Sara, dar, la drept vorbind, nu mai erau la fel de apropiate ca odinioară. Acum că Sara își întemeiasă o familie – avea soț și un copil –, părea să aibă tot mai puțin timp pentru prietenia lor. Se întâlniseră la liceu, dar cu timpul viața hotărâse să le trimită pe căi diferite. Una se amăgise singură dacă avusese impresia că seara aceea avea să fie ca pe vremuri, când petreceau până noaptea târziu. Pe atunci, s-ar fi uitat împreună la concert, și-ar fi pregătit niște cocktailuri exotice și ar fi râs. Brusc avu bănuiala cumplită că Sara îi arătase anunțul numai ca să scape de ea. Poate că, în sinea ei, era plictisită de prietenia lor.

Ei bine, adevărul era că Unei n-avea să i se pară greu să petreacă iarna în Langesfjorden fără s-o vadă pe Sara. De mama ei se îngrijora că avea să-i fie mai dor. Erau foarte apropiate, trecuseră prin multe împreună, dar mama ei, o femeie în formă, sănătoasă, în vârstă de 57 de ani, își găsisese de mult un alt soț, pe care-l adora. Nu, Una trebuia să fie realistă: mama ei nu mai avea nevoie de ea în fiecare zi.

— Mă rog, să lăsăm asta deocamdată, spuse ea și împături *Morgunbladid*. Pot să păstrez ziarul?

— Sigur.

Sara se ridică. Își terminase cafeaua din ceașcă.

— Trebuie să plec, dar ne mai vedem în seara asta, da? O să fie amuzant, doar noi două – petrecem seara ca fetele. Și îmi promiți că o să te gândești la asta? Adică la job. Cred că ar putea fi exact ce ai nevoie.

Iar Una se pomeni gândindu-se că poate era momentul să meargă mai departe și să întâlnească oameni noi. Să facă o dată în viața ei ceva spontan și interesant, fără să piardă prea mult timp cumpănind avantajele și dezavantajele.

— Bine, bine, spuse zâmbind. Îți promit.

II

Era o zi de august neobișnuit de frumoasă, călduță, fără ca vreo adiere să tulbure frunzele, iar din când în când se iveau și câte o rază răzleață de soare.

De obicei, luna august i se părea Unei mai degrabă deprimantă. Marca sfârșitul scurtei veri islandeze, momentul în care primul întuneric veritabil începea să se insinueze din nou după câteva săptămâni de nopți albe. Însă în anul acela îl simțea diferit. Stătea în picioare pe treptele din fața blocului din Kópavogur unde mama ei locuia împreună cu tatăl vitreg al Unei. Clădirea era atât de mohorâtă și dărăpănată că Unei nici prin gând nu i-ar fi trecut să stea vreodată acolo. Era mult mai fericită în apartamentul ei mic din vechiul cartier de vest, chiar dacă se afla la demisol. Acum, însă, îl închiriasse unei perechi tinere, care avea un copil mic.

Mama Unei ieșise cu ea după ce-și băuseră cafeaua de dimineață. Venise momentul să-și ia rămas-bun, cel puțin pentru o vreme.

— O să venim să te vizităm, să știi, draga mea. Și, oricum, e numai pentru un an, nu-i așa?

— Doar cât ține anul școlar, mamă, numai peste iarnă, zise Una, dar sunteți bineveniți oricând.

Nu era sinceră întru totul. Mama ei era binevenită, dar Una nu încercase niciodată să se apropie de noul soț – în fine, ea încă îl vedea ca fiind nou, cu toate că intrase în viața lor cu mult timp înainte. Avea ceva ce nu-i plăcea, însă n-ar fi putut spune exact ce anume.

— Ai de gând să înnoptezi undeva? Întrebă mama ei. Ai foarte mult de mers până acolo. Cred că sunt mai bine de 700 de kilometri! Trebuie să te odihnești dacă simți că te ia somnul. E periculos să conduci dacă ești obosită.

— Știu, mama, răspunse Una răbdătoare. Mă opresc la Akureyri.

Pisălogeala mamei ei putea întrece limita, uneori. Avea nevoie de spațiu să respire, să i se permită să se descurce de una singură. Și ce ocazie mai bună decât aceea: să accepte să fie profesoară într-un sat atât de mic că abia dacă merita să poarte un nume! Avea numai zece locuitori. Oare cum putea o comunitate atât de mică să supraviețuiască?

Fără îndoială avea să fie interesant și, spera ea, revigorant, și pentru trup, și pentru suflet. Fusesse o joacă de copii să obțină postul. La câteva zile după ce Sara trecuse pe la ea cu anunțul, Una își adunase într-un târziu curajul să sune. Îi răspunsese o femeie – de vreo treizeci de ani, bănuise Una – care locuia în Skálar și care, în aparență, făcea parte din comitetul local pentru educație.

— Mă bucur foarte mult că ești interesată, spusese femeia. Sinceră să fiu, n-a mai sunat nimeni altcineva.

Una îi explicase că avea calificare de profesor și multă experiență în spate.

— Dar de ce vrei să te muți aici? întrebuse femeia.

Pe moment, Una nu găsisese niciun răspuns. Avea atât de multe motive: ca să scape de viața monotonă de la oraș; ca să ia o pauză de la Sara sau, mai bine zis, s-o lase pe Sara să-și vadă singură de viață o vreme; să ia o pauză de la mama ei – și, mai mult, de la tatăl ei vitreg; ca să schimbe peisajul. Însă adevăratul motiv zăcea mult mai în profunzime.

— Pur și simplu vreau să încerc să locuiesc la țară, îi spusese femeii după o pauză.

Cu toate că nu primise postul atunci, pe loc, știuse că avea șanse mari să fie acceptată. Înainte să încheie convorbirea întrebuse:

— Câți copii sunt... Cător copii va trebui să le predau?

— Sunt doar doi, două fete. Au șapte și nouă ani, veni răspunsul.

— Numai două fete? Și aveți nevoie de profesor?

— Da, adevărul e că avem. Școala cea mai apropiată e prea departe ca să fie duse cu mașina, mai ales iarna. Și sunt niște fete minunate.

Iar acum venise momentul. Una pornea în aventura ei de acolo, din Kópavogur, la ivirea zorilor. O iarnă petrecută la țară, chiar la capătul Peninsulei Langanes, printre străini, având numai două eleve. În continuare i se părea ușor caraghios că era angajată să predea unei clase atât de mici. Nu se justifica sub nicio formă un salariu întreg. Dar în sinea ei era entuziasmată. Ideea o atrăgea cât se poate de tare.

Salka, femeia cu care vorbise la telefon, îi lăsase impresia că e prietenoasă și abordabilă. Dacă toți localnicii erau ca ea, poate că sătucul avea s-o primească pe Una cu brațele deschise. Și poate că ea urma să fie atât de

fermecată de peisaj și de oameni încât să nu mai vrea să plece după terminarea contractului...

Ieși din reverie când mama ei o atinse pe braț și repetă întrebarea, cu toate că Una îi răspunsese deja:

— Ești sigură că e doar pentru un an?

— Doar o iarnă, da. N-am de gând să locuiesc pentru totdeauna atât de departe de Reykjavík.

Îi zâmbi încurajator mamei ei.

— Ei bine, Una, mă simt ca și cum pasărea a zburat într-un târziu din cuibul ei.

— Ce prostii, mama! Am zburat din cuib acum mulți ani.

— Da, draga mea, dar n-ai fost niciodată departe. Am fost mereu alături una de cealaltă... Sper doar să nu-ți fie prea greu să stai acolo singură, să nu poți veni la mine să vorbim despre... în fine, despre trecut.

Pe Una o cuprinse brusc o bănuială că mama ei își descria, de fapt, propriile temeri, că pentru ea separarea avea să se dovedească mai dificilă decât își dăduse seama Una.

O îmbrățișă tare și rămaseră o clipă pe loc, fără să rostească vreun cuvânt.

Nu mai era nimic de spus.

Nu mai omorâse niciodată un om.

Nu fusese nici măcar pe-aproape, în ciuda reputației sale sinistre. O reputație merită să inspire respect și teamă, cultivată în mod deliberat pentru că avea de păstrat o poziție. Suficient de mulți oameni n-aveau nicio

îndoială că e capabil de crimă, iar unii poate credeau chiar că făcuse niște victime, date fiind toate momentele în care fusese nevoit să recurgă la violență. Cu toate că înfățișarea lui nu sugera asta neapărat, era puternic și știa să se lupte.

Iar în ziua aceea o făcuse, într-un târziu: omorâse un om.

Fusese un sentiment straniu. La început nu fusese conștient decât de adrenalina care i se scurgea bubuind prin vene și care-i spunea că din clipa aceea nu exista nimic ce să nu poată face. Se dovedise capabil să ia o viață, să savureze puterea pe care i-o dădea cunoașterea faptului că, în orice moment, ar fi putut să intervină și să-l salveze.

Adusese pușca a cărei țeavă fusese tăiată. Era târziu, noaptea era întunecată, umedă și rece. Bătuse violent la ușă, știind că nu risca să-l audă nimeni. Blocul era doar un pas mai rășărit decât un șantier în toată regula, fiind prima clădire pe jumătate finalizată dintr-o junglă de beton. Încă nu se mutase nimeni în el. Nu puteau exista martori ai vizitei sale. Victima lui – care nu merita să fie numită victimă – își dăduse fără îndoială seama ce se întâmpla și încercase să se apere. Simțise dorința să-l împuște, însă luase pușca numai pentru intimidare, nu ca să ucidă. O pușcă ar fi lăsat în urmă prea multă mizerie.

În loc de asta, rotise arma și îl făcuse pe bărbat să-și piardă cunoștința lovindu-l cu patul, după care îl omorâse cu mâinile.

Nu fusese atât de greu, nu chiar. Fusese silit să o facă. Nu avusese încotro.

Acum sărmanul nenorocit zăcea mort în propria lui sufragerie, iar cadavrul trebuia cumva mutat de acolo și făcut să dispară. Asta era misiunea din noaptea aceea.

Rămase o clipă pe loc, examinând trupul fără viață, iar în acest răstimp conștientiză că totul se schimbase. Întrecuse o limită, comisese o faptă care nu putea fi îndreptată. Urma să fie nevoit să învețe să trăiască cu ea. Din clipa aceea urma să fie mereu un fugar, pentru că era hotărât să scape basma curată. Alternativa era de neconceput. Erau persoane care știau de vizita aceea, însă erau de partea lui. Erau cei care-l rugaseră să se ocupe de problemă. Nu-și făcea prea multe griji în privința poliției, cât timp reușea să se descotorosească de cadavru fără să lase vreo urmă. Poliția islandeză nu avea prea multă experiență cu crime adevărate. Probabil că urma să fie interogat, pentru că avea o legătură cu victima. Poate că avea să intre și pe lista suspectilor o vreme, însă nu-l deranja. Trebuia doar să se asigure că nu lasă în urmă nicio dovadă incriminatoare, ca de pildă amprente.

Din fericire nu exista nicio urmă de sânge, pentru că fusese o lovitură curată, și era întuneric – de fapt, în perioada aceea, la sfârșitul lui noiembrie, era întuneric cam toată ziua. Nu trebuia decât să care cadavrul până la mașină, apoi să găsească un loc potrivit unde să-l arunce. Știa niște locuri care s-ar fi potrivit, dar probabil că ar fi avut nevoie de o mână de ajutor de la unul dintre amicii lui.

Se întrebă fugitiv dacă exista cineva căruia o să-i fie dor de bărbatul mort. Oare părinții lui mai erau în viață, sau avea frați, surori, poate? Mulți prieteni nu avusese niciodată, la ce jeg alunecos fusese. Nu, nimănui n-avea să-i fie dor de el.

În clipa aceea se auzi soneria de la ușă.

Una oftă ușurată când, după două zile de condus pe drumuri care-ți zguduiau toate oasele, ajunse într-un târziu în satul de pescari Thórshöfn de pe coasta de nord-est, intrarea în Peninsula Langanes și ultima așezare înainte de Skálar. Și locul acela părea mic și izolat: erau doar o mână de case împrăștiate pe o limbă de nisip negru, o biserică frapantă, cu acoperiș alb, și un port pitoresc unde erau câteva bărci de pescuit, cu pânze. Găsi deschis un chioșc, se opri să bea și să mănânce ceva și profită de ocazie ca să consulte din nou harta. Mai avea de străbătut treizeci de kilometri de-a lungul misterioasei Peninsule Langanes, un loc atât de îndepărtat de Reykjavík încât Una nu cunoștea pe nimeni care s-o fi vizitat vreodată. Ca să ajungă la Skálar trebuia să ajungă aproape până la Fontur, promontoriul aflat chiar la capătul peninsulei.

Porni descurajată în ultima etapă a călătoriei, parcă nefiind sigură dacă-și dorea cu adevărat să ajungă la destinație. Își repeta întruna că nu e prea târziu să se întoarcă. Cerul era acoperit, soarele rămânea ascuns în spatele unui strat neted, cenușiu, de nori care o apăsa și îi strica buna-dispoziție. Mai rău, mașina ei Toyota Starlet veche și galbenă, care se strecura cu ușurință prin oraș, se dovedea absolut nepotrivită pentru drumul desfundat și accidentat. Nici priveliștea nu era vreo bucurie: peisajul fără copaci era pustiu și lipsit de trăsături, nimic altceva în afară de pietre și iarbă, cu toate că la un moment dat e drept că trecu pe lângă o biserică frumoasă, cu pereții îmbrăcați în tablă cutată, albă, și cu acoperișul roșu. Despre Langanes nu știa decât că un urs polar ajunsese acolo la țarm de pe apele înghețate în timpul Marii lerni de Gheață din 1918 și aproape omorâse un om. Auzise povestea de la Sara – altă informație pe care prietena ei o prinsese de la buletinul de știri de la televizor despre Skálar.

În cea mai mare parte, drumul ținea conturul coastei, trecând pe lângă o succesiune de plaje cenușii, stâncoase, presărate cu grămezi înalte de lemn adus de ape, albit, pe care nimeni nu părea interesat să-l strângă de acolo. Câteva lebede de iarnă scânteiau albe din loc în loc, printre valuri. Însă nu trecu mult și atenția Unei fu acaparată în totalitate de drum, care se înrăutăți până când ea începu să fie de-a dreptul alarmată. Cu toate că făcea tot posibilul să evite cele mai adânci dintre gropi, până la urmă, în mod inevitabil, intra fix într-una dintre ele, făcând mașina să se încline periculos.

Opri motorul și rămase o clipă pe loc, tremurând, convinsă că făcuse până și făcându-și curaj să schimbe roata. Dar când coborî din mașină și inspectă cauciucurile descoperi că arătau bine. Cuprinsă de un sentiment de ușurare, își luă un răgaz să tragă adânc în piept aerul proaspăt, sărat, și să verifice din nou harta ca să se asigure că mergea pe unde trebuie.

Dar când porni motorul și plecă din loc auzi imediat un clămpănit ciudat. Îngrijorată că era țeava de eșapament sau cutia de viteze, își văzu de drum fără să urce mai sus de viteza a doua, gândindu-se cu disperare că nu voia să cedeze pe ultima porțiune de drum. Peisajul deveni mai deluros, din mare începură să se înalțe coline și, în sfârșit, în fața ei apăru un promontoriu lung și îngust, probabil faimosul Fontur. Dincolo de el nu era decât întinderea goală a oceanului. Când ajunse la o răscruce unde un semn arăta că Frontur era în stânga și Skálar în dreapta, simți din nou fiorul acela, sentimentul de descurajare. *Nu vreau să locuiesc aici*, își zise. Dar acum nu se mai putea întoarce, mai ales că mașina abia se urnea iar clămpănitul devenise tot mai îngrijorător.

În timp ce se apropia de Skálar, o perdea de ceață coborî pe neașteptate, acoperind peisajul și contopind

marea cu cerul. Parcă ar fi condus printr-un tablou impresionist, în care destinația se îndepărta de Una cu aceeași viteză cu care se deplasa ea. Parcă ar fi intrat într-un abis în care timpul încetase să mai aibă însemnătate. Poate că, într-un fel, așa și era: poate că timpul chiar avea mai puțină importanță aici; poate conta mai puțin ce zi e, cât e ceasul, aici, în locul unde oamenii trăiau în comuniune cu natura.

Când ajunsese în cele din urmă, cătunul Skálar era înconjurat de un nor dens. Acum simți că pășise într-un basm, într-o poveste rău-prevestitoare, supranaturală, cu acțiunea desfășurându-se într-o lume vagă, nestatornică. Împrejurimile parcă nu aveau nicio trăsătură solidă, nicio trăsătură reală. La fel cum nefirească fusese și hotărârea ei de a-și întoarce viața cu susul în jos și de a promite să petreacă aproape un an aici, la marginea lumii locuibile. Însă trebuia să încerce să se liniștească - nu se cuvenea să pună prea mare preț pe niște prime impresii.

Cu puțin timp în urmă trecuse pe lângă un strop de lumină și își amintise de Sara, care îi povestise că în acea emisiune TV era amintită și o fermă pe care o considerau ca făcând parte din sat. Iar acum Una văzu siluetele întunecate ale caselor înălțându-se printre vălurile unduitoare de abur cenușiu. Dacă nu ar fi cunoscut toate aceste lucruri, ar fi crezut că intrase într-un oraș-fantomă. Însă acolo locuiau oameni, știa asta. Începu să aibă sentimentul puternic că e privită, că mai mulți ochi se zgâiesc la ea prin fanta dintre perdele, curioși să afle cine era nou-venita.

Era numai o iluzie creată de ceață, își zise Una, tot la fel cum ceața era de vină pentru impresia că locul ar fi părăsit, că nu mai locuise nimeni acolo de zeci de ani. Bineînțeles, uneori chiar se întâmpla asta, dispăreau sate întregi - dacă dispărea peștele, populația își lua boccelele

și se muta. Totuși, aici, zece suflete încăpățânate încă se agățau de locul acela, iar acum ea urma să sporească numărul locuitorilor cu încă unul. Acum că-l văzuse cu ochii ei, nici prin gând nu-i trecea să se stabilească definitiv în cătunul acela. Numai o iarnă, își spuse, apoi urma să se întoarcă în sud, îmbogățită de experiență și profitând de timpul pe care-l avusese la dispoziție ca să-și pună viața înapoi pe făgaș.

Opri la intrarea în sat, lângă alte câteva mașini. Deci chiar exista viață aici, până la urmă. În cătunul propriu-zis nu se putea intra decât pe jos. Salka își descrisese în amănunt casa, unde Una urma să folosească apartamentul de la mansardă: o clădire frumoasă, albă, cu două etaje, de la începutul secolului trecut. Din întâmplare, prima casă pe care-i căzură ochii Unei fu o clădire aflată chiar lângă parcare, care se potrivea descrierii. Era puțin mai retrasă față de mare. Norul dens tremură în suflul brizei, mișcându-se și despicându-se cât să dezvăluie alte câteva case înghesuite la țarm. În dreapta casei, Una observă o clădire deosebit de impunătoare, care domina așezarea de pe o ridicătură de pământ, iar lângă mare zări o biserică veche și frumoasă de lemn. Nu se așteptase neapărat la așa ceva, într-o comunitate atât de mică.

Coborî din mașină și merse până în dreptul casei Salkăi, care avea ferestre mari, în stilul epocii în care fusese construită. Acum nu mai avea nicio îndoială că e urmărită. Perdelele unei ferestre de la parter se mișcară, iar Una rămase pe loc, așteptându-se s-o vadă chiar pe Salka apărând la geam. Fu mirată atunci când chipul din spatele sticlei se dovedi al unei fete de șapte sau opt ani, cu păr lung și foarte deschis la culoare.

Cu toate că Una abia putea s-o deslușească prin lumina slabă, era sigură că fata o urmărește.

Era ora 10 seara. Era normal să mai fie treji copiii?

Zâmbind, Una îi făcu semn cu mâna fetei, însă chiar când ridică brațul mica siluetă dispăru în spatele perdelei.

Salka nu-i spusese că avea o fiică.

Una se apropie încet de ușă, simțind cum frigul îi intrase puțin în oase. Nu văzu niciun buton de sonerie, doar un ciocănel greu, de cupru, în formă de cap de leu, care încă putea fi folosit. Îl ridică și îl coborî, iar zgomotul se răspândi cu ecou în satul tăcut. Numai atunci își dădu seama cătă liniște era acolo, prin comparație cu Reykjavík. În afară de lipăitul și suspinul valurilor care se spărgeau la mal, ai fi putut auzi și un ac căzând – asta până când sfârâmase tăcerea cu bătaia în ușă.

Rămase în fața ușii, din ce în ce mai reticentă gândindu-se la perspectiva întâlnirii cu Salka și la șederea ei în sat. În următoarea clipă, fără niciun avertisment, cerurile se deschiseră și tăcerea fu risipită de o aversă neașteptată. Neavând la dispoziție niciun adăpost, Una nu se clinti, încercând să nu ia în seamă ploaia, dar bătu din nou, doar ca să fie sigură. Ecoul se auzi mai înfundat de astă dată, parcă înecat de răpăitul picăturilor de ploaie.

Probabil trecuseră numai câteva secunde între potopul care se năpustise asupra ei și deschiderea ușii, însă chiar și după acel scurt răstimp Una rămase flească.

— Una? Pentru Dumnezeu, intră, zise femeia care apăruse în prag. Ca să vezi! Nu știam că o să plouă în seara asta, și cu atât mai puțin că o să fie o aversă așa de puternică.

Întinse o mână când Una intră la adăpost.

— Bună, eu sunt Salka, bineînțeles. Îmi pare bine să te cunosc.

— Bună. Și eu, răspunse Una, încercând să nu-i mai clănțâne dinții.

Halal primire – mohorală, frig și ploaie. Spera din toată inima ca locul să i se pară mai puțin întunecos de

dimineață. În clipa aceea nu-i venea decât să se suie în mașină și să se repeedă direct înapoi la Reykjavík.

Înăuntru, însă, ambianța era caldă și primitoare. Holul de la intrare era neobișnuit de spațios și era limpede, după încălțăminte și hainele pentru afară, că în casă locuia un copil. Salka părea să aibă vreo treizeci și cinci de ani, exact cum bănuise Una după discuția la telefon. Avea păr negru și o expresie greu de citit întipărită pe chipul subțire. Unei i se părea foarte drăguță.

— Hai, lasă-ți toate bagajele, zise Salka. Atârnă-ți haina aici deocamdată. Poți s-o iei sus mai târziu. Vrei niște cafea?

— Da, te rog, răspunse Una și încercă să zâmbească.

Era prea târziu să mai dea înapoi, iar cafeaua sigur urma să-i ridice moralul, deși probabil că nu era bine s-o bea atât de târziu.

În living se intra direct din hol. Era ticsit cu rafturi pline de cărți și fotografii. Podeaua și tavanul erau dintr-un lemn frumos, iar pe pereți atârnau tablouri. Una își imagină că încăperea trebuie să fi arătat la fel și în anii '20 sau '30. Parcă ar fi pășit în trecut.

Nu era nici urmă de fetiță, deși tocmai o văzuse în spatele perdelelor de la geamul de la parter.

— Nu știam că ai o fiică, spuse Una și se așează pe un scaun, pentru că nu voia să se așeze pe canapeaua elegantă cu hainele încă ude.

O văzu pe Salka ridicând din sprâncene mirată și explică:

— Am văzut-o adineaori la fereastră. Se uita la mine. Zâmbi.

— Serios? Întrebă Salka. Credeam că s-a culcat. Așa mi-a promis. Dar e pusă numai pe șotii. O cheamă Edda.

O strigă pe un ton liniștit:

— Edda, scumpo, ești trează?

Niciun răspuns.

— Probabil s-a culcat la loc. E greu să păstrezi disciplina aici, la țară. Locuim doar noi două în toată casa și, după cum știi, în tot satul sunt numai doi copii, așa că sunt tratați ca niște adulți și fac ce-i taie capul. Edda are șapte ani. Cealaltă fată, Kolbrún, are nouă.

Salka se lăsă de pe un picior pe altul.

— Trebuie să se joace împreună deși, ca să fiu sinceră, dacă am locui într-o comunitate mai mare nu cred că ar fi prietene. Nu e vorba doar despre diferența de vârstă – sunt și firi foarte diferite. Eddei îi place să iasă din casă și e ștregară, e mereu plecată pe undeva, abia dacă stă pe aici, ia mâncare după pofta inimii de pe la vecini, chiar și de la fermă. Fără falsă modestie, toată lumea o place.

Își coborî ușor glasul.

— Kolbrún e... mai rezervată, mai puțin sociabilă.

Una avu sentimentul că rămăsese ceva nespus.

— În fine, mă duc să fac cafeaua.

Salka ieși din cameră.

Una rămase pe loc, profitând de ocazie ca să închidă o clipă ochii și să se odihnească după drumul lung și pe alocuri stresant. Misiunea ei în următoarele câteva luni avea să fie să se ocupe de educația celor două fete, Edda și Kolbrún. Și, dacă era să se ia după prezentarea Salkăi, care era imposibil să nu fie pătinoare, Una bănuia că probabil o să-i fie mai ușor cu Edda, deși cu siguranță nu trebuia să gândească așa. Spera că fetele o s-o ajute să se adapteze la noile condiții.

Sunetul vocii Salkăi o făcu să tresară – trebuie că ațipise.

— Vrei și lapte sau zahăr?

— Neagră e-n regulă, mulțumesc, răspunse Una, puțin rușinată că fusese prinsă dormitând.

Salka îi întinse o ceașcă, apoi se așeză la rândul ei.

— Ei, ce zici? Întrebă Salka. Cum ți se pare, după cât ai văzut până acum?

Zâmbi.

— Știu că n-ai cum să-mi spui prea multe, abia ai ajuns, dar de multe ori simți de la bun început cum o să fie locul în care stai.

Una făcu o pauză și își alese cuvintele cu tact. Adevărul era că se simțea destul de demoralizată. Poate că era doar obosită după atâta drum și stresată din pricina mașinii. Trebuia să-i dea locului o șansă. Nu se cuvenea să facă nazuri încă de la început, așa că răspunse:

— Chiar îmi place ce am văzut până acum. Sigur, e destul de izolat și toate cele, dar sunt optimistă că o să-mi placă aici. Sunt convinsă că localnicii sunt de treabă.

Răspunsul Salkăi veni deconcertant de greu, iar când îl auzi, Una fu aproape sigură că nu fusese rostit cu vreo mare convingere:

— Da. Da, sunt... de treabă.

Simți o notă ciudată în glasul ei.

Una își spuse cu convingere că vedea prea multe subînțelesuri. Schimbă subiectul și întrebă:

— De când locuiți tu și fiica ta aici?

— De un an și jumătate. Încă suntem nou-veniți, de fapt. Toți ceilalți din sat locuiesc aici de zeci de ani. Unii dintre ei sunt aici de când s-au născut. E o comunitate veche, stabilă, și nimeni din afară nu se mai mută aici. De asta sunt așa de încântată că ai venit.

Zâmbi din nou.

— Da, și eu sunt entuziasmată să văd cum e să trăiești aici. Trebuie să fie foarte relaxant. Pentru mine, e o mare schimbare. E plăcut să mai scapi de haosul și agitația de la oraș - în Reykjavík toată lumea e pe fugă, ca într-o cursă de șobolani care nu se mai termină.

Unde eu sunt mereu pe ultimul loc, îi veni să adauge. Într-un loc ca acela, banii sigur erau mai puțin importanți. Lumea sigur nu era obsedată să dețină cea mai nouă mașină, cel mai nou televizor, cel mai bun sistem audio sau cel mai bun aparat video. Una se îndoia că aveau măcar de unde să închirieze casete.

— Da, încuviință Salka, e foarte liniștit aici, și e grozav dacă asta îți dorești. Dacă nu, bănuiesc că e greu să locuiești aici. Dar mie îmi convine. M-am obișnuit, dar adevărul e că și sunt genul liniștit. Un suflet bătrân, cum se spune.

— Cu ce te ocupi? Scuze, probabil că ar trebui să știu, dar nu mi-a trecut prin minte să te întreb mai devreme.

Una încercă să-și înăbușe un căscat, descoperind că-i era tot mai greu să se lupte cu oboseala.

— Are legătură cu școala, nu-i așa? Parcă spuneai că ești în consiliul local?

— Mă rog, „școală” e cam mult zis. Facem cu schimbul, ținem ore când aici, la mine, când acasă la părinții lui Kolbrún. Comunitatea e prea mică, nu se justifică să avem o clădire a școlii. Dar da, sunt în consiliu. Consiliul acoperă Skálar și districtul învecinat. M-am tot luptat să punem un anunț pentru un profesor adevărat, cineva cu pregătire pedagogică. Ceilalți au zis că e în regulă să continuăm cu pregătirea de acasă, dar eu n-am fost mulțumită. Avem datoria să le oferim copiilor o educație serioasă. N-ar trebui să fie dezavantajați doar pentru că locuiesc aici.

— Atunci cred ție că ar trebui să-ți mulțumesc pentru serviciu.

— Mai bine mai așteaptă și vezi pe urmă dacă-mi mulțumești, zise Salka și ridică amuzată o sprânceană. Lasă să treacă o săptămână sau două până să hotărăști...

— Ok, s-a făcut...

Una luă o înghițitură de cafea.

— Apropo, ești sigură că e-n regulă să stau aici? Pot să-mi găsesc un loc altundeva, dacă ar fi mai bine. Adică, dacă ar fi mai bine pentru tine și fiica ta.

— A, nu, ar fi frumos să stai cu noi. Chiria ți-o plătește statul, ceea ce e grozav pentru mine, pentru că asta înseamnă că în fiecare lună mai primim niște bănuți. Casa e prea mare doar pentru noi două, dar e prima ocazie pe care am avut-o să primesc un chiriaș. Lumea nu prea stă la coadă la camere în Skálar, cum cred că-ți dai seama și singură.

— Cum se face că tu și fiica ta locuiți aici? Ați hotărât să vă mutați la Skálar pentru că ești în consiliul local?

Salka râse.

— Legătura nu-i așa directă, nu. Am moștenit casa de la mama mea. Ea a crescut aici, dar mai târziu s-a mutat la Reykjavík, iar clădirea a rămas nelocuită ani întregi. Dar e o casă superbă, așa că am hotărât să încerc să locuiesc în ea. Am vândut totul și m-am mutat aici cu Edda. M-a costat o mică avere s-o împrăpățez, dar ajungem și acolo, încetișor.

După o clipă adăugă:

— De fapt, sunt scriitoare.

— Serios? Întrebă Una, apoi îi păru imediat rău, gândindu-se că poate ar fi trebuit s-o cunoască pe Salka după nume.

— Da, au trecut trei ani de când am scris o carte, dar mai am una care trebuie să apară destul de curând.

— Îmi pare rău, mă tem că nu citesc prea mult, mărturisi Una, apoi se îngrijoră că remarcă nu putea să sune bine din gura unui profesor. Vreau să spun, nu citesc prea multe romane.

Salka râse.

— Nu-ți face griji. Îți împrumut unul dintre exemplarele mele, dacă ești interesată.

— Da, mulțumesc, ar fi grozav. Apropo, localnicii ce fac? Cu ce se ocupă, adică?

— Cei care nu scriu cărți?

— Exact, răspunse Una.

Se pomeni că o place pe femeia aceea, care în mod evident nu se lua prea în serios și, mai mult, era la rândul ei o străină. Una se bucura că nu trebuia să locuiască singură, așa cum făcuse deja de prea mult timp. Poate că totul avea să fie bine, până la urmă. Trebuia să facă un efort și să gândească pozitiv.

— Nu sunt prea mulți locuitori, cum bine știi.

— Am auzit că ar fi numai zece oameni.

Salka încuviință dând din cap.

— Zece, așa e. Mai sus de sat e un teren mic unde o femeie de vârsta mea încearcă să facă agricultură. Merge binișor, din câte am auzit, dar nu e prea sociabilă, sinceră să fiu, așa că nu o cunosc prea bine. Toți ceilalți depind mai mult sau mai puțin de mare ca să-și câștige existența - de pescuit, mai bine zis. Patronul pescăriei, cu „P” mare, șeful satului, locuiește în singura casă care e mai frumoasă decât a mea.

Salka râse, iar Una își zise că femeia avea o fire veselă, era genul care știa să se bucure de viață.

— Are aproape șaiszeci de ani și a condus vasele de pescuit de-aici de mai mult timp decât își amintesc și cei mai bătrâni. Din păcate, soția lui e ținută în scaunul cu roțile.

— Lumea îl place? Întrebă Una.

— Pe Guffi ori îl iubești, ori îl urăști. E genul ăla de om. La mijloc nu se poate. Dar e foarte popular aici. E extrem de generos, își face mereu datoria față de mica noastră comunitate. Și e un creștin convins care sponsorizează evenimente la biserică. Și, că veni vorba de asta, una

dintre sarcinile tale va fi să organizezi concertul de Crăciun de anul ăsta, la biserică, împreună cu copiii.

— Aoleu, cu amândoi? întrebă Una și zâmbi larg.

Salka chicoti.

— Exact.

— Sper să fie destul loc în biserică pentru public...

Salka zâmbi.

— Lăsând gluma la o parte, e o biserică de lemn superbă. Probabil ai văzut-o când ai venit înapoi. Altarul e chiar deosebit. E greu de explicat, e o imagine a lui Hristos, cu o perspectivă atât de profundă... Parcă ar fi acolo, în biserică, și s-ar întinde din ramă spre turma lui, cuprinzându-ne pe toți în îmbrățișarea lui...

— Ești credincioasă? întrebă Una, după care își dori să fi tăcut, crezând că întrebarea ar putea fi considerată nepotrivită.

Dar Salka nu păru jignită.

— Nu, deloc, de fapt. Dar pot să apreciez o operă de artă, mai ales când e atât de impresionantă.

Una nu prea mergea nici ea la biserică, cu toate că-și păstrase credințele din copilărie. Cu siguranță existaseră momente în viața ei când avusese mare nevoie de credință.

Salka continuă:

— Dar te previn că lumea se așteaptă de la tine să mergi la biserică. Aproape toată lumea merge, pentru că nu vor să-l supere pe șef – vreau să zic, pe patronul pescăriei. Îl cheamă Gudfinnur, dar toată lumea îi spune Guffi.

— N-ar trebui să fie nicio problemă să merg la slujbă. Se ține în fiecare duminică?

— Glumești? Avem noroc dacă putem să-l aducem pe vicar de mai mult de două ori pe an. Bietul om e tot mai bătrân, și bineînțeles că nu locuiește în sat. Dar ține mereu

slujba de Crăciun, dacă drumurile sunt deschise, însă nu în Ajun. Anul trecut a ținut-o abia pe 28 decembrie, dacă-mi amintesc bine.

Una era obișnuită să meargă la biserică de Crăciun – era singurul moment din an când mergea –, iar atunci mereu la slujba de la miezul-noptii din data de 24, după ce mâncau jambon și deschideau cadourile în familie – pe vremuri, ea și ambii părinți; acum, doar ea, mama ei și tatăl vitreg. Se părea că în anul acela Crăciunul avea să fie foarte diferit.

— Vicarul vine la concertul pe care ar trebui să-l organizez?

— A, nu, concertul e ceva ce organizăm noi. Anul trecut a fost chiar ca o sărbătoare. M-am ocupat eu de muzică, iar fetele au cântat ca niște îngerăși și au și arătat ca niște îngerăși, îmbrăcate numai în alb.

— Deci ești compozitoare? Și autoare?

Una își dorea uneori să poată scrie muzică, sau povești, sau poezie, sau să cânte la un instrument, dar talentele ei erau de altă natură. Deși fusese o elevă silitoare, nu avusese nicio aplecare artistică. Părinții ei fuseseră oameni cu capul pe umeri, iar tatăl ei, mai ales, nu avusese niciodată prea mult timp pentru oamenii creativi. Era un doctor care credea în știință mai presus de orice, nu suporta să se aducă vorba despre Dumnezeu în casa lui și spunea despre artiști că ar fi „o plagă a societății”, susținând că oamenii ar trebui să se preocupe de științe și să încerce să înțeleagă lumea așa cum e ea cu adevărat. Nici măcar nu asculta muzică, doar rămânea aplecat asupra cărților lui cât era ziua de lungă – și cu siguranță nu se sinchisise vreodată de beletristică. „E o pierdere totală de timp să citești porcării din alea”, spunea el. Una își amintea bine discuția, deși pe atunci avea doar doisprezece ani.

— Compozitoare?

Salka dădu din umeri.

— N-aș spune, dar sunt câteva instrumente la care nu mă descurc prea rău. Fără falsă modestie, cânt la pian destul de bine, și am repetat și la orga mică din biserică. I-am acompaniat pe copii Crăciunul trecut.

Făcu o pauză, apoi zise:

— De fapt, am scris câte ceva, niște cântecele, lucruri de genul ăsta.

Una se uită din nou prin încăpere. Era, fără îndoială, casa unor oameni cultivați, cu atâtea cărți și tablouri... Singurul lucru care-i lipsea era un pian.

Salka parcă-i citi gândurile:

— Am o pianină în sufragerie, pe aici...

Îi arată direcția.

— A fost a bunicii mele. Suntem o familie plină de muzicieni. E rusească – nu mă întreba cum a ajuns aici, dar tot scoate niște sunete minunate. Poate că într-o zi o să-ți cânt ceva. Și celei mici îi place – o învăț să cânte –, și celeilalte fete, cu toate că ea e mai degrabă ambițioasă decât talentată.

După un scurt moment de tăcere continuă:

— E ceva, nu-i așa, ca un cătun să aibă și învățătoare, și profesoară de pian pentru o clasă formată din doi copii. Zi tu dacă se poate ceva mai tare!

Una zâmbi larg și aprobă dând din cap.

— Nu cumva te rețin? întrebă ea. Nu vrei s-o duci la culcare pe fiica ta?

— A, nu, se duce singură în pat. Stai liniștită, îmi place să stau de vorbă. Zi-mi doar când ești și tu gata de somn.

— Atunci mai stau până-mi termin cafeaua, dacă e-n regulă, zise Una.

Deși era obosită, se bucura de companie.

— Mi-ar plăcea, spuse Salka pe un ton cald.

— Voiai să-mi povestești despre localnici. Cine mai locuiește aici?

— A, da, așa e. Sunt două cupluri. Amândoi bărbații lucrează pentru Guffi pe barcă. Cred că sunt cu el de ani întregi. Mă gândesc că sunt acționari în afacerea lui cu pescuit și le merge destul de bine. Ți-am spus, trebuie să recunosc că tipul e generos.

— Ce vârste au?

— Unul are aproape șaiszeci de ani, la fel ca Guffi. Îl cheamă Gunnar. Soția lui, Gudrún, conduce magazinul Cop din zonă, cu toate că nu-și merită denumirea. Gunni și Gunna, te-ai prins?

Îi făcu cu ochiul. Erau cele mai comune două nume din Islanda.

— Magazinul e chiar alături - clădirea mică, de beton. Poate l-ai observat când ai venit încoace. E mic și uneori nu prea ai de unde să alegi, dar nu-ți face griji, nimeni nu face foamea pe-aici. Deși cred că o să fie o schimbare destul de mare pentru o fată de oraș, ca tine.

— Ei, sunt sigură că o să mă obișnuiesc.

— Da, te poți obișnui cu orice.

Una nu era sigură de asta, dar nu voia să discute în contradictoriu.

— Apoi mai sunt Kolbeinn și Inga, care sunt mai tineri, au vreo patruzeci de ani. Sunt părinții celeilalte eleve a ta, Kolbrún.

Salka ezită, apoi spuse:

— Inga seamănă destul de mult cu fiica ei, sinceră să fiu - nu prea îi place să iasă din casă. Poate fi puțin cam necioplită cu oamenii. Kolbeinn, pe de altă parte...

Lăsă fraza în suspensie.

— Dar merg la biserică împreună cu Guffi, bineînțeles.

— Abia aștept să-l întâlnesc pe acest Guffi. Tu ce crezi despre el?

— Cum ți-am zis, soția lui, Erika, e în scaunul cu rotile, biata de ea, răspunse Salka. E și mai în vârstă decât el, cu vreo zece ani. Nu o văd foarte des, pentru că nu iese prea mult, dar se pare că a fost librar la Egilsstadir. Acolo s-au cunoscut, după care s-a mutat aici cu el. Nu știu exact ce a pățit și n-am vrut să întreb. Poate că e doar de la oboseala generală și de la vârstă, dar bănuiesc că va veni momentul când o să fie nevoiți să se mute într-un oraș unde să aibă și ea acces la îngrijiri mai bune.

Făcu din nou o pauză:

— Dar, cum Guffi susține sus și tare că satul trebuie să funcționeze în continuare, le-ar fi greu să facă asta. Sau, cel puțin, lui i-ar fi greu.

Una își termină cafeaua.

— E vreun doctor pe undeva prin apropiere?

— Nu, nu în sat. Dar există medicul districtului, bineînțeles, care ar trebui să ne trateze, la nevoie. Mai vine pe-aici din când în când, iar lumea încearcă să nu se îmbolnăvească decât atunci când urmează să vină el.

Zâmbi.

Tăcerea se lăsă câteva momente înainte ca Salka să reia:

— Aici totul se învâрте în jurul mării, Una. Se poate pescui bine chiar aproape de mal, iar ăsta e singurul motiv pentru care există satul. Dacă n-ar fi peștele, eu n-aș fi aici scriind cărți, iar tu n-ai fi aici ca să-i înveți pe copii. Depindem în totalitate de pește. Și de vreme – de clima asta afurisită. Bărbații au nevoie de condiții bune ca să iasă la prins pește și să se întoarcă acasă în siguranță. Așa că aici, în sat, ne rugăm pentru pește și pentru vreme bună, și pentru lucrurile obișnuite, de zi cu zi...

Tonul amuzat îi dispăruse din voce, care părea acum ciudat de serioasă. Una se pomeni întrebându-se temătoare în ce intrase. Cum avea să fie în toiul iernii în

peninsula aceea izolată, care se întindea atât de mult în Oceanul Arctic?

Un frig de crăpau pietrele, își spuse, și un vânt înghețat care șuiera.

Și o întunecime atotcuprinzătoare.

IV

— Ei bine, asta e, zise Salka, având în glas o notă de mândrie, după ce ajunseră la etaj, în apartamentul care urma să fie noua locuință a Unei.

Pe Una o liniștea întrucâtva faptul că Salka părea atât de mulțumită de casa ei și se simțea ca acasă aici. Nu că Salka ar fi fost chiar o nou-venită, pentru că familia ei provenea din sat, dar cu siguranță se părea că localnicii o primiseră cu brațele deschise. Una spera să aibă și ea parte de aceeași căldură.

— Ți-am spus că e o cameră la etaj dar, după cum vezi, e mai degrabă o mansardă. Sper să nu fii prea dezamăgită. Uneori trebuie să mai faci pe agentul imobiliar și să supralicitezi lucrurile. Dar nu cred că-i așa de rea.

— A, da, e foarte, foarte bună.

Stăteau în spațiul de zi, o combinație între living, sufragerie și bucătărie. Masa de bucătărie se afla lângă o lucarnă.

— De aici se vede bine marea, îi arată Salka, deși evident că acum, pe ceață, nu se vede nimic. Am folosit și eu bucătăria asta vreo două luni la început, când ne-am mutat, cât am renovat-o pe cea de jos. Frigiderul e în stare bună, la fel și aragazul. Poate gătim pe rând una pentru cealaltă – măcar uneori. Mă tem că nu mă prea pricep în bucătărie. Fiica mea preferă clar ce gătesc alții. Se pare că

m-am născut fără vreun talent în direcția aceea, dar compensez cântând la pian...

— Pare un târg bun, spuse Una. Eu mă descurc în bucătărie și pun pariu că aici e un pește proaspăt excelent.

— Altul mai bun nu găsești nicăieri. Apropo, am umplut frigiderul cu lapte, brânză și alte câteva mărunțișuri pentru tine, iar pâine ai în dulap.

Salka făcu un gest spre dreapta. Dormitorul tău e pe aici. Și acolo e o fereastră destul de mare, dar nu se vede marea, mă tem. Ți-am pus cearșafuri curate pe pat, iar jos ai o mașină de spălat pe care ești binevenită s-o folosești, bineînțeles. Aici sus ai și baie. E puțin cam demodată, nu există decât cadă, dar dacă ai grijă poți să faci duș în ea. Deci, una peste alta, e destul de intim, zic eu. De modă veche, dar primitiv.

— Sunt sigură că o să fii fericită aici. Nu e mult mai mică decât apartamentul meu din Reykjavík, zise Una, și era adevărat că între cele două nu era vreo mare diferență.

Păcat că tatăl ei nu lăsase mai mulți bani când murise, pentru că ei și mamei le fusese mereu destul de dificil. La pregătirea lui, ar fi putut să găsească un post foarte bine plătit, însă nici nu voise să audă de spital sau de un cabinet privat. Nu voise decât să stea în mediul universitar, să cerceteze, să încerce să facă lumea un loc mai bun. Nici nu știa, și nici nu era interesat să facă bani.

— Bineînțeles, aici e un deșert cultural, remarcă Salka. Trebuie să-ți împrumut niște cărți – și poate și un tablou? Sau ți-ai adus așa ceva de la Reykjavík?

— Nu, nu mi-a trecut prin minte, deci aș fi recunoscătoare pentru orice de genul ăsta.

— Lângă chiuvetă ai un radio. Prinzi Canalul Unu pe unde lungi, dar calitatea semnalului e așa și-așa. Nu poți

să te bazezi pe semnalul de aici, dar aparatul e și casetofon, după cum vezi, și ți-am lăsat niște casete în dormitor, și cu muzică pop, și cu muzică clasică, și mai sunt și altele jos. Eu în general folosesc pick-up-ul, așa că poți să iei câte casete dorești.

— Mersi. Ești foarte amabilă. Dar un televizor? Întrebă Una cu speranță în glas.

— Mă tem că aici nu e semnal. Sper să nu fie o problemă. Tot încearcă să-l facă să meargă, sau cel puțin așa zic ei – ăsta e întruna mărul discordiei dar nu se întâmplă nimic niciodată. E greu să-i convingi să acorde prioritate unui sat atât de mic, dar cred că până la urmă o să ajungă și la noi.

— Aha... Dar un magazin de închiriat casete video? Salka râse.

— Nu suntem la Reykjavík. Nu e niciun magazin de genul ăsta, cu toate că unii localnici au aparate video și propriile lor casete – Guffi, de exemplu, și cu siguranță și alții. Va trebui doar să te înțelegi cu ei. Eu n-am nici măcar televizor, darămite aparat video.

— Nu contează.

De fapt, Una venise cu videoul de acasă, dar nu-i trecuse prin minte să ia și un televizor. Înșfăcase și câteva casete de pe raftul de acasă, cu emisiuni și filme pe care și le înregistrase de la televizor, printre care și concertul Live Aid la care se uitase împreună cu Sara pe la începutul verii.

— Te poți obișnui cu orice, repetă Salka. Aici ai cheile. Poți să intri și să ieși din apartament pe ușa din spate, deci ai o intrare numai pentru tine, dacă vrei. În fine, deocamdată e destul. Te las să dormi.

V

Una stătea întinsă în pat, uitându-se la întunericul de dincolo de fereastră.

Acum, aceea era locuința ei. Acolo avea să trăiască în următoarele câteva luni, să doarmă în patul acela, în camera aceea. Gândul i se părea înspăimântător. În mod normal ar fi adormit imediat, dar acum simțea cum rămâne cât se poate de trează. Bineînțeles că era obosită, iar lucrul ăsta sigur îi influența impresiile despre locul unde se afla, însă adevărul era că nu se simțea în largul ei, nici în sat și nici în casa aceea.

Încercase să citească, dar nu folosisese la nimic și renunțase repede. După aceea zăcuse în pat mult timp, pe-o parte, ghemuită sub pilota călduroasă, cu ochii închiși, așteptând un somn care se încăpățâna să nu mai vină. Luase o cutie de vin roșu și câteva sticle de Campari de la Reykjavík și cochetase cu ideea unei trufandale nocturne, dar rezistase ispitei. Nu știa ce ar fi spus localnicii despre obiceiurile ei cu băutura. Fusesse un motiv de îngrijorare încă dinainte să ajungă acolo, pentru că și-i reprezenta pe oamenii de la țară ca fiind mult mai stricți în privința alcoolului decât locuitorii din Reykjavík, iar imaginea ei de profesoară ar fi avut de suferit dacă era percepută drept vreo alcoolică. Însă ce făcea în intimitatea locuinței era strict problema ei.

Apartamentul de la mansardă nu era deloc rău, își zise cu fermitate. Era mic, tavanul era în pantă, dar chiar și așa era primitiv și, deși veche, casa era în condiție foarte bună și avea acolo tot ce-i trebuia: un dormitor, un living, o bucătărie, o baie. Și putea chiar să plece din casă fără să treacă prin încăperile Salkăi.

Poate că de asta avea nevoie ca să se detensioneze, să iasă din casă, să înfrunte întunericul și să-și umple plămânii cu aer curat – cu aerul pur al mării despre care se spunea că e atât de sănătos, departe de poluarea din oraș.

Iar dacă exista vreun loc care să fie considerat „hăt-departe”, atunci cu siguranță era vorba despre cătunul acela, aflat unde se agață harta-n cui.

Se dădu jos din pat, simțind că e ruptă de oboseală, dar nevrând să renunțe la planul ei. După ce-și întindea puțin picioarele n-avea cum să nu simtă că o ia somnul. Își scoase cămașa de noapte, își trase pe ea blugii, un pulovăr alb și geaca groasă, apoi ieși din cameră, coborî tiptil scările și merse de-a lungul holului până la ușa din spate.

Una ezită un moment, simțind un ușor tremur înainte să o deschidă. Era prima ei noapte într-un loc nou. Își spuse că nu avea nevoie decât să respire în noua atmosferă și să-și limpezească puțin mintea.

Afară o întâmpină frigul dintr-o noapte de vară târzie. Dinspre mare sufla o briză ușoară, care părea să fi risipit ceața. Ploaia încetase, iar mica așezare era învăluită în întuneric. Trecuse de miezul nopții, bineînțeles, dar abia atunci observă Una că nu exista niciun fel de iluminare stradală. În afară de luminițele care scliffeau din loc în loc pe case, întunericul înconjurător era aproape desăvârșit.

Unei i se păru ciudat și tulburător. Deși în general nu-i era teamă de întuneric, brusc se simți vulnerabilă, ca și cum în lumina aceea slabă i s-ar fi putut întâmpla orice. Porni spre mare, trecând pe lângă biserică și două case, spunându-și cu bruschete în sinea ei că n-avea de ce să-i frică. Era o comunitate mică și liniștită și nimeni nu urma s-o atace de pe vreo alee lăturalnică. Numai gândul la așa ceva era absurd. Oricât de neliniștitor putea părea întunericul, era fără îndoială mai în siguranță acolo, singură în crucea nopții, decât ar fi fost în centrul extrem de luminat din Reykjavík.

Când ajunse pe plajă, Una simți cum liniștea dimprejur îi calmează mintea. Ascultă oftatul valurilor nevăzute și

inspiră mirosul sărat al mării, încercând să se convingă că luase decizia corectă, că mutarea acolo urma să-i schimbe viața în bine.

După câteva minute se întoarse spre clădirea în care era magazinul Co-op, intenționând să pornească într-acolo și apoi spre casa Salkăi, care era alături. Abia vedea unde pășește și tot ieșea de pe cărarea cu pietriș, încurcându-se în iarba înaltă. Dacă n-ar fi fost luminițele de pe câteva case, n-ar fi reușit să discearnă absolut nimic. Printre clădirile locuite păreau să fie împrăștiate și niște case abandonate, iar intrările și ferestrele goale, care se deschideau ca niște găuri negre în pereți, începuseră să o tulbure.

Chiar în fața ei, o pasăre se înalță dintr-un smoc de iarbă, sperind-o de moarte și făcând-o să icnească. În clipa următoare aproape că se ciocni de o altă persoană. Inima îi sări în gât și, preț de un moment de panică, avu impresia că văzuse o fantomă, deși bineînțeles că nu credea în fantome. Se trase într-o parte, privind silueta întunecată, care părea ireală, ca și cum întunericul ar fi prins trup.

— Scuze, zise o voce de bărbat. Scuze, nu te-am văzut.

Ea mai făcu un pas în spate și, controlându-și glasul, zise:

— E-n regulă, nici eu nu te-am văzut. Eu doar...

Era gata să-și ceară scuze și să explice că ieșise la plimbare, dar se abținu. Nu-i datora nicio explicație și, oricum, era evident.

Miji ochii și mai tare, făcând un efort să-l vadă pe bărbat. El se întoarse ușor, iar luminile unei case îi dezvăluiră vag chipul, arătând o barbă deasă și o căciulă de lână. Cu toate că din trăsături nu-i vedea mai mult decât scânteierea din ochi, Una simți că individul nu reprezenta o amenințare. Când își reveni din șocul inițial,

se simți în chip ciudat ca și cum ar fi dat peste un cunoscut, peste cineva familiar și binevoitor, deși nu izbuti să-și explice ce anume îi crease acea impresie.

— În fine, eu îmi văd de drum... spuse el, ușor stânjenit, dând să se întoarcă.

Ea acționează rapid și întinse mâna:

— Eu sunt Una.

— Da, scuze.

El ezită, apoi zise:

— Eu sunt Thór.

Îi strânse mâna cu putere.

— Ăăă, tu cine ești?

— Eu sunt noua profesoară. Tocmai m-am mutat aici de la Reykjavík.

În lumina slabă, Una îl văzu zâmbind. Avea un zâmbet atrăgător. Bănuia că era doar puțin mai mare decât ea, având poate vreo treizeci și cinci de ani. Una făcuse treizeci în primăvara aceea și intenționase să organizeze o petrecere pentru prietenele ei dar nu mai apucase. Tot găsisese pretexte s-o amâne, dând vina pe lipsa banilor și a timpului, dar poate că adevărul era că nu voise să le invite pe fete pe la ea. În ultima vreme nu se prea mai văzuse cu ele, cu excepția Sarei, bineînțeles. Și nici nu era un prag pe care simțea o nevoie deosebită să-l sărbătorească. Cu toate că își reamintea mereu că e încă tânără, simțea un oarecare junghi că schimbase prefixul.

— Da, am auzit.

Încă părea reticent să intre în vorbă, ca și cum ar fi preferat să fie altundeva.

Acum, că stătea pe loc, frigul începu să i se insinueze pe sub geacă, dar ea îl ignoră, dornică să prelungească întâlnirea cât mai mult.

Dar înainte să-i poată răspunde, el adăugă:

— Nu prea înțeleg. De ce naiba ai vrea să te muți la capătul lumii?

— De ce nu? M-am săturat de oraș și am vrut să încerc să trăiesc la țară.

El rămase tăcut, iar Una îi simți dorința nerostită de a se îndepărta. Într-un târziu, însă, răspunse:

— Să trăiești la țară e una, dar să trăiești *aici*...

— Dar tu? Întrebă ea repede. Pe tine ce te-a adus aici?

Din nou acea ezitare, apoi el spuse:

— Lucrez la ferma de pe deal. Ai fost acolo? Locuiesc la pensiune și o ajut pe Hjördís, proprietăreasa.

Una clătină din cap.

— Nu, chiar am ajuns adineaori, în seara asta. N-am avut încă timp să arunc nici măcar o privire împrejur.

— Ei bine, sincer să fiu, nu prea ai multe de văzut.

— Mă temeam că asta o să spui, zise ea prefăcându-se îndurerată și întrebându-se dacă era bine să se simtă în mod instinctiv în largul ei alături de el, în ciuda reticenței lui de a face conversație. Bănuiesc că n-am de ales decât să rezist, pentru că am acceptat postul pe toată durata iernii.

— Ei, nu-i chiar așa de rău, zise el, părând puțin jenat. Și o să ai orele de școală. Trebuie să fie un serviciu foarte tare.

— A, da, nu-i chiar așa de rău, spuse ea, repetându-i în mod intenționat cuvintele, încercând să fie amuzantă.

— Mereu i-am admirat pe profesori.

Dinții îi sclipiră din nou când zâmbi.

La cum o spusese, Una nu era sigură dacă voia să fie politicos sau dacă era o tentativă de flirt. Acum fu rândul ei să se simtă jenată.

— Mă rog, ar trebui să-mi văd de drum, spuse.

— Sigur. Baftă cu acomodarea, Una. Sper să fii fericită aici.

— Mersi, spuse ea și dădu să adauge o remarcă inteligentă, dar înainte să apuce să mai zică ceva el se făcu nevăzut, pornind cu pași mari pe colină, probabil spre fermă.

Ea privi conturul vag al siluetei lui până când îl înghiți întunericul.

După aceea Una se pomeni întrebându-se, în mod caraghios, dacă nu cumva totul fusese doar o plăsmuire a imaginației ei. Neașteptata întâlnire avusese ceva ca de vis. Primul ei gând fusese că se întâlnise cu o fantomă, iar acum că ideea i se întoarse în minte tremură, încercând s-o izgonească. Era absurd. Fusese un om în carne și oase. Își dorea să fi vorbit mai mult, dar fără îndoială că urma să mai aibă ocazii să-l cunoască. Într-un sat atât de mic era imposibil să-l evite. Își dădu seama că aștepta chiar cu nerăbdare următoarea întâlnire.

VI

Se trezi learcă de transpirație.

Oare se îmbolnăvisese de ceva? O apucase febra după drumul atât de lung cu mașina? Apoi își aminti: avusese un vis – un coșmar, mai degrabă.

Fetița în rochie albă pe care o văzuse la fereastră îi apăruse în timpul nopții. Fiica Salkăi, Edda... Nu-și amintea chipul ei, pentru că detaliile fuseseră vagi și visul îi dispărea cu repeziciune din minte, atât de inefabil că părea mai degrabă o senzație decât o amintire. Fetița se uitase la ea prin fereastră, ca mai devreme în seara aceea, însă de data asta Una era înăuntru și fetița afară, în întuneric. Nu scosese niciun cuvânt, cel puțin nu vreunul pe care să și-l amintească Una, dar experiența o tulburase profund. Avusese senzația că fetița o cheamă prin tăcerea

ei, încercând s-o ademenească afară, silind-o să iasă din casă și să vină după ea.

Mai tulburător, Una se simțise atrasă să se supună, ca și cum ar fi vrut în mod conștient să iasă cu fetița în noapte, în necunoscut. În plus, i se făcuse frig; simțise un fior de gheață în timpul nopții, cu toate că în dormitor era cald acum.

Apoi copila ridicase mâinile, ținând palmele întoarse spre Una, parcă vrând să spună „până aici, mai departe nu”. Una se întrebase dacă nu cumva era un avertisment, dacă nu cumva încerca să-i spună să plece din sat, ca un semn că n-ar fi trebuit niciodată să vină acolo.

Coborî din patul umed de transpirație. În cameră era încă întuneric, dar aprinse lumina și văzu pe ceas că era dimineață, chiar dacă numai puțin s-ar fi trezit la ora aceea. I-ar fi plăcut să mai doarmă vreo două ore, pentru că trebuia să fie cât se putea de atentă în prima ei zi la noul serviciu, dar era puțin probabil să mai aștească.

Se întrebă dacă visul fusese numai un semn că era obosită după călătorie și puțin temătoare înaintea orelor în care urma să predea, sau dacă fusese stârnit de ceva mai adânc din conștiința ei; dacă nu cumva teama care fusese mereu la pândă în mintea ei își scosese din nou capul la iveală.

Rămase cu un sentiment de groază rău-prevestitor pe care nu izbuti să și-l alunge.

VII

Una încă simțea oboseala mai târziu în dimineața aceea, când intră în sala de clasă, care nu era propriu-zis o clasă, ci sufrageria din casa familiei Kolbrún, care se putea închide cu o ușă pliabilă, de modă veche, delimitând un spațiu unde puteau ține orele fără să le deranjeze nimeni.

Cele două fete, Kolbrún și Edda, stăteau amândouă așezate și o așteptau. Când Una o văzu pe Edda, primul lucru care-i trecu prin cap era că fata arăta diferit la lumina zilei, avea trăsăturile mult mai clare decât atunci când o văzuse prin geam, cu o noapte în urmă.

Una nu adusese manuale pentru acea primă lecție, hotărând în schimb să profite de ocazie și să le cunoască pe cele două eleve ale ei. Visul încă-i apăsa gândurile și i se părea cu atât mai important să înceapă instaurând o atmosferă lejeră, în speranța că astfel o să scape și de sentimentul persistent de neliniște.

— Bună, fetelor. Pe mine mă cheamă Una. Tocmai m-am mutat aici de la Reykjavík și o să fiu profesoara voastră peste iarnă.

Edda încuviință dând din cap, dar chipul lui Kolbrún rămase impasibil.

— Eram așa nerăbdătoare să vin aici și să vă predau că v-am și visat azi-noapte.

Una zâmbi.

— În fine, pe Edda în orice caz - cu ea m-am întâlnit foarte scurt ieri.

Edda se încruntă.

— Ba nu ne-am întâlnit ieri, spuse ea pe un ton plat.

Una zâmbi din nou.

— Nu voiam să spun că ne-am întâlnit efectiv, dar te-am văzut când am sosit. Stăteai la fereastra de jos, nu mai ții minte?

— Nu. Nu te-am văzut, insistă fetița. Mereu mă duc devreme la culcare.

— Dar mama ta a spus...

Una se opri - n-avea niciun rost să înceapă cu stângul certându-se cu elevele ei, chiar dacă era limpede că fata mințea.

— Azi ce o să învățăm? întrebă Kolbrún.

— Mă gândeam ca azi doar să stăm de vorbă și să ne cunoaștem, spuse Una.

Le povesti puțin despre ea, apoi încercă să le încurajeze să facă același lucru. Se dovedi mult mai ușor s-o convingă pe Edda să vorbească decât pe Kolbrún. Edda era vorbăreață și vioaie, ca mama ei, în timp ce Kolbrún spunea puține și în mare măsură doar răspundea monosilabic la întrebări, cu „da” sau „nu.”

Edda se făcu nevăzută repede la sfârșitul orei, dar Kolbrún rămase așezată la masă, scriind în caiet. Era înaltă pentru vârsta ei, avea trăsături pronunțate și păr negru, pe care-l purta despletit, pe umeri. Pe chip avea o expresie concentrată și stătea aplecată deasupra caietului, pierdută în propria lume. Tot mișcase pixul pe hârtie toată dimineața, uneori desenând, alteori scriind, din câte își dădea seama Una, deși încercase să nu tragă cu ochiul.

— Mulțumesc pentru azi, Kolbrún, spuse Una în timp ce-și strângea lucrurile.

Bineînțeles, era casa lui Kolbrún, dar Una avea un sentiment ușor ciudat că iese din clasă înaintea elevei ei.

— O să începem cu adevărat de mâine.

Kolbrún nu reacționează.

— Ți-a plăcut ora de azi?

Kolbrún dădu din cap fără să ridice privirea, concentrată încă asupra caietului.

— Ce scrii? O poveste?

După o pauză, fata mormăi:

— Da.

— Despre ce e?

De data asta, fata ridică privirea și o întâlni pe a Unei, iar mesajul din ochii ei era limpede: *nu era treaba Unei despre ce era povestea*. Fără să rostească un cuvânt, coborî din nou privirea și continuă să scrie.

— Păi, ne vedem mâine, atunci, spuse Una, fără să aștepte vreun răspuns.

Închise ușa în urma ei și străbătu lent holul, căzând pe gânduri. Chiar când ajunsese la ușa din față, aceasta se deschise.

— Bună, Una.

Era mama lui Kolbrún, Inga.

Deși Una se văzuse puțin cu ea de dimineață, nu avuseseră încă ocazia să stea de vorbă. Inga îi făcuse impresia unei femei greu de abordat, cu expresia ei dură și privirea pierdută. Asemenea fiicei ei, era înaltă și brunetă.

— Ați terminat deja?

Inga aruncă o privire la ceas, gura i se curbă în jos, dezaprobator, apoi întreabă:

— Cum a mers?

Dar nu părea să fie cu adevărat interesată.

— A fost foarte bine, răspunse Una, aruncând rapid o privire peste umăr ca să fie sigură că ușa era închisă și Kolbrún nu le putea auzi. Apropo, fetele se joacă vreodată împreună?

Întrebarea păru s-o ia prin surprindere pe Inga.

— Dacă se joacă împreună? Nu, foarte puțin. Kolbrún preferă să stea cu mine și Kolbeinn. Suntem o familie *foarte apropiată*.

Accentuă ultimele două cuvinte.

— Chiar nu pot să înțeleg de ce s-a mutat Salka aici cu fiica ei – o mamă singură care crește așa un copil...

Din nou, emana dezaprobare. Rămase acolo, blocând ieșirea, cu brațele încrucișate la piept.

— Trebuie să te rog să te porți respectuos cu fata mea. E obișnuită să i se vorbească asemenea unui adult. E obișnuită ca lumea să aibă încredere în ea.

— Bineînțeles, zise Una, destul de uimită de discuția aceea. Tratez toți copiii cu respect.

— Nu știu cum erau copiii cărora le predai la Reykjavík, dar Kolbrún a mea e foarte inteligentă. Trebuie ca școala să-i ridice provocări.

Inga își subție buzele, apoi adăugă, parcă din obligație:

— Kolbeinn și cu mine - *familia* noastră - ne mutăm în curând. Căutăm doar casa potrivită.

— A, ce bine, zise Una, apoi își dădu seama că spusele ei puteau fi interpretate greșit.

— Casa noastră e deja la vânzare, continuă Inga. Nu mă aștept să vindem, nu imediat, dar oricum asta nu e o condiție ca să ne mutăm. Nu pentru noi, mai spuse ea cu oarecare îngâmfare.

— Păi, oricum, mulțumim că ne lași să folosim casa voastră pentru lecții.

Igna pufni pe nas.

— Și ce era să facem? Deși, bineînțeles, ar fi bine să ne dea cineva niște bani pentru tot deranjul. Dar, cum ți-am zis, aranjamentul e doar temporar, pentru că oricum plecăm în curând.

Cu toate că nu zâmbi, în privire i se putea citi un licăr de mulțumire la gândul acela.

Făcu un pas în lături.

— Ne vedem mai târziu, Una.

VIII

Biletul era pe masa din bucătăria din mansardă când Una ajunsese acasă, după a doua ei zi de predare.

Ești bună să vii să ne vedem la cinci.

Gudfinnur

Mesajul o tulbură din cale-afară. Pe de-o parte, era faptul că cineva intrase în apartamentul ei fără să-i ceară voie. Bineînțeles, casa nu era a ei, nici mansarda, însă tot

avea dreptul la intimitate. Și îi trecu prin minte că era posibil ca Gudfinnur să fi intrat acolo singur – o persoană complet necunoscută care-i invadase spațiul. Nu i s-ar mai fi părut așa de nepotrivit dacă s-ar fi dovedit că Salka fusese cea trăsese o fugă până sus să-i lase biletul.

Mesajul era limpede. La sfârșit avea un punct, nu un semn de întrebare. Era un ordin, nu o rugămințe, și, cu toate că se simțea jignită de atitudinea aceea trufașă, Una nu îndrăznea să nu se supună. Nu era loc de dubiu cine conducea lucrurile în Skálar, iar bunul-simț îi spunea că e mai bine să nu se certe cu barosanul.

Cu toate astea, în drum spre el făcu un ocol, parcă vrând astfel să-și afirme independența, și se repezi până pe mal ca să respire aerul de mare și să capete o stare de spirit mai bună pentru întâlnirea care urma să aibă loc. Plaja era acoperită cu pietre netede, cenușii, la care-ți făcea plăcere să te uiți dar pe care era foarte greu să pășești, iar ici și colo văzu grămezi de lemne albite aduse de valuri, care zăceau de-a lungul liniei unde ajungea apa la flux. Rămășițele secționate ale unui dig vechi, de ciment, se înălțau deasupra ei într-o parte, iar dincolo de el văzu un chei modern, dar nici urmă de bărci. Lumina soarelui scânteia și dansa pe valurile blânde, iar oceanul se întindea în toată măreția lui. În dreapta ei, un promontoriu stâncos se avânta în apă, iar departe de tot mai văzu o limbă de pământ lungă, albastră. Mai aproape de ea, de cealaltă parte a micului golf, se înălța un șir impresionant de stânci, iar în jurul lor roiau siluetele alburii ale unor păsări marine.

Își croi drum de-a lungul plajei până ajunse în dreptul casei proprietarului pescăriei, care domina satul prin dimensiune, apoi urcă de pe plajă până la ea, se apropie de ușa din față, își trase sufletul și bătu.

Singura dată când îl zărise în treacăt pe Guffi, el purta un pulovăr vechi de pescar și o căciulă de lână, deci Una se așteptă să-l găsească și acum îmbrăcat asemănător. În mod deconcertant, însă, era îmbrăcat formal, chiar dacă nu neapărat la modă, cu o cămașă albastră și un costum în carouri. În loc să fie încântat că o vede, rămase nemișcat în prag, ținând ușa deschisă doar pe jumătate, fără să rostească vreun cuvânt.

Una rămase descumpănită de o asemenea primire. La urma urmei, el o invitase. Asta dacă nu cumva îi făcuse cineva o farsă...

— Bună, scuze, se bâlbâi ea, am... am primit mesajul tău.

— Mda, bine, zise el cu glas răgușit și întinse mâna. Hai înăuntru.

Ea îi strânse mâna. Avea o strângere caldă, dar puternică, și o ținu de mână atât de mult încât Una se întrebă dacă avea să-i mai dea vreodată drumul. În cele din urmă o lăsă, iar ea îl urmă în hol, apoi coborâră câteva trepte. Pe dinăuntru, casa era atât de întunecoasă încât îi era greu să distingă detaliile obiectelor, însă Una avu sentimentul că se întoarce în timp. Prezentul părea să fi trecut pe lângă Skálar din mai multe puncte de vedere.

— Biroul meu e aici, jos, spuse Guffi lapidar, aprinzând lumina în hol.

În birou, care era mai mic decât se așteptase Una, avea o masă veche și un raft de cărți, iar încăperea arăta mai mult ca o cameră de studiu decât ca un loc unde făcea afaceri. Lângă raft se afla un singur fotoliu. Singurul alt scaun era cel din spatele biroului.

— Stai jos, zise Guffi.

Era înalt și foarte solid, cu un chip brăzdat de riduri adânci și ochi de culoarea cremenii.

Când Una dădu să se așeze în fotoliu, el îi puse o mână grea pe umăr și o ghidă spre scaun. Ea îi alunecă din strânsoare și se așază la birou, în partea din spate a camerei, în timp ce el luă loc în fotoliu, lângă singura ușă a încăperii lipsită de ferestre. Una avu senzația înspăimântătoare că se află într-o celulă sau într-o cușcă, în totalitate la mila aceluia individ ciudat.

— Mă bucur să te cunosc, spuse ea după o tăcere stânjenitoare, când deveni clar că el n-avea să spună nimic. Tu ești proprietarul pescăriei de aici, nu-i așa?

— Așa-i, răspunse el repezit.

Stătea aproape nemișcat și o țintuia cu privirea, neavând pe față nimic care măcar să sugereze un zâmbet. Apoi continuă:

— Deci ai venit să-i înveți pe copii.

Una dădu aprobator din cap.

— De ce ai vrut să te muți aici?

Pe moment, limba parcă i se înnodase, dar în cele din urmă zise:

— E... e un loc foarte frumos.

Nu reuși să se convingă nici pe ea însăși.

— De unde puteai să știi asta? Întrebă el zeflemitor. Ai mai fost aici?

— Ce? Nu, de fapt, dar... dar...

Nici măcar nu putea pretinde că văzuse vreo poză.

Gudfinnur o întrerupse:

— Trebuie să-ți spun că nici măcar nu e un loc așa de pitoresc pentru un sat. Sau poate ție ți s-o fi părând așa?

— E... e-n regulă. Știi, abia am ajuns aici.

— Și cât ai de gând să rămâi, Una?

Înainte să apuce să răspundă, el continuă în legea lui:

— Înțeleg că ai diplomă în pedagogie. Nu pricep de ce ar vrea cineva ca tine să-și tocească pingecele într-un loc ca ăsta. Și nu pricep nici de ar trebui să ne zbatem să găsim

un învățător de meserie pentru doi copii. Sincer să fiu, mi se pare o risipă de bani jenantă.

Una dădu aprobator din cap, deși nu era de acord.

— E vina Salkăi, ca atâtea alte lucruri. Pare să aibă impresia că ea e șefa locului, cu toate că nu-mi dau seama de ce ar crede una ca asta.

Continuă să stea așezat, greoi și de neclintit, iar Una simți din nou cum se sufocă atunci când își dădu seama că nu putea să plece de acolo până nu voia el s-o lase.

— Cred că ți-a făcut un mare deserviciu, continuă el, păcălindu-te să vii până aici.

Una simți cum încep s-o treacă toate sudorile, dar încercă să-și păstreze cumpătul:

— Bănuiesc că asta vom vedea în timp.

Vorbi pe un ton mai nesigur decât și-ar fi dorit.

— A, eu zic că poți să mă crezi pe cuvânt. Nu-i un loc potrivit pentru tine, Una. Străinilor nu le e ușor să se integreze aici sau să înțeleagă cum funcționează mica noastră comunitate.

Ea dădu aprobator din cap, îngrijorată, neștiind încotro se îndrepta discuția.

— Dacă mă întrebi pe mine, eu zic să mai chibzuiești, Una. Nu e prea târziu să te răzgândești, chiar dacă ai venit până aici. Am înțelege. Izolarea, distanța față de orice alt loc, întunericul. Mai departe de Reykjavík n-ai putea ajunge nici dacă ai încerca. Iar casa în care locuiești are o istorie a ei. Nu toată lumea se simte în largul ei acolo. Ai putea să-ți faci bagajele și să te duci acasă, iar noi ne-am descurca. Așa cum ne-am descurcat în toți anii ăștia.

Cu toate că ultimul lucru pe care voia să i-l permită era s-o amenințe în felul acela, Unei îi trecu prin minte că poate era mai bine să abandoneze tot planul. Era limpede că nu era binevenită acolo. Pe de altă parte, la Reykjavík n-o aștepta nimic. Își dăduse demisia de la vechiul serviciu

unde angajaseră pe altcineva în locul ei peste iarnă, așa că din punct de vedere financiar nu avea nicio alegere realistă în afară de a rămâne acolo. Și, în plus, își zise, simțind un val brusc de indignare, n-avea de gând să-l lase s-o intimideze așa.

— Mersi pentru sfat, zise ea, reușind în cele din urmă să-și ascundă tremurul din glas. Cred că acum o să plec.

Se ridică și porni hotărâtă spre ușă. Gudfinnur nu dădu vreun semn că ar vrea să se miște, dar în ultima clipă se ridică în picioare și îi deschise ușa. Gura i se întinse într-un zâmbet pentru prima oară de când îl întâlnise, dar ochii îi rămaseră de piatră.

— Știi și singură cum să ieși, Una.

IX

După acea întâlnire neplăcută, Una merse la magazin, pe de-o parte ca să-și distragă atenția, dar și pentru că trebuia să-și cumpere ceva de mâncare. Încercase să meargă și cu o zi înainte, dar îl găsisese închis.

Femeia de la casă, care părea să se apropie de finalul vârstei de mijloc, o salută cu un zâmbet larg.

— Bine ai venit, Una!

Măcar aici nu trebuia să se prezinte.

— Eu sunt Gunna... Gudrún, vreau să zic. Îmi pare bine să te cunosc.

— Da, bună, și mie. Eu doar voiam să... arunc o privire.

— Ținem cam de toate aici.

Gudrún zâmbi din nou cu amabilitate.

— E așa de frumos să vină tineri în sat! Pe-aici nu prea avem parte de sânge tânăr, să știi. Mereu aceeași poveste: încet, dar sigur, toată lumea pleacă. De asta a fost minunat când Salka s-a mutat aici cu cea mică, iar acum ai

venit și tu. Înțeleg că tot Salkăi trebuie să-i mulțumim pentru asta.

Una încuviință dând din cap.

— Da, așa cred...

— În fine, cu ce pot să te ajut azi? continuă Gudrún, abia făcând pauză ca să respire. Congelatorul e acolo, în colț. Găsești tot soiul de chestii în el. Apoi avem teigheaua cu pește...

Îi arată spre dreapta, unde la vânzare nu părea să fie decât o singură bucată filetată.

— Cât despre alcool...

Îi făcu Unei cu ochiul.

— Alcoolul îl ținem în spate. Pentru că nu există niciun *riki* mai apropiat decât Thórshöfn, am primit o licență specială ca să-l putem vinde.

Una se învioră puțin auzind asta. În Islanda, din pricina legilor restrictive în privința comercializării alcoolului, în mod normal nu puteai să cumperi de băut decât de la un număr mic de magazine numite *riki*, care aveau licență din partea statului, și se întrebese dacă nu cumva trebuia să facă drumul cu mașina până la Thórshöfn, sau chiar mai departe, ori de câte ori voia să-și refacă proviziile.

— Aaa, în cazul ăsta, cred că o să iau o sticlă de vin roșu, zise ea, cu toate că încă avea cutia pe care o adusese de la Reykjavík, pentru orice eventualitate. Ce-mi recomanzi?

— Păi, bineînțeles, eu, una, nu pun gura pe băutură - eu și soțul meu suntem abstinenți -, dar lumea spune că vinurile franțuzești și italienești sunt cele mai bune. Am de ambele.

— Atunci o să iau o sticlă din fiecare, te rog.

Gudrún se făcu nevăzută în spate și se întoarse cu două sticle.

— Data viitoare intră tu și uită-te singură, pentru că nu știu absolut nimic despre vinuri, după cum îți poți da seama.

— Mersi. Îmi dai și două sticle mici de cola și o punguță de lemn dulce? A, și fileul de pește, te rog.

— Eglefinul? Da, sigur. Ai noroc, l-ai prins pe ultimul. De obicei se vinde imediat, iar dacă totuși mai rămâne îl pun în congelator. Aici suntem obișnuiți să congelăm mâncarea, e singurul lucru rațional pe care-l poți face. Și știi ce? Eu nu simt diferența. Mi se pare că e bun oricum.

Una își scoase carnetul de cecuri și îl deschise.

— A, iartă-mă, draga mea, nu acceptăm cecuri.

— Ce? A. Ăăă... n-am bani la mine, mă tem.

— Nu-ți face griji. Te trec pe caiet.

Guðrún zâmbi.

— Dar poți să faci ceva pentru mine ca să te revanșezi.

— Ce anume?

— Vino la o cafea pe la mine și Gunnar. Mâine cum îți sună? Ora trei e în regulă?

— Trei? Hmm, da, ar trebui să fie în regulă.

— Minunat, Una, dragă. Abia aștept.

X

— Ce frumos că ai venit să ne vizitezi!

Guðrún îi zâmbi radios Unei, apoi îi turnă cafeaua. Ceașca era un porțelan autentic de Danemarca cu pescăruși pictați, un model pe care Una nu-l mai văzuse de ani întregi. O mătușă a ei în vârstă de la Reykjavík avusese un set ca acela. De fapt, dacă se gândea mai bine, livingul lui Guðrún părea decupat dintr-o revistă din urmă cu douăzeci de ani. Ea și soțul ei, Gunnar, locuiau la malul mării într-o casă veche, de lemn, care era frumoasă, dar nu la fel de impresionantă ca a lui Guffi.

Podeaua era acoperită cu un covor galben, de culoarea curry-ului, iar canapeaua era tapițată cu un material stacojiu cam deșirat. Pe pereți era tapet, iar restul mobilei era în mod clar de epocă. Pe orice suprafață posibilă erau înghesuite tot felul de bibelouri, majoritatea păsări făcute din lemn sau porțelan.

Din ce-i spusese Salka, Una înțelesese că Gunnar avea aproape șaizeci de ani, însă cei doi arătau cu cel puțin zece ani mai în vârstă și aveau chipuri dolofane, binevoitoare, cu ușoare riduri provocate de griji. Pe Gunnar nu păreau să-l mai aștepte prea mulți ani de pescărie. Când îl văzu, Una își zise imediat că, probabil, începuse să se gândească la pensie.

Gudrún îi oferă lapte și zahăr, însă Una le refuză pe ambele.

— Aici lumea își bea de obicei cafeaua cu lapte și zahăr, remarcă Gudrún, dar pe un ton informativ, nu critic. Bineînțeles, voi, cei de la oraș, faceți lucrurile altfel. Trebuie să fie o mare schimbare pentru tine.

— Încă n-am avut ocazia să-mi dau seama, răspunse Una.

Gunnar rămânea încă în fundal.

— E bine că fetele au un profesor adevărat, zise el, vorbind pentru prima oară. Până acum, de lecțiile lor s-a ocupat Inga. Ai cunoscut-o? E soția lui Kolbeinn.

— Da, dar n-am reușit să stau de vorbă cu ea cum se cuvine – și nici cu el. Ea a fost, ăăă...

Una își lăsă ideea neterminată, nevrând să acuze pe nimeni de nimic.

Gudrún îi sări în ajutor:

— Inga poate fi cam repezită cu lumea. Nu e ușor s-o abordezi, niciodată n-a fost. Dar au inima bună, la fel și fetița lor. Gunnar lucrează cu Kolbeinn, să știi.

— Da, așa e, spuse Gunnar, hotărându-se într-un târziu să se așeze pe canapea, prea aproape de Una pentru gustul ei. Poate că nu mai avem atât de mult pește, dar ne câștigăm un trai decent.

— Kolbeinn vorbește mereu despre cum o să-și dea demisia și o să se mute de aici, interveni Gudrún înainte ca el să apuce să mai spună ceva. Mă rog, ei sunt încă destul de tineri și au un copil la care trebuie să se gândească, deci n-are cum să le fie ușor să locuiască aici, cu toate că eu și Gunnar ne-am obișnuit. S-ar putea spune că facem deja parte din peisaj.

Zâmbi.

— N-are rost să arunci prosopul și să pleci, spuse Gunnar pe un ton dintr-odată aspru. Ce s-ar întâmpla dacă ar pleca toți tinerii? Satul ar muri – ar dispărea complet. Ar fi păcat, mare păcat, pentru un loc cu istorie cum e ăsta. M-am născut și am fost crescut aici și niciodată nu mi-a trecut prin minte să plec – și nici Gunnei. Nu-i așa, draga mea?

— Așa e. Pur și simplu trebuie să accepți lucrurile și să scoți tot ce poți mai bun din ele, fu de acord Gudrún. Dar mărturisesc că îi înțeleg cum se simt, mai ales că sunt un cuplu tânăr.

Una început să se întrebe dacă Gunnar și Gudrún nu cumva uitaseră că era și ea de față.

— Ei bine, eu nu-i înțeleg. Dar știu de ce tot dă Kolbeinn din gură despre plecare. Și știi și tu, nu-i așa, Gunna?

Gudrún dădu aprobator din cap.

— Da, mi-ai mai spus.

— Da, ție ți-am spus, dar Unei – nu.

Se întoarse spre ea, ajungând nas în nas pe canapea.

— Ideea este că Guffi își plătește oamenii foarte bine. Ne merge foarte bine, mie și Gunnei, dar și lui Kolbeinn și Ingăi. Eu n-am nevoie de atâta bănet, îl trimit direct la

bancă. Dar Kolbeinn – el tot spune cum o să se mute la Thórshöfn, sau chiar în sud, la Reykjavík. Zice că are suficient capital să-și deschidă o companie acolo.

Gunnar clătină din cap.

— Fir-ar să fie, nu știu...

Una stătea pe canapea și se simțea stânjenită, nereușind să înțeleagă de ce o chemaseră în vizită, din moment ce niciunul dintre nu părea cătuși de puțin interesat de ea.

Însă Gudrún profită de tăcerea care se lăsase după tirada lui Gunnar și spuse:

— Una, înțeleg că tu o să organizezi concertul de Crăciun de la biserică?

Una încuviință, deși tot ce știa despre concert era ce-i spusese Salka în prima seară.

— Mă bucur nespus, zise Gudrún, cuprinsă brusc de entuziasm. E o ocazie importantă, mai ales pentru copii. Mereu a fost. Sigur, pe vremuri erau mai mulți copii, dar așa merg lucrurile – totul se schimbă, nimic nu rămâne la fel. Dar cred că nu greșesc dacă spun că e punctul culminant al Crăciunului aici, în sat. Nu-i așa, Gunnar?

Gunnar dădu din cap și mârâi aprobator.

— Întotdeauna îl organizăm seara. E un moment superb, biserica strălucește toată de lumânări în întunericul iernii și se adună toată lumea la un loc. Nimeni n-are voie să stea acasă în ultima duminică dinaintea Crăciunului.

— Da, am auzit că anul ăsta o să cadă pe umerii mei, zise Una. Scuze, n-am vrut să sune așa. Am înțeles că o să fie în responsabilitatea mea.

— Câți ani ai, draga mea, dacă nu te superi? întrebă Gudrún. Pari foarte tânără.

— Treizeci.

— Dumnezeule, ești o copilă, interveni Gunnar. Înțeleg că n-ai mai fost niciodată pe-aici.

— În sat? Nu... Sinceră să fiu, nici nu știam că există.

Apoi adăugă, nesinceră:

— Cu toate că e posibil să fi auzit de el.

— E cam izolat, spuse Gudrún și oftă.

— Cam izolat? Pentru armata americană a fost suficient de bun, ascultă-mă pe mine, exclamă Gunnar, devenind agitat, și pe vremuri aici locuiau mulți oameni! Cred că nu greșesc dacă spun că odată a fost chiar un târg destul de mare, chiar dacă mereu i s-a spus Satul Skálar.

— Gunnar s-a născut și a crescut aici, explică Gudrún, cu toate că soțul ei îi spusese asta deja Unei. E foarte legat de Skálar. Satul a crescut la începutul secolului, când lumea s-a mutat aici pentru pescuit. Probabil ai observat ruinele vechiului chei. Deși, bineînțeles, Guffi a investit într-unul nou, mai bun.

Una încuviință dând din cap.

— Câți oameni locuiau aici? Întrebă ea, părându-i rău că nu citise înainte despre istoria satului.

Gudrún îi aruncă o privire soțului ei. El se încruntă, apoi spuse cu importanță în glas:

— Nț, peste o sută de oameni, vreo sută douăzeci în punctul maxim.

— Serios? Peste o sută de oameni?

— Îți vine greu să crezi, nu? Și asta nu-i tot: numărul localnicilor se dubla vara, când cei care lucrau în pescuit soseau aici din mai multe părți. A fost un loc important, să știi.

— Și parcă ai spus că a fost aici și armata americană, zise Una.

Era prima dată când auzea de așa ceva.

— Da, n-am glumit. Mai întâi au fost britanicii. Îmi amintesc bine de ei, chiar dacă pe atunci eram adolescent. Au stat aici doi ani. Apoi au venit americanii. Și-au făcut

tabăra chiar deasupra satului. Încă poți să mai vezi ruinele dacă urci dealul.

Una nu explorase încă terenul ridicat de lângă sat.

După o scurtă pauză, Gunnar continuă:

— Îi spuneau Camp Greely. Erau o mulțime de case prefabricate, din tablă galvanizată arcuită – o stație radar în toată puterea cuvântului, cu turn radio, cuib de mitralieră și mai știu eu ce. Supravegheau traficul aerian din zonă. Îmi amintesc foarte bine – a fost o aventură în toată legea. Mă rog, era extrem de serios, evident, dar mie și amicilor mei ne-a deschis ochii. Petreceam acolo cât de mult timp puteam, încercând să înțelegem faptul că războiul ne găsisese și pe noi, în cel mai îndepărtat punct al țării. Cred că la un moment dat au fost aici chiar și cincizeci de soldați.

Una îi aruncă o privire piezișă lui Gunnar și își dădu seama după expresia absorbită de pe chipul lui că se pierduse printre amintiri, ca și cum s-ar fi întors în timp cu patruzeci de ani. Una nu-și putea închipui barăcile militare pe colinele golașe de deasupra satului, zeci de soldați americani înarmați care roiau peste tot, aflați în toiul unui război mondial, dar totuși atât de departe de locul luptelor.

Gunnar nu terminase.

— Guffi și cu mine eram cei mai buni prieteni, la fel ca acum. Am încercat să ne împrietenim cu soldații. Nu-mi amintesc să le fi simțit prezența acolo ca pe ceva amenințător – pentru noi era doar ceva nou, care ne entuziasma. Sigur, am avut probleme cu limba, cum cred că-ți închipui, nu vorbeam boabă de engleză, dar cumva ne-am descurcat și până la urmă am ajuns să ne facem înțeleși chiar bine. N-a fost o școală rea.

— Și ce... ce fel de relație au avut localnicii cu soldații?

— Excelentă, niciun fel de probleme. Noi, băieții, vorbeam mult cu ei, iar ei se străduiau să ne încurce cât

mai puțin. Era un sentiment ciudat să avem dintr-odată o armată străină în curtea din spate. Chiar incredibil. Dar nici lor nu cred că le-a fost ușor. Nu toată lumea face față iernii de aici, frigului și întunericului. Furtunile pot fi de speriat: un vânt înghețat, care de multe ori stârnește o vijelie pe mare, abia dacă ai unde să te refugiezi, iar când în toată chestia asta mai pui și zăpada, se dezlănțuie tot iadul. Așa cum o să descoperi. Nu prea-mi dau seama cum au reușit să tragă de ei aici, pentru că în construcțiile alea e imposibil să le fi fost cald. Dar, cum am zis, erau foarte prietenoși. Îmi amintesc că ne dădeau tot felul de bunătățuri, mai ales mâncare – lucruri pe care nu le mai văzuserăm niciodată.

Una deschise gura să-l întrerupă și să schimbe subiectul, dar Gunnar nici n-o mai lua în seamă, pierdut printre amintiri.

— Ne dădeau și cadouri de Crăciun, jucării americane care nu semănau cu nimic din ce văzuserăm până atunci. N-o să le uit niciodată. Dar cel mai bine țin minte când au organizat o proiecție de film pentru noi. Nu mai știu ce film era, ceva alb-negru de la Hollywood, dar ni s-a părut foarte exotic. Niciunul dintre copii nu mai fusese la cinema, deci n-a contat că abia dacă înțelegeam ce spun acolo. Experiența a fost importantă.

— Mi-a spus povestea asta de atâtea ori... îi zise Gudrún Unei, zâmbind compătimitor. De prea multe ori. Îi știu toate poveștile pe de rost, își dă și el seama de asta, dar tu ești cea mai recentă victimă a lui.

— Nu-i nimic, răspunse Una. Îmi place să ascult. Îmi dau seama cât de puține știu despre locul ăsta.

— Mai am multe povești în mânecă, nu-ți face griji, o asigură Gunnar.

— Vor trebui să aștepte, dragul meu, spuse Gudrún. Acum, Una, spune-ne ce planuri ai pentru concert. Ai început pregătirile? Copiii o să cânte, nu? Ai ales colindele?

Mai scutiți-mă, abia am ajuns aici! își zise Una.

— Nu, încă n-am avut ocazia să încep să mă gândesc, spuse cu voce tare. Sunt sigură că ar fi o idee bună ca fetele să cânte. „Christmas Is Just Around The Corner”? În genul ăsta?

— „Christmas Is Just Around the Corner”?

Gudrún făcu o grimasă.

— Țsta nu-i un colind cum se cuvine. Trebuie să învețe cântece creștine cumsecade. Și „Silent Night”, bineînțeles, deși, la drept vorbind, n-ar trebui cântat decât pe 24.

— Ți-am spus, reluă Una, încă n-am apucat să mă gândesc la program.

— Eu am fost implicată în organizare în fiecare an, zise Gudrún. Am studiat canto în Danemarca în tinerețe. Aș putea fi convinsă să te ajut...

— O, da, te rog! Ți-aș fi foarte recunoscătoare.

Gudrún se luminează la față, iar Unei îi deveni limpede, în sfârșit, scopul pentru care fusese invitată la cafea.

— Ce zici să vin pe la niște ore de-ale tale și să repet cu fetele? îi sugerează Gudrún nerăbdătoare. Anul trecut am făcut niște exerciții cu ele. Sigur, nu aștept vreo plată – mă ofer să fac asta gratis. Eu și Gunnar avem mai mult decât ne trebuie.

Una se gândi o clipă, apoi hotărî să accepte oferta. Ce avea de pierdut? Își făcea viața mai ușoară, iar fetelor le-ar fi prins bine să învețe să cânte.

— Ar fi super, chiar super. Poate putem începe de săptămâna viitoare?

— Îmi place cum sună, zise Gudrún.

Gunnar rămase tăcut; după ce subiectul fusese schimbat, se retrăsese din nou în gândurile lui.

— Fetele sunt bune? La cântat, adică?

— Edda este, da. Kolbrún... mă rog, nu mi s-a părut că anul trecut s-a prea străduit. Dar bineînțeles că anul ăsta n-o mai lăsăm să scape. Nu cred că e ceva în neregulă cu vocea ei. Copiii pot, în general, să cânte, dacă sunt puși să exerseze, spuse Gudrún, iar expresia de pe chipul ei îi aminti Unei în chip sinistru de profesoara pe care o avusese ea însăși.

O femeie cu care nu se înțelesese absolut deloc.

Soneria se auzi din nou, iar de astă dată sunetul fu urmat de o bătaie în ușă.

Rahat, în living era aprinsă o lumină. Acum era prea târziu s-o mai stingă. Nici perdelele nu erau trase, ceea ce însemna că vizitatorul putea să treacă după colț, să se uite pe fereastră și să-l vadă pe bărbatul mort zăcând pe podea. Rahat.

Trebuia să acționeze rapid. Apucă brațele inerte ale mortului, cu o ușoară scârbă când îl atinse, și trase cadavrul cu o grabă nebunească prin living în hol, unde luminile erau stinse și nu existau ferestre. Nu îndrăznea să se uite prin vizor, temându-se că vizitatorul ar putea observa mișcări înăuntru și și-ar da seama că e cineva în casă. Împinse ușa de la living, fără s-o închidă de tot, și se poziționă astfel încât să vadă dacă ar fi apărut un chip în dreptul ferestrei.

Cu inima bătându-i să-i spargă pieptul, încercă să nu se gândească la cadavrul care zăcea pe podea în spatele lui,

la bărbatul care fusese ucis. Încercă să respire calm. Fusese nevoit s-o facă. Nu avusese alternativă. Numai că lucrurile căpătau o turnură mult diferită față de ce se așteptase el.

Zări o mișcare cu coada ochiului. Cineva se uita pe fereastră, căutându-l pe bărbatul care murise.

Era o femeie, o tânără brunetă, din câte-și dădea seama.

Se ascunse în holul cufundat în umbre, privind-o cum își apasă fața pe geam. Era iubita bărbatului? Brusc simți un vag protest al conștiinței. Femeia n-avea să-l mai vadă niciodată, poate n-avea să afle vreodată ce i se întâmplase, mai ales dacă el reușea să-și ducă la bun sfârșit planurile pe care le avea pentru cadavru.

Acum nu mai trebuia decât să zăbovească puțin, până pleca femeia. Spera doar ca ea să nu facă vreo prostie, ca de exemplu să sune la poliție. Avusese un noroc chior că opriase mașina câteva străzi mai încolo.

Când zona se elibera, urma să ducă trupul până la mașină și să meargă cu el la câmpurile de lavă, la adăpostul nopții.

N-avea nici o altă variantă. Miza era prea mare, erau prea mulți bani, iar cei responsabili erau absolut nemiloși. Nu putea lăsa nicio urmă care să strice totul. În contextul acela, ce mai contau o viață sau două? După ce se ocupa de asta, avea ordine să se descotorosească și de celălalt bărbat care avea de gând să dea pe goarnă.

Și ce dacă trupurile a doi nenorociți de doi bani aveau să-și găsească locul de veci în câmpurile de lavă? Puțini aveau să le simtă lipsa.

XI

Una plănuise să joace tare și să lase să mai treacă ceva timp până să proiecteze o altă întâlnire cu Thór. Sau, mai degrabă, sperase să mai dea de el întâmplător, dar asta încă nu se petrecuse, chiar dacă era deja de trei zile în sat.

După frustrarea datorată prediciei pe care i-o ținuseră Gudrún împreună cu Gunnar la o cafea, tânjea să petreacă timp cu o persoană mai tânără, o persoană pe care chiar s-o placă. Ar fi putut să jure că între ea și Thór existase în scânteie cu ocazia întâlnirii din întuneric. O legătură imposibil de definit care o convinsese că o să fie împreună. Nu doar că era apropiat de ea ca vârstă, ci îi lăsase și impresia că e prietenos.

În cele din urmă, hotărî să se plimbe spre fermă, care nu se vedea din sat, fiind chiar dincolo de costișa dealului. Era prima dată de la sosirea ei acolo când avea în fața ochilor altceva decât povârnișurile joase, roase de vreme, care formau fundalul micuței depresiuni ierboase în care se afla Skálar. Dar când începu să urce pieptiș nu văzu decât alte coline, mai joase, la fel de monoforme. Ferma îi apărui imediat în cale, o clădire mare, cu un aer părăsit. Sub acoperișul roșu tradițional, pereții albi începuseră să-și schimbe culoarea în cenușiu acolo unde vopseaua se cojise, dezvăluind cimentul de dedesubt. Pe lângă acareturile obișnuite era și o casă mai mică, probabil pensiunea despre care vorbise Thór. După ce se gândi o clipă, Una hotărî că ar fi mai politicos să bată întâi la ușa clădirii principale.

În timp ce aștepta, stânjeneala Unei avu răgazul să devină din ce în ce mai puternică, până când în cele din urmă ușa se deschise iar în prag apărui o femeie de vreo patruzeci de ani, cu păr lung și negru și o expresie suspicioasă pe chip, deși probabil avea măcar o vagă idee cine era Una.

— Da? întrebă femeia.

— Bună, eu sunt Una, profesoara nouă.

— Știu, răspunse femeia. Eu sunt Hjördís. Locuiesc aici.

— Mă întrebam...

Una ezită, simțind cum fața i se înfierbântă de rușine, de parcă ar fi venit acolo ca să să-l caute pe cel mai popular băiat din școală.

— Mă întrebam dacă Thór e acasă.

Fu rândul lui Hjördís să ezite. Rămase în prag, ținându-o pe Una cu privirea, parcă neștiind cum ar fi mai bine să reacționeze. În cele din urmă, zise:

— E sus. Îl chem.

Se făcu nevăzută fără s-o poftască înăuntru, iar Una se întrebă, tardiv, dacă între Hjördís și Thór era ceva. Poate că de asta reacționase femeia atât de ciudat. Așa s-ar fi explicat și de ce Thór nu făcuse niciun efort să dea vreun semn după întâlnirea din prima noapte. Preț de o clipă se gândi să se întoarcă și să plece. Coborî capul, închise ochii un moment, apoi hotărî să reziste acolo. N-avea niciun rost să renunțe imediat, înainte ca bătălia să fi început.

— Bună, auzi un glas și ridică iute privirea.

Îi văzu barba și sclipirea atrăgătoare din ochi, dar acum îi putea vedea și părul, des, negru și răvășit, care în noaptea aceea îi fusese acoperit de căciula de lână. Avea o atitudine în continuare destul de timidă, de parcă n-ar fi știut cum să reacționeze față de ea, însă Una simți că-i era mai ușor să fie prietenos decât rezervat.

— A, bună, scuze, spuse ea, încurcându-se în cuvinte. Poate că ar fi fost mai bine să sun înainte. Am ieșit la plimbare și mi-am zis să trec pe-aici și să te salut.

— Îți cam plac plimbările, nu-i așa? întrebă el. Nu că ai avea mare lucru să vezi prin sat. Nici nu începi bine că deja ai ajuns în capătul celălalt.

— Păi, ceva tot trebuie să faci ca să ții departe plictiseala, replică ea.

Nu mă inviți înăuntru? își spuse, iar apoi se întrebă dacă urma s-o cheme în casă sau în pensiune. Oare unde dormea, de fapt? Și ce relație avea cu Hjördís? Ochii li se tot întâlneau, iar apoi se mutau repede altundeva, jenați. Una simți cum roșește. Ar fi putut jura că și el se simțea la fel de timid ca și ea.

După o clipă de ezitare, el zise:

— Stai așa, îmi iau haina și te însoțesc la plimbare.

Se făcu nevăzut, apoi reapăru îmbrăcat cu aceeași geacă groasă pe care o purtase prima dată.

— Deci, cum ți se pare viața în sat? o întrebă după ce ieși și închise ușa în urma lui.

Porniră să înfrunte briza rece, zgribulindu-se și vârandu-și mâinile adânc în buzunare, căutând căldură.

— Ce-ai zice să urcăm dealul, până la ruinele bazei aviatice din Al Doilea Război Mondial? propuse el.

— Sigur, zise ea. Mă acomodez, ușor-ușor, mersi. Mai devreme am băut o cafea cu perechea în vârstă – Gudrún și, ăăă, Gunnar, vreau să zic.

— Norocoase.

Sarcasmul din vocea lui era limpede.

— Eu mă țin departe de ei, dar sunt amuzanți împreună. Gunni și Gunna, le spunem noi. Înoată în bani după toți anii în care au împărțit veniturile din afacerea cu pescuit a lui Guffi, dar n-o să plece niciodată. N-ar putea să trăiască nicăieri altundeva. Gunni abia dacă reușește să strecoare un cuvânt când sunt împreună. E clar că nevastă-sa poartă pantalonii în relația lor.

După o pauză, adăugă:

— Deși, ca să fiu cinstit, îl lasă să pisălogească pe toată lumea despre...

Una încheie propoziția în locul lui:

— Nu-mi spune: istoria satului?

Thór râse.

— Exact! E clar că ai avut parte de tratamentul complet.

— Așa s-ar zice.

— Ți-a spus despre mină?

— Ce? Nu, nu mi-a spus nimic despre mină.

— A explodat una pe faleză în timpul războiului - sunt destul de sigur că în 1942. Am auzit poveștile despre întâmplare și am citit puțin despre ea. Casa lui Gunni și a Gunnei a fost lovită de impact, ferestrele s-au făcut țândări și cine mai știe ce s-a întâmplat. N-a fost de glumă, asta-i limpede.

— A fost cineva rănit?

— Nu, slavă Domnului, n-a pățit nimeni nimic, dar în același an mai multe familii s-au mutat din sat, probabil de teamă. Trebuie să fi crezut că lucrurile se înfierbântă prea mult aici.

Își croiau drum anevoie pe costișa pustie, ignorând frigul mușcător, acompaniați numai de sunetul pe care-l făcea vântul printre firele de iarbă. În stânga lor era întinderea nesfârșită a oceanului, care se avânta spre faleze îndepărtate, acoperite în mare măsură de nori.

— M-am întâlnit și cu Guffi.. Spuse Una. M-a invitat pe la el...

Nu știa cum să explice în cuvinte ce se întâmplase, teama aceea de moment, sufocantă, pe care o simțise în biroul subteran, lipsit de ferestre, al lui Guffi. Thór era un străin, în ciuda încrederii instinctive pe care i-o inspira, în ciuda sentimentului puternic că între ei exista un fir, o afinitate. Și, poate, chiar și un element de atracție.

— Nu-ți place Guffi? Întrebă el.

— A fost cam grosolan. Nu prea amabil, știi...

Hotărî ca deocamdată să nu mai spună nimic.

Thór râse din nou. Avea un râs captivant, suna cald, prietenos.

— Cu tine e obligatoriu ca toată lumea pe care o întâlnești să fie imediat prietenoasă, din prima clipă? Întrebă el, deși era limpede că nu vorbea serios.

— Nu. Nu, bineînțeles că nu, dar...

— Nu-ți face griji, te înțeleg. Bătrânul poate fi cam necioplit, dar e bun la suflet. Nici pe mine nu m-a primit chiar cu brațele deschise, la început.

Una nu-și dădea seama dacă Thór vorbea serios sau dacă o spunea doar ca să se simtă ea mai bine. Dacă varianta a doua era cea corectă, atunci era un gest amabil. Ea schimbă subiectul:

— O să rămâi aici? Vreau să spun, te-ai mutat aici definitiv?

Urmare câteva momente de tăcere încărcată înainte să răspundă:

— De multe ori m-am întrebat același lucru.

Se cufundă din nou în tăcere. Ajunseseră la ruine, iar el se opri. Una privi împrejur, conștientă de o senzație ciudată, un amestec de claustrofobie și dor de casă. Se întrebă ce naiba căuta acolo, atât de departe de orice lucru și orice persoană cunoscută și dacă urma cu adevărat să poată suporta o iarnă întreagă în locul acela. Nu știa decât că ar fi putut reuși dacă i s-ar fi permis să petreacă puțin timp cu Thór din când în când.

— Nu știu, spuse el în cele din urmă, când ea aproape că deja își uitase întrebarea. Nu, aș prefera să nu, Una, sincer să fiu. E un loc foarte frumos, și liniștit pe deasupra. Pașnic și sigur. Dar nu se întâmplă prea multe. Deși, cu toate astea, nu duc o viață rea aici. Citesc mult. Până acum nu o făceam, dar acum împrumut tone de cărți de la bibliotecă. Tot felul de cărți, dar în principal non-ficțiune.

— Bibliotecă?

— Da, bineînțeles că n-avem bibliotecă aici, în Skálar, dar putem lua cărți din Thórshöfn. Mi le ia Hjördís de fiecare dată când merge acolo.

— Tu și Hjördís, cum... ăăă... cum v-ați cunoscut?

Din nou trecu ceva timp până să răspundă.

— Am văzut un anunț pentru o slujbă aici și am candidat dintr-un soi de dorință de aventură. N-o cunoșteam deloc.

Ezită o clipă, apoi spuse:

— Probabil că umblă tot soiul de povești despre mine și Hjördís, dar te asigur că doar lucrez pentru ea.

Și așa o scuti pe Una de întrebarea pe care voia s-o rostească. Din nou, ochii li se întâlneau, apoi se îndepărtară degrabă.

Parcă vrând să-și acopere stânjeneala, el spuse:

— În fine, am ajuns. Hai să-ți fac turul ruinelor. Am nevoie de un pretext să scot la înaintare tot ce am învățat din cărțile despre Langanes de la bibliotecă.

Nu dormise deloc bine, iar când în sfârșit reușea să adoarmă se trezea din nou la scurt timp după aceea, leoarcă de sudoare.

Hannes lipsea de o lună și, imediat după dispariția sa, nici pe prietenul lui, Hilmar, nu-l mai văzuse nimeni.

Îi era foarte teamă. Nu-și putea alunga gândul că amândoi erau morți. Că fuseseră uciși.

Bineînțeles, știa că Hannes se încurcase cu cine nu trebuie, și bănuia că același lucru era valabil și pentru Hilmar, din moment ce amândoi se învârtteau prin aceleași

cercuri. Dar pentru că îl iubea - îl iubise - pe Hannes, încercase să nu pună prea multe întrebări.

Polițiștii vorbiseră cu ea și o interogaseră extrem de riguros. Ea le spusese că trecuse pe la casa lui Hannes în ziua dispariției lui, că bătuse la ușă și că apoi se uitase pe fereastră când el nu răspunsese, dar că nu văzuse nimic. Avea senzația că ei nu o crezuseră.

Le mai povestise și despre legăturile lui cu lumea interlopă, explicându-le că nu știa exact în ce fusese amestecat, dar că ea le putea da polițiștilor câteva nume. Iar acum era înspăimântată, îngrozită că oamenii aceia urmau să vină după ea ca să-i închidă gura.

Când adormea îl visa pe Hannes, dar toate visele ei erau coșmaruri. O secvență diferită de întâmplări în fiecare noapte, dar care se termina mereu în același fel, cu Hannes mort, ucis de indivizii aceia.

XII

Oferta din magazinul Co-op condus de Gudrún era cea la care te-ai fi așteptat în cel mai prost magazin de cartier din Reykjavík, cu prețuri pe măsură. Unii poate că ar fi găsit fermecător, chiar romantic, să locuiască într-un cătun izolat ca acela, însă Una se săturase deja să renunțe la tot felul de mofturi pe care la Reykjavík le luase de bune. Nu ajuta nici faptul că magazinul era deschis numai între ora trei și cinci după-amiaza, iar asta nu în fiecare zi lucrătoare.

Bineînțeles, putea oricând să bată la ușa lui Gudrún și a lui Gunnar, însă Una voia să evite asta, anticipând că fiecare episod s-ar fi sfârșit cu ea trasă cu forța înăuntru la o cafea ori de câte ori ar fi venit să cumpere vreun lucru.

În afară de inevitabilul pește, nu exista niciun produs proaspăt. Una descoperise că sătenii se bazau în mare măsură pe lăzile frigorifice când vorbeau de gătit.

Rămase lângă casa de marcat, punând cumpărăturile într-o pungă.

— Le trec din nou pe cont? zâmbi Gudrún.

În clipa aceea clopoțelul de deasupra ușii zornăi. Una se întoarse plină de speranță însă o văzu intrând pe mama lui Kolbrún, Inga, însoțită de un bărbat care trebuia să fie soțul ei, Kolbeinn.

Kolbeinn îi zâmbi Unei, iar privirea îi rămase asupra ei de parcă ar fi măsurat-o din cap până-n picioare. Fiica lor nu era cu ei. Deși avea părul ușor grizonat la tâmpile, Kolbeinn era un bărbat chipeș, athletic și plin de mușchi. Era ușor să crezi că-și petrecuse toată viața lucrând pe mare.

— Bună, spuse Inga pe un ton lipsit de orice inflexiune.

— Bună! răspunse Una.

— Bună, Una, zise Kolbeinn, mult mai prietenos, cu ochii încă fixați asupra ei. Nu am făcut cunoștință, dar eu sunt Kolbeinn, tatăl Kolei. Mă bucur mult să te cunosc în sfârșit.

Întinse mâna și i-o strânse câteva clipe mai mult decât era nevoie.

— Cumperi vreo trufanda pentru cină?

— Ăăă... păi...

O sticlă mică de cola și o pungă de lemn dulce nu prea puteau fi considerate trufandale, dar le cumpăraseră ca un mic răsfăț, de care să se bucure în seara aceea în timp ce stătea cuibărită în pat cu o carte bună. Învăța să adoarmă citind, din moment ce nu avea acces la niciun televizor.

Însă Kolbeinn nu așteptă un răspuns:

— Merge totul bine cu Kolla? Ea, ăăă, are numai lucruri bune de spus despre tine.

Judecând după tonul pe care-l folosisese, la mijloc era o exagerare. Kolbrún era atât de necomunicativă în timpul lecțiilor încât Una nu credea nicio clipă că fata i-ar lăuda stilul de predare în fața părinților ei. Era conștientă că trebuia să se concentreze s-o cunoască mai bine pe fată și s-o convingă să se deschidă puțin. Fără îndoială avea să dureze, dar pe de altă parte avea la dispoziție tot anul școlar ca să obțină o transformare.

— Da, fiica ta îți face cinste, răspunse Una, apoi se corectă rapid: vă face cinste amândurora.

Preț de o clipă, uitase că era de față și Inga și avusese impresia că vorbește numai cu Kolbeinn. Soția lui stătea acolo, o siluetă palidă, îmbrăcată în haina albă de iarnă, cu tenul ei alb, parcă topindu-se în fundal, fără să rostească vreo vorbă.

— Kolla e deosebită. Cred că o să conteze enorm să aibă un profesor experimentat, ca tine. Așa are mai multe șanse să reușească în viață. Nu cred că pentru un copil e sănătos să trăiască într-un loc ca ăsta. Mai devreme sau mai târziu avem de gând să ne mutăm, poate chiar în străinătate. Poate să stăm un an în Danemarca, ceva de genul ăsta.

— Sună bine, spuse Una, puțin cam repezit.

Nu se simțea deloc în largul ei având-o pe Inga acolo, care o privea în tăcere, deși Kolbeinn părea un tip de treabă.

— Nu pot să-mi petrec toată viața pe mare, continuă el, apoi adăugă amuzat: Am mâncat la pește cât să-mi ajungă pentru o viață de om. Eglefin în pesmet, eglefin poșat, eglefin la grătar – Doamne, nu știu cum am rezistat atâta. Sper că nu mănânci eglefin la cină!

O bătu pe umăr și zâmbi din nou.

— În fine, ne mai vedem noi.

Una încuviință dând din cap.

— Mă bucur că v-am văzut, pe amândoi.

Se grăbi să iasă din micul magazin, strângând în brațe punga de plastic plină de răsfățuri nesănătoase. Dar, când ajunsese pe trotuarul de afară, auzi clinchetul clopoțelului în timp ce ușa se deschise în urma ei și, întorcându-se, îl văzu pe Kolbeinn.

— Hei, Una, începu el nonșalant. Poate ne putem vedea la un moment dat să vorbim puțin despre Kolla. Fata poate fi cam timidă. Trebuie s-o abordezi în modul corect. Crezi că-ți poți găsi jumătate de oră cândva să schimbăm două vorbe?

— Ăăă, jumătate de oră? Da, sigur, bineînțeles,

— Excelent. Ne vedem atunci.

Bărbatul îi zâmbi.

XIII

Kolbeinn stătea față în față cu Una în livingul Salkăi, unde tânăra tocmai terminase orele. Își trimisese fiica acasă, închizând ferm ușa în spatele ei, iar acum o privea pe Una cu zâmbetul acela nonșalant pe chip.

— Deci, cum îți place satul nostru?

Ea ar fi preferat să treacă direct la subiect, n-avusese niciodată răbdare de pălăvrăgeală, iar scopul întâlnirii ar fi trebuit să fie discuția despre Kolbrún și cum se descurca la școală.

Când Una nu răspunse imediat la momeala aruncată, Kolbeinn răspunse singur:

— E puțin cam mic, da, știu. E o nebunie, de fapt, că i-ar putea trece cuiva prin cap să locuiască aici, dar poți încerca, mai ales dacă ești plătit bine.

— Sunt aici doar pe salariul de profesor.

— Nu ai de gând să rămâi prea mult aici, nu-i așa?

— Doar pentru o iarnă, cred.

— A, atunci o să-ți fie bine.

Afișă din nou zâmbetul acela atrăgător.

— Kolbrún se descurcă la teme? Întrebă Una, încercând să dirijeze conversația spre fiica lui. E interesată de ce face? La ore pare mereu bine pregătită.

— A, da. E foarte silitoare. Întotdeauna a fost foarte conștiincioasă. E inteligentă, să știi. Dar nu prea îi place să iasă din casă – aici seamănă cu mama ei. Cea mai mare fericire a amândurora e să stea singure. De asta nu sunt sigur că o comunitate atât de mică e bună pentru dezvoltarea ei. Sigur, din anumite puncte de vedere e perfectă: nu există nicio presiune asupra ei să-și facă prieteni sau să se integreze, pentru că sunt numai două fete și, mă rog, sunt prietene. Cât de cât. Se înțeleg bine, în orice caz. Însă ideea e următoarea: aici, Kolbrún e lăsată în pace să fie retrasă și antisocială. Dar aș prefera să se afle într-o comunitate mai mare, într-o clasă mai numeroasă, unde să fie obligată să iasă din zona de confort. Înțelegi ce vreau să spun?

Una dădu aprobator din cap. Înțelegea exact ce voia el să spună. Și ea fusese cam la fel în copilărie: paralizată de timiditate, până când, în cele din urmă, schimbase școala și se pomenise într-o clasă de copii prietenoși, unde începuse să iasă puțin câte puțin din cochilie. Dar nu la mult timp după aceea se năpustise asupra ei lovitura cataclismică și devenise iar ca odinioară, închizându-se față de ceilalți copii. Fusese nevoită să învețe din nou cum să-și facă prieteni și să aibă încredere în oameni.

— Da, înțeleg. Mă gândeam că poate Kolbrún și Edda sunt prietene în afara școlii, dar din câte-mi dau seama nu e cazul.

— Ei bine, nu prea avem ce face în sensul ăsta. Nu le putem obliga să se joace împreună, și unde mai pui și diferența de vârstă, bineînțeles.

Se ridică și se mută pe un scaun mai apropiat de Una, apoi coborî glasul, parcă făcând o mărturisire:

— Voiam să-ți spun astea și să te avertizez că are nevoie de atenție deosebită. Dacă-ți trece ceva prin minte...

Puse o mână pe umărul Unei.

— Normal, o să fiu cu ochii pe situație. Nu toți copiii se dezvoltă în același ritm, după cum am învățat din experiențele de până acum, dar e adevărat că în general nu ai ocazia să acorzi atâta atenție fiecărui copil în parte. Chiar mi se pare că e unul dintre avantajele unei clase atât de mici.

Era dureros de conștientă de faptul că mâna lui poposise pe umărul ei.

— O să încerc să mă văd cu tine – și cu Inga – din când în când ca să vă țin la curent, continuă ea. O să organizez o ședință cu părinții formală înainte de Crăciun. Soția ta n-a vrut să vină cu tine azi?

El clătină din cap.

— O să mă ocup eu de asta.

În sfârșit își retrase mâna.

— Dormi bine în casa Salkăi? Întrebă el într-o doară.

Întrebarea o încurcă pe Una.

— Ce? Ăăă, da. De ce?

— A, pentru că despre casă se spune că ar fi bântuită. Credeam că știi.

— Hmm... Nu, de fapt, nu știam.

— Salka știa lucrul ăsta când s-a mutat acolo, dar a zis că ea nu crede în fantome și bănuiesc că asta o și ajută să reziste. Totul se rezumă la atitudinea pe care o ai, bănuiesc. Tu ce crezi?

Îi zâmbi seducător.

Cu toate că n-avea nicio tragere de inimă să afle mai multe, Una nu rezistă ispitei și întrebă:

— De ce, ce s-a întâmplat aici?

— A murit o fetiță. Undeva prin anii '30. Se spune că bântuie casa și...

Făcu o pauză dramatică:

— Și se spune că problema e resimțită cel mai rău în camera ta. A fost a ei.

— Serios?

Una rămase profund tulburată, deși nu-și dorea asta.

— Da, am auzit multe povești din trecut despre diverși oameni care au stat acolo o noapte, după care nu s-au mai întors niciodată. Sigur, sunt doar povești, și nu neapărat la prima mână, dar cred că au un sâmbure de adevăr. Nu vreau să spun că aş crede în fantome, înțelegi, dar lumea a avut fără îndoială niște experiențe ciudate acolo.

— Cum ar fi?

Una simțea cum o trece o sudoare rece.

— A, de exemplu o văd pe fetiță. Apare în camera lor - îmbrăcată în alb, bineînțeles.

Făcu o pauză, așteptând ca impactul spuselor lui să fie resimțit.

— Dar nu cred că ai de ce să-ți faci griji. Nu dacă n-ai văzut nimic încă.

Depart de a avea efectul scontat, cuvintele lui de încurajare reușiră să facă exact opusul. Una rememora visul în care îi apăruse Edda. Și își aminti de fetița pe care o văzuse la fereastră. *Oare chiar fusese Edda?*

El îi puse din nou o mână pe umăr și se trase mai aproape, în următoarea clipă, brațul lui îi cuprindea umerii.

Una rămase pe loc, încordată, neștiind cum să reacționeze.

— Pot să urc cu tine la mansardă și să verificăm, dacă vrei, spuse el cu glas scăzut.

Ea se ridică atât de repede că aproape răsturnă scaunul.

— Nu, e-n regulă, mulțumesc. Trebuie să... Cred că mai bine plec acum.

El se ridică fără grabă și îi zâmbi.

— Sigur, am înțeles mesajul. Ne mai vedem, Una.

XIV

Una se așeză și rămase nemișcată încă mult timp după ce plecase Kolbeinn.

Deși nu o spusese în cuvinte, îi era cât se poate de limpede că-i făcuse avansuri. Își pusese brațul în jurul ei și încercase să obțină o invitație la ea în dormitor. N-avea cum să-l fi înțeles greșit, nu-i așa? El era căsătorit, pentru Dumnezeu, iar ea era profesoara fiicei lui. Cu greu se putea ceva mai nepotrivit.

În cele din urmă se ridică în picioare, se încălță, își puse haina, având nevoie cu disperare de o gură de aer curat și de o minte limpede. Afară era un frig care mușca, era chiar mai rece decât mai devreme, iar vântul sufla puternic, dar din fericire încă nu începuse ploaia. Cineva îi spusese că în sat nu ninge prea mult, iar la început lucrul ăsta i se păruse o veste bună – nu era nicio șansă ca drumurile să devină impracticabile sau să apară alte probleme de genul ăsta –, dar apoi începuse să-și dea seama că puțină zăpadă n-ar fi fost așa de rea. Răsăritul din fiecare zi era mai întunecat și mai deprimant decât cel dinainte, deși mai erau încă niște săptămâni până la solstițiul de iarnă. O ninsoare ar mai fi luminat lucrurile. De fapt, ar fi putut ninge într-o veselie, pentru că ea oricum nu pleca nicăieri. Chiar dacă ar fi vrut să plece, tot nu apucase să rezolve clămpănitul acela îngrijorător din mașină. O cuprinse tremuratul, și nu numai din pricina frigului. Întâlnirea cu Kolbeinn devenise extrem de neplăcută spre sfârșit. Cum ar fi trebuit să se poarte față

de el data viitoare când se întâlneau? Oare avea să încerce din nou? Oare ea ar fi trebuit să se poarte pur și simplu ca și cum nu se întâmplase nimic?

Și, ca și cum avansurile pe care i le făcuse nu ar fi fost suficient de îngrijorătoare, mai era și povestea sinistră pe care i-o spusese, despre fata care murise. Cât Kolbeinn se dăduse la ea, povestea îi fusese alungată o vreme din minte, dar acum se întoarse la locul ei, iar Una simți un fior. Oare chiar dormea într-o cameră unde se întâmplase ceva cumplit? Sau Kolbeinn își râsese de ea? Trebuia să doarmă acolo în noaptea aceea, și nu doar atunci, ci și pe tot parcursul iernii întunecate. Sigur, nu credea în fantome, și totuși nu putea să nu se simtă puțin înfricoșată. De-a lungul timpului auzise atâtea povești populare despre forțe cărora nu li se găsisese nicio explicație, povești pe care oamenii și le spusese între ei secole de-a rândul în țara aceea întunecată și neprimitoare. Și, cu toate că nu credea în așa ceva, nu puteai fi niciodată sigur în totalitate...

În plus, faptul că o fetiță murise în sat era suficient de macabru în sine.

Poate că n-ar fi fost rău s-o întrebe pe Salka despre lucrul ăsta și să aștepte ca ea s-o liniștească spunându-i că n-avea de ce să se teamă. Ar fi putut, apoi, să se amuze puțin de povestea aceea caraghioasă. Poate că Salka i-ar fi putut spune și adevărata poveste despre Kolbein și ar fi liniștit-o explicându-i că se purta deseori așa.

Una coborî repede ultimii câțiva metri până la plaja stâncoasă. Nu era nimeni prin preajmă, totuși se simțea puțin agitată, ca și cum ar fi fost privită de niște ochi curioși. Evita să se uite prin ferestrele oamenilor când mergea prin sat pentru că era un loc atât de mic, iar apropierea de ceilalți locuitori putea deveni neplăcută. De regulă, își ținea ochii în jos, pierdută în gânduri. Numai

când marea apărea în fața ei ridica privirea și se minuna de splendoarea apei. Indiferent cât de cenușie și pustie era în perioada aceea a anului, indiferent cât de sălbatice erau valurile care izbeau țărmul în timpul furtunilor de iarnă, marea era singurul motiv pentru care trăia cineva acolo.

Erau momente când simțea că nu e binevenită în sat, că ar fi trebuit să rămână la Reykjavík și să nu se fi aventurat niciodată până acolo. Era greu să-și dea seama dacă sentimentul avea vreun temei real sau era provocat numai de paranoia ei. În afară de Guffi, nimeni nu-i spusese nimic în față, și totuși satul și localnicii aveau ceva respingător, chiar ostil. Singura persoană care o făcuse să se simtă cu adevărat binevenită era Salka – și fiica ei, Edda, bineînțeles. Însă cealaltă elevă a ei, Kolbrún, era mereu sumbră. Și, cu toate că Gudrún și Gunnar păreau prietenoși, era limpede că Gudrún avea propria sa agendă.

Și apoi mai era Thór, desigur. Nu reușea să-l citească, dar spera ca mai devreme sau mai târziu să aibă ocazia să o facă.

Una rămase acolo o vreme, privind orbește în amurg, ascultând mugetul valurilor, în timp ce stropii de apă purtați de vânt îi loveau părul, transformându-l într-o clăie umedă, sărată. Își simțea plămânii curățați de aerul înghețat. Nu simțise cu adevărat dorul de casă până în seara aceea. Avusese nevoie de o schimbare de peisaj din mai multe motive. Și, cu toate că Skálar era rece și singuratic, iar localnicii îi făceau impresia că sunt reci și ei, se simțea ciudat de în siguranță acolo, ca și cum nimic rău nu i s-ar putea întâmpla. Sau, cel puțin, se simțise în siguranță, până la întâlnirea cu Kolbeinn.

Adevărul era că nu ducea dorul prea multor lucruri din Reykjavík. Niciuna dintre prietenele ei nu se sinchisise să o contacteze de când se mutase. Mama ei suna din când în

când, dar era ocupată cu propria sa viață, iar Una descoperise că era destul de mulțumită să fie atât de departe de ea, cel puțin pentru moment. Între ele erau atâtea lucruri rămase nespuse, atâtea amintiri grele, și totuși atunci când se întâlneau, n-aveau decât discuții superficiale, de parcă niciuna dintre ele n-ar fi îndrăznit să deschidă porțile către abisul trecutului și să înfrunte întunericul și durerea.

Plănuise să poarte o discuție cu Salka, dar în seara aceea se simțea prea neliniștită. Voia să fie singură, să-și încheie într-o manieră tăcută, relaxantă, o zi care se dovedise dificilă. Să-și gătească ceva ușor în bucătăria de sus sau poate să-și facă doar niște pâine prăjită. Să bea o gură de ceva. Să se destindă cufundându-se într-o carte din biblioteca Salkăi.

Fusesse o surpriză plăcută să descopere cât de confortabil era să te pierzi într-o lume fictivă, să uiți de timp și de ambianță, ajutată de o sticlă de vin. Seara se întindea înaintea ei ca o viziune de pace și seninătate.

O să stea la o cafea cu Salka altă dată ca s-o întrebe despre Kolbeinn, dar și, dacă avea prilejul, despre fata despre care se spunea că bântuie casa.

Dar nu în seara aceea.

XV

Trezindu-se din somn, Una tresări.

Deschise ochii, dar nu văzu nimic din pricina întunericului care o apăsa din toate părțile. Cuprinsă de panică, preț de o clipă nu izbuti să-și dea seama unde se află, cu toate că avea sentimentul că e într-un loc ciudat, nu în patul ei. Încremeni de spaimă. Îi era atât de frig! La cum se simțea, probabil că aruncase pilota pe podea, iar în cameră era un frig cumplit.

Se ridică încet în capul oaselor. Preț de o clipă o cuprinsese amețeala, dar senzația îi trecu repede când își aminti unde se află.

În Skálar, pe Peninsula Langanes. În micul apartament din pod. Singură.

Apoi își dădu seama ce o trezise. Sau cel puțin crezu că-și dăduse seama... îi era greu să deosebească visele de realitate în timp ce simțurile încă îi hălăduiau la granița dintre somn și veghe.

Auzise ceva. Dar ce? Când amintirile începură treptat să-i revină, simți cum i se face pielea de găină. Fusese un glăscior ascuțit – bănuia că vocea unei fete. Da, acum o auzea din nou în minte: o fetiță care cânta un cântec de leagăn.

Nu mai suportă nicio clipă în plus. Se dădu jos din pat și se împletici prin beznă spre întrerupătorul de pe perete. Înjură, nu pentru prima oară, faptul că nu avea o lampă la capul patului. Însă o clipă avu o rețineră să aprindă lumina, de teama a ceea ce ar fi putut dezvălui umbrele odată ce se topeau.

Glasul ascuțit îi răsună sinistru în minte, dar nu reușea să-și aducă aminte cuvintele cântecului. Trebuie să fi fost un vis, indiferent cât de real părise.

Deodată auzi un trosnet puternic, urmat de un clinchet și o durere înțepătoare în picior care o făcu să se împiedice și să se prăbușească în genunchi.

Își înghiți un țipăt, iar o secundă mai târziu își dădu seama că pășise pe paharul de vin pe care-l lăsase pe podea în seara precedentă. Bâjbâind cu degetele, găsi un ciob care i se ițea din talpă și simți ceva cald și umed cum i se scurge din rană. Cu grijă, scoase bucata de sticlă. Durerea era cumplită.

Trebui să-și adune toată voința ca să se ridice înapoi în picioare și apoi să caute întrerupătorul de-a lungul

peretelui, dar în cele din urmă îl găsi și aprinse lumina. Când încăperea i se dezvălui înaintea ochilor, aruncă o privire împrejur, parcă așteptându-se să vadă o siluetă mică acolo, lângă ea, spunându-și în același timp că își imaginase totul, că glasul nu fusese real, cântecul de leagăn fusese o amăgire, o festă pe care i-o jucase mintea în somn.

Se întoarse șchiopătând în pat, se așeză în capul oaselor, își trase sus piciorul și examinează tăietura care, din fericire, se dovedi că nu era atât de adâncă pe cât se temuse. Acum, că se lămurise că era singură în cameră, simți că bătăile inimii îi încetinesc și pulsul revine la normal.

Apoi, într-o clipită, își aminti cuvintele din cântecul fetei.

*Somn ușor, micuță Thrá,
Să visezi frumos...*

O străbătu un fior prin tot corpul.

XVI

Fusese o noapte urâtă.

După ce se împleticise prin întuneric și călcase pe paharul de vin, Una reușise să-și bandajeze singură rana. Nu credea că tăietura era gravă, cu toate că la început sângerase destul de mult. O curățase cu soluție dezinfectantă, apoi o acoperise cu un plasture. Dacă ar fi fost la Reykjavík, poate că s-ar fi dus la spital, dar în sat nu era niciun doctor, iar ultimul lucru pe care-l voia era să se târască afară în mijlocul nopții ca să conducă treizeci de kilometri până la Thórshöfn numai ca să i se spună că nu era nevoie decât de un pansament. Așa stând lucrurile, durase o veșnicie până să adoarmă din nou și nu izbutise

să se convingă să stingă lumina. În cele din urmă ațipise spre dimineață și se trezise abia atunci. Era o oră neobișnuit de târzie pentru ea, dar din fericire era sâmbătă.

Aruncă o privire spre ceasul deșteptător și descoperi că era trecut de ora 10 și că lumina palidă a dimineții încerca să-și croiască drum cu forța printre draperiile ei – lumina aceea instabilă care în acea perioadă a anului dispărea imediat și numai dacă se înnora. Încă își amintea cântecul de leagăn, sau cele câteva versuri, în orice caz, dar la lumina dimineții întâmplările de peste noapte păreau mult diferite. Și totuși, o urmă de îndoială îi rămase în minte: glasul fetei i se păruse extrem de real, iar Una era sigură că nu mai auzise cântecelul înainte. Doar nu compusese un cântec de leagăn în somn, nu?

În prima noapte după ce auzise povestea cu fantome a lui Kolbeinn începuse să audă voci.

Fir-ar să fie, își zise, e doar imaginația mea!

Era momentul să se dea jos din pat. Spera ca tăietura să se vindece repede. Avea să încerce să aibă o zi relaxantă și să evite să coboare, chiar dacă sâmbăta Salka gătea în general un prânz cald. Voia să-și permită să se bucure de luxul de a nu face nimic și spera ca efectele visului ei straniu să se risipească. Nu voia nici să iasă din casă, pentru că ultimul lucru pe care și-l dorea în clipa aceea era să dea de Kolbeinn.

Se dădu jos din pat, având grijă să nu-și lase greutatea pe piciorul rănit, și șchiopăta până în bucătărie. Mai bine să înceapă ziua cu niște cafea. Însă chiar în timp ce o prepara, glasul ascuțit, straniu, continuă să-i răsună în minte, cântând nenorocitul ăla de cântec de leagăn.

Stătea așezată, în întuneric, încercând, să se forțeze să respire normal, cu calm. Nu trebuia să lase frica să preia controlul. Dacă ar fi cedat, chiar ar fi fost pierdută în întuneric, în cel mai adevărat sens al expresiei. Acum, frica era dușmanul ei cel mai mare, cu excepția poliției, poate. Frica de a fi închisă, frica de a fi privată de libertate, de a nu putea să respire.

Nu era încă sigură ce se întâmplase – totul se petrecuse atât de repede... Aproape înainte să înțeleagă ce se întâmpla, se pomenise la închisoare, ținută într-o celulă fără ferestre, incapabilă să-și mai dea seama ce oră era, nici măcar ce zi era. Totul se contopise într-un amestec difuz. Își scormoni creierii încercând să înțeleagă din ce motiv ar fi putut să ajungă acolo, din moment ce era absolut nevinovată.

Veniseră în micul ei apartament de la demisol în toiul nopții și începuseră să-i bată tare la ușă, iar când le deschisese, pe jumătate adormită, ei aproape că o trăsese ră afară în hainele de noapte. Îi puseseră cătușe, cu toate că nu făcuse nicio încercare să se opună arestării, fiind atât de confuză încât îi trebuise ceva timp să priceapă ce se întâmpla.

Totul avea legătură cu Hilmar și Hannes. Se spunea că ea îi ucisese.

Să-l ucidă pe Hannes? Pe bărbatul pe care-l iubise... Și pe Hilmar? Abia dacă schimbase două vorbe cu el.

Susținuse vehement că e nevinovată pe tot parcursul interogatoriului, dar polițiștii erau de altă părere. Insistau că ea luase parte la crime și că ajutase la descotorosirea de cadavre într-o despicătură din câmpurile de lavă.

Puteau fi îngrozitor de convingători, însă trebuia să reziste presiunii insuportabile pe care o puneau asupra ei ca să mărturisească. Știa că n-ar fi fost bine. N-aveau s-o facă niciodată să recunoască niște fărădelegi cumplite cu care nu avea nicio legătură.

Era așa de frig în celulă! Nu reușea să se încălzească, dar cel mai rău era sentimentul de clausturare, teama de sufocare, teama de a nu fi capabilă să respire. Uneori striga din toți răunchii, dar nu conta. Poate că, de fapt, nu făcea decât să înrăutățească lucrurile.

Se ghemui într-un colț, în beznă, lăsând timpul să treacă și încercând să nu rămână cu mintea fixată la pereții care păreau că se închid peste ea, la oamenii care voiau să-i răpească libertatea. Își zise că era încă în viață, că era încă tânără. Pur și simplu trebuia să treacă prin asta, cumva.

Totul era doar o mare neînțelegere, iar singura întrebare era cât avea să dureze ca polițiștii să-și dea seama de asta.

XVII

Unei îi distraseră atenția luminile care măturară scurt camera în care stăteau ea și Salka. Fără nicio îndoială, erau farurile unei mașini.

Se apropia de ora șase în seara zilei de sâmbătă și, cum aceea era cea mai scurtă zi din an, se întunecase deja de trei ore. Soarele apunea considerabil mai devreme aici, în nordul îndepărtat, decât își amintea Una de la Reykjavík, și, cum Crăciunul aproape că venise, constată că-i e dor de luminile și atmosfera festivă din centrul orașului. Salka scosese câteva lumânări și alte decorațiuni într-o tentativă de a risipi atmosfera mohorâtă, dar Una, care renunțase de mult să-și mai decoreze apartamentul de Crăciun, era bucuroasă că gazda ei nu se pregătise chiar până la capăt:

nu tu brad, nu tu mărunțișuri enervante sau luminițe colorate. De fapt, deocamdată, singurele lumini care binecuvântau străzile satului se aflau pe casa lui Guffi: nenumărate becuri mari, galbene, atârinate destul de stângaci.

Salka nu adusese vorba despre planurile pentru festivitățile de Crăciun, însă Una bănuia că avea să fie invitată să ia cina cu mama și fiica în seara de douăzeci și patru și se gândi că probabil urma să accepte. Dacă ar fi putut alege, ar fi preferat să-și petreacă vacanța singură, la mansardă, cu un pahar sau două de vin roșu, dar poate că puțină companie i-ar fi făcut bine.

În seara aceea, însă, pe Una o preocupa concertul de Crăciun, care trebuia să aibă loc ziua următoare. Se pregătise cât putea de bine, primind un ajutor devotat din partea lui Gudrún. De fapt, mai corect ar fi fost să spună că Gudrún dusesse pe umeri greul organizării. Ea alesese colindele, se ocupase de repetiții, stabilise ce urma să se citească, făcuse prăjiturile de servit la cafea și supraveghease decorarea bisericii. Însă iritarea pe care i-o provoca felul sufocant al lui Gudrún de a se amesteca în treburile ei fu întreruptă de imaginea neobișnuită a unor faruri în lumina slabă a serii. Majoritatea sătenilor mergeau peste tot pe jos, pentru că distanțele erau mici și numai puțini localnici chiar aveau nevoie să meargă altundeva, mai cu seamă că erau atât de aproape de Crăciun.

Una și Salka aruncară amândouă o privire pe geam.

— O fi un vizitator? se întrebă Salka cu voce tare. Nu știam că așteaptă cineva musafiri.

La început, chiar când ajunsese în Skálar, Unei i s-ar fi părut o remarcă ciudată, dar între timp devenise conștientă că aici cu toții știau ce fac restul. Aici nu existau secrete.

Una auzi zgomotul mașinii, apoi totul se cufundă deodată înapoi în liniște: motorul fusese oprit.

— Doar nu vin la noi în vizită, nu? întrebă ea.

— Nu, imposibil.

Așteptară în suspans. După câteva clipe, auziră o bătaie în ușă.

Una și Salka țâșniră amândouă în picioare imediat, însă Una rămase în spate și o lăsă pe Salka să ajungă la ușă înainte să vină după ea.

În prag stătea un tânăr de vreo treizeci de ani, care avea părul atât de scurt că părea ras în cap și care purta blugi, o bluză sau un pulovăr alb și o jachetă de piele. Preț de o clipă se uită la Salka fără să spună vreun cuvânt, apoi ochii îi trecură la Una, care plecă instinctiv privirea.

— Îmi pare rău că vă deranjez, zise el politicos. Sper că am ajuns unde trebuie. Aici e Skálar...?

— Corect, zise Salka scurt.

— Caut o femeie care locuiește aici. Se numește Hjördís. Am venit să mă bucur de priveliștea de pe Langanes și speram să rămân la ea peste noapte. Am bătut la ușa voastră pentru că e prima casă pe care am văzut-o unde erau lumina aprinsă...

— Îmi pare rău, nu locuiește aici, spuse Salka și îi aruncă Unei o privire rapidă.

— Nu, așa e... atunci poate ar fi mai bine să...

— Locuiește sus, la fermă. Trebuie să te întorci și să urmezi ulița care urcă pe deal. N-ai cum să n-o vezi.

Apoi adăugă răspicat:

— Tot ăla e și drumul înapoi spre Thórshöfn, dacă te răzgândești.

Subînțelesul era clar: *pleacă din satul nostru*.

— Bun. Da. Mulțumesc mult.

Zâmbi, dar Una parcă simți în gesturile lui o tensiune, poate chiar o nervozitate.

Salka își luă rămas-bun și închise bine ușa.

— Ce ciudat, mormăi Una.

În loc de răspuns, Salka se duse țintă la telefonul din hol.

— Stai s-o anunț pe Hjördís.

Una așteaptă și privi. Poate că ar fi trebuit să îi acorde Salkăi puțină intimitate, însă nu izbuti să-și țină în frâu curiozitatea.

Dură ceva până ce Hjördís răspunse.

— Bună, Salka sunt. A venit adineauri un bărbat aici, un *străin*, care zicea că te caută. A spus că te cunoaște și că are nevoie să stea undeva peste noapte. E cu mașina, evident, deci ar trebui să ajungă la tine foarte repede. A plecat de aici acum un minut sau două.

Tăcere.

— Nu, nu l-am întrebat cum îl cheamă... Da, da... Nu, nu știu ce voia. Asta-i tot ce a spus.

Salka își luă la revedere și puse receptorul la loc în furcă.

— Ce ciudat, repetă Una.

— Poate dăm impresia că suntem paranoici, spuse Salka și chicoti cam fără voioșie, dar problema nu e că nu ne plac străinii – doar că nu suntem obișnuiți să avem vizitatori aici, mai ales iarna. Satul nu e în drum spre ceva și de obicei nu vine nimeni aici în decembrie fără să aibă un motiv foarte întemeiat. Vara e ceva mai vioi, mai vezi câte un turist – în mare parte islandezi – care își croiește drum până la noi, în special ca să vadă ruinele din război – știi tu, stația radar. Atunci sunt bineveniți, se mai mișcă puțin și magazinul satului și mai intră niște bani în economia locală.

Una dădu aprobator din cap, însă mai mult ar fi interesat-o să vorbească despre străin.

— Chiar crezi că a venit să admire peisajul? În perioada asta a anului?

Salka ezită, apoi spuse:

— Mă gândesc că n-ar trebui să intrăm la bănuieli așa, cu una cu două. Oamenii fac lucruri ciudate. Dar aici, iarna, trebuie să fii atent, pentru că ajutoare nu prea ai la dispoziție dacă se întâmplă ceva, numai aici și la Thórshöfn. De altundeva efectiv nu are cine să vină. Probabil îi place aventura.

Zâmbi.

— În fine, dacă tot rămâne peste noapte, poate vine la concertul de Crăciun de mâine, spuse Una, pe jumătate în glumă.

— Nu cred că se cade. Nu e chiar pentru toată lumea. E gândit să fie o sărbătoare privată pentru noi, localnicii. Cum merge, apropo? Pregătirile sunt pe calea cea bună?

— Așa cred. Gudrún m-a ajutat foarte mult, cum bine știi. Pur și simplu e neobosită.

— Să ai grijă cu Gudrún. Vezi să nu te mănânce de vie. Are tendința asta să acapareze totul. Trebuie să fii fermă pe poziții cu ea.

— A, nu, e drăguț să am pe cineva care să mă ajute. Și sunt sigură că a făcut o treabă foarte bună. Ar trebui să introducă pe toată lumea în spiritul Crăciunului.

Iar în clipa aceea sună telefonul.

— Iarăși Hjördís? întrebă Una și așteptă ca Salka să răspundă.

Salka clătină din cap, semn că nu era Hjördís.

— Da, e aici. Da, îi spun. Da, bine. Pa.

— Era Gunna, îi spuse Salka Unei, cu un zâmbet mai mult decât compătimitor. Te cheamă la biserică – chiar acum. Zice că te-a așteptat. Se pare că mai sunt multe de făcut pentru mâine.

XVIII

La cină, Salka gătise eglefin. Încheiaseră o înțelegere nerostită cum că Una era binevenită să mănânce împreună cu Salka și Edda dacă făceau cu rândul la cumpărăturile pentru bucătăria de la parter. Totuși, Una avea grijă să-și țină mereu dulapurile de sus aprovizionate, pentru când n-avea chef de companie.

Una petrecuse două ore lungi în biserică, așteptând ca Gudrún să facă pregătirile pentru concert. Deși pe hârtie evenimentul era în răspunderea ei propriu-zis, nu avea niciun rol în tot procesul. Gudrún pur și simplu preluase conducerea, însă din cine știe ce motiv îi plăcea să o știe pe Una la dispoziția ei. Poate ca să aibă pe cine da vina dacă ieșea prost, își zise Una cu cinism. Gândul o făcu să zâmbească. Ce naiba putea să iasă prost? De acord, era unul dintre puținele evenimente sociale din calendarul orașului, însă nu putea fi așa de complicat, nu?

Se așază ca să mănânce o cină târzie, având chef să schimbe două vorbe cu Salka, să se deconecteze puțin. Din fericire, Edda nu era acolo. Fără îndoială era prin vreo casă din vecini. Deseori nu venea la ora mesei. Absența ei îi dădea Unei ocazia să abordeze două subiecte pe care tot amânase să le discute cu Salka. Primul era Kolbeinn, iar celălalt era fetița fantomatică despre care se spunea că ar bântui podul casei...

— Totul gata pentru mâine? întrebă Salka și îi umplu Unei paharul cu apă dintr-o carafă.

Una învățase că Salka nu servea niciodată alcool la cină.

— Da, așa se pare, răspunse Una. Gudrún știe foarte bine ce face. Mi-aș dori doar să ningă. Atunci totul ar fi perfect.

— E cam puțin probabil, cred.

— Mulțumesc pentru cină, apropo. Arată delicios, zise Una.

Era recunoscătoare că Salka îi oferise o slujbă și un acoperiș deasupra capului, dar mai ales îi era recunoscătoare pentru primirea călduroasă. Chiar avea nevoie de o prietenă.

— Nici n-ai gustat încă, spuse Salka tachinând-o. N-o lăuda prea devreme.

Una luă o îmbucătură. Eglefinul era puțin prea gătit pentru gustul ei, dar nu lăasă să se vadă asta.

— Apropo de Kolbeinn... începuse ea, fără nicio legătură cu ceva.

Salka ridică privirea.

— Da?

— Îl cunoști bine?

— De ce întrebi?

Salka părea să fi intrat în gardă.

— A, nimic, eram curioasă în legătură cu el și soția lui.

Salka nu zise nimic.

— De curând a trecut să mă vadă, continuă Una. Să vorbim despre Kolbrún.

— A, am înțeles... Fata e bine?

— Ce? A, da. Voia doar să vorbească cu mine, în calitate de învățătoare. Doar o discuție generală, știi tu. Dar pe urmă... pe urmă...

Salka dădu aprobator din cap.

— Poate... poate să exagereze.

— Am avut senzația că se dă la mine. Dar nu eram sigură...

Salka o întrerupse:

— Poți să fii sigură. Nu e prima dată și sigur n-o să fie nici ultima.

— Serios? Știi și de alte dăți?

— Cu siguranță... răspunse Salka cu glas șovăitor.

Simțind că mai urmează ceva, Una așteaptă în tăcere.

— A încercat și cu mine, zise Salka în cele din urmă. La puțin timp după ce m-am mutat aici. Cu mine cred că s-a mișcat și mai repede decât cu tine.

— Wow! Cam mult tupeu pentru un bărbat căsătorit care locuiește într-un loc atât de mic.

— Nu cred că-i pasă, sinceră să fiu.

— Cum a reacționat când l-ai refuzat? A mai încercat ceva?

Încă o tăcere prelungă.

— Nu l-am refuzat, răspunse Salka în cele din urmă. Mă simțeam singură și nu sunt prea mulți bărbați arătoși pe aici, așa că...

— Știai că e căsătorit?

— Da, știam, răspunse Salka netulburată. De fapt, am simțit că e problema lui, nu a mea.

Zâmbi.

— Poate că ți se pare cam cinic, dar ăsta-i adevărul. Și am avut extrem de multă grijă. Pentru Dumnezeu, să nu spui nimănui. Am încredere în tine.

— Bineînțeles că nu, o asigură Una, neștiind ce altceva să spună.

— Mi-a spus că soția lui se încurcase cu altcineva, din afara satului, că propriu-zis mai erau căsătoriți doar pe hârtie. Ce știu eu...

— Cum... cum s-a terminat?

— N-a durat mult, doar câteva luni. Amândoi ne-am pierdut treptat interesul. Poate că m-am gândit mai bine la toată situația, dacă e să fiu foarte cinstită. Nu mă simțeam în largul meu să știu că soția lui locuiește chiar alături.

Cu siguranță nu asta se așteptase Una să audă când se așezaseră la cină. Era clar că toată lumea avea propriile secrete.

— Apropo, am auzit o poveste interesantă despre casa asta, ceva cu o fantomă...?

O expresie ciudată îi trecu Salkăi pe chip, iar Una simți că femeii nu i se părea deloc amuzant.

— Da...

Salka făcu o pauză.

— Nu voiam neapărat să deschid subiectul. Încerc să-l evit, mai ales cu tine, din moment ce... mă rog, din moment ce locuiești în apartamentul de la etaj. Majoritatea poveștilor par să aibă legătură cu partea aceea a casei.

Una o așteaptă să continue.

— Ai observat, ăăă, ceva neobișnuit pe sus?

— De ce, ar fi trebuit? Întrebă Una, brusc speriată.

Una era să te amuzi povestind istorii cu fantome, dar acum avea sentimentul cumplit că Salka era convinsă de faptul că mansarda ar fi bântuită.

— Depinde cu cine stai de vorbă, Una.

— Într-o noapte am avut un coșmar, dar asta chiar după episodul cu Kolbeinn, când mi-a povestit despre fantomă.

— Nenorocitul de Kolbeinn! izbucni Salka, pradă unui acces de furie. N-a știut niciodată să-și țină gura.

— Am auzit, sau mi s-a părut că aud, o fetiță care cântă sau recită o poezie. M-a trezit și, ca să-ți spun drept, eram cam speriată. Mi s-a părut atât de real... Dar sunt sigură că n-a fost decât imaginația mea – un vis, sau mi-a jucat mintea feste.

Dar Una nu era deloc sigură – doar că o făcea să se simtă mai bine dacă raționaliza lucrurile așa.

— Da... o aprobă Salka nesigură, dar nu mai adăugă nimic despre experiența Unei, iar ea nu îndrăzni s-o întrebe dacă auzise ceva asemănător.

În cele din urmă, Salka relua:

— Am auzit tot felul de povești, și le cunoșteam înainte să mă mut aici, pentru că era casa familiei mele, după cum știi. Fetița a murit în 1927 iar camera ei era sus, la mansardă. Cu alte cuvinte – făcu o grimasă – camera în care dormi tu acum.

Auzindu-i spusele, în mintea Unei răsună din nou același refren sinistru:

Somn ușor, micuță Thrá,
Să visezi frumos...

Încercă să și-l alunge din gânduri, să o privească pe Salka, să se concentreze la ce spunea, dar glasul părea să sporească în intensitate, devenind tot mai puternic, până când Una se ridică în picioare.

M-ai fi putut avertiza, Salka, își zise.

Se așeză la loc, încercând să-și țină tremuratul sub control.

— Ce, ăăă... ce fel de povești? Vrei să spui că au fost oameni care au văzut-o sau auzit-o?

— Sincer, nu știu cât de multe să-ți povestesc, zise Salka încetișor. Nu vreau să te sperii, dar, dacă vrei să știi adevărul, am auzit tot soiul de povești. Pe una am auzit-o de multe ori. La etaj locuia peste vară o femeie, care la început n-a avut nimic, dar apoi într-o noapte s-a trezit – soarele de la miezul nopții strălucea – și a văzut o fetiță îmbrăcată în alb care stătea la picioarele patului și se holba la ea. S-ar părea că femeia a țipat și a coborât în goană, a fugit din casă și a refuzat să mai calce vreodată acolo.

Ajungând aici, Salka zâmbi, parcă vrând să detensioneze atmosfera.

— Sigur, fiecare trebuie să decidă pentru el dacă crede sau nu în așa ceva.

— Ei, cine știe, spuse Una, încercând să râdă. Cred că poveștile de genul ăsta sunt exagerate în timp, pe măsură ce le repetă tot mai mulți. Cred că la fiecare repovestire fiecare mai adaugă ceva.

— Fără îndoială, dar pe lume sunt multe pe care nu le înțelegem. Îmi pare rău că nu ți-am spus asta când ai venit, dar e singura cameră liberă din casă. Dacă vrei să pleci – să te muți, adică – aș putea încerca să văd dacă mai e ceva liber prin sat. Bănuiesc că se găsește o cameră la Hjördís...

— Doamne, nu! se grăbi Una să refuze. O să mă descurc. Măcar aici n-o să fiu singură. N-a făcut niciodată rău nimănui, nu?

— Cine, Hjördís? întrebă Salka.

— Nu, fetița.

— A, da, corect. Scuze. Mă gândeam la Hjördís și mă întrebam ce s-a întâmplat cu tipul care a bătut la ușă, dacă i-a dat sau nu o cameră.

— Pare cam ciudată povestea lui cu peisajele, în perioada asta a anului, comentă Una.

— Da, puțin zis. Cum am spus și mai devreme, aici iarna nu vin turiști. Numai vara, câte un islandez rătăcit, care vrea să vadă ruinele.

— Da, știu, răspunse Una, și era gata să adauge că Thór o dusesse deja acolo și îi arătase împrejurimile, dar brusc se răzgândi, nedorind să scoată la iveală faptul că se dusesse să-l caute.

În loc de asta, zise:

— Am citit despre stație.

— Întâi au fost niște soldați britanici, apoi au preluat-o americanii. I-au spus Camp Greely. Se pare că au stat acolo până la sfârșitul războiului. Armata a construit drumul până acolo și o stație radar care să monitorizeze traficul aerian. Am înțeles că voiau să construiască și o

pistă, dar s-a terminat războiul. Totuși, imaginează-ți ce frumos ar fi fost să avem un aeroport în curtea din spate. Poate că atunci ar fi locuit mai multă lume în sat. Pe deal au fost clădiri ale armatei, au dispărut de mult, dar încă poți să vezi urmele drumurilor din tabără, sau ce a mai rămas din ele – și urme de asfalt. Ce lux...

— Vrei să o sunăm pe Hjördís să vedem ce face? întrebă Una, întrerupând descrierea Salkăi.

Era împinsă mai mult de curiozitate decât de grijă pentru Hjördís, și ar fi vrut să meargă acolo să vadă cu ochii ei. La mijloc mai era și altceva – așa ar fi avut un pretext să treacă să-l salute pe Thór, pentru că în sat nu reușea să dea de el. Dar dacă, așa cum fusese asigurată, concertul de Crăciun chiar era un eveniment pe care nu-l rata nimeni, urma să-l vadă cu siguranță acolo. Una era hotărâtă să profite de ocazie și să vorbească atunci cu el, să vadă dacă ajungeau undeva.

— Nu, nu cred că ar fi o idee bună să sunăm chiar acum, spuse Salka. O să ne întâlnim cu ea mâine și o să ne spună toată povestea atunci.

— Da, bănuiesc că o să vină la biserică, spuse Una, apoi adăugă, nereușind să se abțină să-i spună numele: Cu Thór.

Salka încuviință dând din cap, cu gândul evident în altă parte.

— M-ai întrebat despre fetița de sus, zise ea într-un târziu. Nu, n-a făcut niciodată rău nimănui. Deci nu-i nevoie să-ți faci griji în privința asta.

— Tu ai văzut-o?

Salka zâmbi.

— Numai într-o poză.

— O poză? Cum adică?

— Există o poză cu ea. Nu are o dată, dar probabil a fost făcută în anul în care a murit. Vrei s-o vezi?

Una răspunse fără să se gândească:

— Normal.

Apoi îi păru rău imediat. Poate că n-ar fi fost bine să-și alimenteze imaginația prea mult.

Salka se ridică și se îndreptă fără grabă de raft. Una admiră din nou dimensiunea bibliotecii. În copilărie, la ea în casă nu existase niciodată așa ceva. Părinții ei nu avuseseră vreun interes deosebit pentru literatură sau vreo altă formă de cultură, iar singurele cărți din casă erau așezate pe un raft din biroul tatălui ei. Își amintea încăperea atât de bine încât dacă închidea ochii putea s-o vadă încă în toate amănuntele: scaunul negru, biroul uzat, din lemn închis la culoare, radioul vechi la care obișnuia să asculte muzică pop de la baza navală americană de la Keflavík. Se închidea în birou și îl pornea, atentă să păstreze volumul jos. Luminițele blânde creau în cameră o atmosferă magică, iar pielea neagră a scaunului era atât de confortabilă că Una se cufunda în el și închidea ochii, dispărând într-o lume a muzicii străine. Singura lumină reală din încăpere provenea de la o lampă veche, verde, pe care tatăl ei o primise de la tatăl lui. Își amintea că arunca în toată camera o lumină verzuie. Așa arătase ultima oară când o văzuse și așa avea să-i rămână pe veci în memorie, motiv pentru care acum nu exista culoare pe care s-o urască mai mult decât verdele. Nu avea nicio haină verde și ajunsese chiar să arunce singurul pulover verde pe care-l avea, nemaisuportând să-l poarte vreodată.

— Iată cartea, zise cu nonșalanță Salka, iar Una se întoarse brusc înapoi în prezent. Și poza. Am ținut-o în cartea asta, mereu în același loc, de atât de mulți ani că nici nu mai îndrăznesc s-o mut.

Deschise cartea, o așeză pe o măsuță și scoase cu grijă fotografia, apoi se apropie de masa din sufragerie, unde i-o înmână Unei.

Poza era în mod limpede foarte veche, deteriorată, îngălbenită, cu marginile și colțurile îndoite. Văzu casa – poza fusese făcută pe drumul de afară – și văzu chiar și lumina aprinsă în fereastra sufrageriei în care stăteau ele acum. La etaj, ferestrele arătau că mansarda se afla acolo și atunci, ca și acum; de fapt, casa nu părea să se fi schimbat deloc în ultima jumătate de veac. Iat-o pe fetiță, care stătea în picioare pe treptele din fața ușii și purta o rochie albă, sau în orice de o culoare deschisă – era imposibil să-ți dai seama, pentru că poza era alb-negru. Avea și părul deschis la culoare și se holba în obiectivul aparatului de parcă s-ar fi uitat exact la Una și Salka.

Oare aceea era fata pe care o văzuse în vis cu o noapte înainte? Chiar când rosti în minte întrebarea zâmbi, dându-și seama că era caraghioasă.

Poza era atât de veche și calitatea atât de slabă că era ușor să-ți imaginezi orice. Era reprezentarea neclară a unei fetițe îmbrăcate într-o rochie albă. Era atât de banală încât putea la fel de bine să fie o poză cu Edda.

Și, pe lângă asta, fusese un vis, atâta tot.

Doar un vis.

XIX

Când Una intră, biserica era cufundată în lumina lumânărilor.

În anul acela, ultima duminică dinaintea Crăciunului căzuse în 22 decembrie, cu numai două zile înainte de Ajun, punctul culminant al sărbătorilor islandeze. Afară era un frig de crăpau pietrele – mercurul scăzuse pe neașteptate – și era încă senin. Stelele străluceau puternic

în înaltul cerului. De afară, biserica crea o atmosferă minunată, iar lucirea lumânărilor care se revărsa pe ferestrele mici îi amintea Unei de o decorațiune veche de Crăciun pe care o avusese mama ei – o biserică simplă, albă, cu un bec înăuntru, care s-o lumineze pe timpul postului. Când era mică, Unei i se păruse un element fermecat în living, și în fiecare an abia aștepta momentul când biserica era adusă din garaj, unde stătea pe un raft, într-o cutie uzată. După ce becul era verificat, familia se strângea în jurul bisericii de jucărie, pentru ceremonialul aprinderii luminii. Amintirea devenise mai puternică odată cu trecerea timpului, strălucirea probabil era mai puternică în memorie decât fusese în realitate. Una nu mai văzuse biserica de Crăciun de mulți ani și nici măcar nu știa dacă mama ei o păstrase sau o aruncase. Acum, Crăciunul avea conotații urâte pentru ea.

În biserică era destul de cald, datorită lumânărilor. Erau nenumărate, șiruri întregi, cu flăcări care tremurau pe toate pervazurile și alte suprafețe disponibile, dovadă a temeiniciei lui Gudrún. Ea stătea lângă altar, foarte cochetă într-o rochie roșie. Se apropie de Una, zâmbind radios cu gura până la urechi.

— Cum ți se pare?

Chipul îi scânteia de mândrie. Nu-i lăsă Unei răgaz să răspundă și continuă:

— Am făcut și prăjituri. Sunt toate în spate și își așteaptă rândul. Tu ai adus ceva?

— E... E super, zise Una, nevenindu-i nici un alt cuvânt.

De fapt, era uluitor, îi dădea bisericii un aer fermecat, de parcă ar fi invocat spiritul Crăciunului. Una își scoase haina și o atârână în cerdac.

— E așa frumos și primitor! Ar fi trebuit să mă suni, să te ajut. Și nu, mă tem că n-am adus nicio prăjitură. Trebuia?

— A, nu. De obicei mă ocup eu de partea asta. M-am gândit doar că o să aduci ceva pentru că era treaba ta să te ocupi de eveniment, dar stai liniștită, nu contează. E frumos că ai venit.

Guadrún zâmbi din nou.

— Mulțumesc pentru tot ajutorul, zise Una fără urmă de sinceritate.

Avertismentele pe care le primise în legătură cu tendința lui Guadrún de a da buzna și a prelua controlul nu fuseseră o exagerare dar, la urma urmei, de ce n-ar fi făcut-o? Una încercase să-și îndeplinească partea, prin tentative lipsite de vlagă de a repeta cântece cu fetele, dar nu se pricepuse niciodată să predea muzică. La drept vorbind, totuși, îi plăcuseră repetițiile, care avuseseră loc în mare parte în timpul orelor de curs. Edda avea aplecare spre muzică și poate chiar un viitor de cântăreață, dacă ar fi avut acces la o pregătire mai bună decât în sat. E adevărat, vocea lui Kolbrún nu era la fel de puternică. Deși nu cânta chiar fals, era limpede că muzica nu era punctul ei forte și că nu se implica trup și suflet. Dar nu conta – important era să participe, și nu avea nicio îndoială că fetele urmau să arate minunat. Fuseseră încurajate să poarte rochii albe identice, iar Una era sigură că publicul nu putea să nu fie mișcat de vocile pure, de copii, care urmau să cânte în ambianța aceea minunat de festivă.

— N-ai vrea să arunci un ochi la gustări? întrebă Guadrún. Desigur, e concertul *tău*, așa că anunță-mă dacă ți se pare că lipsește ceva și încercăm să rezolvăm – dacă se poate.

Aruncă o privire spre ceasul ei elegant, de aur, și clătină din cap. Era cinci și jumătate, mult prea târziu ca să mai poată rezolva vreo problemă, din moment ce concertul trebuia să înceapă la șase.

Una o urmă pe Guadrún în camera din spate, unde fusese întinsă o masă plină cu tot felul de bunătăți, printre care

un castron cu gogoși cu scorțișoară răsucite - *kleinur* -, o ruladă dulce, clătite, bomboane de ciocolată învelite în fulgi de cocos și, în cele din urmă, un platou cu o grămadă de *laufabraud*, pâinici cu frunze, dulciurile islandeze făcute dintr-un aluat delicat, subțire, cu model, și apoi prăjite, fără de care în Islanda niciun Crăciun nu e desăvârșit. Îi lăsă gura apă. Existau și băuturi: bere fără alcool, suc de portocale și cola - nimic care să conțină alcool.

— Cafeaua o pun la făcut mai încolo, zise Gudrún. O să fie un succes, nu-i așa, Una, dragă?

— Sunt convinsă. Ai depus foarte mult efort.

— Ei, știi cum e, cumva tot trebuie să-ți umpli timpul. La magazin nu e prea multă activitate, iar Gunnar lucrează mereu, așa că e perioada mea preferată din an - mai ales concertul. E așa plăcută starea asta de Crăciun! Până și întunericul pare confortabil cumva, deși iarna e foarte apăsător aici, cum cred că ai observat, pentru că tot n-a instalat nimeni iluminatul stradal și deja cred că nici n-o s-o facă vreodată. Păcat că nu e mai multă zăpadă. Trebuie să înfruntăm iarna mohorâtă fără zăpada care să mai înveselească lucrurile.

Oftă.

— Dar până la urmă te obișnuiești. Te obișnuiești cu orice.

— Voi doi vreți să rămâneți în continuare în sat? Întrebă Una.

Nu voise să pară indiscretă, dar brusc simți că-i pare rău de femeia din fața ei. Își dăduse seama că Gudrún nu era pe cât de fericită lăsa de înțeleles că ar fi.

— A, da, n-are niciun rost să ne mutăm. N-are niciun rost să renunțăm acum. Nu mai e mult și iese și Gunnar la pensie și ne-am făcut un loc atât de... de comod aici, în mijlocul pustietății. Până la urmă, te obișnuiești cu orice.

Totuși, în ochi i se citi o urmă de tristețe când repetă mantra aceea.

— În plus, dacă aş pleca eu, nu ştiu cine ar mai organiza concertul.

În clipa aceea se auzi un scârţâit iar uşa bisericii se deschise.

— Gunna, dragă? se auzi un glas.

— Sunt aici, în spate, Gunnar.

Gunnar era îmbrăcat în ceea ce în mod limpede erau hainele lui cele mai bune: un costum gri, puțin prea strâmt, o cămașă cu carouri albastre și o cravată lată, cu dungii. Era clar că nu se simțea în largul lui în costumația aceea și că îi era dor de obișnuita lui salopetă.

— Ce frumos ai făcut aici, scumpo... *ați* făcut, amândouă, vreau să zic. Salutare, Una. Tot satul abia așteaptă concertul, din câte înțeleg.

— Vine toată lumea? întrebă Una.

— A, da, așa cred, interveni Gudrún. Din câte țin minte, n-a lipsit nimeni niciodată. Lumea face în general un efort să vină, chiar dacă abia se poate mișca.

— Exagerezi, dragă, spuse Gunnar. Dar e un eveniment popular. În Skálar n-ai prea multe distracții. Era mai bine când era armata aici. Ți-am povestit despre filmele pe care le puneau la Melar?

Se uită la Una nerăbdător, evident dorindu-și din tot sufletul să povestească totul din nou.

— Da, mi-ai spus. E o poveste minunată.

— Aia viață, Una, pe vremea aia... Eram patru băieți aici, eu, Guffi și doi amici, care acum au plecat. Patru prieteni la cataramă. Frați de sânge, ai putea spune. Aveam grijă unii de ceilalți. De asta nu mi-a trecut niciodată prin minte să lucrez pentru altcineva în afară de Guffi. Legăturile din tinerețe nu se rup niciodată. Deși cred că știi și singură toate astea.

De fapt, nu știa, cu toate că își dorea să fi avut prieteni de care să fie apropiată. Poate că viața era diferită acum și că era mai greu să formezi legături de genul ăsta la oraș. Mare parte din copilărie nici nu avusese tocmai o creștere convențională. Niciunul dintre factorii aceia nu o ajutase. Și poate că din fire nu era foarte sociabilă, deși alesese să fie profesoară.

Scuzându-se, Una îi lăasă pe Gudrún și Gunnar în încăperea din spate și se așează în strana aflată în partea din față a bisericii. Nu fusese nevoie să vină atât de devreme, pentru că nu avea nimic concret de făcut. Cei doi continuă să vorbească, glasurile le ajungeau până în naos, dar Una încercă să nu-i ia în seamă și să se răsfețe cu răgazul acela și doar să stea, fără s-o deranjeze nimeni, bucurându-se de căldura lumânărilor. Ridică privirea spre altar. Salka îi spusese că e cu totul deosebit, că arăta ca și cum Hristos ar fi ieșit din ramă ca să-și îmbrățișeze congregația. Era fără îndoială mare, având o pictură în ulei măiestrit realizată a Mântuitorului pe un fundal mai amplu, însă Una nu vedea acolo decât un tablou frumos. Nu-i vorbea așa cum îi povestise Salka.

Închizând ochii, Una își lăasă mintea să zburde. Voia un răgaz să se adune înainte să vină toată lumea. Fusese destul de temătoare, neștiind dacă avea să se bucure de seara aceea, dureros de conștientă de sentimentul că nu aparținea acelor oameni. Dar acum era hotărâtă nu doar să înfrunte totul cu masca curajului pe față, ci chiar să se distreze. Se pomeni că se întreabă din nou dacă urma să apară și Thór.

Tresări când auzi ușa bisericii deschizându-se. Probabil că ațipise, însă n-ar fi putut spune pentru cât timp.

Întoarse capul și îi văzu pe Inga și Kolbeinn înaintând de-a lungul culoarului, spre altar. În urma lor venea Kolbrún. Fata părea să-și dorească să fie oriunde altundeva. Purta o

pufoaică neagră deasupra rochiei albe, iar chipul îi era posomorât. Kolbeinn îi aruncă o privire Unei, cu o expresie neutră, de parcă atunci ar fi văzut-o pentru prima dată. Ochii li se întâlniră o clipă, apoi el se uită în altă parte și îi spuse ceva fiicei lui. În același moment Inga îi aruncă Unei săgeți otrăvite din ochi. Oare știa că soțul ei încercase să se dea la ea? Sau bănuia că o făcuse? Dacă da, n-ar fi trebuit să fie nervoasă pe soțul ei, nu pe Una?

Una își feri ochii și rămase pe loc, concentrându-se asupra altarului, sperând că cei trei n-o să se așeze lângă ea. Dorința îi fu îndeplinită. Când în cele din urmă aruncă o privire peste umăr, văzu că se așezaseră într-o strană aflată două rânduri mai în spate, parcă evitând-o dinadins.

— Bună, o auzi pe Gudrún spunând, ce mă bucur să vă văd! Kolbrún, scumpo, ești pregătită?

Una nu auzi răspunsul. Fără îndoială că fata doar încuviințase dând din cap, necomunicativă ca întotdeauna.

Se uită împrejur și văzu că Gunnar apăruse și el și vorbea cu Kolbeinn, în vreme ce Gudrún pălăvrăgea cu Inga. Glasurile tuturor se contopeau într-un sunet de fundal plăcut, iar pe Una o lovi din nou gândul melancolic că nu aparținea locului aceluia. Acolo, toți se cunoșteau cu toți. Chiar și Salka, care se mutase relativ recent, avea rădăcini puternice în sat. Una simți limpede că era singura persoană cu adevărat din exterior, cu excepția lui Thór.

Ușa bisericii se deschise din nou. Își dădu seama după saluturi că sosiseră Hjördís și Thór. Inima începu să-i bată puțin mai tare, dar se abținu să se uite peste umăr și rămase cu privirea în jos, încercând să nu iasă în evidență.

— Salutare, Una, ce faci, stai singură? întrebă Thór când apăru deodată acolo, chiar lângă ea, afișându-și zâmbetul timid.

În clipa următoare se strecură în strană, lângă ea.

— E, ăăă... arată super. Cred că ți-a luat mult să organizezi totul.

Ea ezită, apoi spuse:

— Am lucrat împreună cu Gudrún. Ea are experiență, deci totul a mers foarte bine.

— Fetele sunt în formă? Țin minte că anul trecut au cântat minunat.

— Foarte. Amândouă sunt copii care promit mult.

Hjördís li se alătură înainte ca Una să mai apuce să spună ceva.

— Bună, o să stau cu voi. E mai bine în față.

Se așează lângă Thór.

— Arată foarte festiv, ca în fiecare an.

Amândoi erau îmbrăcați frumos, în haine curate, dar nu chiar de ocazie, ca Gunnar și Gudrún.

Una zâmbi.

— Da, înțeleg că e cel mai important eveniment din calendarul social din Skálar.

Apoi, dându-și seama că observația ei putea părea condescendentă, cu toate că nu-și dorise să sune așa, adăugă:

— De fapt, vreau să spun că s-a depus mult efort pentru organizare.

Figura cam dură a lui Hjördís se îmbună puțin.

— E frumos să vezi că mai folosește cineva biserica, chiar dacă preotul nu se mai obosește să-și arate mutra pe-aici prea des.

— Stai așa, înainte să uit, ieri a bătut la noi la ușă un tip, zise Una. Salka i-a explicat cum să ajungă la voi. Cine era? Stă la voi?

— A, el. A plecat, răspunse Hjördís. A stat doar o noapte. Mi-a fost coleg de școală la un moment dat. Abia dacă-l cunosc. Nesimțitul încerca să facă rost de un loc gratis unde să înnopteze. M-a întrebat despre istoria satului, cum

era pe vremea când stăteau aici soldații și așa mai departe. M-am străduit să-i răspund cum am putut.

Zâmbetul îi păru destul de forțat.

— Dar istoria nu e punctul meu forte, sinceră să fiu.

— Faci deseori asta, să închiriezi camere? Întrebă Una.

— Da, din când în când, mai ales vara. În sat nu prea există alte cazări, dar eu am destul spațiu, iar Thór stă în casa pentru oaspeți, așa că vizitatorii nu-l încurcă.

După o clipă, adăugă:

— Cu pensiunea de la fermă mai fac ceva bani, dar satul e prea departe de orice drum umblat ca să fie o destinație populară. Dacă n-ar fi vechea stație radar, cred că nimeni n-ar fi interesat să ne viziteze.

Oftă.

— Una, Una!

O striga Gudrún.

— Poți să vii o clipă să mă ajuți cu decorațiunile?

Una se ridică și porni într-acolo. Nu era sigură dacă Gudrún chiar avea nevoie de ajutor sau dacă voia doar să-i creeze senzația că o implică și pe ea dându-i ceva de făcut în ultima clipă.

Gudrún îi puse în brațe o cutie cu decorațiuni vechi, un amestec de figurine mici cu Moși Crăciun și alte fleacuri.

— Poți să le aranjezi la intrare?

Îi arătă o masă mică de lână ușă.

— Am uitat complet. Sunt lucruri care s-au strâns în biserică de-a lungul timpului și le scoatem mereu în timpul postului.

Lucruri pe care nu le vrea nimeni, își zise Una, dar îi zâmbi lui Gudrún.

— Sigur.

Încercă să le aranjeze cu gust, dar o parte dintre Moși erau atât de vechi și deteriorați că nu mai puteau sta în

picioare, și niciunul dintre ornamente nu era într-o stare prea bună.

— Mă poate ajuta cineva cu ușa?

Una recunoscu imediat glasul puternic, de bas. Guffi se materializase în fața ei, după ce intrase tăcut în biserică, dar acum se asigura că-l aude toată lumea. Îl ignoră și se concentrează să aranjeze decorațiunile. Nu voia să-l ajute. Când mersese acasă la el o intimidase atât de rău încât de atunci îl evitase cu desăvârșire. Însă prezența lui răutăcioasă părea să plutească deasupra satului. De fiecare dată când trecea pe lângă casa lui, Una avea impresia că o privesc niște ochi ostili și, din cum vorbeau localnicii despre el, avea impresia că Guffi controla totul.

— Una.

Simți cum cineva o împunge tare în umăr.

Se răsuci pe călcâie și îl văzu stând în fața ei, încruntat.

— Una, ajută-mă, îi ceru el scortșos. Am nevoie să-mi țină cineva ușa deschisă.

Abia acum o observă pe femeia slabă, palidă, care aștepta afară într-un scaun cu rotile – soția lui Guffi, probabil. Una n-o mai văzuse până atunci. Îi zâmbi ușor femeii, al cărei chip cu obrații supti și plin de riduri parcă se umplu din crăpături când îi răspunse la zâmbet. Părea extenuată.

Una ținu ușa deschisă în timp ce Guffi manevră cu greu scaunul cu rotile prin deschizătura îngustă, apoi o poziționează pe soția lui în partea din spate a bisericii, în spatele stranelor, lucru care părea singura soluție practică. După aceea, se făcu repede nevăzut. Una se apropie de femeie, simțindu-se stânjenită, apoi întinse o mână:

— Eu sunt Una.

— Da, știu, dragă, răspunse femeia cu glas încet. Eu sunt Erika.

Salka îi spusese că Erika trebuie că avea cel puțin zece ani în plus față de Guffi, dar după înfățișare diferența ar fi putut la fel de bine să fie de douăzeci.

Una așteptă ca Erika să mai spună ceva, sau poate să întrebe ceva, dar ea rămase în tăcere. Unei nu-i venea să plece pur și simplu și s-o abandoneze, așa că nu se mișcă de lângă ea, simțindu-se ușurată când Guffi se întoarce într-un târziu cu un scaun și se așază lângă soția lui. Nu-i mai adresa Unei nici măcar o privire.

Ea se îndepărtă în grabă și se strecură în camera din spate, unde fură o clătită de pe masa cu gustări și se așază într-un colț ca să se gândească la locul ei în sat.

În ce naiba se băgase?

Guffi îi arătase limpede aproape din prima zi că nu avea ce căuta acolo, iar acum începea să simtă că nu poate să nu-i dea dreptate. Rămase acolo mâncând din clătită, bucuroasă să fie singură. Concertul urma să înceapă în câteva minute, însă ea nu voia decât să dispară. Venise toată lumea, în afară de Salka și Edda. Străinul nu-și făcuse apariția, și se dovedise că nici misterios nu era. Poate că, în adâncul ființei, sperase ca el să facă ceva care să mai anime satul.

Așteptă. Măcar nu pierdea nimic. Spectacolul nu putea începe fără Salka și Edda. Fata urma să cânte, mama ei – să le acompanieze pe copile la orgă. Poate că ar fi trebuit să iasă de acolo și să se așeze din nou lângă Thór. Era atât de frustrant că Gudrún o chemase să se ocupe de decorațiunile alea stupide. Deși Una habar n-avea ce să-i spună lui Thór, îi făcuse bine să stea lângă el. De fapt, gândul că o să-l vadă fusese singurul motiv pentru care o entuziasmase seara aceea. Fără îndoială că urma să aibă ocazia să stea de vorbă cu el mai târziu – poate chiar să-l prindă între patru ochi. Însă prezența lui Hjördís era un obstacol. Una simțise, nu pentru prima oară, că femeia

aceea parcă voia să-l țină pe Thór numai pentru ea, oricât ar fi pretins că sunt doar prieteni.

Se hotărî să-l prindă imediat ce Hjördís își lua ochii de la el. Conform tradiției, după concert urma o petrecere la care sătenii puteau să socializeze în timp ce se înfruptau din bunătățile pregătite de Gudrún. Dacă era să se ia după clătita pe care o șterpelise, Una avea certitudinea că-i așteaptă un răsfăț.

Se ridică în picioare. Mai bine se ducea și-și relua locul. Poate chiar reușea să se gândească la ceva amuzant ce să-i șoptească lui Thór la ureche. Oricum, fiind profesoara fetelor, era cât se poate de firesc să stea pe rândul din față.

Programul era alcătuit din trei colinde, unul mai frumos decât altul: mai întâi două cântece islandeze tradiționale, „Într-o noapte minunată” și „Sărbătoarea intră-n case”, iar la sfârșit „Silent Night”.

Când Una intră înapoi în naos, aproape se izbi de Salka și Edda. Fata arăta de-ți era mai mare dragul s-o privești, cu părul ei lung, blond, lăsat liber, și îmbrăcată într-o rochie albă cu un model subtil țesut care scânteia la lumina lumânărilor. Edda îi zâmbi apatic Unei care brusc avu senzația tulburătoare că se uită la fetița din poză. Probabil era o iluzie creată de atmosfera solemnă, de rochia albă, de părul blond – toate aceste lucruri se uniseră și îi provocaseră Unei un fior, făcând-o să tremure ca în noaptea aceea, când se trezise cu cântecul de leagăn răsunându-i în urechi. Preț de o clipă rămase nemișcată, la fel și copila din fața ei. Când îi întâlni privirea, Una avu impresia deconcertantă că se uită în ochii fetiței din poză, de parcă fantoma s-ar fi întors în sat, după o jumătate de veac, îmbrăcată în aceeași rochie albă.

Una închise ochii o clipă, ca să rupă vraja, apoi făcu un efort și le salută și pe mamă, și pe fiică, uitându-se numai la Salka.

— Mă bucur să vă văd, îngăimă ea, apoi trase aer adânc în piept și adăugă: Cred că abia aștepți. O să fie o seară minunată.

Făcu încă un efort și reuși să-și arcuiască buzele tremurânde într-un zâmbet.

— O să fie minunat.

XX

Una își recăpătase locul de lângă Thór și Hjördís. De două ori fusese pe punctul să-i vorbească, scormonindu-și prin minte ca să găsească ceva inteligent de zis, dar de ambele dăți se răzgândise în ultimul moment și continuase să se uite în jos la podea sau în față, către altar. Thór și Hjördís rămaseră și ei tăcuți, fără să schimbe vreo vorbă. Poate că de mult nu mai aveau ce să-și spună.

Concertul mult-așteptat începu rezonabil de bine. Gudrún se ridică brusc ca să spună câteva cuvinte chiar înainte de începutul propriu-zis. Probabil că ar fi fost responsabilitatea Unei să facă asta, dar ei nu-i spusese nimeni nimic și, la drept vorbind, Gudrún totuși îi mulțumi Unei pentru generozitate, pentru că o ajutase cu pregătirile.

Salka interpretează apoi o piesă superbă la orgă, urmată de citirea poveștii de Crăciun din Evangheliile, o onoare care, prin tradiție, îi revenea lui Guffi. Citi textul familiar cu voce mormăită, împiedicându-se de cuvinte de parcă nu le-ar mai fi văzut niciodată și nereușind absolut deloc să intre în spiritul Crăciunului.

Apoi, în sfârșit, veni rândul corului de copii, cum îi plăcea lui Gudrún să-l numească, deși în opinia Unei nu

puteai să-i spui „cor” dacă era format din două persoane. Dar poate că într-o comunitate atât de mică precum Skálar se aplicau alte reguli.

Gudrún se ridică din nou în picioare și de astă dată o invită pe Una în față. Una clătină din cap, încercând cu disperare să scape de corvoadă, dar în cele din urmă se lăsă convinsă și își părăsi locul, simțind cum pe frunte i se formează broboane de sudoare. Era obișnuită să stea în fața unui grup de copii în clasă, dar nu în fața unui public, într-o ocazie de genul acela, și mai ales nu în compania unor persoane cu care avea atât de puține în comun – în mijlocul cărora nu se simțea binevenită.

După ce ea rosti câteva cuvinte poticnite, fetele veniră încet, dar încrezătoare, în față, iar Una le zâmbi amândurora încurajator în timp ce se retrase la locul ei, dar numai Edda îi răspunse tot printr-un zâmbet. Kolbrún era posomorâtă, ca de obicei. Totuși, măcar ambele păreau pregătite, iar Una știa că publicul n-o să fie prea critic. La drept vorbind, fetele nu și-ar fi putut dori un public mai înțelegător. Dacă prestația lor urma să aibă vreun defect, fără îndoială că toată vina avea să cadă pe umerii Unei. Când primele note ieșiră puțin cam fals, simți cum inima începe să-i bată mai repede și înălță o rugă fierbinte ca totul să meargă bine.

Sfârșitul primului colind fu întâmpinat cu aplauze răsunătoare, iar prestația pentru al doilea cântec fu pe cât de bună și-ar fi putut dori Una. Aplauzele răsunară din nou în mica biserică, chiar mai puternic decât înainte, iar nu doar Edda și mama ei zâmbeau ci și, minune mare, Kolbrún. Poate copila nu avea nevoie ca să iasă din cochilie decât de mai multă încurajare și atenție decât era obișnuită să primească. Își aminti de episodul cu Kolbeinn, iar Una se întrebă dacă viața de familie a lui Kolbrún avea

să fie afectată de absența afecțiunii din căsnicia părinților ei. Simți un val de milă pentru fetiță.

Concertul își atinse apogeul când Salka începu notele introductive de la ultimul colind, „Silent Night”. Fetele așteptau hotărâte, radiind mândrie și mulțumire pentru prestația lor. Apoi își înălțară din nou vocile, iar de astă dată cântară ca o singură ființă, arătând ca niște îngerași în rochiile lor albe, cu vocile perfect sincronizate, încât până și Kolbrún reuși să evite să falseze. Parcă toată perioada sfântă sosise cu adevărat în mica biserică din sătucul de la marginea oceanului, plină de strălucirea caldă, blândă a lumânărilor, de solemnitatea publicului și de acordurile colindului care reverberau în liniștea dinăuntru.

Una se pomeni concentrându-se asupra Eddei. Știa că n-ar trebui să aibă vreo elevă preferată, dar în adâncul ființei îi era mult mai dragă Edda, cu care izbutise să dezvolte o oarecare relație, în timp ce Kolbrún rămânea o enigmă.

În chip ciudat, Edda părea tensionată, dar nu era nimic în neregulă cu vocea ei, care se înălța spre tavan:

*Glories stream for heaven afar
Heavenly hosts sing...*

Deodată, Edda se opri din cântat și se uită în public, chiar în ochii Unei. Părea să se clatine.

Kolbrún mai continuă puțin:

...Alleluia...

Apoi tăcu și ea și întoarse capul spre colega ei. După aceea rămase pe loc, încremenită.

Una reacționează lent și preț de un moment păru că nimeni nu-și mai dădea seama că era ceva în neregulă. Apoi sări în picioare, dar era prea târziu.

Fetiței îi cederă picioarele și se prăbuși cu un zgomot înfundat pe podea, în fața altarului.

Ochii Unei se ridicară o clipă la tabloul cu Hristos care privea în jos de deasupra altarului iar acum, în sfârșit, înțelese ce voia să spună Salka: chiar părea că se întinde spre turma lui, că desface brațele încercând s-o salveze pe Edda.

Kolbrún țipă și fugi, probabil în îmbrățișarea părinților, lăsând-o pe Una singură lângă Edda.

Fetița zăcea pe podeaua bisericii, țeapănă ca o scândură.

PARTEA A DOUA

I

Peste tot în jurul Unei se auzea o cacofonie de voci. Strigăte.

Țipete.

Deodată, se pomeni cu Salka lângă ea.

— Edda? Edda?

Își scutură fiica, apoi o ridică în capul oaselor, dar trupul îi atârna inert, fără cunoștință.

— Edda?! urlă Salka.

Guffi li se alătură și o ridică pe micuță în brațe.

— Trebuie să deschidem ușile, să aibă aer curat. Aici e mult prea cald. De la toate afurisitele astea de lumânări.

Se îndreptă spre ieșire, ținând-o blând pe copilă.

— Ce se întâmplă? Edda, scumpo, Edda! Mă auzi...?

Disperarea din glasul Salkăi era sfâșietoare.

Una nu rostise niciun cuvânt. Primul instinct fusese să o ajute pe fată, cu toate că nu-și dădea seama ce i se întâmplase. Sigur, știa câte ceva despre primul-ajutor din anii în care studiasse medicina, dar era mai degrabă teorie. Acum nu se putea mișca, înlemnise și nu putea decât să privească neajutorată ce se întâmpla împrejur. Mintea i-o luase la goană, vechile amintiri de Crăciun ieșeau la suprafață, scenele pe care încercase din greu să le uite. Singura persoană cu îndeajuns de multă prezență de spirit era Guffi. Nu-l plăcea, ba chiar îl ura, dar în clipa aceea își pusese toată credința în el, sperând împotriva oricăror sorți potrivnici că putea face ceva pentru fetiță.

Și mai era și culoarea aceea galbenă, ciudată. De aproape, Unei i se păruse că tenul Eddei căpătase o tentă gălbuie. Poate că era doar în imaginația ei, poate că o înșelau ochii din pricina luminii nefamiliare pe care o aruncau lumânările.

Una privi cum Guffi o poartă pe Edda iute spre ușă, dar cu grijă. Kolbeinn o ținea deschisă, iar încetișor biserica se goli, până ce aproape toată lumea ajunse afară, iar Una se pomeni mergând pe urmele lor. Numai soția lui Guffi rămase în spate, singură în scaunul cu roțile, uitată în toată agitația.

— N-ar trebui s-o punem jos? Întrebă Kolbeinn.

— Să-mi dea cineva o haină, zise Guffi.

Kolbeinn și-o scoase pe a lui și o întinse pe jos, apoi Guffi o așeză încetișor pe copilă peste haină, iar cei doi se aplecară deasupra ei.

— Încă respiră. Abia, spuse Guffi.

— Slavă Domnului, auzi Una o voce în spatele ei.

Era soția lui Kolbeinn, Inga.

Una se uită împrejur și o văzu pe Salka stând în apropiere, înghețată de groază, privind ce se întâmpla fără să scoată vreun cuvânt.

— Edda? Edda, scumpo? insistă Guffi pe un ton ferm, dar binevoitor.

Îi dădu copilei un ghiont ușor, apoi îi zise lui Kolbeinn:

— A prins o culoare așa ciudată... Nu pricep ce s-a întâmplat.

Ficatul ei, își spuse Una, sigur e de la ficat, dar nu reuși să rostească niciun sunet. Știa doar că fetița avea nevoie s-o vadă urgent un medic, dar în sat nu era niciun doctor, iar cel mai apropiat se afla abia la Thórshöfn.

— Tati, ce-a pățit Edda?

Kolbrún venise lângă tatăl ei.

— Du-te la mama ta, scumpo, îi spuse Kolbeinn, apoi întrebă rapid: *Tu* te simți bine?

— Da, tati, sunt bine, răspunse ea.

Afară, pe trotuarul din fața bisericii, era un frig crunt, dar nimeni nu părea să observe lucrul ăsta. În timp ce Edda zăcea pe pământ în rochia ei albă, învăluită de întunericul înghețat, căldura lumânărilor părea imposibil de îndepărtată.

Unei începură să-i clănțane dinții de frig, dar când se uita la silueta nemișcată a fetiței nu se putea gândi decât la poza veche cu fata care murise cu mai bine de o jumătate de veac înainte.

— Trebuie s-o ducem la un doctor, zise Kolbeinn hotărât. Sau direct la spital.

Guffi încuviință dând din cap și o ridică în brațe pe fetița care tot nu se mișca.

— Conduci tu, Kolbeinn? Dacă avem noroc, îl prindem acasă pe doctorul din Thórshöfn.

— Mă duc să iau mașina, spuse Kolbeinn. Inga, vino acasă cu mine. Poți să suni înainte și să-l anunți pe doctor că am pornit spre el. Trebuie să fim siguri că e acolo.

— Vin și eu! Trebuie să vin și eu! strigă Salka isteric.

— Normal că vii cu noi, scumpo, spuse Guffi.

— Ce-a pățit? întrebă Salka cu vocea gătuită. Pentru Dumnezeu, ce-a pățit?

— O să fie bine, scumpo, o încurajă Guffi. O să fie bine.

Dar glasul lui era lipsit de orice urmă de convingere.

II

În unele momente, Una se simțise ciudat de detașată, de parcă doar ar fi privit un film și nu ar fi asistat la o tragedie adevărată. Tot ce se întâmplase după ce micuța Edda se prăbușise fără cunoștință i se păruse ireal.

Nimeni nu părea să aibă nici cea mai vagă idee ce pățise copila. Iar acum Kolbeinn, Guffi și Salka dispăruseră în noapte, căutându-l pe doctorul de la Thórshöfn sau, dacă nu l-ar fi găsit, hotărâți să străbată drumul lung până la cel mai apropiat spital, aflat la o distanță de cel puțin 200 de kilometri.

Până să pornească, fetița tot nu-și recăpătase cunoștința. Sătenii rămăseseră o vreme pe loc, uitându-se după stopurile mașinii care se îndepărta, fără ca vreunul să rostească vreun cuvânt, până când Gudrún rupse într-un târziu tăcerea. Fără îndoială că stăpânea acest meșteșug, după toți anii petrecuți împreună cu Gunnar, de-a lungul cărora trebuise să umple golurile din conversație.

— Acum nu mai putem face nimic, anunță ea. Haideți să ne rugăm ca fetița să se simtă mai bine. Sunt sigură că Guffi o să ne sune când ajung acolo. Dacă vrea cineva să aștepte în biserică, e binevenit să o facă.

Așteptă, privindu-i pe toți cei din grup. Judecând după reacțiile lor, era evident că nimeni nu avea de gând să dea curs ofertei.

— Dacă nu, eu și Gunnar o să mergem să facem ordine, să stingem lumânările... și, mă rog, să punem gustările la congelator.

Gudrún plecă privirea și intră înapoi în biserică, iar Gunnar o urmă la o distanță de câțiva pași, ca de obicei.

Una aruncă o privire în jur și îi surprinse scurt privirea lui Thór, dar el se întoarse imediat și porni cu Hjördís spre fermă. În acel moment gândul că era singură acolo o izbi cu o forță care-i făcu rău. Cu toate că era conștientă că nu era momentul să-și plângă de milă. Ar fi trebuit să se gândească la Salka și la Edda. Își spuse cu fermitate să se adune și plecă acasă.

Acasă...

Poate că era cam mult să numească mansarda Salkăi „acasă”, dar acum acela era locul ei de refugiu. Își crease un spațiu confortabil acolo. Deși nu adusese multe obiecte personale de la Reykjavík, făcuse niște tentative firave să-și pună amprenta asupra locului. Salka n-o deranja când era sus, nici măcar nu-i bătuse vreodată la ușă. De fapt, nu mai pusese piciorul în apartamentul de la mansardă de săptămâni întregi. Edda mai venea din când în când să-i pună câte o întrebare, și uneori mai jucau șah acolo, dar altfel apartamentul era în același timp adăpostul Unei și simbolul singurătății ei.

Când se apropie de ușa clădirii, deveni dureros de conștientă de liniștea înconjurătoare. Satul era aproape în permanență cufundat într-o tăcere atotcuprinzătoare, ca o aducere aminte a depărtării de oricare alt loc. Și, cum nu se vedea strălucirea luminilor niciunui oraș învecinat sau a unor ferme, ai fi jurat că nu există nicio lume exterioară. Poate că lucrul pe care-l aveau în comun toate sufletele

care alegeau să locuiască acolo era preferința pentru singurătate. Nu se auzea zgomotul niciunei activități umane, doar oftatul ușor al mării, dar el nu se punea la socoteală pentru că nu umplea liniștea – nu făcea decât să fie ecou pentru gândurile Unei.

Ușa era descuiată, ca de obicei.

Aici n-o să dea nimeni nicio spargere, remarcase cândva Salka. *Mai bine o lași descuiată, ca fantomele să găsească un loc pe unde să iasă.*

Pe vremea aceea zâmbise, iar Edda întrebase: *Care fantome?* Pe atunci, Una se afla într-o ignoranță fără griji cu privire la poveștile despre fetița din mansardă, și chiar și acum cunoștea numai amănunte vagi. Cum prindea ocazia, era hotărâtă să afle mai multe despre copila care murise. Imaginile i se învălmășeau neclar în minte: fetița îmbrăcată în alb din fotografie și Edda prăbușită în biserică, privirea ei goală înaintea să-i cedeze picioarele.

Una aprinse luminile de la parter. Era gata să urce mai departe în pod când se răzgândi și începu să se plimbe prin camerele Salkăi, de parcă le-ar fi văzut atunci pentru prima dată. Se pomeni în fața raftului și întinse instinctiv mâna după cartea în care era ținută vechea fotografie. Dar, în ultima clipă, se opri. Nu era momentul potrivit.

În schimb, intră în dormitorul Eddei, aprinse lumina și se uită împrejur. Îi văzu păpușile, cărțile, totul așezat conform ordinii care o caracteriza pe fetiță. Una mai intrase acolo, nu de multe ori, dar din când în când, ca să se joace cu ea. Iar acum nu știa nici măcar dacă Edda era vie sau moartă. Se simțea amortită. Stinse lumina, închise ușa și, după o clipă de ezitare, intră cu băgare de seamă în dormitorul Salkăi. Nu mai intrase niciodată, și nu-și dădea seama ce o împinsese să pătrundă acolo tocmai acum. Pura curiozitate, probabil. Nu mai avusese niciodată casa doar pentru ea, pentru că Salka se aflase mereu prin apropiere.

Era o cameră primitoare, mică și intimă, exact cum ar trebui să fie un dormitor.

Se hotărâse s-o sune pe mama ei cu prima ocazie. Poate cântecul de leagăn din vis era doar o amintire din copilărie, nu un mesaj de dincolo de mormânt.

Una inspiră aerul din camera Salkăi. O notă ușoară din parfumul ei încă plutea în atmosferă. Îi contemplă patul aranjat frumos și își închipui cum ar fi să se întindă acolo și să doarmă, doar în noaptea aceea. Acolo n-ar fi putut ajunge nimeni la ea.

Încercă să-și alunge gândurile astea din minte și făcu un pas înapoi, ieșind din dormitor, dar în adâncul ființei știa ce era în neregulă.

Îi era frică.

Îi era frică de noaptea care o aștepta, îi era teamă că e singură în casă – că e singură pe lume.

Gândurile îi tot oscilau între fricile acelea și șocul și uluiala provocate de întâmplarea cu Edda. Fusesse o imagine îngrozitoare. Fetița i se păruse mereu sănătoasă, robustă, nu lipsise în nicio zi de școală și apoi, din senin, *asta*. Bunul-simț îi spunea Unei că putea fi doar o boală apărută subit – n-avea ce altceva să fie – și totuși o încerca un presentiment tulburător cum că altceva, mult mai rău, se afla în spatele poveștii, deși nu putea spune cu exactitate ce. Și nu voia să ducă ideea mai departe.

Începu să urce treptele, încet, dar sigur, lăsând lumina aprinsă în hol. Nu se simțea în stare să înfrunte întunericul, nu acum, nu când era singură. Ar fi dat orice să aibă acolo pe cineva cu ea – preferabil pe Thór, deși bănuia că nu era decât un vis cu ochii deschiși, că el n-ar fi avut niciun interes să-i țină ei companie. Își dorea atât de mult să aibă pe cineva care s-o țină în brațe, s-o liniștească și să-i spună că totul o să fie în regulă...

Când ajunse sus aprinse repede lumina, toate luminile. Apoi se apucă să controleze camerele, uitându-se cu grijă pe după fiecare colț, un obicei pe care-l adoptase după noaptea cumplită în care auzise cântecul de leagăn. Încercase din răspuțuri să se convingă că nu-i era frică, că nu exista nimic de care să se teamă, dar comportamentul o trăda.

Avea un sentiment extrem de puternic că nu era singură peste noapte.

Rezerva de Campari i se terminase, dar mai avea două sticle de vin nedesfăcute. Căpătase și obiceiul să bea în serile de singurătate. La Reykjavík, ar fi consumat alcool într-un mod mai variat. În localurile din oraș mai lua câte o bere slabă – berea normală era interzisă în Islanda –, dar răsfățurile ei preferate erau Campari și Martini. În Skálar, însă, de la micul magazin nu îndrăznea să cumpere nimic mai tare decât vin roșu, temându-se de ce ar fi spus ceilalți.

Alcoolul îi calma nervii și îi amortește creierul, dar Una se întreba dacă nu cumva în același timp îi sporea fricile. Chiar și așa, efectele pozitive păreau să le întreacă pe cele negative.

Deschise fereastra, cu toate că așa nu făcea decât să lase înăuntru liniștea și respirația răcoroasă a mării. Apoi scoase dopul de plută și își turnă un pahar. Și-ar fi dorit s-o poată suna pe mama ei, cu toate că nu vorbiseră prea mult în lunile de când plecase. Oricum, ce i-ar fi spus? Că-i era teamă și că se simțea singură? Că o fetiță din sat fusese dusă de urgență la spital?

Prima înghițitură de vin era mereu cea mai bună. Luă o gură mare și savură senzația pe care i-o provocă alcoolul când îi intră în organism. Apoi își scoase în sfârșit geaca și hainele de petrecere, se îmbracă în cămașa de noapte și

se strecură înapoi jos ca să împrumute o carte din biblioteca Salkăi.

Din nou, o chemă volumul care conținea vechea fotografie, dar rezistă tentației și se îndreaptă spre celălalt raft, alegând în cele din urmă un roman polițist îndoit pe la colțuri – *Crima de pe terenul de golf*, de Agatha Christie. După aceea, ținând cartea strâns, ca pe un talisman, urcă înapoi și se cățăără în pat cu cartea și paharul – având grijă ca sticla să fie la îndemână.

Îi era greu să se concentreze la poveste, dar făcu un efort, iar alcoolul își făcu treptat efectul dorit. Simți cum o cuprinde toropeala și speră că o să adoarmă în curând, cu toate n-avea de gând să stingă lumina.

N-avea de gând să doarmă pe întuneric, cu atât mai puțin în noaptea aceea.

Dar în clipa în care închise ochii deveni neplăcut de conștientă de zgomotele din vechea casă: scârțâitul parchetului, sâsâitul caloriferelor, chiar și sunetul respirației ei, care deveneau din ce în ce mai puternice până când îi spulberară orice șansă să adoarmă. Deschise ochii din nou și aruncă rapid o privire împrejur, simțind o altă prezență în cameră.

Bineînțeles, nu era nimeni acolo.

Se făcuse neplăcut de frig, așa că se dădu jos din pat, intră în camera alăturată și închise geamul. Apoi se târî înapoi, își trase pilota până la gât și se împachetă în ea, ca să-i țină de cald. Văzând că încă rămăsese trează, luă cartea și paharul și mai încercă o dată să citească până o lua somnul, ajutată de Agatha Christie și de vin. Cartea începea bine. Deși fusese scrisă cu mai bine de jumătate de secol în urmă, rezistase timpului. Era vorba despre o casă cu istorie în toată regula, cu biblioteci în ale căror rafturi stăteau cărți vechi, iar în fiecare ungher aștepta câte un duh din trecut.

Îi era greu să se concentreze asupra paginii tipărite, pentru că mintea îi tot fugea la Edda și Salka. Era cumplit de îngrijorată pentru fetiță și era îndurerată pentru Salka. Și-o imagina conducând prin întuneric, simțind hurducăturile din drumurile desfundate în timp ce ținea în brațe trupul inert al fiicei. Oare Inga dăduse de doctorul din Thórshöfn sau urmau să fie nevoiți să conducă ore întregi prin noapte, până la cel mai apropiat spital? Una încercă să le trimită gânduri bune. Poate că ar fi trebui să se roage pentru ei, dar acela nu era stilul ei.

Mintea i se tot întorcea la propriul ei necaz. Era îngrozită la gândul că ar fi trebuit să petreacă singură Crăciunul în casa aceea mare. Mama ei plănuise să plece în străinătate de sărbători cu soțul ei, după cum aflase Una ultima dată când vorbiseră la telefon. Nu se mirase prea tare. Ea și mama ei petrecuseră mereu Crăciunul împreună, dar acum ea avea ocazia să-l petreacă undeva unde era mai cald, fără să se simtă vinovată față de Una. Ce ironie că Una simțea mai puternic decât oricând nevoia să se întoarcă la îmbrățișarea caldă a mamei în perioada aceea a anului, dar acum, că femeia era plecată, ea nu mai avea nimic la Reykjavík.

După mult timp simți că o cuprinde din nou starea de somnolență. Tensiunea îi părăsi corpul, cuvintele de pe pagină deveniră neclare și pleoapele îi căzură.

III

Una se trezi tremurând. Îngheța de frig. Probabil că iar dăduse pilota la o parte în somn dar, chiar și așa, era ciudat de frig în cameră. Își adună curajul, se dădu jos din pat și verifică fereastra din dormitor, apoi pe cea din living, dar ambele erau închise cum trebuie. Oare scăzuse și mai mult temperatura de afară?

Luminile erau încă aprinse și avea de gând să le lase așa. Se uită împrejur, fără să știe de fapt de ce, apoi se sui iute înapoi în pat și se vâri sub pilotă de parcă s-ar fi ascuns de ceva. Încercă să adoarmă la loc, dar inima îi bătea nefiresc de repede.

IV

Una deschise ochii. Dormise dusă cu capul sub pilotă. De data asta era convinsă că o trezise sunetul pianului, judecând după notele slabe ale unei melodii pe care n-o recunoștea. Închise ochii la loc și se concentrează să asculte.

Era puțin zis că i se făcuse rău de îngrozită ce era.

Nu auzi nimic. Însă, ca atunci când fusese trezită de cântecul de leagăn, muzica i se păruse tulburător de reală. Atât de reală că se aștepta ca sunetele să reînceapă în orice clipă, convinsă că cineva cânta la pian la parter, în sufragerie, în toiul nopții, când Una era, sau *ar fi trebuit să fie*, singură în casă.

Doar nu se întorsese Salka, nu? Simți pe piele înțepătura unor broboane de sudoare rece. Nu reușea să se dea jos din pat, nu reușea să se monteze să se miște, ar fi făcut-o numai ca să fugă afară, în întuneric, departe de casa aceea și de Skálar, definitiv. Însă singura variantă era să-și înfrunte temerile, să-și înfrunte coșmarurile acelea îngrozitoare, coborând în sufragerie și lămurindu-se o dată pentru totdeauna că nu era nimeni acolo.

Salka repetase de multe ori serile, când Una era în pod, așa că Una știa cât de tare se auzea pianul până sus – din acest punct de vedere, visul ei fusese plauzibil. Dar nu recunoscuse melodia. Din câte-și amintea, fusese ceva simplu, ce putea cânta și un copil. Poate că era ceva ce cântase Edda în timpul unei lecții cu mama ei.

Una ieși de sub pilotă, se dădu jos din pat și își adună curajul trăgând aer adânc în piept.

N-are de ce să-ți fie frică, își spuse, întâi în sinea ei, apoi cu voce tare:

— Nu e absolut nimic de care să-ți fie frică.

V

Deschise ușa dinspre palier, care era puternic luminat, la fel ca tot restul casei. Lăsase dinadins toate luminile aprinse când se culcase, lucru care nici prin gând nu i-ar fi trecut dacă Salka ar fi fost acasă.

Coborî la parter, silindu-se să nu se grăbească, ajunse în hol, apoi făcu o pauză și așteptă câteva clipe, încordându-și auzul. În pofida logicii, aproape că se aștepta să audă ceva, o voce care cânta, sau clinchetul pianului, ceva care să-i înghețe sângele în vene. La parter era frig dar, cine știe de ce, nu la fel de frig ca la mansardă. Rămase acolo tremurând ușor, în timp ce în casa cufundată în tăcere nu auzi nimic în afară de veșnicul scârțâit la scândurilor, dar până și el era mai slab în noaptea aceea, pentru că vântul abia dacă sufla.

Rămase acolo încă o clipă, holbându-se la ușa spre sufragerie, apoi clătină din cap și zâmbi de propria ei aiureală. Ce caraghios să se dea jos din pat și să coboare din pricina unui coșmar!

Își găsi o rezervă de curaj, întinse mâna și deschise ușa, doar ca să se tragă înapoi speriată.

Cineva chiar era înăuntru.

O fracțiune de secundă mai târziu își dădu seama că era reflexia ei în geamul din sufragerie, pe fundalul țesut de noaptea întunecată de afară.

Cu respirația încă tăiată și tremurând din pricina reacției de adineauri, se uită după colț și văzu pianul.

Nu era nimeni acolo.

Bineînțeles că nu era nimeni acolo.

Dar pianul era deschis.

Oare fusese deschis și când venise ea acasă?

Doar Salka îl închidea de obicei.

Sau nu?

Una nu era sigură, nu-și putea aminti.

Simțind cum aerul rece își înfinge ghearele în pielea ei, își dezlipi ochii de la pian și tresări iarăși când își văzu reflexia fantomatică în sticlă.

Se întoarse val-vârtej pe călcâie și fugi înapoi la mansardă.

VI

Crăciunul fu mohorât și singuratic. Nu ninsese, dar oricum nimeni nu se așteptase să ningă.

În sfârșit primiseră vești de la spital, deși Una probabil că le aflase ultima. Edda murise. Medicii nu găseau nicio explicație pentru ce se întâmplase. Fusese în formă, sănătoasă, iar singurul indiciu pe care-l aveau era faptul că pielea feței i se îngălbenise, lucru care părea să indice o insuficiență a ficatului, cum bănuise Una.

Auzise vestea cu o zi înainte, de la Gudrún, la magazin, unde mersese ca să afle ce se întâmplă atunci când Salka tot nu se întorsese. Una nu vărsase lacrimi când Gudrún îi dăduse vestea. Nu făcuse decât să se împleticească afară din magazin, năucită de șoc. Clipa când Edda se prăbușise în biserică i se derula la nesfârșit în minte.

Chiar dacă era cumplit de îndurerată pentru Salka, Una se temea de momentul când urma s-o revadă. Ce-i putea spune? Dar poate că avea să fie scutită de supliciu, pentru că se îndoia că Salka urma să se întoarcă în sat. Cum ar mai fi putut să locuiască în casă după ce se întâmplase?

Unei i se părea și așa suficient de greu. Acum era limpede că urma să-și petreacă singură Crăciunul acolo și nu știa cât avea să mai fie în stare să suporte singurătatea. Cu o noapte înainte dormise în camera ei de la mansardă, cu toate luminile aprinse. Cu toate că dormise iepurește, coșmarul nu se întorsese.

Fetița în rochie albă o lăsase în pace.

Pentru prima oară după mulți ani, Una ascultă slujba de Crăciun la radio, la ora șase. Cumva i se părea potrivit să asculte ceva religios după tot ce se întâmplase, iar în cazul în care casa chiar era bântuită își zisese că nu strica să-l aibă pe Dumnezeu de partea ei. În plus, tânjise la bolboroseala liniștitoare a glasurilor omenești. Lăsase radioul pornit toată ziua ca să risipească liniștea, zgomotele accidentale straniei din casă și imaginile chinuitoare ale celor două fete care muriseră.

Nu-și gătise nimic deosebit la cină, pentru că nu avea chef să sărbătorească de una singură. Moartea Eddei aruncase o umbră peste întreaga zi. Ca să se forțeze să mănânce ceva, pusese niște pui congelat la cuptor – măcar să fie altceva decât pește – și îl asezonase cu orice îi căzuse la mână, apoi prăjise niște cartofi pe post de garnitură. Mama ei ar fi muștruluit-o pentru meniul acela; în copilărie mâncaseră mereu un jambon delicios la cina de Crăciun – asta până se schimbaseră totul –, dar chiar și după aceea mama ei se străduise să gătească ceva deosebit, cât timp nu era jambon.

Puiul fusese bunicel, chiar dacă puțin cam uscat, dar ultima sticlă de vin compensase. După ce o termina și pe aceea urma să rămână complet fără băutură. Trebuia să mai facă rost. Tot avusese de gând să-și facă o rezervă, în limita bunului-simț, bineînțeles, cu o zi înainte, la magazin, dar după ce Gudrún o anunțase de moartea Eddei, Una simțise că n-ar fi dat bine. Îi era dor să locuiască la

Reykjavík, unde era mai simplu să fii anonim, unde oamenii nu-ți urmăreau fiecare mișcare.

Era trecut de ora opt seara și sticla era pe jumătate goală când Una simți un impuls să-l sune pe Thór. Rămase mult timp lângă telefon, având în fundal emisiunea de Crăciun de la radio. Apoi alege prima cifră din numărul de telefon și roti discul, dar își pierdu cumpătul și puse receptorul înapoi în furcă.

Oare ce ar fi crezut el? Oare ce ar fi crezut Hjördís? Problema era că la fermă exista un singur telefon, și era foarte probabil să răspundă Hjördís.

Dar Una nu avea de ales.

Nu putea suporta să stea singură, nu în seara aceea. Nu în seara aceea afurisită – Ajunul Crăciunului, cea mai rea seară din tot anul. Mama ei ar fi trebuit să știe asta, deși bineînțeles că n-ar fi putut să anticipeze tragedia cumplită din biserică. Însă chiar și în condiții normale ar fi trebuit să-și dea seama că Una o să vrea să vină acasă și să petreacă douăzeci și patru de ore cu ea. Însă acum Una era complet izolată, lipsită chiar și de tovărășia Salkăi și a Eddei. Și îi era *teamă*, atât de teamă...

Trebuia să stea de vorbă cu cineva sau, mai bine, să se întâlnească cu cineva, dar în locul acela uitat de Dumnezeu nu prea avea multe opțiuni. Nici prin cap nu-i trecu să-i contacteze pe Kolbeinn și Inga, iar de Guffi și soția lui nici nu se punea problema. Gudrún și Gunnar ar fi primit-o bucuroși, cu siguranță, dar nu avea mare chef să stea de vorbă cu ei. N-ar fi ascultat-o, pentru că nu erau interesați să afle lucruri despre viața ei – n-ar fi vrut să vorbească decât despre Skálar, despre trecut, biserică, barcă, nenorocitul de pește... Cât despre Hjördís, ea rămânea o enigmă. Una nu simțise niciun interes să încerce să treacă peste comportamentul ei care te respingea.

Ridică din nou receptorul, așteaptă să audă tonul, apoi formă numărul cu o mână nesigură și așteaptă, spunându-și că era *posibil* să fie cu adevărat o chestiune de viață și de moarte.

Trecu ceva timp până când răspunse cineva și, inevitabil, la celălalt capăt al firului o auzi pe Hjördís.

— Bună, Crăciun fericit, Una la telefon, spuse Una cu glas slab, nesigur, regretând imediat că cedase impulsului și sunase.

Tăcerea de la celălalt capăt fu zdrobitoare. Una putea ghici ce înseamnă: *cum îndrăznești să ne deranjezi în Ajunul Crăciunului?*

Una continuă, încercând să nu-i mai tremure vocea:

— Aș putea să vorbesc cu Thór?

— O clipă, răspunse Hjördís sec.

— Bună, Crăciun fericit!

Prin comparație, Thór avea un glas prietenos și nu părea deloc deranjat de telefonul ei.

— Mă bucur să te aud.

— Da, ăăă, da, și eu, spuse Una zăpăcită. Mă simțeam puțin singură, acum că Salka nu mai e pe-aici, știi. Eram doar curioasă ce mai faci. Și voiam să-ți urez Crăciun fericit.

— Mă gândeam la tine mai devreme, spuse el. Ar fi trebuit să te invităm la cină. Nu știu unde ne-a fost mintea. Nimeni n-ar trebui să fie singur de Crăciun.

— A, nu, serios, nu era nevoie. Am gătit niște pui. A fost... bunicel.

Thór râse și Una rămase surprinsă de cât de liniștită se simți să audă din nou un râset.

— Noi am mâncat potârniche albă, spuse el. Mereu împușc două potârniche de Crăciun. Asta da mâncare de sezon! Îți aduc și ție ce a mai rămas.

— A, ăăă, super, ar fi genial să gust, dar cred că am mâncat destul. Nu vreau să vă iau cina de sub nas.

— A mai rămas destul. Vin pe la tine în, să zicem, zece minute, dacă e-n regulă.

Unei nu-i venea să creadă. Nici măcar nu-l rugase să vină și aproape cu certitudine i s-ar fi făcut prea frică dacă ar fi încercat să o facă. Oricum ar fi sunat rău să cheme un bărbat în vizită seara, chiar dacă n-ar fi fost Ajunul Crăciunului. Și totuși, cu toate că se simțea atrasă de el, impulsul fusese motivat și de dorința de companie, de a sta de vorbă cu cineva care știa să asculte.

— Ar fi minunat, spuse ea, încercând să-și facă bucuria mai puțin evidentă. Abia aștept. Mai am jumătate de sticlă de vin roșu care să meargă la potârniche.

— Jumătate? Nu e bine pentru Crăciun. Aduc și o sticlă.

Una simți fluturi în stomac, și atunci o lovi constatarea că nu-i fusese teamă doar pentru că stătea singură, ci și pentru că se termina băutura.

VII

Una nu știa ce turnură avea să ia seara aceea, dar nu aștepta nimic mai mult decât puțină companie, de care avea atâta nevoie.

Ea și Thór se așezaseră în livingul de la parter, printre cărțile și mobilierul vechi. Candelabrul arunca o lumină blândă asupra ambianței, iar Una aprinsese și câteva lumânări. Nu se simțea vinovată că se comporta ca acasă și în spațiul acela, pentru că știa că Salka nu urma să se întoarcă prea curând, și nu era nevoie să afle despre vizita lui Thór.

— Ce veste groaznică despre Edda, spuse Thór după ce se așezară la o distanță cuviincioasă unul de celălalt pe canapea.

Sticla de vin roșu pe care o adusese cu el stătea deschisă pe masa pentru cafea și umpluseră două dintre paharele de cristal pe care Salka le scotea doar la ocazii deosebite. Li se păruse păcat să nu le folosească, din moment ce era Crăciunul.

Una întinsese și masa, servindu-se de conținutul dulapurilor Salkăi și scoțând la iveală cele mai bune porțelanuri. Potârnichea arăta delicios, iar porțiile i se păreau generoase pentru niște resturi. Era clar că Hjördís și Thór se mândreau cu ea.

— Da, tot nu-mi vine să cred, răspunse Una. Și nimeni nu pare să aibă habar ce s-a întâmplat cu ea.

— Așa am auzit și eu. Trebuie să te fi apropiat mult de ea, după ce i-ai predat și ai locuit în aceeași casă atâtea luni.

— Da, destul de mult, cu toate că ai nevoie de ceva mai mult timp să-ți cunoști elevii, chiar dacă sunt numai doi.

Una zâmbi fără veselie.

— Era o copilă cu inima deschisă, plină de viață. Și talentată.

— Spre deosebire de Kolbrún, îmi închipui, remarcă Thór sec.

Una ezită, nedorindu-și să vorbească de rău o elevă. Își alege cuvintele cu grijă și zise:

— Ea e, mă rog, puțin mai rezervată, e o cu totul altă fire. Trebuie să recunosc că simt că n-o cunosc deloc, deși îi predau din toamnă încoace.

După o pauză, adăugă:

— Crezi... crezi că Salka se mai întoarce?

Thór rămase o clipă pe gânduri.

— Nu știu, sincer să fiu. S-a mutat aici destul de recent, dar pe de altă parte satul pare să aibă o atracție puternică asupra locuitorilor, iar cei care au rădăcini aici rămân împreună și au grijă unii de alții.

Avea o privire pierdută.

— Aproape e ca și cum nu-i mai lasă pe oameni să plece, dacă înțelegi ce vreau să zic.

Una înțelegea din plin. Gândurile îi fugiră imediat la Gunnar și Gudrún. Era limpede că Gudrún ar fi vrut să locuiască altundeva, dar Gunnar nici nu voia să audă. Și apoi mai erau și Kolbeinn și Inga, mereu pe picior de plecare, mereu gata să înceapă o nouă viață altundeva – dar oare aveau s-o înceapă vreodată? Într-un târziu Una dădu aprobator din cap.

— Atunci înseamnă că am mai rămas numai noi doi, singurii oaspeți din oraș.

Zâmbi și ridică ochii până îi întâlnește pe ai lui.

— Muncitorii imigranți.

El își feri privirea.

— Cred că eu o să rămân aici mai mult decât tine, spuse. Nu prea am unde altundeva să mă duc.

— Ei, haide, ai putea lucra oriunde...

Se întrerupse. Nu voia să pară că-i vorbește de sus sau că vrea să-și vâre nasul unde nu-i fierbe oala. Poate chiar era ceva între el și Hjördís, sau fusese cândva și el încă spera să aprindă din nou flacăra...

— Nu-i un loc așa de rău, spuse Thór de parcă ar fi încercat să se justifice în fața ei. Glumim pe tema asta, știi? Despre cum e să trăiești dincolo de capătul lumii, chestii de genul ăsta, dar e un loc liniștit, atmosfera e bună, ai natura în fața casei și ai timp de hobbyurile tale...

Se lăsă tăcerea. Una nu știa cum s-o umple.

Thór o salvă zicând:

— Mi-ar plăcea... de fapt, ambiția mea e ca într-o zi să studiez istoria.

Una își dădea seama după tonul vocii că vorbește serios și, din felul cum o spusese, avu impresia că probabil nu-și recunoscuse visul în fața multora.

— Probabil aş scrie o disertație despre anii de război de aici, din Skálar. M-am gândit ceva la asta, mi-am făcut notițe cu tot felul de curiozități și povești peste care am dat. Și îmi place să citesc despre anii '40, despre cum erau condițiile în zona asta și așa mai departe. Chiar am stat de vorbă cu bătrânii de pe-aici și i-am înregistrat în timp ce-mi povesteau despre vremurile acelea. E important să păstrezi surse de genul ăsta pentru posteritate.

Ochii îi luceau neobișnuit, dar Una nu își dădea seama dacă de tristețe sau de fericire. Din ambele motive, poate.

— Ar trebui să faci asta, spuse ea. Să te duci la facultate la Reykjavík.

Apoi își dădu seama că nici măcar nu știa dacă-și luase examenele de la școală.

— A, nu-i chiar așa de simplu, spuse el, deci poate că aceea era într-adevăr problema. Apar costurile și tevatura cu mutatul și găsirea unui loc unde să stau, pe urmă demisia de aici și tot restul.

Cu toate că ei i se păreau doar niște pretexte, hotărî să nu facă nicio remarcă.

— O să mergi mai târziu, când e momentul potrivit, spuse până la urmă și îi zâmbi. Dar să nu renunți la idee. Promite-mi!

— Promit, spuse el, jenat.

Una luă o înghițitură de vin. Era mult mai bun decât cel ieftin pe care-l cumpărase ea. Era limpede că Thór și Hjördís își permiteau lucruri mai scumpe. Gustă și din potârniche. Nu era obișnuită cu aroma puternică, de vânat, dar zise:

— Mâncarea e delicioasă, absolut delicioasă. Mulțumesc mult că mi-ai salvat seara.

El zâmbi dar nu spuse nimic.

Una simți că era momentul să schimbe subiectul. Schimbul de replici despre visul lui de a studia istorie părea să-l fi lăsat mâhnit.

— Ascultă, Thór...

El se întoarce și o privi cu niște ochi blânzi pe deasupra bărbii dese. Unei nu-i plăcuseră niciodată bărbații cu barbă, dar Thór părea să fie excepția.

— Voiam să te întreb ceva.

— Dă-i drumul.

— Ai auzit povești cu fantome despre satul ăsta?

— Povești cu fantome?

Thór zâmbi din nou, un zâmbet cald, prietenos.

— Din câte-mi dau seama, lumea a spus mereu povești cu fantome despre zona asta. Dar la ce te poți aștepta într-un loc atât de izolat? Cele mai nevinovate lucruri pot părea sinistre în întuneric și singurătate, Una.

Tonul lui o făcu să zâmbească, deși nu i se părea nimic amuzant.

— Asta știi. Șederea mea aici a fost un coșmar prelung.

Thór se trase mai aproape de ea pe canapea.

— Ei, n-are cum să fi fost atât de rău! Dar știi unde vrei să ajungi: la povestea fetei din casa asta.

Ea încuviință dând din cap.

— Unde ai auzit de ea?

— Mi-a spus Kolbeinn.

— A, lui Kolbeinn îi place să spună povești cu fantome, dar n-ar trebui să-l iei prea în serios. Îi place să exagereze. Și... asta nu e singura lui ciudățenie, din câte am auzit.

Una dădu aprobator din cap, dar se abținu să se folosească de deschiderea pe care i-o oferise el. Nu voia să strice o seară minunată vorbind despre Kolbeinn.

— Deci crezi că poveștile nu sunt deloc adevărate? întrebă ea.

Thór răspunse doar după câteva momente:

— Nu știu ce să zic. Doar am auzit poveștile, la fel ca tine. Sunt spuse din generație în generație. Dar am și citit câteva lucruri.

— Tu citești mereu.

El râse.

— De fapt, e o mare ironie, pentru că până să ajungi aici nu citeam nimic. Cititul te face un om mai bun.

— Ca profesoară, nu pot să te contrazic, spuse Una.

Apoi, nereușind să reziste tentației, întrebă:

— Ce fel de povești?

— Ești sigură că vrei să le auzi? N-aș vrea să știu că stai trează noaptea din vina mea. E suficient de rău că ai o fantomă la etaj, în apartament.

— Thór, nu glumi cu asta, bine?

— Bine, bine.

Se gândi câteva clipe, apoi zise:

— Păi, avem „iapa”, bineînțeles.

— „Iapa”?

— Da, știi tu, „iapa nopții”, despre care se spune că te calcă în somn și îți stârnește coșmarurile.

Una încuviință dând din cap.

— Există o poveste înfiorătoare despre cum iapa l-a atacat pe un bărbat de aici, din Skálar, la începutul secolului. L-a călcat în picioare fără milă, că nu mai putea să se miște. Și s-a întâmplat de mai multe ori.

— A supraviețuit?

— A aruncat un fel de blestem, din câte-mi dau seama, iar după aceea atacurile s-au oprit.

Thór zâmbi șmecherește, și era evident că lua toate poveștile astea cu o oarecare reținere.

— Și apoi mai e monstrul marin. Aia da poveste.

— Serios? Hai, spune-mi.

— Un monstru cu o coadă uriașă a ieșit odată din mare și a atacat un biet fermier care locuia aici. El s-a apărat cu

toporul pe care se întâmpla să-l aibă la el, dar s-au luptat toată noaptea, până când în cele din urmă monstrul a cedat.

— Deci s-a terminat cu bine?

— Nici vorbă, spuse Thór cu glas grav. După aceea fermierul a făcut lepră!

Chicoti.

— N-ai cum să nu râzi la poveștile astea vechi.

— Nu ești foarte deschis la istorii din astea, nu-i așa? zise Una. Să înțeleg că ești genul de tip cu picioarele pe pământ?

Dură o vreme până să răspundă, și o făcu pe un ton neobișnuit de grav:

— Chestia e că am învățat din propria experiență neplăcută că lumea e suficient de complicată, periculoasă și nedreaptă fără să mai fie nevoie să crezi în fantome și monștri.

Una încuviință din nou. Era un adevăr pe care-l cunoștea prea bine.

Nu-și amintea exact când începuse să vadă întâmplările, să vizualizeze uciderea lui Hilmar și a lui Hannes ca și cum ar fi fost de față.

Hilmar, pe care abia dacă-l cunoscuse, și Hannes, iubitul ei.

Poliția îi explicase circumstanțele în detalii cât se poate de grăitoare, asigurând-o că ea se aflase acolo, sub influența alcoolului și a drogurilor. Motivul pentru care la

Început nu izbutise să-și amintească, îi explicaseră ei, era că pe atunci fusese băută și drogată.

Dar acum își amintea, sau credea că-și poate aminti, moartea ambilor bărbați, pentru că poliția insistase sus și tare că-și putea aminti și că ar fi fost mult mai ușor să facă după cum i se spune.

Nu reușea să mai suporte mult timp gândul de a sta în închisoare. Dacă ar fi mărturisit ar fi însemnat să fie acuzată, bineînțeles, și totuși mărturisise, pentru că incertitudinea era și mai greu de suportat, iar carcera - chiar mai mult.

Închisă de una singură în celula ei, trăise un întuneric al sufletului care nu semănase cu nimic din ce mai simțise până atunci.

Polițiștii îi comunicaseră niște date, îi spusese unde fusese și ce făcuse, iar până la urmă ea mărturisise.

Își amintise și că fusese pe la Hannes în seara aceea, să-l caute. Nu avea cheie, pentru că relația lor încă nu ajunsese în punctul acela, așa că bătuse la ușă și așteptase o vreme, apoi se uitase pe fereastră înăuntru înainte să renunțe și să plece. Stabiliseră o întâlnire atunci, dar nu era prima oară când el o lăsase baltă. Le relatase episodul polițiștilor, și la început o crezuseră, dar mai târziu îi spusese că nu așa se întâmplaseră lucrurile, cel puțin nu în momentul acela, pentru că în seara respectivă ea participase la uciderea lui Hannes. Și nu doar a lui Hannes, ci și a lui Hilmar. După aceea, cadavrele lor fuseseră aruncate în câmpiile vulcanice, iar ea trebuia să le spună polițiștilor unde anume. Era singurul lucru pe care nemernicii păreau să nu-l știe.

Problema era că nu le putea spune pentru că nu-și amintea nimic, cu excepția faptului că-i porunciseră să-și amintească.

În adâncul ființei avea niște dubii, dar poate că ei aveau dreptate. Poate că băuse prea mult, luase prea multe droguri – își blocase amintirile. Iar acum stătea în carceră, în celulă ei fără lumină, deși mărturisise tot. O asiguraseră că era doar o măsură temporară, coșmarul era pe sfârșite, că ar fi trebuit să se simtă foarte bine după ce recunoscuse și le spusese adevărul.

Singura problemă era că spusese adevărul tot timpul, de la bun început, adevărul așa cum îl vedea ea, și trecuse mult timp până să-și schimbe perspectiva și să-l vadă prin ochii lor.

În ciuda încurajărilor lor, o întrebare nu-i dădea pace: de ce ar fi vrut să-l omoare pe Hannes? Și pe prietenul lui? Polițiștii nu-i dăduseră nicio explicație mulțumitoare. Îi spusese doar că doi bărbați fuseseră descoperiți trădându-și asociații dintr-o rețea de contrabandă de droguri. Cum ea știusese că Hannes nu era vreun înger, nu era atât de greu de crezut că bărbatul fusese implicat în ceva necurat.

Dar să fi avut ea vreo legătură cu uciderea lui... N-ar fi crezut-o niciodată – asta până la insistențele polițiștilor.

VIII

— Ai văzut-o? Întrebă Thór.

Încă stăteau pe canapea, începuseră a doua sticlă de vin, iar Una simțea cum alcoolul i se urcă la cap.

— Pe cine? Întrebă, deși știa foarte bine la ce se referă.

— Pe fata din pod, fata care a murit.

— Da, spuse Una. Sau, nu știu, simt că am văzut-o... Am visat-o. Și...

El așteptă fără să scoată vreun sunet.

— Părea atât de reală, și totuși nu-mi amintesc cum arăta. Și e posibil... e posibil s-o fi văzut la fereastră, în

seara când am venit aici. Am crezut că era Edda, dar nu eram sigură, și apoi Edda mi-a spus foarte clar că nu era trează la ora aia.

Îi venea greu să vorbească despre episodul acela, dar Una nu voia să se oprească. Se simțea ușurată că poate vorbi cu cineva despre întâmplare, că-i poate povesti lui Thór și că poate încerca să-și dea seama ce fusese doar rodul imaginației ei și ce nu - să stabilească ce se încadra în limitele posibilului.

— Și apoi am auzit pianul în toiul nopții, după ce Edda... știi tu, după ce au plecat și m-au lăsat singură în casă. A fost straniu - îngrozitor, de fapt, spuse ea, simțind din nou un fior rece pe șira spinării provocat de certitudinea cumplită că nu fusese singură în casă.

Nu suporta gândul să rămână singură și în noaptea aceea. Dar cu Thór lângă ea n-ar fi fost nici pe departe o problemă.

— A vorbit cu tine? Întrebă el, iar din ton Una își dădu seama că era posibil să înceapă să creadă, că pentru moment redusese la tăcere vocile neîncrezătoare din mintea lui.

— Mi-a cântat un cântec de leagăn, spuse Una. Dar prima dată când i-am simțit prezența sentimentul a fost mai vag, ca și cum m-ar fi chemat.

Îi păru imediat rău că spusese asta, știind că Thór urma să-i pună și alte întrebări, iar ea ar fi putut fi tentată să-i zică toată povestea. Nu era obișnuită să vorbească despre ea - subiectul era prea intim și dureros.

Poate că alcoolul preluase controlul și hotărâse să-l lase pe Thór să se apropie atât de mult, sau poate că ea intenționase de la bun început să-i spună totul în seara aceea - *bineînțeles* că în seara aceea -, pentru că știa că era posibil ca gestul acela să-i salveze viața.

IX

— Ai... ai știut că e ziua mea? Întrebă Una, lăsând cuvintele să-i iasă pe gură încetișor și apoi să se dizolve în tăcere.

— Ziua ta? Ce, azi? Vorbești serios?

Ea încuviință dând din cap.

— Nu, glumești! În Ajun?

— Îhî, spuse ea și încercă să zâmbească. Sunt un copil al Crăciunului.

— Serios? De ce n-ai spus nimic?

— Nu-mi sărbătoresc ziua, răspunse ea.

— N-ar fi trebuit să-ți dea un nume asociat Crăciunului, ca Natalia? Nu așa se face cu copiii născuți în perioada asta?

— Nu, sunt doar Una.

Îi explică mai departe:

— Înseamnă „cea fericită”.

Nici nu încercă să-și ascundă ironia amară din glas.

— Cea fericită.

Thór zâmbi.

— Păi, la mulți ani, Una!

— Mersi.

Mama ei sunase mai devreme din străinătate și îi spusese la mulți ani de ziua ei, și de Crăciun. Conversația fusese scurtă, din pricina costului apelurilor internaționale – de regulă, mama ei abia dacă făcea efortul să sune în alte zone din Islanda –, însă și legătura fusese groaznică. Dar nu era ca și cum ar fi trebuit să-și spună prea multe – totul fusese spus deja, într-un fel sau altul.

— Nu faci nimic ca să marchezi momentul?

Ea clătină din cap și zise:

— Păi, am primit o vizită plăcută.

— Dacă aș fi știut, ți-aș fi adus un cadou.

— Nu vreau cadouri, mersi. Ți-am zis, nu-mi sărbătoresc niciodată ziua de naștere. Nici după Crăciun nu mă înnebunesc.

Ezită, apoi spuse:

— Nu e chiar ziua mea preferată, nu mai e.

— Nu *mai* e?

Prinsese indiciul, iar acum Una își dădu seama că trebuia să-i spună tot.

După câteva momente de tăcere apăsătoare, zise:

— Are legătură cu tata.

Thór încuviință dând din cap, fără să vorbească, nevrând s-o întrerupă.

— A fost medic. Dar nu la spital... nu genul ăla de medic. Nu era interesat de oameni, de pacienți, ci doar de cercetare. Prietenii lui din facultate s-au specializat și și-au cumpărat case mari și mașini 4×4, dar tata a locuit mereu în aceeași casă. Pe el nu-l interesau banii. Era strălucit, absolut strălucit în ce făcea, dar nu voia decât să fie profesor... Mă rog, nici măcar să fie profesor, nu catadicsea nici atâta să facă. Cum ți-am spus, nu-l interesau oamenii.

Thór încuviință din nou, dar când Una nu dădu vreun semn că ar vrea să rupă tăcerea, întrebă:

— Tu n-ai vrut niciodată să studiezi medicina?

— Ba da, am intrat la facultate. Unde am rămas prea mult. Am tras de mine să învăț dintr-o tonă de cărți și am făcut un efort uriaș, dar într-un târziu mi-am dat seama că nu voiam să-i calc pe urme, nu voiam să fiu doctor. Colegilor nu le-a venit să creadă când am renunțat. N-am păstrat legătura cu niciunul dintre ei.

— A, deci să înțeleg că aveai potențial?

— Pentru studiu, da. Dar nu aveam vocație. În loc de asta, m-am făcut profesoară.

— Bravo ție, Una. Ți-ai urmat inima.

— Tata avea patruzeci de ani când a murit, continuă ea după o vreme. Eu aveam doar treișpe.

Simțea că se întoarce în timp, în urmă cu aproape douăzeci de ani, în vechea casă a familiei, unde crescuse singură la părinți.

— Doamne, erai atât de mică, spuse Thór cu reală compasiune. Îmi pare foarte rău, Una.

— A murit azi, zise ea, în Ajunul Crăciunului. De ziua mea.

Simți cum pe obraz i se scurge o lacrimă.

Thór se apropie încă puțin și îi cuprinse cu băgare de seamă umerii.

— Cred că a fost foarte greu. De fapt... cred că a fost cumplit.

Una nu răspunse – trebuia să termine povestea înainte să-și piardă avântul.

— S-a sinucis, zise ea.

Se întoarce spre Thór și văzu cât era de uluit.

— De ziua ta?

Ea dădu aprobator din cap.

— Ai... tu l-ai găsit?

— Da. Stătea la birou, unde obișnuia să-și petreacă fiecare seară, cu cărțile de medicină deschise în fața lui, cu lampa verde de birou care lumina camera, și totul acoperit de sânge.

Vocea amenința să i se frângă și se întrerupse ca să-și revină.

— N-am mai intrat niciodată în biroul ăla. După aceea ne-am mutat într-un apartament foarte mic, pentru că tata n-a lăsat nimic în urmă când a murit, doar ipoteca de la casă.

— Dar... de ce...?

Thór nu duse întrebarea până la capăt.

— De ce a făcut-o?

El dădu din cap.

— Nu știu. Nimeni nu știe.

Una rămase câteva clipe în tăcere, apoi spuse:

— De ce s-ar sinucide cineva? Mai ales într-o zi ca asta? De ce ar vrea cineva să se sinucidă de ziua fetei lui... în Ajunul Crăciunului? Nu-ți poți închipui de câte ori mi-am pus întrebarea asta, fără să găsesc vreun răspuns. N-a lăsat niciun mesaj, doar... doar pur și simplu, dintr-odată, n-a mai fost acolo. Preotul cu care m-au pus să stau de vorbă a vrut să dea vina pe depresie. *O boală nevăzută*, țin minte că așa a zis. *Nu vezi că oamenii suferă de ea*. Poate că avea dreptate – nu, sunt sigură că avea dreptate. Dar am dat vina pe mine însămi ani la rând și mi-am zis că sigur a fost vina mea, cumva, pentru că a ales ziua aia, dintre toate.

— Sigur că n-a fost vina ta, spuse Thór.

N-avea el de unde să știe, dar Una se bucură de răspuns.

— Nu, normal că nu, acum știu asta. Dar pe atunci nu știam. Eu și mama nu mai vorbim despre asta, dar pe atunci o băteam la cap întruna cu întrebări la care n-avea răspuns. Și apoi am început să mă întreb... mai târziu, când am crescut... am început să mă întreb...

Thór nu zise nimic, doar continuă s-o privească, cu brațul pe după umerii ei.

Una încercă din nou:

— M-am întrebat dacă nu cumva la fel o să mi se întâmple și mie, știi? Că poate într-o bună zi o să cad în depresie și... și o să vreau să-mi iau zilele. Am crezut că e ceva ce se moștenește.

În casă se lăsa o liniște deplină. Una se pomeni gândindu-se la fetița care-i cântase în noapte, care poate că o chema să i se alăture... în veșnicie.

— Cred că de asta m-am mutat aici, Thór – ca să scap de monotonia din viața mea. Începusem să-mi fac griji în legătură cu ce mi se întâmpla la Reykjavík. Mi-era teamă că într-o zi o să-mi vină vreo idee nebunească, într-un moment când eram singură în casă. Cred că de asta am vrut să mă mut și am venit aici. Dar, sinceră să fiu, nu știu dacă a fost idee atât de bună.

X

Se făcea târziu.

Una vărsase câteva lacrimi în paharul cu vin după ce-i spusese lui Thór povestea ei. El o ascultase cu multă atenție, cu toată deschiderea. Sub acea înfățișare dură, sub barba zburlită, se ascundea o inimă bună.

Una băuse mult mai mult decât ar fi trebuit, era conștientă de asta, dar nu conta. Comportamentul ei era perfect scuzabil, dat fiind că erau și Crăciunul, și ziua ei, și că deschiderea rănilor vechi fusese un efort atât de mare.

Știa că-i făcuse bine să mai spună cuiva despre sinuciderea tatălui ei. Nu mai vorbise de mult timp despre subiectul acela. După ce se întâmplase, mama ei o trimisese o vreme la terapie, iar Una fusese silită să vorbească despre ce simțise în ziua aceea traumatizantă, despre durerea ei și sentimentul de respingere... Dar nu o ajutase cu nimic.

Fusese atât de preocupată de problemele ei încât abia spre sfârșitul serii îi trecuse prin minte să-l roage pe Thór să-i spună ceva despre el, dar când ajunsese să se intereseze de viața lui dinainte să se cunoască întrebările îi sunară superficial, iar el puse repede capăt conversației.

— E târziu, Una.

Zâmbi.

— Și vinul s-a terminat. Wow, chiar am băut noi ambele sticle?

Întoarse una dintre sticle deasupra paharului ca să arate că nu mai rămăsese nicio picătură. *Am băut noi*, spusese, deși în realitate ea băuse cel mai mult.

— Știi ce, Thór, n-ai vrea să stai peste noapte? E așa târziu, cum ai zis și tu, și, ăăă...

Era îngrozită să audă cum îi patinează limba.

— Și, ăăă, mi-e cam frică să stau singură în casa asta mare. Fetița – fetița mă ține trează uneori...

El zâmbi din nou, dar nu răspunse imediat.

— Știi ce, cred că cel mai bine ar fi să încerci să ignori fantoma, spuse în cele din urmă, evitând întrebarea.

— Ușor de zis, greu de făcut, răspunse Una cu un tremur în glas, însă nu-și dădu seama dacă era provocat de teama de coșmaruri sau de faptul că-i aștepta răspunsul.

Urmă o pauză chinuitoare.

— Seara asta, Una... Cred că e mai bine dacă mă duc acasă. Din mai multe motive.

Ea răsuci capul ca să ridice privirea spre el, însă Thór îi evită ochii.

— Dar seara asta a însemnat mult pentru mine. Sincer. A însemnat mult pentru mine.

XI

Zorii zilei de Anul Nou aduseră cu sine un frig cumplit. Una începuse ziua cu o plimbare până la malul apei, unde un vânt de gheață bătuse dinspre mare, intrându-i până la os. Ar fi dat orice pentru niște zăpadă, chiar și numai o fulguială ușoară. În amintirile ei din copilărie, Anul Nou era legat întotdeauna de zăpadă, de tatăl ei care fixa artificiiile în troiene înainte să le aprindă fitilul. În anul acela nu știa dacă o să vadă vreo urmă de artificii. De la magazin nu

comandase niciunul, și nu știa care erau tradițiile în satul acela.

Salka tot nu se întorsese acasă, dar Una aflate de la Gudrún că înmormântarea Eddei urma să aibă loc în 2 ianuarie în orașul Egilsstadir, unde locuiau majoritatea rudelor lor. Nimeni nu-i spusese nimic Unei despre participare și, cu toate că nu merita să ieși în evidență într-un loc ca acela, nu-i venea să-și facă apariția la ceremonie fără să fie invitată.

Începuse să petreacă mai mult timp la parter, devenind mai curajoasă în absența Salkăi. Trecuseră câteva zile de când nu mai dormise în pod – folosisse canapeaua Salkăi, având grijă să poată îndepărta cu ușurință orice semn al prezenței ei acolo în caz că stăpâna casei s-ar fi întors acasă pe neașteptate. Se simțea vinovată, ca și cum ar fi încălcat proprietatea cuiva, pentru că nu ceruse voie. Iar dacă Salka ar fi apărut în miezul nopții sau dimineața devreme și ar fi găsit-o pe canapea, Una avea o scuză pregătită: ar fi spus că era atât de frig în mansardă că se refugiase la parter, numai de data aceea.

Acum stătea la masă în bucătăria de jos, ascultând știrile de amiază la radioul Salkăi. Era surprinzător cât de repede se obișnuise să aibă casa numai pentru ea. Masa de prânz îi era alcătuită din pâine prăjită și o sticlă de cola – un obicei rău, dar avusese dintotdeauna o slăbiciune pentru dulciuri. Pe lângă asta, rezerva de băutură i se terminase din nou și hotărâse să treacă de Revelion fără să-și facă alta. Thór o invitase la cină la fermă. Din păcate, Hjördís urma să fie și ea acolo, dar, dacă norocul era de partea ei, aveau să întâmpine noul an cu ceva de băut.

Buletinul de știri de la radio îi intra pe o ureche și îi ieșea pe alta cu un murmur plăcut, iar Una stătea și asculta fără prea mare interes vocea groasă a crainicului care citea titlurile principale când deodată prima știre îi stârni

atenția: „Poliția cere ajutorul pentru a căuta un bărbat dispărut, Patrekur Kristjánsson, văzut ultima dată în Reykjavík cu trei zile înainte de Crăciun. Patrekur are treizeci și trei de ani, păr tuns scurt și se crede că ar fi îmbrăcat cu o geacă neagră de piele și blugi. Oricine l-a văzut pe Patrekur e rugat să contacteze poliția din Reykjavík”.

Știrea o tulbură pe Una atât de tare încât sări de pe scaun, revăzându-l în minte pe bărbatul care apăruse la ușa Salkăi cu trei zile înainte de Crăciun. Poate că mintea îi juca feste – la urma urmei, de la o vreme avea numai vedenii –, însă descrierea se potrivea. Sigur, s-ar fi putut aplica în cazul multor islandezi, însă în minte îi stăruia limpede imaginea bărbatului în jachetă de piele.

Se duse țintă la telefonul din hol, dar își trase mâna înapoi în ultimul moment, dându-și seama că nu știa numărul poliției din Reykjavík. Ar fi trebuit să fie ușor de ținut minte un număr de cinci cifre, dar nu mai sunase niciodată la poliție. Trebuia să se uite în cartea de telefoane dar, gândindu-se mai bine, își zise că înainte să sune ar fi fost mai potrivit să vadă o poză cu bărbatul care lipsea. N-ar fi fost o idee bună să stârnească rumoare în sat în zi de sărbătoare printr-o vizită a poliției, mai ales în contextul în care nu avea nicio informație concretă să le ofere. Mai mult, îi trecu prin minte că dacă poliția ar fi venit să-l caute pe acest Patrekur, urma ar fi condus la fermă, la Hjördís și la Thór. Ultimul lucru pe care și-l dorea era să le creeze necazuri cu poliția – sau, cel puțin, nu lui Thór.

Polițiștii sigur publicaseră în ziar o fotografie cu bărbatul care dispăruse. Își zise că ziarul trebuia să fi apărut în ajunul Anului Nou, pentru că nu era zi liberă; de fapt, își amintea foarte clar că acasă citea *Morgunbladid* în 31 decembrie. Și, cu toate că ediția din ziua aceea era puțin

probabil să fi ajuns încă la magazin, fără îndoială că avea să apară în următoarele câteva zile.

Da, mai bine să aștepte până-i vedea fotografia. Mai bine să fie absolut sigură înainte să facă un gest radical, cum ar fi să implice poliția.

XII

Era trecut de ora unu când Una dădu o raită pe la Co-op ca să vadă dacă e deschis. Afară era mai rece decât în dimineața aceea, iar vântul bătea puternic. Pufoaica ei groasă nu o proteja împotriva vremii – bine că nu avea mult de mers între case.

Magazinul era, într-adevăr, deschis. Soneria scoase clinchetul familiar când Una păși în căldura dinăuntru. Gudrún ridică privirea de la ce croșeta și îi zâmbi.

— Una, scumpo. Ai venit să-ți iei ceva pentru cina de Anul Nou?

— Bună! salută Una vesel.

Deși făcuse pe șefa în timpul organizării concertului, Gudrún era una dintre puținele figuri prietenoase din sat, iar Una îi era recunoscătoare pentru asta.

— Nu mă așteptam să te găsesc azi aici.

— De Anul Nou țin mereu deschis până la două, la fel și în Ajun. E așa o... mă rog, o atmosferă de sărbătoare, așa simt. Nu-s prea multe de făcut, dar lumea mai vine pe-aici să schimbe două vorbe și să cumpere în ultimul moment lucruri de care au uitat – câte ceva pentru sos, sau mazăre, lucruri de genul ăsta.

Una dădu aprobator din cap.

— De fapt, voiam să văd ce ziare ai.

— Da? Cauți unul anume?

— *Morgunbladid* de azi, dacă-l ai.

Gudrún râse binevoitor.

— *Morgunbladid* de azi? Nu, scumpo, asta în niciun caz. Niciodată nu primim ziarele în ziua în care apar și, cum mâine e liber, bănuiesc că livrările încep cel mai devreme în 2 ianuarie.

— A, bine. Așa mă gândeam și eu, dar voiam doar să mă uit puțin la el, doar...

— E ceva urgent, scumpo?

— Păi, am auzit ceva la știrile de la prânz. Ceva despre un bărbat care a dispărut.

— Seriooos? Întrebă prelung Gudrún și miji ochii bănuitor. Serios? repetă ea. E vreun cunoscut?

— Cum? A, nu, nicidecum, răspunse Una, întrebându-se dacă să-i spună lui Gudrún adevărul și hotărând că n-avea ce rău să facă. Doar că descrierea mi-a amintit de bărbatul care a bătut la ușa noastră cu puțin timp înainte de Crăciun. A fost cam ciudat. Ai auzit ceva despre el?

Gudrún clătină din cap.

— Nu, n-am auzit nimic despre el.

— Păi... în fine, voiam să văd dacă e vreo poză cu el în ziar înainte să sun la poliție.

— La poliție?

Gudrún se încruntă.

— Da, sau m-am gândit... știi, m-am gândit că poliția ar vrea să știe... că a fost aici, adică. Asta în caz că ar fi el.

— Mi se pare foarte puțin probabil să fi fost el, spuse Gudrún cu indiferență. Care ar fi șansele? Cred că ți-ai lăsat imaginația să fie dusă de val.

— Probabil ai dreptate, zise Una, cu gândul la fetița fantomatică.

Poate că șederea în satul acela izolat avea un efect ciudat asupra minții ei, făcând-o vulnerabilă la iluzii și diminuându-i capacitatea de a gândi rațional.

Trebuia să aibă grijă să nu piardă contactul cu realitatea.

— Mai era ceva? Întrebă Gudrún cu un ton tăios care nu o caracteriza.

Aruncă o privire ceasului de pe perete.

— O să închid imediat.

— Dar e abia unu fără un sfert, mormăi Una pentru sine, apoi zise cu glas tare: Nu, n-am nevoie de nimic... Nu azi.

Gudrún dădu aprobator din cap.

— Nici măcar de o sticlă de vin? Întrebă ea acid, iar pe Una o cuprinse un fior de dezgust auzind insinuarea.

— Fără vin azi. Mersi oricum.

Una făcu un efort să zâmbească.

— Dar ai putea să-mi faci o favoare?

Gudrún așteptă fără să spună nimic.

— Ai putea să-mi păstrezi un exemplar din *Morgunbladid* când ajunge? Să pui un exemplar deoparte?

— Să-ți țin un exemplar deoparte? Bineînțeles, Una, scumpo, bineînțeles.

XIII

Îl auzi din nou: cântecul acela, aceeași melodie, același cântec de leagăn.

Iar de data asta o și văzu limpede. Nu era Edda - era fetița din poză, care purta aceeași rochie albă, de data asta în casă, în picioare, în livingul de jos.

Fetița se opri din cântat și un zâmbet distant îi flutură pe buze, dar în ochi i se citea o tristețe profundă.

De astă dată Una nu simți atât teamă, cât o curiozitate copleșitoare. Voia să stea de vorbă cu copila, s-o întrebe ce se întâmplase și de ce tot apărea așa.

Fetița își termină cântecul și rămase pe loc, nemișcată, privind în spațiu, cu ochii goi, după care clipi o dată, iar Una avu impresia confuză că în fața ei se afla Edda, dar îi trecu repede. Nu fusese la înmormântarea Eddei. Nimeni

nu-i amintise despre ea și nici n-o întrebase dacă voia să vină, cu toate că bănuia că majoritatea sătenilor participaseră la ceremonie.

Una așteptă neîndrăznind să respire, nici ea nu știa ce - poate aștepta ca fetița să vorbească sau să se miște. Poate că avea să cânte din nou cântecul; poate că doar voia să atragă atenția asupra ei ca să nu fie uitată... Și atunci Una deveni conștientă de o senzație tot mai puternică de groază, de parcă se pregătea ceva rău-prevestitor, ceva cumplit ce fetița nu putea să înțeleagă...

Privirea îi era atât de implacabilă încât Una nu mai rezistă.

Se trezi icnind și deschise ochii, descoperind că era învăluită în întuneric. Cu o parte a minții înregistrează faptul că dăduse pilota la o parte. Iar atunci își aminti că era întinsă pe canapeaua de la parter. Nu găsisese niciun motiv pentru care să lase luminile aprinse, pentru că până atunci fusese lăsată în pace în camerele Salkăi, dar acum teama o paraliza, împiedicând-o să se ridice și să aprindă o lampă. Departe de a încerca să se încurajeze că era singură în casă, era convinsă că lumina n-ar fi făcut decât să confirme că nu așa stăteau lucrurile. Nu resimțise deloc apariția ca pe un vis - prezența fetiței fusese aproape palpabilă. Una se uitase fix la ea, chiar dacă avusese ochii închiși și zăcuse în limbul acela dintre somn și trezie. Totuși, chiar și prin teama pe care o simțea, era din nou conștientă de o curiozitate copleșitoare și își dădu instinctiv seama că fetița nu-i voia răul.

După experiența aceea tulburătoare, numai de somn nu-i ardea. Nu era sigură că ar mai fi putut să adoarmă nici dacă ar fi încercat. În loc de asta rămase acolo, fără să miște un deget, cu inima bătându-i puternic în piept, până când frigul o învinse și Una se întinse după pilotă, aproape așteptându-se s-o apuce cineva de mână. Înghăță pilota, o

întinse din nou și așteptă să simtă căldura cum i se strecoară înapoi în corp.

Închise ochii.

Ascultă.

Auzi zgomotele difuze din casă și vântul care vuia afară. Peste noapte se stârnise o furtună și era recunoscătoare pentru asta, sperând ca zgomotul din exterior să înece oricare alt sunet ar fi stat la pândă înăuntru, nevăzut, în întuneric.

Una nu știa cât e ceasul. Putea fi orice oră între miezul nopții și zorii zilei. În perioada aceea a anului era imposibil să-ți dai seama, pentru că dimineața era la fel de neagră ca și noaptea, iar în satul acela minuscul noua zi nu era anunțată de zumzetul traficului, cum se întâmpla în vechea ei casă din partea de vest a Reykjavíkului.

Canapeaua din sufragerie, trebuia să recunoască și asta, nu era deosebit de confortabilă. Poate că ar fi trebuit să se întoarcă sus, la mansardă, pentru că era limpede că încăperile de jos nu o protejau de fantoma care bântuia. Dar apoi îi trecu prin minte o altă variantă: putea să doarmă în patul Salkăi. Camera ei avea o atmosferă reconfortantă, iar Salka nu părea s-o fi simțit pe fetiță.

Dar Una nu se mișcă, doar rămase acolo cu ochii închiși și cu mintea gonindu-i, gândindu-se la soarta fetiței care murise cu mai bine de un veac înainte. Una nici măcar nu știa cum o cheamă, darămite cum murise, dar sigur avea posibilitatea să afle, trebuia să fie o poveste cunoscută în sat.

Ce s-a întâmplat? se întrebă, sau poate chiar își șopti. *Ce naiba ți s-a întâmplat?* Când rosti întrebarea, simți tulburător de puternic prezența fetiței, și fu sigură că dacă ar fi deschis ochii ar fi văzut aievea silueta mică, îmbrăcată în rochia albă.

Una încercă din răspuțeri să se gândească la altceva, încercă să se relaxeze...

XIV

Deschise larg ochii.

Auzea pași.

Încă era întuneric. Sigur nu dormea de mult, probabil doar ațipise un pic, cu mintea încă plină de întrebări despre fetița fantomatică, iar acum...

O ușă din hol scârțâi, provocându-i Unei un fior de groază pe șira spinării. Încremeni. Ochii i se obișnuiau treptat cu întunericul, iar respirația îi rămase blocată în gât. Îi auzi din nou – pașii se apropiau. Nu se putea mișca, nu putea privi în jur.

Cu un scârțâit, ușa livingului începu să se deschidă – chiar dacă Una era încă pe jumătate buimacă, își dădea seama că se întâmpla cu adevărat. Se pregăti să audă din nou cântecul de leagăn, cu toți mușchii tensionați de spaimă.

Din hol intra o lumină.

— Una, zise cu blândețe un glas, iar ea aproape că-și ieși din minți de spaimă.

Se ridică instantaneu în capul oaselor, rotind capul împrejur. Ce aiureală să fi crezut, chiar și pentru o clipă, că era fantoma!

— Bună, Salka, spuse ea jenată. Mă bucur... mă bucur să te văd. Îmi... îmi pare foarte rău.

Salka părea să fi îmbătrânit în doar câteva zile.

Femeia plecă fruntea.

— Mulțumesc, spuse apoi, încetișor.

După aceea întrebă, încruntându-se nedumerită:

— Ce faci aici jos, Una?

— Era... era foarte frig sus. Scuze, doar m-am strecurat aici peste noapte. Sper că nu te superi.

— Nu, e-n regulă.

Urmă o pauză scurtă, apoi Salka zise:

— N-ai venit la înmormântare.

— N-am... n-am vrut să vin de capul meu, explică Una, conștientă cât de slabă era scuza. Vă știți cu toții de atâta timp... Nu eram sigură dacă o să fiu binevenită.

Regretă imediat cuvintele pe care le alesese.

Salka dădu aprobator din cap, dar nu spuse nimic.

— E aproape dimineață, am avut o noapte urâtă, pur și simplu n-am putut să dorm, așa că am hotărât să vin acasă. Să văd dacă pot... dacă pot să stau aici o vreme.

Salka era trasă la față, iar sub ochi avea pungi vineții de la oboseală.

— Înțeleg, spuse Una cu blândețe. Mă duc sus acum și te las să te odihnești.

— Eu... eu... se bâlbâi Salka. De fapt, nu mi-e somn. Te deranjează dacă mai stai puțin cu mine? Pun de o cafea.

— Sigur. O cafea sună excelent. Mai bine odihnește-te tu și o fac eu.

— Nu, stai liniștită, mă ocup, spuse Salka.

Dispăru în bucătărie.

Una dădu la o parte pilota de pe canapea, o duse în fugă la etaj și coborî imediat, îmbrăcată încă în cămașa de noapte.

Cafeaua îi risipi ultimele urme de somn. Urmă o tăcere prelungă pe care Una nu vru s-o spargă. Așteptă ca Salka să facă prima mutare.

— Nu eram sigură dacă o să mă mai întorc, spuse Salka într-un târziu. Nu eram sigură că o să mai suport să revin aici, în sat, în casa asta. Dar nu e ca și cum aş avea de ales, și cred că probabil ar fi o idee bună să încerc să intru din nou într-o rutină de vreun fel.

Rostea cuvintele lent, poticnindu-se, și era limpede că se chinuia să-și țină lacrimile în frâu.

— Da... înțeleg, spuse Una total nepotrivit.

— Nu știu când o să mă mai pot apuca din nou de scris, dar nu e ca și cum aș avea prea multe de făcut aici, și undeva tot trebuie să începi. Și dacă mă hotărâsc, totuși, să mă mut, va trebui să fac curat, să-i împachetez lucrurile...

Glasul Salkăi se frânse, dar după o pauză scurtă, în care suspinele îi rămaseră în gât, continuă cu încăpățănare:

— În ciuda tuturor lucrurilor, mă simt bine să fiu aici, cel puțin deocamdată - e ca și cum ar fi pe-aproape, dacă știu că are camera alături și că totul e așa cum era.

Se lăsă din nou tăcerea.

— Tot nu și-au dat seama ce s-a întâmplat? întrebă Una. Salka clătină din cap.

— Nu, doar că i-a cedat ficatul. Nu pot să înțeleg.

— Îmi pare rău că n-am venit... La înmormântare, vreau să spun.

— Nu-i nevoie să-ți ceri scuze. A fost o slujbă foarte frumoasă. Au venit mulți oameni.

Una sorbi din cafeaua fierbinte, luptând împotriva impulsului de a o întreba pe Salka despre fetița din mansardă. Era cel mai nepotrivit moment cu putință, și totuși nu se putea gândi la ce altceva să spună și, cine știe, poate că Salka s-ar fi bucurat să vorbească și despre un alt subiect decât pierderea ei tragică.

— Mai ții minte când am vorbit despre fantomă? întrebă Una.

Salka dădu aprobator din cap.

— Mi se pare că e tot mai rău. Tu n-ai observat niciodată nimic?

— Nu, răspunse Salka, dar Una nu fu convinsă de tonul ei.

— E așa de ciudat. Mai întâi a fost ca un vis urât, dar acum mi se pare mai real, mai concret.

Salka nu avu nicio reacție.

— Cum o chema?

— Poftim?

— Cum o chema pe fetiță?

Preț de o clipă avu impresia că Salka n-o să-i răspundă, dar apoi ea spuse:

— Thrá. Credeam că ți-am zis.

— Nu, nu cred. E un nume neobișnuit.

— Da, așa cred...

Salka lăasă propoziția în aer.

— Mă întrebam dacă știi cumva ce s-a întâmplat.

— Cum adică?

— Ce a pățit fetița.

— A murit.

— De unde știi?

— Ce contează? Întrebă Salka și îi aruncă o privire urâtă Unei, iar glasul îi deveni tăios deodată. S-a întâmplat, cât să fie?, acum aproape șaiszeci de ani.

— Întrebam și eu... spuse Una stânjenită.

— Te-am invitat să locuiești aici ca un gest de bunăvoință, continuă Salka pe un ton devenit brusc vehement. N-ai niciun motiv să-ți bagi nasul în trecutul familiei mele, Una.

— Nu... nu, normal că nu.

Salka se ridică.

— Mă duc la culcare. Poate ar fi mai bine... poate ar fi mai bine ca până diseară să-ți găsim alt loc în care să stai.

Fără să mai rostească vreun cuvânt, ieși din încăpere.

Îi spusese că dacă mărturisea aveau să-i dea imediat drumul din carceră. Așa că mărturisise. O vreme începuse chiar să creadă că e vinovată, dar acum îndoielile începuseră s-o macine iar. Nu se schimbaseră nimic. Era închisă încă în celula ei înghesuită, singură pe lume, complet zdrobită. Ticăloșii nu se ținuseră de nicio promisiune, dar din când în când o târau la alte interogatorii, probabil mai mult din obișnuință decât de nevoie, pentru că nu mai avea ce să le spună. Repetau promisiunile făcute mai înainte, îi spuneau că totul avea să se termine în curând, că urma să scape de chin după era pusă sub acuzare și că, după aceea, cazul avea să se desfășoare într-un mod mai convențional. Cu asta putea trăi, își zise – izolarea era cea care o termina.

Îi povestiseră despre cei doi bărbați care fuseseră implicați împreună cu ea în uciderea lui Hannes și a lui Hilmar, îi descriseseră în amănunt cum ei trei aruncaseră cadavrele în câmpiile vulcanice. Își imagina scenele, exact cum i le povestiseră ei. Se vedea luând parte la crime, apoi ducând cadavrele cu mașina în sud, de-a lungul coastei, și ajutându-i pe ceilalți să le arunce într-o fisură. Și totuși, din ceea ce i se spusese, se părea că trupurile încă nu fuseseră descoperite. O duseseră chiar pe câmpiile vulcanice nesfârșite, întunecate, din Peninsula Reykjanes și îi ceruseră să le arate locul exact, dar nu reușise, pentru că nu-i spusese care era acela.

În ciuda tuturor acestor lucruri, își dăduse toată silința să le facă pe plac, arătându-le locuri la întâmplare și încercând să se concentreze, să gândească. Dacă era adevărat, dacă ea și cei doi parteneri chiar îi omorâseră pe Hannes și Hilmar, ar fi trebuit măcar să fie în stare să recunoască niște semne care să-i ajute pe polițiști să găsească trupurile neînsuflețite. Poate că asta era ultima

piesă din puzzle pe care o așteptaseră, cheia care avea să pună în sfârșit capăt supliciului.

XV

În timp ce urca tremurând din living în mansardă, Una avu senzația că pereții prinseseră viață și începuseră să strige la ea, că se umflau și se dezumflau în ritmul respirației ei. Nu pricepea ce se întâmplase. De ce i-ar face Salka așa ceva?

Sigur, Salka trecuse printr-o experiență cumplită, deci poate că asta era explicația. Șocul și durerea o dezechilibraseră întrucâtva.

Unei i se făcu rău când o lovi constatarea că acum chiar era singură și fără niciun prieten în sat. Toată lumea se întorsese împotriva ei, sau poate că așa fusese încă de la început. Într-o singură clipă își pierduse locuința și fusese aruncată în stradă. Pereții parcă stăteau s-o zdrobească și, când ajunse în capul scării, abia dacă-și mai recunoscă micul apartament. Locuise acolo mai bine de patru luni, dar fusese vreodată cu adevărat *casa* ei? Și acum unde era să se ducă? Mai avea vreun motiv să rămână în sat – cu o singură elevă – acum că singura persoană care își dorise o profesoară din exterior se întorsese împotriva ei?

Deși era obosită după o noapte urâtă, Una se apucă imediat de lucru și își scoase valizele și lucrurile de pe unde erau. Ori se urca în mașină și pleca direct acasă, la Reykjavík, sau putea să bată la ușa lui Thór și să-i ceară ajutorul. Ar fi preferat să sune mai întâi, dar nici nu se punea problema de așa ceva, pentru că telefonul era jos, în partea de casă a Salkăi, iar acolo nu mai voia să calce.

Una își smulse hainele din dulap și le trânti grămadă pe pat, surescitată. În frigider mai era niște mâncare – s-o lase acolo? Și câteva – de fapt, destul de multe – sticle de

vin goale pe care nu apucase să le arunce. Probabil cel mai bine era să le ducă afară la mașină și să le arunce discret când ajungea înapoi la Reykjavík. Dar pentru asta îi trebuiau mai multe pungi de plastic.

Alinie sticlele pe podea, aproape fără să se gândească la ce face, apoi se opri. Avea nevoie de mai mult timp de gândire înainte să ia o decizie irevocabilă. Hotărî să se aventureze în frig și să se plimbe pe coasta dealului, până la fermă. Thór și Hjördís probabil se treziseră până la ora aceea, pentru că trebuiau să hrănească oile. După ce își studie lucrurile cu privirea, se prăbuși pe un taburet și trase adânc aer în piept. Afară vântul sufla cu putere, dar în casă nu se auzea nimic. Acolo, în liniștea aceea, începu să conștientizeze un sentiment straniu de pierdere. Nu de Edda îi era dor, ci de cealaltă fată care murise.

Thrá, unde ești acum?

Thrá.

Una își dădu brusc seama că Thrá era singura ființă din sat căreia îi păsase vreodată de ea.

XVI

Dimineața era neagră ca smoala. La orizont nu se vedea nicio dungă cenușie care să anunțe apropierea răsăritului. În perioada când nopțile erau cele mai lungi, ca atunci, întunericul iernii părea mai apăsător și mai greu de suportat decât orice trăise vreodată. Una la oraș, iar puținele lumini din sat nu făceau decât să accentueze bezna implacabilă de dincolo de ele.

Sfidând vântul puternic, care abia te lăsa să respiri între rafale, se luptă să ajungă pe culmea dealului, la fermă, încordându-și privirea, în încercarea de a zări de la fereastră o lumină prin întunericul ca de cerneală. Ca de obicei, casa de oaspeți nu dădea niciun semn de viață, așa

că se îndreptă spre clădirea principală. Numai când ajunse în fața ușii se opri și se întrebă ce avea să-i spună lui Thór.

— Începem să ne vedem cam des, zise Hjördís sec când deschise ușa.

Una sperase cu toată ființa ca Thór să ajungă acolo înaintea ei.

— Cu cine? Cu mine?

Hjördís dădu aprobator din cap, cu o expresie imposibil de citit.

Pe Una o duru cât de nedreaptă fusese remarca aceea. Nu se vedeau „cam des” și nu era ca și cum se întâmplase ceva între ea și Thór, nu tocmai. O lovi o teamă stârnită de paranoia cum că toți voiau să scape de ea, nu doar Salka. Poate cel mai simplu ar fi fost să le facă pe plac și să dispară. Copilele puteau să facă din nou lecții acasă fără probleme, își zise Una, apoi se corectă: „copila”, nu „copilele” – mai rămăsese o singură elevă. Dar nu era genul care să se dea bătută. Fusese mereu hotărâtă, dăduse dovadă de multă voință, mai puțin, trebuia s-o recunoască, în privința băuturii. Odată ce începea, alcoolul parcă îi absorbea toată motivația.

La fel fusese și la moartea tatălui ei. Își pierduse toată energia și capacitatea de concentrare și rămăsese în urmă la școală. Cu toții spusese că o înțelegeau: profesorii, mama ei, prietenii ei. Nimeni nu îndrăznise s-o critice.

— Îl chem, zise Hjördís scurt.

Era mai mult decât evident că Una nu era binevenită acolo. Îi trecu prin minte să se întoarcă pe călcâie și să plece, să termine de împachetat, să se urce în mașină și să pornească spre sud. La Reykjavík, și acasă.

— Bună.

Se smulse din gânduri și-l văzu pe Thór în pragul ușii. În ciuda temerilor ei, zâmbetul cunoscut era acolo, pândind din spatele bărbii și stârnind un surâs și din partea ei.

— Ce devreme te-ai trezit, spuse el.

Apoi, observându-i tulburarea:

— Hai să ieșim puțin. N-am mai mers de mult până la vechea stație radar, nu-i așa?

Ea încuviință dând din cap.

— Da, de prea mult timp.

Își pusese deja haina, gata de drum. O cuprinse cu un braț pe după umeri, o strânse scurt, apoi îi dădu drumul aproape imediat, ca și cum n-ar fi vrut să meargă prea departe. Ca și cum ar fi vrut să păstreze o oarecare distanță între ei.

— Să mergem, dar.

Starea ei de spirit se îmbunătăți puțin.

Niciunul dintre ei nu vorbi preț de câteva minute stânjenitoare, în timp ce mergeau pe aceeași cărare ca data trecută, împleticindu-se din când în când, loviți de rafale puternice. Nu erau condiții prielnice pentru o plimbare, dar Una simți că putea îndura orice, numai să aibă ocazia să stea de vorbă cu Thór între patru ochi.

— S-a întors Salka, zise ea în cele din urmă.

Nu avusese de gând să vorbească ea prima, dar tăcerea dintre ei devenise apăsătoare. Trebuia s-o rupă cumva.

Era prea întuneric să-i vadă expresia de pe chip și, ca de obicei, vocea lui nu trădă nimic:

— Nu mă așteptam – nu atât de repede. De fapt, mă îndoiam că o să se mai întoarcă. Am crezut că o să vrea s-o ia de la capăt, altundeva.

— S-ar putea să plece. Nu știe sigur.

— Cum ți s-a părut? Suportă bine?

— Da, destul de bine, cred, în condițiile date. Dar discuția noastră a fost foarte ciudată. Vrea...

Una se întrerupse pentru că glasul amenința să i se frângă, apoi, recăpătând controlul asupra lui, zise:

— Vrea să mă mut din casă.

— Vrea să te muți din casă? repetă el pe un ton neutru.

Una se așteptase la o reacție mai puternică.

— Și să te duci unde?

— Ori acasă, ori la altcineva din sat. Nu prea știu cum s-o iau, dacă a fost ceva ce a spus la nervi – la urma urmei, cred că e prăbușită – sau dacă a vorbit cât se poate de serios. Și...

Inspiră profund, iar aerul rece ca gheața îi umplu plămânii.

Thór îi aruncă o privire.

— Știi că datorită Salkăi ai primit slujba de aici? S-a luptat cu ei ca să angajeze un profesor ca lumea.

— Crezi că o să fiu trimisă acasă?

— E cam târziu acum.

— Mi-ar plăcea să am ocazia să duc până la capăt anul școlar, chiar dacă a rămas numai Kolbrún.

Preț de o clipă Una își dădu voie să se gândească la faptul că semestrul rămas ar fi fost mai puțin dificil dacă Edda ar fi fost cea care ar fi supraviețuit... Apoi își alungă din minte gândul acela mișelesc și umplu tăcerea stânjenitoare rostind întrebarea pe care venise să o pună:

— Am auzit că tu și Hjördís aveți o cameră liberă unde mai primiți turiști din când în când...

— Da, confirmă Thór. Pensiunea de la ferma lui Hjördís.

Una continuă repede, înainte ca el să poată adăuga ceva:

— Ați primi niște bani dacă mi-ați da voie să stau la voi – nu de la mine, ci de la consiliul local. Salka mi-a spus că ei îi dau niște bani.

— Nu asta-i problema, spuse Thór, deși Una bănuia că suma ar fi însemnat ceva pentru ei; era limpede că pescarii din sat aveau un salariu bun, dar pentru ceilalți trebuie că era o luptă. Dar, da, sigur, putem aranja ceva. O

să vorbesc cu Hjördís. N-o să te trimitem înapoi la Reykjavík. Cel puțin, nu încă.

Cu toate că răspunsul lui venise ca o ușurare, Una își dădu seama că n-ar fi deranjat-o să aibă un pretext să renunțe și să se întoarcă acasă cu coada între picioare. Nimeni n-ar fi învinovățit-o, nu după tragedia de dinainte de Crăciun.

— Dar trebuie să înțelegi...

Thór ezită la mijlocul propoziției, lucru care nu-l caracteriza.

— Trebuie să înțelegi că între noi doi nu se poate întâmpla nimic. E o poveste lungă, dar pur și simplu... Nu putem...

— E-n regulă, știu, răspunse ea grăbită, încercând să-și păstreze cumpătul, cu toate că vorbele lui neașteptate îi cam tăiaseră elanul. Din cauza lui Hjördís.

Încercase marea cu degetul.

— Da, așa e, spuse Thór și nu mai adăugă nimic altceva.

Își continuă urcușul pe deal.

Se simțea groaznic și se bucura că Thór nu putea vedea cum îi ard obraji în întuneric. Într-o tentativă de a-și distrage atenția, se gândi la soldații străini care se zgribuliseră pe culmea aceea mohorâtă, bătută de vânturi, unde izolarea se dovedea dușmanul cel mai cumplit.

Mai înaintară puțin, loviți de rafale, până când Thór vorbi din nou, ridicând glasul ca să se facă auzit:

— Vrei să ne întoarcem, Una?

La fel ca data trecută, mergeau unul lângă celălalt. Deși nu-i putea vedea chipul, tonul lui sugera că își dorește exact opusul – că ar fi preferat să meargă mai departe. Că, la fel ca ea, și el se săturase de sat.

— Da, sigur, hai, zise Una, făcându-și vocea să sune înadins nonșalantă. Dar mi-a prins bine să iau o gură de aer, chiar dacă e rece ca gheața.

Ezită o clipă, apoi vorbe din nou:

— Apropo, îl ții minte pe bărbatul care a venit la voi cu o zi înainte să moară Edda?

Nu intenționase să deschidă subiectul acum, dar brusc o cuprinsese cheful să-l discute cu cineva, pentru că nu-i dădea pace.

— Da, zise Thór. Ce-i cu el?

— Am... am auzit la știri că a dispărut un bărbat. Îl cheamă Patrekur - nu-mi amintesc celălalt nume. Crezi că ar putea fi același tip?

— Ce te-a făcut să crezi asta? Patrekur? Nu, îl chema altfel. Am uitat cum, dar mi-aș fi amintit dacă ar fi fost un nume neobișnuit ca ăsta.

— L-au făcut și descrierea. Au zis că purta geacă de piele neagră și blugi.

Thór râse.

— Se aplică pentru jumătate din bărbații din țara asta.

— Și se potrivea și vârsta, mi s-a părut - vreo treizeci de ani. Erau și tunși scurt, și bărbatul despre care am auzit la radio, și cel care ne-a bătut la ușă.

— Din nou, descrierea i se potrivește oricărui tip de vârstă asta din țară. Cred că te lași puțin dusă de val, Una. Satul poate avea efectul ăsta asupra nou-veniților. Crede-mă, îmi amintesc foarte bine. Când m-am mutat aici nu mi-a fost bine luni întregi. Vedeam fantome peste tot, auzeam zgomote ciudate, vântul mă zăpăcea și întunericul mă deprima.

Se cufundă din nou în tăcere, iar șuieratul furtunii îi oferi un acompaniament potrivit.

— Dar pe urmă e mai bine, Una. Nu ai de gând să stai mult timp cu noi, dar te asigur că totul se îmbunătățește când apare din nou soarele. Fantomele se topesc odată cu umbrele. Poate casa veche chiar e bântuită, cine știe...? Dar am încredere în faptul că lucrurile o să arate mai bine

primăvara. Iar bărbatul care a dispărut n-are nicio legătură cu noi, deși pot să înțeleg de ce crezi asta. Bun, a dispărut un biet om prin Reykjavík – genul ăsta de lucruri nu ne afectează niciodată pe noi, oricât de tentant ar fi să-ți imaginezi că micul nostru sat ar putea ajunge la știri.

Se întorsese spre ea între timp, iar Una făcuse la fel. Avea dreptate. Era mai bine să nu interpreteze prea mult lucrurile.

— Probabil ai dreptate. Când *Morgunbladid* ajunge și aici și o să-i văd poza, îți dau ceva de băut ca să mă revanșez. Mă simt cam penibil, drept să-ți spun.

El îi puse nesigur o mână pe umăr în timp ce își continuă drumul.

— N-ai niciun motiv. Și nu-mi datorezi scuze. Cu Skálar trebuie să te obișnuiești. Iar satul are la rândul lui nevoie să se obișnuiască cu nou-veniții. E un loc care are suflet, ca să zic așa.

— Da, cred că ai dreptate. Chiar are suflet.

După o pauză, ea continuă plină de speranță:

— E o atmosferă bună aici, nu crezi?

— În legătură cu asta nu-s chiar așa de sigur, răspunse Thór după câteva momente, cu o gravitate necaracteristică în glas.

XVII

Când Una se întoarse, Salka stătea la masa din bucătăria din mansardă, așteptând-o.

— Una, îmi pare rău, zise Salka imediat. Nu știu ce m-a apucat mai devreme. Eram foarte obosită. Efectiv nu mai știu ce să fac. Eu...

— Nu-i nevoie să spui nimic, Salka. Nici nu-mi pot închipui prin ce treci acum.

— Da, oricum, ideea e că normal că poți să rămâi.

Salka vorbea cu un glas blând, aproape trist.

— Serios, aş prefera să fii aici. Dacă e să locuiesc în continuare în casa asta, n-aş putea rezista să stau singură. Suportî să mai rămîi?

— Bineînţeles.

Una zâmbi, simţind cum îi e luată o povară de pe umeri. Se dovedea că îşi făcuse griji degeaba. Iar acum nu mai era nevoie să accepte oferta generoasă a lui Thór. Oricum ar fi fost un trai deloc confortabil, cu toţi trei în acelaşi loc.

— Pentru mine o să fie o alinare să te ştiu la etaj, spuse Salka şi era limpede că e sinceră.

Aruncă o privire împrejur şi spuse:

— Văd că ai început deja să-ţi faci bagajele. Îmi pare rău. Pot să te ajut să pui totul la loc.

— Nu-i nicio problemă. Serios, nu-i o problemă.

Întrebarea rămase suspendată în aer: *Unde aveai de gând să mergi?*

— Eşti binevenită să iei orice vrei din frigiderul de jos, spuse Salka după un scurt moment de tăcere. Am şi nişte vin în dulăpiorul din living. Poţi să-l iei fără griji, eu nu beau prea mult.

Abia atunci Una îşi dădu seama că toate sticlele ei goale rămăseseră aliniate pe podeaua bucătăriei. Se făcu stacojie la faţă, dar încercă să răspundă cu nonşalanţă şi zise doar:

— Mersi.

XVIII

Şcoala urma să înceapă abia în ajunul Bobotezei, iar Una nu avea aproape nimic de făcut între timp. I se terminase tot vinul, o realitate care o sâcâia mai mult chiar decât singurătatea, deşi nu îndrăznea să intre în proviziile Salkăi, în ciuda ofertei generoase.

Și-ar fi dorit să stea de vorbă cu cineva, dar mama ei era încă în străinătate, deci nu putea s-o sune ca să stea la povești, iar cu Sara nu mai ținuse legătura de secole. Cochetă cu ideea de a-i da un telefon dar în cele din urmă hotărî să nu o facă, pentru că nu era ca și cum Sara făcuse vreun efort s-o contacteze, chiar dacă avea numărul Unei. Și, cu toate că Sara zisese că o să vină în vizită, nu dăduse niciun semn cum că avea de gând să-și țină promisiunea. Era păcat, pentru că Una ar fi dat orice să vadă un chip prietenos.

Timpul petrecut în Skálar începuse să i se pară un fel de sentință la închisoare. Lăsase zilele să treacă fără să coboare s-o vadă pe Salka, temându-se ca nu cumva să pară băgăcioasă. Îi lăsase în pace și pe Thór și Hjördís, cu excepția telefonului prin care le spusese că până la urmă n-o să aibă nevoie de camera de oaspeți.

Trebuia neapărat să se ducă la magazin și să-și facă provizii cu lucrurile esențiale. Pe lângă mâncare îi era poftă de cola, de ceva cu zahăr, și de o sticlă de vin – doar de una, ca o trufanda. Mai mult decât orice voia să cumpere numărul de Revelion din *Morgunbladid* pe care-l comandase, în speranța că o să vadă acolo chipul bărbatului dispărut.

E drept că Thór fusese vocea rațiunii când îi spusese că se lăsa purtată de val. Bineînțeles că la mijloc nu era altceva decât imaginația ei hiperactivă, dar totuși nu reușea să nu se gândească la bărbatul acela și la știrea scurtă de la radio. *Trebuia* să fie sigură.

Cum ziarele soseau în general după-amiază, amână dinadins să meargă la magazin până atunci. Avea de gând să cumpere ceva pentru cină (și o sticlă de vin), apoi să întrebe într-o doară despre ziarul pe care promisese Gudrún să i-l pună deoparte.

Orele la care se deschidea magazinul variau mereu câte puțin, dar Una bănuia că Gudrún avea să fie acolo la ora trei, și avu dreptate. Mai mult, reuși s-o prindă singură, ceea ce însemna că putea să cumpere vinul fără ca vecinii s-o observe, deși nu avea niciun motiv să creadă că Gudrún ar fi păstrat discreția în legătură cu prietenia ei cu paharul.

— A, și mai voiam să iau și ziarul, spuse Una în cele din urmă, după ce își umplu punga de cumpărături.

— Ziarul?

— Da, *Morgunbladid*, numărul de Revelion. Ai zis că-mi păstrezi și mie un exemplar.

— A, da, așa e, ai dreptate, scumpo, mi-am amintit.

Gudrún zâmbi. Urmă o pauză, apoi spuse:

— Din păcate ziarele încă n-au ajuns. Uneori se mai întâmplă. La urma urmei, suntem cam departe de drumurile umblate.

Una oftă. Abia așteptase să lămurească povestea o dată pentru totdeauna, ca să-și îndrepte mintea spre alte chestiuni, mai practice.

— Doar *Morgunbladid* n-a apărut sau n-a venit niciunul?

— Azi n-a venit niciun ziar, scumpo. Sunt trimise mereu într-un singur transport. Dacă lipsește un ziar, înseamnă că lipsesc toate. N-avem ce face. Vrei ziarul de mâine? Asta dacă-l livrează...

— Aăă, da, cred că da.

— E bine să fii la curent cu se întâmplă în lume și să nu lași să te izolezi prea tare. Bănuiesc că Salka nici măcar n-are televizor în casă. Eu și Gunni ne-am cumpărat un televizor acum câțiva ani, de când am hotărât să ne luăm un aparat video. E o mare diferență. Împrumutăm casete de la magazinul din Thórshöfn. Avem o înțelegere cu ei, bineînțeles. Doar nu se așteaptă să le returnăm casetele a

doua zi, ca restul lumii. Ar trebui s-o convingi pe Salka să-și ia un televizor și un video, ca să nu te mai plictisești.

Una încuviință dând din cap. De fapt, începea să se obișnuiască fără televizor, dar se gândi că un film bun i-ar mai domoli sentimentul de singurătate.

— Zilele astea eu și Gunni suntem cu ochii lipiți de *Falcon Crest*¹. Dă-mi voie să-ți spun că e foarte bun.

— Nu l-am văzut.

— Bineînțeles, ești binevenită să iei cu împrumut casetele noastre după ce terminăm noi să ne uităm. Ți-am zis, nu avem termene chiar fixe pentru returnarea lor.

Oferta lui Gudrún era amabilă, însă generozitatea ei nu se întindea până acolo încât s-o invite pe Una să se uite împreună cu ei.

— Mersi, spuse Una și ridică sacoșa de cumpărături, gata de plecare.

— Apropo, Salka ce mai face? Întrebă Gudrún cu o lejeritate studiată chiar când Una ajunsese în pragul ușii.

Era limpede că nu avea de gând să-i scape printre degete o ocazie așa de bună pentru stat la bârfe.

— Se simte bineșor, cred, în condițiile date, răspunse Una, nedorind să-i dea lui Gudrún prea multă apă la moara zvonurilor.

— Cred că-i e cumplit de greu. Nu-mi vine să cred că s-a întors, spuse Gudrún mai mult pentru sine decât pentru Una. Nu mă așteptam, nu cu toate amintirile de aici, din sat, și mai ales din casa aia.

— Nu ne-am văzut prea mult. Ea e la parter, eu stau sus, în apartamentul meu. În cea mai mare parte a timpului nu ne intersectăm.

— Da, așa e. Deci nu vorbește prea mult cu tine, nu?

Temându-se că spusese deja mai mult decât ar fi trebuit, Una schimbă repede subiectul.

¹ Serial american care a rulat în perioada 1981-1990 (*n. trad.*).

— Poate ai putea să mă ajuți tu, din moment ce știi așa de multe despre istoria satului. Fantoma despre care se spună că bântuie casa Salkăi...

Chipul lui Gudrún se luminează vizibil.

— A, deci ai auzit poveștile?

— S-ar putea spune că le-am trăit pe pielea mea.

— Ei, nu zău! Să nu-mi spui că ai văzut-o!

— Pe Thrá, adică?

— Da, pe Thrá.

— Ba cred că da.

— Hmm. Sigur, am auzit destule povești. Pe vremuri nimeni nu voia să doarmă acolo, asta îți zic sigur. Îi bântuia pe toți în vis. Se trezeau în toiul nopții, înnebuniți de spaimă, și cam dădeau fuga afară din casă. De asta mi s-a părut cam de râsul curcilor când Salka te-a pus acolo sus și ți-a mai cerut și chirie!

Gudrún râse.

— Știi ce s-a întâmplat cu ea?

— Cu Thrá?

Lui Gudrún îi apărură o expresie ciudată pe chip.

— Da.

Gudrún nu răspunse pe dată, iar într-un târziu spuse:

— Nu sunt suficient de bătrână să-mi amintesc.

Una avu imediat impresia că femeia mințea – și nu pentru prima oară.

— Ciudată chestie cu ziarele, remarcă ea.

— Poftim?

— Ciudat că n-au ajuns.

— Te obișnuiești, scumpo. Nu e ca viața la oraș. Aici trebuie să te relaxezi și să lași lucrurile să meargă cum vor ele. Să accepți totul așa cum e, să te adaptezi la ritmul naturii, nu să alergi după fiecare moft trecător.

Una dădu sceptică din cap.

— Cum ți se pare aici, Una? Întrebă Gudrún. Mai sunt câteva luni și o să poți pleca acasă.

Din nou, remarcă aceea făcu perioada rămasă să sune ca o sentință la închisoare.

— Nu știu ce să zic despre asta, răspunse Una, urmărind reacția celeilalte.

— Serios?

Gudrún ridică din sprâncene.

— Vreau să spun, nu sunt așa sigură că o să plec acasă. S-ar putea să mai stau o iarnă.

— Ai discutat cu cineva despre asta?

Privirea lui Gudrún deveni tăioasă.

— O să vedem. Oricum, mersi pentru oferta cu casetele. Poate o să le împrumut după ce rezolv cu televizorul.

— Sigur, scumpo. Ne vedem mâine.

— Hm? Mâine?

— Da, o să te aștepte un număr nou-nouț din *Morgunbladid*. Să sperăm că nu se răătățește și ăsta.

Gudrún zâmbi.

XIX

— Un sătuc ca ăsta, Una – un sătuc ca ăsta are suflet.

Salka stătea la masa din sufragerie, sorbind din cafeaua de seară. Descoperise niște biscuiți în congelator și îi scosese, să-i aibă la cafea.

Era o umbră a femeii de odinioară, nu semăna deloc cu Salka pe care o cunoscuse Una. Avea privirea goală, glasul mai încet, chipul lipsit de culoare iar comportamentul îi era distrat.

— Trebuie să te acomodezi cu satul, să înveți să-ți găsești locul în el.

În ultima vreme Salka încetase complet să mai zâmbască.

— Aici lumea e unită. O să înveți. Cu toții avem legături de familie cu locul ăsta.

După o clipă, adăugă:

— Mai puțin tu, desigur.

Una nu mai știa ce să-i spună, nu știa dacă se cuvenea s-o mai aducă în discuție pe Edda. I se zisese foarte clar că nici de trecut nu se putea atinge, cu atât mai puțin de orice avea legătură cu Thrá.

— Cum, chiar fiecare în parte? întrebă Una, știind că pretenția Salkăi era o exagerare.

— Guffi și Gunnar au crescut aici, bineînțeles. Iar tatăl lui Kolbeinn a fost prieten cu ei. Casa asta a fost a bunicilor mei, după cum știi. Și, ăăă... Hjördís a moștenit ferma de la bunicii ei. De asta m-am mutat aici, Una, ca să construiesc un viitor pentru mine și Edda, printre oameni care aveau să mă accepte. E foarte important să aparții unei comunități, și asta avem aici.

— Cred că toată lumea ar fi mai fericită dacă aș pleca, remarcă Una, luându-se și pe sine prin surprindere.

Nu intenționase să pună problema așa deschis.

— Vreau să spun...

— Știu ce vrei să spui, Una. Și cred că ai dreptate, până la un punct. Nu e neapărat ceva rău-intenționat, dar trebuie să înveți despre sat, despre localnici. Încearcă să fii înțeleghătoare.

— Mereu am... începu Una, dar Salka o întrerupse.

— Cafeaua e-n regulă? Nu-i prea tare?

— Poftim? A, nu, e foarte bună.

— O simți? În timpul nopții? întrebă Salka pe neașteptate. O vezi?

Împotriva voinței sale, Unei îi reveni în minte imaginea lui Thrá și simți cum i se face pielea de găină. Gândul că trebuia să doarmă în pod o făcea să trepideze. În același

timp, realizează și ciudățenia întrebării, ca și cum Salka uitase de conversația lor anterioară. Ezită, apoi răspunde:

— Păi, da, așa cred, cum ți-am mai spus, dar sigur că...

— La Edda mă refeream, i-o tăie Salka.

— Edda? Eu... nu...

Una se ridică încetitor în picioare, nedorind să afle încotro se îndrepta discuția.

— Oricum, mulțumesc mult pentru cafea și biscuiți. Au fost delicioase.

— M-am gândit că aș putea să o contactez pe Edda aici, în casă. Are casa asta ceva...

Salka puse jos cana și se ridică și ea în picioare.

— Cred că o să mă duc la culcare. Mersi pentru conversație, Una. Ne vedem de dimineață.

— Da, noapte bună, răspunde Una.

Ajunse pe hol și așteaptă acolo până când Salka intră în dormitor și închise în sfârșit ușa, apoi profită de ocazie și sună la Reykjavík.

— Alo?

— Sara?

Cele două prietene nu mai vorbiseră de mai bine de o lună.

— Da, bună, tu ești, Una?

— Da.

— Știi ce târziu e? Acolo, în Skálar, nu ești pe același fus orar?

Abia atunci Una realizează că habar n-avea cât e ceasul. Din pricina întinericului neschimbător de afară îi era greu să-și dea seama.

— Oricum, mă bucur să te aud, Una. N-am mai vorbit de secole, continuă Sara pe un ton cald. Cum ai petrecut de Crăciun?

— A, bine, răspunde Una, dar răspunsul îi sună neconvincător până și ei.

— E foarte ciudat să te știu așa departe, continuă Sara. Mi-e dor de tine. Era mereu așa drăguț să trec pe la tine la o cafea!

Era rîndul ei să pară neconvingătoare.

— Cum te înțelegi cu chiriașii tăi?

— Cum? A, bine, știi tu... zise Una, cu toate că habar n-avea – mama ei se ocupase de partea aceea. Sara, uite ce e, voiam să verific ceva. Ai cumva numere din urmă din *Morgunbladid*?

— *Morgunbladid*?

Sara rîse.

— Nu știam că-l citești. Am crezut că e împotriva principiilor tale să citești o publicație conservatoare.

De fapt, motivul pentru care Una nu avea abonament la *Morgunbladid* sau la oricare alt ziar era lipsa banilor, dar n-avea niciun sens să intre iar în subiectul acela.

— A, aici ziarele nu ajung, și voiam doar o informație scurtă.

— Da, sigur, nicio problemă.

— Bărbatul care a dispărut chiar înainte de Anul Nou, Patrekur nu știu cum... Ții minte știrea?

— Da, n-aveai cum să n-o vezi.

— Am nevoie de o poză cu el.

— Ce? Ai nevoie de o poză cu el? Pentru ce naiba?

— E o poveste lungă.

Una adăugă înțepător:

— Îți povestesc când vii în vizită.

— Bine, mă duc să verific. Probabil era pe ultima pagină din numărul de Anul Nou. Parcă-mi amintesc asta. Stai o secundă.

La celălalt capăt al firului se lăsă tăcerea. Una așteptă răbdătoare. *La ce naiba îți trebuie?* întrebuse Sara, nu fără motiv. Una se întrebă dacă nu cumva se lăsa luată de val. Oare simțea nevoia să inventeze o dramă în încercarea de

a scăpa de realitatea anostă cu care se confrunta în Skálar?

După puțin timp auzi un foșnet în receptor.

— Hei, am găsit ziarul.

— Ai o poză cu el?

— Da. Are păr foarte scurt și pare plin de mușchi, și nu zâmbește – nu-i o poză prea grozavă. Pare să fie cam de vârsta noastră.

N-o ajuta prea mult. Una trebuia să vadă poza cu ochii ei, măcar ca să se convingă că totul era în regulă și că dispariția bărbatului nu avea nicio legătură cu satul.

— Mi-ai putea trimite ziarul, Sara? Întrebă după o clipă.

Urmă o scurtă pauză, apoi Sara spuse:

— Sigur, bineînțeles. Ți-l pun mâine la poștă.

— Mulțumesc mult.

— Nu înțeleg la ce-ți trebuie, dar sigur că ți-l trimit.

— Nu vii să mă vizitezi în curând?

— Ba da, normal. Dar trebuie să verific dacă soțul meu poate să aibă grijă singur de Rebekka. Și nu crezi că drumurile o să fie cam nasoale în perioada asta? N-ar fi mai bine la primăvară?

— Ba da, răspunse Una pe un ton plat, ar fi mai bine la vară.

Apoi, lovită brusc de un gând, adăugă:

— De fapt, poate ar fi suficient să decupezi pagina cu articolul și poza. Numai asta îmi trebuie. Nu-i nevoie să trimiți tot ziarul.

Îi trecuse prin minte că un pachet mai voluminos, care conținea un ziar, ar fi putut atrage atenția, în timp ce un plic mic era mai probabil să treacă pe sub radar. Încercă să-și risipească bănuielile ca fiind nefondate.

Oare începuse să-și piardă mințile?

Normal că n-avea de ce să se teamă în comunitatea aceea mică.

XX

Dură patru zile ca să ajungă scrisoarea Sarei. Una încercase să și-o alunge din minte în tot acel răstimp și să se întoarcă la o rutină, iar o zi de marți crunt de rece anunțase începutul noului semestru. Predatul se dovedise o luptă împotriva curenților. Kolbrún nu fusese niciodată o elevă prea cooperantă, Edda fusese cea care, în general, întreținuse conversația cu Una pe timpul lecțiilor, iar acum nu doar că absența ei lăsase un gol imens, dar Kolbrún părea încă mai puțin dornică de dialog decât înainte.

Scrisoarea părea să fi trecut neobservată, cu toate că Una nu primea corespondență zilnic. O luă cu sine în pod, se așeză la masa din bucătărie și o deschise acolo, cu grijă, cuprinsă de suspans, deși, de fapt, se aștepta ca bărbatul din poză să fie o persoană pe care n-o mai văzuse niciodată.

Decupajul din *Morgunbladid* era împăturit, iar Una așteptă o clipă înainte să-l întindă.

În fața ochilor îi apăru bărbatul care bătuse la ușa lor cu o zi înainte să moară Edda...

Îi sări inima în gât. Nu exista nicio îndoială, în ciuda calității slabe a fotografiei. Încă nu se primise nicio veste despre bărbat – auzise asta la știrile din seara precedentă. Cazul nu atrăgea prea multă atenție, însă, iar din câte-și dădea ea seama nu se organizaseră echipe de căutare care să plece pe urmele lui.

Una se ridică, lăsând hârtia pe masă. Se hotărâse care avea să fie următorul pas. Bărbatul întrebase de Hjördís, susținând că o cunoaște, și în aparență plecase spre fermă. Întrebarea era: de acolo încotro plecase? Hjördís și Thór puteau măcar să dea poliției o pistă importantă. Desigur, era absurd să creadă cineva că aveau vreo legătură cu dispariția lui. Una zâmbi gândindu-se la asta.

Complet absurd... Nu voia să le facă necazuri, dar trebuia să sune la poliție. Nici nu se punea problema să nu dea mai departe informația aceea.

Dar nu dădu fuga jos, la telefon, nu încă. Bărbatul dispăruse de cel puțin două săptămâni – câteva minute în plus nu mai contau. Trebuia să se gândească. Dar era convinsă că alesese corect. Avea încredere în mintea ei.

O bătaie în ușă o făcu să tresară. Una rămase descumpănită de faptul că Salka deschisese ușa fără să aștepte un răspuns din partea ei. Din instinct, Una strecură decupajul sub un ziar vechi de pe masa din bucătărie. Nu-și putea explica nici sieși reacția decât prin faptul că, în clipa aceea, nu avea încredere în nimeni. Sigur, era o nebunie să gândească așa. Trebuia să învețe să reziste unor astfel de amăgiri dacă era să supraviețuiască iernii în sat. Poate că era mai bine să-i arate Salkăi imaginea, ca să-i confirme că era același bărbat și s-o susțină în decizia de a suna la poliție. La urma urmei, vizitele din partea poliției nu erau chiar niște evenimente la ordinea zilei în Skálar, iar Una avea o bănuială că amestecul ei, al fetei de la oraș, n-avea să fie privit cu ochi buni.

— Scuze, te deranjez?

Salka intră direct în apartament. Nu zâmbea, iar tonul îi era neutru, dar politicos.

— Nu, e-n regulă, răspunse Una.

— Mă întrebam ce vrei să mănânci, dacă ai vrea să gătesc eu ceva. Chiar nu merită să fac ceva doar pentru mine.

— Da... ar fi super. Nu aveam niciun plan. Te-ai gândit la ceva anume?

— Da, am în frigider un file de eglefin care ar trebui să ne ajungă amândurora.

— Perfect, atunci ne vedem jos în câteva minute.

XXI

Cina se dovedi gustoasă, chiar dacă un pic prea puțin condimentată pentru gustul Unei. Salka gătise peștele mai bine în alte dăți în iarna aceea, dar Una se bucura de companie, chiar dacă proprietăreasa ei nu avea multe de spus.

— Apropo, Salka... se hazardă ea, rupând tăcerea prelungă, îți amintești de bărbatul care a venit aici înainte de Crăciun – cel care a bătut la ușă și o căuta pe Hjördís?

Secretul o apăsa, iar dacă putea avea încredere în cineva din sat, aceea era Salka.

Femeia încuviință dând din cap.

— Ce-i cu el? Întrebă iritată.

Dar asta nu însemna neapărat ceva, pentru că în ultima vreme fusese mereu cu nervii întinși.

— Păi, chestia e că bărbatul pe care l-au dat dispărut la Reykjavík de Anul Nou...

Una lăsa propoziția neterminată, așteptând o reacție.

— L-au dat dispărut? Ce?

— N-ai auzit?

— Nu, n-am prea ascultat știrile de când... de când...

— Nu, sigur că nu.

— Ce legătură are cu bărbatul care a venit aici? Întrebă Salka.

— El era bărbatul, spuse Una direct.

— Cum? El era?

— Da, îl cheamă Patrekur Kristjánsson. N-a mai fost văzut de mai bine de două săptămâni.

— Cred că te înșeli, Una. Ce ar fi putut să caute aici? Nimeni nu vine aici decât...

Salka se opri în mijlocul frazei, iar Una avea senzația că fusese pe cale să spună ceva jignitor.

— Nu, îți spun eu, el era, insistă Una. În clipa în care am auzit cum l-au descris la știri m-am gândit la el, nu știu de ce, pur și simplu îmi rămăsese în minte dintr-un motiv sau altul.

Lăsa nerostit gândul care i se formase atunci: că poate – poate – existase o legătură între vizita neașteptată a bărbatului și moartea subită a Eddei.

— Nu poți să pretinzi asta numai după ce ai auzit o descriere.

— Nu pretind așa ceva. Am văzut o poză cu el. În ziar. De fapt, o am sus.

Salka se uită la ea nevenindu-i să creadă.

— Pot s-o văd?

Una încuviință dând din cap și, ridicându-se de la masă, dădu fuga în bucătăria ei și coborî imediat după aceea.

— Ai decupat-o din ziar? întrebă Salka din senin când văzu poza.

— Cum? Nu, nu chiar. Dar el e, nu?

Una îi întinse poza.

Salka o studie preț de un răstimp care păru destul de lung fără să rostească niciun cuvânt, încruntându-se.

— O căuta pe Hjördís, spuse ea încetișor.

Una nu-și dădea seama dacă era o întrebare sau dacă Salka pur și simplu gândea cu voce tare. Într-un târziu repetă întrebarea:

— Chiar e același bărbat, nu-i așa?

Deși în sinea ei era deja convinsă, nu strica să-i confirme și un alt martor.

Salka încuviință dând din cap.

— Da, da, ai dreptate, spuse în cele din urmă. Dar nu pricep... Nu pricep... Cât timp a trecut de când a apărut știrea?

— A apărut de Anul Nou. Încă e dat dispărut, din câte știu.

După o altă pauză îndelungată, Salka spuse:

— Ce coincidență stranie că a venit aici! Evident, dispariția lui nu poate avea nicio legătură cu noi. Nu poate avea nicio legătură cu Skálar – și nici cu Hjördís.

— Sigur că nu. Dar, știi tu, informația i-ar putea ajuta pe polițiști să-i dea de urmă.

— Nu târâm poliția aici, replică Salka pe un ton neobișnuit de ferm. N-are niciun rost.

— Păi, poate nu e nevoie să vină până aici, dar voiam doar să-i sun, să-i anunț. Poate că e piesa lipsă de care au nevoie ca să...

— Sper că nu sugerezi că cineva din sat ar fi implicat în dispariția lui, o întrerupse Salka, pe un ton aspru. Ar fi ca și cum ne-ai da o palmă după primirea pe care ți-am făcut-o. Toată lumea s-a purtat frumos cu tine aici.

— Asta era un aspect discutabil.

— Nu, Salka, te rog, nu mă înțelege greșit, nu sugerez nimic de genul asta. Vreau doar să ajut.

O vreme niciuna dintre ele nu mai vorbi. Salka luă o înghițitură din vinul pe care-l adusese pentru prima oară la cină. Una era bucuroasă să nu fie nevoită să-și consume rezerva limitată. Poate că alcoolul era de vină pentru reacția neobișnuită a femeii – alcoolul și, evident, trauma pe care o suferise. În ultima vreme se schimbase și, bineînțeles, Una înțelegea asta.

— Să ajuți, zise Salka în cele din urmă, rar, mai mult sub formă de întrebare decât de constatare. De ce ai vrea să ajuți?

Una nu răspunse imediat.

Salka insistă:

— Ești de la poliție?

Pe moment, întrebarea o lăsă pe Una cu gura căscată.

— Îl cunoști pe omul ăsta? Pe... cum ziceai că-l cheamă? Patrekur?

Una clătină din cap.

— Nu, bineînțeles că nu.

— Atunci nu pricep ce duh te împinge să te gândești la așa ceva. Să pui poliția pe noi, adică.

— Dar nu pun...

Una nu se mai sinchisi să-și termine ideea. N-avea niciun rost să se certe cu Salka atunci când era în starea aceea. Cu siguranță era de la vin. Sticla era goală și, cu toate că Una băuse destul de mult, bănuia că Salka luase pentru sine partea leului.

— Satul ăsta e un loc pașnic, Una, zise Salka, făcând un efort să-și păstreze cumpătul. Suntem obișnuiți să ne rezolvăm singuri problemele. Așa a fost mereu. Sătenii sunt uniți și au grijă unii de alții. Știu asta, chiar dacă n-am locuit aici de foarte mult timp. O avem în sânge.

— Îmi pare rău, Salka, dar mă tem că nu înțeleg la ce te referi. Nu pricep ce rău am face cuiva dacă am anunța poliția că am văzut un bărbat care a fost dat dispărut.

Asta dacă nu cumva cineva din sat e responsabil de dispariția lui, își zise Una, dar nu îndrăzni să rostească gândul cu voce tare. În loc de asta, spuse:

— E, nu știu, datoria mea de bun cetățean...

Salka râse batjocoritor.

— Datoria ta de bun cetățean? Mai urmează să-mi spui că trebuie să urmăresc nu știu ce cod nescris al bunelor maniere. Că totul în viață trebuie să fie corect și cinstit?

Aproape începu să strige:

— A fost corect că Edda a trebuit să... a trebuit să... moară în halul ăsta? Ia zi, a fost?

— Salka, n-are nicio legătură cu Edda. Dar înțeleg ce vrei să spui. Incidentul ăsta - dispariția bărbatului - nu are neapărat vreo legătură cu noi. Îți promit că o să mă mai gândesc dacă fac ceva sau nu.

Salka încuviință dând din cap, în aparență îmblânzită.

— Bine. Mă bucur să aud asta. Și îmi pare rău...

— N-ai de ce să-ți ceri scuze, spuse Una, însă discuția aceea nu făcu decât să-i întărească hotărârea de a contacta poliția.

XXII

Avu ocazia să dea telefonul în seara următoare.

Fusese o noapte neobișnuit de liniștită, visele nu-i fuseseră tulburate de vreo vizită din partea lui Thrá, și se pomeni sperând încă o dată că momentele când o auzise pe fetiță să fi fost doar rodul imaginației ei, un simptom al stresului sub care se aflase.

De dimineață, Una se dusesese acasă la Kolbeinn și Inga ca să facă lecțiile cu Kolbrún, dar nu voise să le ceară voie să folosească telefonul lor pentru că nu avea de gând să le rămână datoare. Inga nu se străduise deloc să ascundă faptul că n-o plăcea pe Una, în timp ce Kolbeinn nu mai știa ce să facă să pară excesiv de fermecător, ca și cum întâlnirea lor stânjenitoare din iarna aceea nici nu avusese loc. Poate că i se părea că e dreptul lui să se dea la alte femei.

Când Una se întoarse de la ore, Salka era acasă. Nu părea să fi ieșit deloc, iar Una nu îndrăznise să folosească telefonul, de teamă să n-o prindă. Totuși, se încurajă ea, măcar exista un singur telefon în casă, deci n-avea cum să-i asculte convorbirea de la un alt aparat. Mai bine zis, era singurul telefon din casă *din câte știa Una...*

Apoi, chiar după ora șapte, Salka ieși pe neașteptate. Nu trecu pe sus să-și ia rămas-bun, dar Una auzi ușa din față închizându-se și se uită pe fereastra mansardei afară, unde văzu silueta Salkăi cum se face nevăzută în întuneric.

Trebuia să se miște repede. Era posibil ca proprietărea ei să fi ieșit doar pentru o plimbare scurtă.

Una dădu fuga jos, aproape împiedicându-se, și se gândi ce sfârșit penibil ar fi avut povestea dacă și-ar fi rupt gâtul alergând pe trepte. Poate că Salka avea dreptate și toată cheștiunea chiar nu era problema lor.

Totuși, Unei îi intrase-n cap ideea fixă că trebuia să dea telefonul acela, în ciuda îndoielilor de moment din clipele când singurătatea îi afecta judecata. Dar, când era să tragă linie, știa că gestul ei era cel corect. Uneori pur și simplu trebuia să ai curajul să-ți asumi convingerile. Tatăl ei o învățase asta. Încercase mereu s-o învețe două lucruri: unul dintre ele era importanța studiului medicinei, al „nobilei științe”, cum o numea el. În direcția asta, îl dezamăgise. Celălalt era obligația ca, înainte de orice, să fii o persoană bună. Altruismul trebuia să fie mai puternic decât interesul personal. Era o lecție pe care n-o uitase niciodată. Poate că din pricina asta stătea acum lângă telefon, ținând cartea de telefoane îndoită la colțuri, răsfoind-o cu degete care-i tremurau în căutarea numărului poliției din Reykjavík.

Nu dură mult să găsească și să memoreze numărul scurt, ușor de reținut, după care așează cartea la loc. Dar în clipa următoare auzi ușa de la sufragerie trântindu-se. Una aproape că sări în sus de spaimă. Oare Salka era acasă, până la urmă?

Fir-ar să fie, Una o văzuse cum pleacă – se uitase de la fereastră. Oare halucinase?

Una se uită împrejur, apoi intră în living. Ușa spre sufragerie era, într-adevăr, închisă. Oare Salka era acolo? Nu se simțea nicio urmă de curent și, din câte știa Una, niciuna dintre ferestrele de jos nu era deschisă. Voia să verifice încă o dată că nu era nimeni în sufragerie, dar din

cine știe ce motiv picioarele nu voiau s-o asculte și rămase pe loc, încremenită.

Apoi auzi clinchetul ușor al pianului.

Era atât de liniște încât nu putea fi absolut sigură. Și nici nu voia să fie sigură.

În loc să meargă să verifice, se retrase până la ușa de la intrarea în casă, o deschise și făcu un pas afară, unde trase adânc aer în piept și încercă să-și stăpânească genunchii care-i tremurau.

Aici, afară, era în siguranță, cel puțin deocamdată.

Își încordă auzul, dar nu auzi notele slabe ale pianului.

De ce naiba nu m-am mutat înapoi la Reykjavík acum câteva săptămâni? se întrebă Una în sinea ei.

Mai așteptă un minut sau două, privind fix în întunericul de afară. În casa lui Guffi se vedea o lumină, dar în afară de asta satul era învăluit în beznă, chiar mai întunecat decât de obicei.

În cele din urmă își adună curajul și intră înapoi, la adăpost de frig, închise ușa și se îndreptă cu pași hotărâți spre sufragerie. Ascultă cu atenție, apoi, neauzind niciun zgomot dinăuntru, deschise ușa cu grijă infinită. În cameră nu era nimeni, dar capacul pianului era deschis.

Simți cum i se strânge stomacul.

Închise ușa, apoi se întoarse la telefonul din hol și formă în grabă numărul.

— Poliția din Reykjavík, bună seara.

Judecând după tonul vocii, agentul care răspunse era înaintat în vârstă.

— Bună seara.

După ce se prezentă, Una zise:

— Îmi cer scuze că vă deranjez, dar sun în legătură cu o știre. Am citit despre persoana dispărută.

— O persoană dispărută, zici? repetă rar polițistul, parcă nedorind să emită vreo judecată.

— Poliția l-a dat dispărut în ajunul Anului Nou. Îl cheamă Patrekur Kristjánsson.

— A, Patrekur. Da, așa e, încă îl căutăm. L-ai văzut cumva, Una?

Încă vorbea calm, încurajator, pe un ton aproape patern.

— Da, cel puțin așa cred.

— Așa crezi, înțeleg. Când a fost asta?

— Chiar înainte de Crăciun.

Una se gândi puțin.

— Da, în 21 decembrie.

— Și unde l-ai văzut?

— A, scuze, ar fi trebuit să spun mai devreme. Locuiesc în Skálar, pe Langanes.

— Pe Langanes zici?

— Da, a bătut la ușa noastră în seara aceea.

— Ești sigură că e același bărbat?

— Absolut. L-am văzut poza în ziar.

— Înțeleg.

Polițistul rămase o clipă tăcut, apoi întrebă:

— De ce ne suni abia acum? Dacă-mi amintesc bine, am publicat poza acum mai bine de o săptămână.

— Da, ăăă... da, așa e, se bâlbâi Una, dar durează mult până ajung ziarele la noi.

— Înțeleg.

— Sigur, nu știu dacă are vreo legătură cu dispariția lui...

— Nu, sigur că nu. Asta rămâne de văzut. Uite ce e, în seara asta nu suntem prea mulți la secție, dar o să vorbesc cu colegul meu care se ocupă de anchetă și s-ar putea să-ți facă o vizită. Ești bună să-mi dai adresa din Skálar?

Una se conformă.

— Atunci, până mâine o lăsăm așa, zise polițistul și încheie apelul.

Una sperase să primească laude sau măcar mulțumiri, un fel de confirmare din partea poliției a faptului că făcuse ce trebuia. Dar se pare că, uneori, gesturile altruiste nu sunt primite decât cu lipsă de recunoștință.

XXIII

Una aproape că ajunsese la etaj când își aminti de Thrá. Se întoarse și hotărî să profite de absența Salkăi ca să mai dea un telefon rapid.

De data asta știa numărul pe de rost.

— Alo?

— Bună, Sara. Una sunt.

— Una, ca să vezi! Chestia asta aproape că devine un ritual zilnic. Ai primit scrisoarea pe care ți-am trimis-o?

— Da, am primit-o. Voiam doar să-ți mulțumesc. Sunt extrem de recunoscătoare.

— L-ai găsit pe bărbat? Pe tipul dispărut?

Tonul Sarei era jucăuș. Nu lua niciodată nimic în serios. Era una dintre calitățile ei cele mai atractive, și totodată unul dintre defectele ei cele mai iritante.

— O să vedem, răspunse Una. De fapt, mă întrebam dacă te-aș putea convinge să-mi mai faci un serviciu.

— Sigur, răspunse Sara după o scurtă ezitare. În limitele rezonabilului, desigur.

Una râse.

— Bineînțeles. Dar e puțin mai complicat decât data trecută, deci spune-mi din prima dacă e prea mare deranj. Însă cred că e destul de important.

— Bine, spune tot.

— E vorba despre o întâmplare pe care o cercetez - o întâmplare de aici, din Skálar.

— Ce naiba pui la cale, Una? Parcă trebuia să fii profesoară pentru cele două fete!

Una rămase o clipă în tăcere. Probabil că veștile despre moartea Eddei nu ajunseseră la Reykjavík, sau poate că Sara nu făcuse legătura.

— Predau în timpul zilei, spuse în cele din urmă. Dar seara trebuie să mă distrez și eu cu ceva.

— Bine, o să caut. Când s-a întâmplat?

— În 1927.

— 1927? Glumești?

— Nu. Are legătura cu casa în care locuiesc și cu femeia la care stau. Chiar am nevoie să știu mai multe.

— Ce s-a întâmplat?

— A murit o fată – o fetiță. O chema Thrá.

— Cum a murit?

— Nu știu, dar am o bănuială că, hmm... că e posibil să fi fost ceva suspect la mijloc.

— Și unde, mai exact, ar trebui să găsesc genul ăsta de informație, Una?

— Păi, mă gândeam că, știi tu, prin ziare vechi sau așa ceva. Asta dacă a apărut vreodată la știri.

— Măcar existau ziare în 1927?

— Sara, pe bune! Normal că da. Ai putea să verifici?

Sara oftă.

— Bine, cred că da, dar nu promit nimic. S-ar putea să găsesc ceva în seria *Secolul nostru*. Mama și tata au toate volumele. O să încep de acolo. Pe urmă o să văd dacă pot să ajung la Biblioteca Națională și să-mi croiesc drum prin arhivele ziarelor. Știu că suntem prietene, Una, dar trebuie să existe și o limită undeva.

O spuse pe un ton vesel, iar Una zâmbi. Sara reușea mereu s-o binedispună.

— Mulțumesc mult de tot, Sara, zise Una, sincer recunoscătoare. Dă-mi un telefon imediat ce afli ceva.

Își luă la revedere.

Conștientă de cât de puține persoane avea acum de partea ei, Una se simți și mai recunoscătoare pentru prietenia cu Sara, atâta câtă era. Poate că depărtarea făcuse bine relației, oferindu-le ocazia să li se facă puțin dor una de cealaltă.

Se pomeni întrebându-se din nou dacă nu i-ar fi fost mai bine să se întoarcă la Reykjavík, dacă nu cumva hotărârea ei să rămână acolo fusese o greșeală. La urma urmei, își zise ea, dacă exista riscul să aibă tendințe sinucigașe, cum se temea uneori că o să se întâmple, n-ar fi împiedicat-o nimeni să le dea curs în Skálar, unde nimănui nu-i păsa de ea, nu o supraveghea și nu se deranja să vină în vizită. Totuși, în ciuda acestor lucruri, simțea că ostilitatea doar o făcuse mai puternică și mai hotărâtă. Și, bineînțeles, nu putea fi sigură că în perioada aceea a anului ar fi găsit de lucru la Reykjavík. Luase temporar o pauză de la vechiul ei loc de muncă și, fără niciun venit, n-ar fi avut cum să supraviețuiască. Și nu era ca și cum ea sau mama ei aveau economii din care să trăiască. Deși nu erau tocmai sărace, amândouă își duceau existența de la un salariu la celălalt și nu-și permiteau să aibă o marjă de eroare prea mare. Aici viața era mai ieftină decât la oraș, pentru că practic nu avea nimic pe care să-și dea banii, iar cazarea era gratis.

Îi și plăcea cu adevărat să predea, cu toate că uneori se întreba cum ar fi fost dacă ar fi terminat medicina și ar fi început să practice, nu să devină cercetător, ca tatăl ei. Cu siguranță n-ar fi dus lipsă de bani.

Gândurile i se întoarseră în prezent. Încă nu era nici urmă de Salka. Înainte să se întoarcă în mansardă, Una aruncă o privire atentă împrejur, ca să fie sigură că nu exista nimic care să trădeze faptul că folosisese telefonul. În mod absurd, se simți ca un infractor care-și ascunde urmele.

Când ajunse sus se întinse pe canapea. Gândurile i se întoarseră la Hjördís. Pe ea o căutase Patrekur, și se pare că o găsisese, din câte-i spusese chiar ea Unei când se întâlniseră la biserică. Una nu spusese poliției amănuntul acela – putea aștepta până când venea un agent în sat. Conștiința îi era puțin încărcată la gândul că era posibil să-i facă necazuri lui Hjördís, și cu atât mai mult că-i putea crea probleme lui Thór.

Hjördís încă era un element necunoscut, deși Una avea impresia, din puținele dăți în care se întâlniseră, că femeia avea ceva ce nu-i spunea. Fusesse deosebit de rece când Una îi vizitase de Revelion. Parcă i-ar fi purtat o pică uriașă Unei, deși Una nici în ruptul capului nu-și dădea seama ce făcuse ca să merite asta. Sentimentul era neplăcut; nu era obișnuită să fie obiectul disprețului tuturor. Nu se gândea decât că ostilitatea ei avea cumva legătură cu Thór.

În ciuda acestui lucru, sau poate datorită lui, Una hotărî să meargă la Hjördís și s-o prevină că vorbise cu poliția, ca să-i dea ocazia să se pregătească. Așa era corect, nu?

Poate că era motivată mai ales de dorința de a-l proteja pe Thór, dar exista și șansa ca, la un anumit nivel, să vrea pur și simplu să-și îmbunătățească relația cu Hjördís. Nu-și dădea seama care variantă era cea adevărată. Aruncă o privire la ceasul de la mână și văzu că nu era chiar așa de târziu. Mai bine rezolva acum.

Se ridică de pe canapea, rezistând tentației ca mai întâi să dea peste cap un pahar de vin ca să prindă curaj. Se încălță cu bocancii și ieși în întuneric discret, pe ușa din spate, cu toate că era sigură că Salka încă nu venise acasă. După câțiva pași, observă că mașina Salkăi era parcată la locul obișnuit, deci n-avea cum să fi plecat departe.

Una începu să urce pe cărarea de acum familiară care ducea la fermă. Nu se grăbi, exersând în minte conversația

cu Hjördís în timp ce mergea, dornică să-i dea o explicație cât mai limpede și mai precisă.

Și totuși, cu fiecare pas, încrederea îi scădea și se văzu silită să-și reamintească întruna că, dacă nimeni n-avea nimic de ascuns, atunci nici nu putea face cuiva vreun rău. În condițiile acelea, insistențele cum că sătenii preferau să-și rezolve singuri problemele nu puteau cântări prea mult. Ar fi fost imposibil să țină cont de regula aceea absurdă în toate situațiile, și oricum nu se aplica în cazul ei, o străină care nu avea nimic de apărat în afara dorinței de a face lucrul corect.

Când ajunsese în fața ușii fermei se opri o clipă, repetând încă o dată ce avea de gând să spună. Apoi bătui la ușă și așteptă, dar nu veni nimeni să-i răspundă. Bătu din nou, mai tare, și tot nu primi niciun răspuns. Deși lumina de afară era aprinsă, ferestrele erau întunecate.

Descurajată, se întoarse și porni spre casa de oaspeți, gândindu-se că poate erau amândoi acolo – sau măcar Thór. Dar luminile erau stinse, draperiile erau trase și nu se vedea niciun semn de viață. Bătu oricum, fără convingere. Thór n-ar fi invitat-o niciodată înăuntru – sau nu avea niciun motiv să o facă –, dar clădirea avea ceva ce o neliniștea. Din nou, nu primi niciun răspuns.

Unde plecaseră cu toții? Mai întâi Salka, acum Hjördís și Thór? Unei îi trecu prin minte că poate erau cu toții undeva și se întrebă ce naiba se întâmpla.

Făcuse drumul de pomană, așa că începu să coboare dealul, spre sat. Asupra întregului loc domnea o liniște stranie. Ajunse printre siluetele neclare ale caselor și avu sentimentul ciudat că e singură, că toată lumea plecase, abandonând-o intenționat – ca și cum ar fi naufragiat acolo și n-avea să mai fie salvată vreodată.

Apoi stomacul i se strânse de spaimă când văzu niște siluete materializându-se din noapte și venind dinspre

casa lui Guffi. În timp ce se apropiau, își dădu seama că erau Hjördís și Thór, iar în spatele lor o zări pe Salka. Fuseseră cu toții în vizită la Guffi?

Una era uluită. Nu-și dădea seama dacă să meargă spre ei sau să aștepte să vadă ce se întâmplă. Până la urmă, alege varianta prudentă.

Din umbra unde stătea, observă că nu doar ei fuseseră în vizită la Guffi, pentru că la câțiva pași în urma Salkăi veneau Inga și Kolbeinn și, în spate, Gudrún și Gunnar. Se părea că tot satul se adunase acasă la el, dar nimeni nu se gândise să-i spună și ei.

Când se apropiară suficient cât s-o vadă la lumina becului slab din afara casei lui Guffi, Thór își lăsă capul în jos, dar Hjördís se uită fix la ea, sfidător, ca și cum n-ar fi avut nimic de ascuns sau de care să-i fie rușine.

— Una, ce mă bucur să te văd, zise ea și se opri chiar în fața ei. Ne căutai pe noi sau doar ai ieșit la plimbare?

Thór se opri și el, dar nu schiță niciun gest ca să intre în conversație.

Una se codi. Probabil că nu era nici momentul, nici locul să discute despre ce intenționase să le spună. În plus, atitudinea lui Hjördís i se păru atât de neplăcută încât îi trecu orice dorință de a o preveni. Merita din plin o vizită-surpriză din partea poliției.

— Sau îl căutai cumva pe Thór? adăugă Hjördís cu sarcasm. Pot să dispar dacă aveți nevoie să vorbiți.

— Nu căutam pe nimeni, i-o întoarse Una, la rândul ei sarcastică. Văd că v-ați distrat cu toții acasă la Guffi. Probabil că pe mine a uitat să mă invite.

Hjördís zâmbi.

— Guffi nu uită niciodată nimic.

— Întâmplarea face că și eu mă duceam să-l văd, anunță Una, reușind în cele din urmă s-o ia pe nepregătite pe femeia din fața ei.

Hjördís nu-i dădu imediat o replică, doar se uită la ea, apoi se întoarse spre Thór, iar într-un târziu remarcă:

— Sunt sigură că o să-ți facă o primire călduroasă.

Se îndepărtă nervoasă, iar Thór o urmă la o distanță de câțiva pași, fără măcar să-i arunce Unei o privire.

Mare sprijin ce putea aștepta din partea lui! Din nou, Una se pomeni absolut nedumerită de relația lor. Acum stătea cu ea pe canapea și o îmbrățișa, ascultându-i cele mai intime secrete, iar imediat după o ignora complet.

Rămase acolo o clipă, neștiind ce să facă. Se lăudase că trece pe la Guffi și își dădu seama că acum nu mai avea de ales, cu toate că era ultimul lucru pe care voia să-l facă. Mai zăbovi puțin, neîndrăznind să se uite împrejur. Sătenii se întorseseră cu toții la casele lor iar noaptea părea din nou apăsător de tăcută, însă avea sentimentul cumplit că se uitau cu toții la ea de la ferestrele întunecate.

Primii pași pe care-i făcu spre casa mare i se păsură imposibil de dificili, dar nu mai putea da înapoi, nu-i putea lăsa pe ceilalți să vadă că jucase la cacealma, că era prea fricoasă să-l înfrunte pe cel care părea să țină tot satul în strânsoarea lui.

XXIV

Una stătea în dreptul casei impunătoare a lui Guffi, adunându-și curajul, apoi apăsă pe butonul soneriei. Crezuse că o să fie lăsată să aștepte, dar ușa se deschise aproape instantaneu, de parcă ar fi așteptat-o.

— Una, ce plăcere neașteptată, spuse el și se uită în ochii ei cu o privire de gheață. Intră, te rog. A trecut mult timp de când nu te-am mai văzut.

— Mulțumesc. Da, am fost ocupată.

— Serios? Soția mea se odihnește la etaj, ca de obicei, așa că te invit în biroul meu.

Una ezită, nedorind să trăiască din nou teama și claustrofobia pe care le simțise în spațiul acela înghesuit, lipsit de ferestre. Apoi își aminti că de data aceea venise acolo din proprie inițiativă, ca să-l înfrunte, și era esențial să nu-l lase s-o prindă pe picior greșit. Bineînțeles, o invitase jos pentru că acolo simțea el că deține controlul. Și tocmai din cauza asta, pentru că îi ghicise intențiile, ea încuviință și spuse:

— Da, sigur. Hai să vorbim acolo.

O conduse în jos pe scări, iar Una se așează în scaunul de birou, la fel ca data trecută, ca să arate că nu era nici pe departe intimidată. La urma urmei, de ce s-ar fi temut de bărbatul acela? Poate că ceilalți din sat îi datorau lui traiul, dar ea nu. Nu avea de gând să locuiască în Skálar pe termen lung și, oricum, semnase un contract pentru postul de profesoară. Nu putea s-o dea afară dintr-un capriciu.

Nu, își spuse hotărâtă, nu-i era teamă de el.

Îl așteptă să se așeze în fotoliu, la fel ca data trecută, dar el, în loc să se așeze, închise ușa și își proțăpi corpul solid în fața ei. În ciuda hotărârii de a nu se lăsa intimidată, Una se simți neliniștită. Guffi parcă ar fi adoptat rolul temnicerului.

Inima începu să-i bată puternic și trase aer adânc în piept, încercând să nu-și trădeze starea. Își reaminti că le spusese lui Hjördís și Thór că venise în vizită la Guffi. Măcar mai știa cineva... Poate că, de fapt, chiar îi era puțin teamă. Dar dacă s-ar fi întâmplat ceva Hjördís și Thór ar fi fost de partea ei, ar fi chemat ajutoare... nu-i așa? Sigur se putea baza pe ei, nu? Căzând brusc pradă îndoielii, simți cum tulburarea îi sporește.

— Ei bine, Una, zise Guffi după câteva momente de tăcere apăsătoare, nu sunt convins că înțelegi comunitatea în care te-ai mutat.

Nu era o întrebare, dar se simți silită să răspundă oricum.

— De fapt, cred că o înțeleg.

Glasul îi sună mai pițigăiat decât și-ar fi dorit.

— Nu știu ce să zic, Una – indiferent de câte ori am încercat să-ți explicăm cum funcționează lucrurile, *pentru binele tău...*

Rosti ultimele cuvinte mai accentuat, iar ea simți un fior din pricina amenințării subînțelese.

Situația semăna ciudat de mult cu un coșmar: încăperea sufocantă de la subsol, becul slab al singurei lumini de pe perete și lucirea verzuie a lămpii de birou care îi amintea tulburător de tare de biroul tatălui ei; ieșirea blocată de ticălosul acela îmbrăcat în pulovărul lui galben-închis și blugi, cu aer dur și un rânjel scârbos pe figură.

Închise scurt ochii și chemă în minte imaginea tatălui ei. Și-l amintea prea bine, stând la birou, complet opusul lui Guffi: îngrijit, politicos, mereu îmbrăcat elegant, neridicând vreodată glasul – ba chiar uneori puțin prea calm, privind lumea cu o detașare care friza indiferența. Și îl iubise atât de mult încât nici acum nu trecea zi fără să se gândească la el. De fapt, fusese mereu mai apropiată de el decât de mama ei, iar faptul că-l pierduse din senin, fără nicio explicație, fusese o lovitură zdrobitoare din care nu-și revenise niciodată.

Guffi rupse din nou tăcerea, vorbind tare, intimidant:

— Am auzit că susții că ai văzut în sat un bărbat, un bărbat despre care ai senzația că-l caută poliția.

— Da... da, cred că l-am văzut, se împletici ea, blestemându-se că nu putea fi mai curajoasă, mai sfidătoare, dar era înfricoșată.

Guffi reușise să creeze o atmosferă amenințătoare care îi declanșase toate semnalele de alarmă, cum fără îndoială și intenționase.

— Și am înțeles că ai mai zis că ai vrea să suni la poliție, insistă el.

— De ce... de ce v-ați strâns cu toții la sfat aici în seara asta? întrebă Una, nereușind să-și ascundă tremurul din glas.

— Aici eu pun întrebările! mugi Guffi, iar ea tresări. Nu-treaba ta de ce invit eu oameni la mine-n casă.

După o scurtă pauză în care își lăsă cuvintele să-și facă efectul, întrebă:

— De ce voiai să chemi poliția?

Se întrebă dacă să-i spună că sunase deja, dar nu îndrăzni.

— Pentru că poliția trebuie să știe, zise ea până la urmă. Bărbatul a fost dat dispărut.

— Oamenii dispar întruna, spuse Guffi disprețuitor. N-are nicio treabă cu noi. Nu avem nevoie de amestec din exterior aici - nici din partea ta, nici din partea poliției. Ai priceput? Eu nu prea cred că ai priceput, Una.

— Uneori... uneori pur și simplu n-ai de ales, reuși să îngaiame, bâlbâindu-se.

Ar fi vrut, de fapt, să spună: *N-ai nicio putere asupra mea, Guffi. Ce hotărâsc eu să fac nu te privește pe tine.*

— Întotdeauna ai de ales.

Îi intersectă privirea.

— De exemplu, în seara asta eu am două variante: pot să-ți dau drumul acasă, sau pot să ies din camera asta, să încui ușa după mine și să te las să te mai gândești.

Unei nu-i venea să-și creadă urechilor. Mușchii i se încordară și îi veni să sară în picioare și să se strecoare pe lângă el, dar știa că nu se putea baza pe membrele ei că o vor asculta.

— Ce vrei să spui? întrebă ea în cele din urmă, iar vocea îi tremură cât se poate de limpede. Mă ameninți... mă...?

Guffi nu răspunse. Cu o expresie impasibilă, rămase pe loc ca o piatră, blocând ușa, demonstrându-i că nu avea nicio șansă să treacă pe lângă el. Iar Una știa că nu se putea pune cu el, în ciuda diferenței de vârstă. Era bine clădit; pe sub pulovărul vechi de pescar, pieptul și umerii îi erau acoperiți de mușchi.

Doar nu vorbea serios. Nimeni sănătos la cap n-ar fi spus așa ceva decât în glumă. Dar, așa cum o privea urât pe sub sprâncenele stufoase, nu părea deloc că glumește.

— Nu sugerez nimic, Una. Vreau doar să înțelegi cât de gravă e situația. Nu ne place cum scormonești lucrurile. Nu ne pică bine cum... cum îți bagi nasul în treburile noastre. N-am vrut nicio clipă să vii încoace, dar i s-a făcut pe plac Salkăi. Asta n-o să se mai întâmple, îți garantez. Biata nevastă-mea a vrut să te consider nevinovată până la proba contrarie. A zis că o să fie bine să avem sânge proaspăt în sat, iar eu am ascultat-o. Am hotărât să te lăsăm pe tine să te ocupi de concertul de Crăciun.

Făcu o pauză, apoi adăugă pe un ton mohorât:

— Și uite ce-a ieșit.

Una icni la cât de nedreaptă era acuzația.

— Aia... aia n-a fost vina mea. N-am cum să fiu eu de vină pentru ce a pățit Edda.

— E irelevant, se răsti el. Prezența ta aici nu ne-a adus decât necazuri. Iar acum vrei să suni la poliție pentru că ți s-a părut că ai văzut ceva. Pentru un târâie-brâu care a dispărut. Ascultă-mă bine: aici, în Skálar, ne-am rezolvat mereu singuri problemele.

Una se ridică în picioare.

— Cred că e suficient, spuse, iar furia o ajută să-și recapete controlul asupra vocii. Sunt obosită. Mă duc acasă.

— Eu hotărâsc când discuția asta s-a terminat, spuse el pe un ton neutru. Stai jos, Una.

În loc să se supună, ascultătoare, rămase pe poziții, cu toate că n-avea nicio intenție să se încaiere cu bărbatul acela, dacă putea evita asta. Bănuia că Guffi chiar era pregătit s-o încuie acolo ca s-o convingă să nu sune la poliție. Probabil avea încredere și că nu urma să pățească nimic. El ținea în mâini frâiele puterii în acel sătuc – doar îi avea pe localnici de partea lui. Brusc simți că i se face rău de la stomac și se întrebă dacă nu cumva Guffi mai făcuse așa ceva și altă dată. Sau poate că mersese chiar și mai departe. Oare exista vreun motiv anume pentru care nu voia să vină poliția în sat?

— Deja am sunat, spuse ea cu glas încet.

Avea sentimentul că era lucrul care putea s-o salveze.

— Ai sunat deja?

Guffi părea uluit.

— Ce tot spui acolo?

— La poliție. Măine vine încoace un agent, ca să pună întrebări despre Patrekur.

— Tu glumești?

— Îți jur – am sunat mai devreme. Am profitat de ocazie când a plecat Salka. Când a venit la tine în vizită.

— Ce le-ai zis?

— Are vreo importanță?

— Bineînțeles că are importanță, fir-ar a dracului să fie!

Se întoarse pe călcâie, deschise ușa și ieși val-vârtej.

Una se grăbi să iasă în urma lui, apoi ezită o clipă înainte să urce treptele, ușurată că Guffi nu se uita înapoi și nici nu-i vorbea.

Când ajunse în capul scărilor, văzu că o aștepta în hol, însă nimic din limbajul corpului nu sugera că de data aceea intenționa să n-o lase să plece.

— Mi-a părut bine de vizită, Una, spuse cu glasul lui grav. Te rog să vii mai des.

Ea îi aruncă o privire urâtă. Apoi, fără un cuvânt, deschise uşa şi porni în fugă spre casa Salkăi, fără ca măcar o dată să se uite peste umăr. Cu toate că ştia că nu e nimeni în spatele ei, avea senzaţia că din toate părţile o urmăresc nişte ochi.

Niciodată nu se mai simţise atât de singură, de înfricoşată sau lipsită de apărare.

XXV

*Somn ușor, micuță Thrá,
Să visezi frumos.*

Glasul era pur, grav şi hipnotizant. Părea că vine din toate direcţiile în acelaşi timp. Una simţea cum notele i se răspândesc prin corp, de parcă o apă rece ca gheaţa i-ar fi curs prin vene, şi simţi cum cuvintele se infiltrează prin vis în inconştientul ei.

Somn ușor...

Apoi o văzu.

Fetiţa stătea acolo, privind-o fix pe Una, în aceeaşi rochie albă dintotdeauna, având ochii goi şi faţa albă, o arătare în alb şi negru. Buzele i se mişcau conform textului, de fiecare dată acelaşi vers, nimic mai mult. Apoi închise ochii şi rămase nemişcată, parcă aşteptând ceva, iar Una aşteptă şi ea, ascultând liniştea. Fetiţa nu se mişcă, rămase perfect neclintită, aşteptând, cu ochii închişi şi chipul lipsit de expresie.

Apoi, pe neaşteptate, pleoapele i se deschiseră dezvăluind nişte ochi injectaţi, şi brusc totul se făcu roşu, iar Una tresări de parcă ar fi scuturat-o cineva şi se ridică imediat în capul oaselor, trează de-a binelea, neştiind unde se termina coşmarul şi unde începea realitatea, nereuşind să mai înţeleagă nimic...

O dureau capul îngrozitor. La început nu-și aminti de ce, apoi își dădu seama că era din pricina vinului. Mai bine să dea vina pe alcool decât pe ea însăși. Trebuise să desfacă o sticlă când se întorsese de la Guffi, tremurând ca varga și având nevoie disperată de ceva care s-o liniștească. Vinul își făcuse efectul. Aproape că terminase sticla înainte să se târască în pat, cuprinsă de toropeală.

Era încă noapte, își dădea seama după liniștea de afară, și mai avea nevoie de câteva ore de somn înainte să poată înfrunta ziua următoare. Deși fata dispăruse, imaginea ei îi rămânea încă în minte, neliniștitor de vie, iar cântecul îi răsună încă în urechi. Se întrebă de ce mai dormea acolo, de ce se mai supunea singură la tot calvarul acela. De ce nu se mutase? Oare pentru că avea sentimentul că, în pofida tuturor lucrurilor, fetița nu-i voia răul? Chiar dacă ar fi fost adevărat, n-avea nicio șansă s-o mai cuprindă somnul când nervii îi erau așa de zdruncinați. Poate că un pahar mic de vin avea s-o ajute să-și tempereze frica.

Pipăi pe măsuta de lângă pat, dar nu simți sticla. Apoi își aminti că o lăsase în bucătărie.

Una se dădu jos din pat, ochii i se obișnuiră cu întunericul, și porni încetișor spre cealaltă încăpere, simțindu-se ușurată că nu mai auzea cântecelul.

Se opri auzind zgomot de sticlă spartă când ajunse în prag și, bâjbâind după întrerupător, aprinse lumina. Livingul i se dezvălui privirii și fu întâmpinată de imaginea sticlei sparte de pe podea, într-o baltă de vin închisă la culoare și plină de cioburi, înconjurată de niște stropi care semănau alarmant de mult cu picături de sânge. Sticla se aflase pe masa din bucătărie, la numai o lungime de braț de locul unde stătea Una. Iar în apartament nu mai era nimeni altcineva, nimeni care să fi putut dărâma sticla și să-și facă rapid ieșirea.

Însă geamul de la bucătărie era deschis și aerul intra înăuntru, deci era posibil ca vântul să fi dezechilibrat sticla. Oare o lăsase chiar atât de aproape de margine? Una nu reușea să-și amintească. Poate se făcuse curent când deschisese ușa dormitorului... Își munci creierul ca să găsească o explicație rațională. Sticla nu putea să fi căzut fără vreun motiv, chiar imediat după ce avusese iarăși un coșmar cu fata care murise. Coincidența era prea mare.

XXVI

A doua zi, Una își anulă orele. Făcuse ochi chiar înainte de opt și se trezise ghemuită pe canapeaua mică din sufragerie. Durerea de cap era încă acolo, cu toate că se transformase într-o pulsație surdă, dar nu avea nici voința, nici energia să se ridice. Se târâse până jos și sunase acasă la Kolbrún, sperând din tot sufletul să nu răspundă Kolbeinn. Dorința îi fu îndeplinită, pentru că receptorul îl ridică Inga. Una îi explică faptul că era bolnavă și nu putea să predea în ziua aceea, iar Inga avu o reacție rece, la fel cum avea față de majoritatea lucrurilor. Una era convinsă că urmau să înceapă să circule zvonuri cum că începuse să nu mai vină la serviciu din cauza băuturii. Ei, asta era.

Situația nu putea fi mai rea de atât. Niciunul dintre săteni nu avea încredere în ea, iar ea nu avea încredere în niciunul dintre ei, simțind că tăbărâseră asupra ei. Se întrebă dacă mai avea vreun rost să participe la amăgirea aceea, dacă mai putea pretinde că-și face bine treaba în condițiile date, dacă să mai continue să-i predea unui singur elev. Oare merita? Și nici măcar nu-i plăcea copila...

Una se întorsese pe canapea după ce vorbise cu Inga și reușise să mai doarmă puțin. Acum, afară se iveau zorii cenușii, dar Una nu avea nicio dorință să se dea jos din pat. Nu voia decât să-l sune pe Thór, dar nici în el nu era

sigură dacă mai putea avea încredere. Îi trecu prin minte s-o sune pe Sara ca să schimbe două vorbe. Dar asta ar fi însemnat nu doar să se târască de pe canapea, ci și să coboare la parter și să riște să dea de Salka. Chiar nu mai putea continua așa. Situația devenea de nesuportat. Și, colac peste pupăză, iar își terminase tot vinul.

XXVII

Pe Una o trezi zgomotul inelului de metal. Cineva trebuie că-l repezise cu putere în ușă. Probabil ațipise din nou pe canapea. Sări în sus, cuprinsă de panică. Pe măsură ce pâcla somnului se risipea, își dădu seama că trebuia să fie polițistul, pentru că nimeni altcineva nu venea în vizită pe la ele. Nu putea să rateze întâlnirea cu el.

Își trase halatul peste cămașa de noapte și dădu fuga pe scări în hol numai ca să descopere că Salka ajunsese acolo mai înainte și deschisese ușa. Bărbatul din prag avea probabil treizeci de ani, era solid, avea un chip lat, cu un păr cam rar, care nu i se potrivea, dar zâmbetul când o văzu pe Una îi sugeră că era un tip de treabă.

— Ești cumva Una? întrebă el cu o voce mai joasă decât se așteptase.

— Da, eu sunt.

— Bună, îmi pare bine să te cunosc.

Întinse mâna, iar ea se apropie și i-o strânse.

— Numele meu e Hjalti și sunt de la poliția din Þórshöfn. Îmi pare rău că a durat atâta să ajung. Am primit telefon de la Reykjavík ieri seară, m-au rugat să verific ceva aici. Am vrut să vin la prima oră, dar știi cum e – timpul zboară, și tot restul.

Zâmbi din nou.

— Trebuie mereu să pui lucrurile în ordinea priorității și, sincer să fiu, nu mereu poți să lași totul baltă de fiecare dată când sună cei din Reykjavík. Sunt sigur că înțelegi.

Una nu știa dacă el aștepta să-i răspundă, dar Salka o scuti de vreo decizie:

— O, da, eu înțeleg.

— N-am mai venit înapoi de secole, continuă Hjalti. E rușinos, știu, dar am treburi pe aici foarte rar. Nici nu-mi amintesc să se fi comis infracțiuni în Skálar, cel puțin nu de când am intrat eu în poliție. E un loc pașnic, nu-i așa?

Rămăsese încă în prag.

— Foarte pașnic, răspunse Salka, și așa și vrem să-l păstrăm. Haideți înăuntru.

— Credeam că nu mă mai invitați! glumi el și păși în hol.

— Să mergem în living. Vreți o cafea?

— Nu refuz niciodată o asemenea ofertă.

— Una, mă ajuți cu ceștile?

Una se supuse și îl lăsară pe musafir singur în living. Una luă ceștile din dulap și o așteptă pe Salka să pună de cafea. Evită să-i întâlnească privirea și niciuna dintre ele nu rosti vreun cuvânt.

Când cafea fu gata, se întoarseră cu ea.

— E bună și tare, comentă Hjalti.

Nu părea deloc grăbit să treacă la subiect. Poate că avea nevoie să-și tragă sufletul după drumul cu mașina.

— Salka, nu cumva fiica ta a...?

Salka dădu aprobator din cap, iar figura i se tensionă.

— Condoleanțele mele. A fost o veste cumplită, absolut cumplită.

— Mulțumesc, spuse Salka.

— Amândouă sunteți de-ale locului? întrebă el după câteva clipe, văzând că nimeni nu voia să spună nimic.

— Eu nu.

De data asta, Una răspunse prima.

— Sunt din Reykjavík și am primit o slujbă aici peste iarnă. Sunt profesoară. Mai degrabă Salka poate spune că e de pe-aici.

Salka încuviință dând din cap.

— Aici e casa mea. Și aici am de gând să rămân.

Părea sfidătoare.

Hjalti sorbi din cafea.

— Mulțumesc foarte mult pentru ospitalitate. E o casă minunată, foarte frumoasă.

Zâmbi.

— E bine să mai ieși din Thórshöfn din când în când, chiar și în miezul iernii. Dar poate că ar trebui să trec la subiect – povestea asta urâtă cu bărbatul care a dispărut, Patrekur... Patrekur...

Una interveni:

— Patrekur Kristjánsson.

— Chiar el. Nu știu prea multe despre caz, ca să spun drept. Doar mi s-a cerut să mă ocup de asta. Nu mi-au dat prea multe amănunte. Sincer să fiu, nu pricep ce naiba l-a adus pe-aici.

— Nici eu, spuse Una.

— Da, tu ai sunat, din câte am înțeles. Ai zis că te-ai întâlnit cu el?

— Amândouă ne-am întâlnit cu el, spuse Una pe un ton ferm.

— Și ești sigură că e același bărbat?

— Da, sută la sută. L-am văzut poza în *Morgunbladid*. E același bărbat, cu siguranță...

— Nu... o întrerupse Salka, apoi ezită.

Una se întoarse spre ea.

— Nu era el, termină Salka după o scurtă pauză.

Una se simți de parcă i-ar fi dat cineva un picior în dinți. Nu-i venea să-și creadă urechilor – era imposibil ca Salka să fi zis așa ceva.

— Poftim? Vrei să spui că nu era el? Întrebă Hjalti, în mod vădit aproape la fel de surprins ca și Una. Nu era Patrekur?

— Nu. Eram amândouă aici când a bătut la ușă, seara târziu. Era un islandez care căuta un loc unde să înnopteze. Nu s-a prezentat.

— Cum adică, Salka?! strigă Una. Cred că glumești!

Hjalti se ridică și îi puse Unei o mână pe umăr.

— Hai să luăm lucrurile ușor. Îi dăm noi de capăt. Poate că fiecare dintre voi a trăit experiența diferit. Salka, presupun că ai văzut fotografia.

Ea dădu din cap.

— Cei doi semănau?

— Vrei să spui că pe ea o crezi? Întrebă Una, încercând din greu să se stăpânească.

Salka o trădase, asta era limpede.

— O să vedem. Trebuie să existe o explicație simplă, zise Hjalti pe un ton împăciuitor. Salka, semănau cei doi bărbați?

Una îi aruncă o privire urâtă Salkăi. Oare avea să mintă în continuare?

Salka nu răspunse imediat. În micul living, atmosfera era tensionată.

— De fapt, nu, spuse în cele din urmă. Absolut deloc. Nu semănau deloc. Efectiv nu înțeleg de ce Una e atât de obsedată de chestia asta. Am încercat s-o conving să gândească rațional și am crezut că se dădea pe brazdă, dar se pare că până la urmă tot a sunat la poliție. Îmi... îmi pare doar rău că ați venit până aici.

Una era năucită. Nu știa cum să reacționeze.

— Ești convinsă de asta? o întrebă Hjalti pe Salka.

— Da. Am vorbit cu el și m-am uitat bine la el. Nu știu de unde i-a venit Unei ideea asta. Chiar nu-mi imaginez...

deși, de fapt... Sigur, a fost o perioadă dificilă pentru ea. Să fie așa izolată aici, înțelegi? E un șoc, după Reykjavík.

Hjalti zâmbi.

— Poți s-o mai spui o dată. Am locuit câțiva ani la Reykjavík. Thórshöfn și Reykjavík sunt două lumi diferite, deci îmi închipui ce schimbare trebuie să fie să te muți în Skálar.

Una nu reușea să scoată niciun sunet.

— Totul a fost un efort destul de mare, continuă Salka, coborând glasul. A mai și... mă rog, mai susține și că ar fi bântuită casa.

— Chiar *este* bântuită! interveni Una disperată, dându-și seama chiar când rosti cuvintele că nu-și ajuta cu nimic cauza.

— O casă frumoasă ca asta să fie bântuită? întrebă Hjalti, privind-o pe Una și ridicând sprâncenele, iar ea își dădu seama după expresia de pe chipul lui că n-o crede, că-i e milă de ea.

Se întrebă dacă să-și retragă spusele, dar asta n-ar fi făcut decât să înrăutățească lucrurile.

— Păi... păi, nu știi... În casa asta a murit o fetiță acum mai bine de jumătate de secol și lumea spune că bântuie clădirea. Cred că am simțit-o în pod – în apartamentul de acolo. Unde locuiesc.

Hjalti o studie și se încruntă ușor.

— Și sub ce formă te bântuie?

— E un cântec de leagăn pe care-l cântă uneori în timpul nopții, și am auzit și pianul... și am și văzut-o, cel puțin așa cred... Și azi-noapte o sticlă de vin s-a spart fără niciun motiv și...

Nimic din toate astea nu suna convingător când le spunea cu voce tare.

Salka se uită la Una, apoi din nou la Hjalti. Zâmbi cu bunăvoință, vrând parcă să spună: *Fii blând cu ea, nu-i e bine.*

— Am mai auzit povești de genul ăsta, spuse Hjalti. Și zici că s-a spart o sticlă?

Își intersectă privirea cu a Salkăi preț de o clipă, apoi se uită din nou la Una.

— Ce fel de vin era?

— Poftim?

— Ce fel de vin era? Alb? Roșu? Ceva mai tare?

— Doar vin roșu.

— Sigur, te mai ajută să treci prin nopțile lungi de iarnă când ești de una singură. Bei, nu te-ncurci, nu-i așa, Una?

— Nu, doar din când în când un pahar, răspunse ea, având brusc senzația că nimerise în mijlocul unui interogatoriu în care era suspectată de comiterea unei infracțiuni. Doar ocazional.

Nu îndrăznea să mintă pur și simplu, dar încerca să facă situația să pară mai bună decât era, de fapt.

— Uneori mai bei câte-o picătură seara, Una? Una mică înainte de culcare? Înainte s-o vezi pe fată?

— Uneori, da, dar cu siguranță nu de fiecare dată. Am văzut-o și când n-am băut, insistă ea, încercând să-și amintească dacă era adevărat.

Dar nu era sigură în totalitate. Până atunci nu făcuse nicio legătură între cele două lucruri. La urma urmei, când locuia în Reykjavík băuse de multe ori și nu văzuse niciodată vreo fantomă și nici nu auzise cântece de leagăn sinistre în timpul nopții. Oare alcoolul o făcuse să vadă lucruri care nu erau acolo? Brusc simți junghiul îndoielii.

— Dar când a bătut la ușă bărbatul, Una? Atunci băuseși?

— Nu-mi amintesc, răspunse ea, lucru care era adevărat.

Efectiv nu-și putea aminti. Poate era un semn că nu ținea băutura sub control atât de bine pe cât îi plăcea să creadă.

— Deci a venit un bărbat pe aici, spuse Hjalti cu blândețe.

Una își spuse din nou că părea un om de treabă, în ciuda situației neplăcute.

— Și l-ați văzut amândouă. Căuta un loc unde să stea peste noapte.

— Așa, zise Una.

— Înțeleg. Și niciuna dintre voi nu-l cunoștea. Apoi a apărut în ziare o fotografie cu Patrekur și ai crezut că-l recunoști, Una. E posibil doar să fi vrut tu să fie același bărbat, ca să mai animi puțin atmosfera? E posibil să se fi întâmplat asta, Una?

Una era convinsă că nu era posibil, și totuși sămânța îndoielii îi fusese sădită în minte. Sigur îl văzuse pe Patrekur, nu? Salka de ce n-o susținea? Se întrebă dacă începuse cu adevărat să-și imagineze lucruri, împinsă dincolo de limite de izolare.

Se așternuse tăcerea. Hjalti așteptă răbdător, părând că nu se grăbește să-i afle răspunsul. Trebuia să spună ceva, și preferabil un lucru asupra căruia să cadă cu toții de acord. Oare era posibil să nu fi auzit niciun cântec de leagăn? Oare bărbatul pe care-l întâlnise era altul decât cel din ziar?

— Una, e posibil să se fi întâmplat asta? repetă Hjalti fără nici cea mai mică urmă de acuză în glas, ca și cum ar fi fost niște prieteni vechi care stăteau la o vorbă.

— Ăăă, da, poate, se împletici ea, neștiind ce să mai creadă.

— Înțeleg, spuse Hjalti. Asta ar arunca puțină lumină asupra chestiunii - ne-ar oferi o explicație naturală pentru toată povestea.

Zâmbi din nou, binevoitor.

— Experiența m-a învățat că explicația cea mai evidentă e de cele mai multe ori și cea corectă. N-ai niciun motiv să complici lucrurile inutil.

Una aprobă dând din cap, apoi îi păru imediat rău, și îi păru rău că răspunsese afirmativ întrebării lui Hjalti. Bineînțeles că era sigură. Bineînțeles că-l văzuse pe Patrekur. Doar era imposibil să se încurce într-o problemă atât de importantă, nu-i așa? Îndoielile năvăliră din nou asupra ei. Nu-i venea s-o contrazică în mod direct pe Salka, deși îi aruncă o privire acuzatoare. Salka își feri ochii.

— Nu-i nimic, tot a fost o plăcere să vă cunosc, pe amândouă, zise Hjalti. Mai înviorează săptămâna, știi.

— Și nouă ne-a făcut plăcere, răspunse Salka politicos. Mai vreți o ceașcă de cafea?

— Cred că mai bine nu, zise el. Aș vrea să mă întorc la timp.

Apoi, parcă într-o doară, adăugă:

— Cu siguranță ar fi făcut lucrurile mult mai interesante pentru noi dacă bărbatul cu pricina și-ar fi făcut apariția aici înainte să dispară, doar cred că adevărul e mai simplu. E un tip cam neplăcut, din câte am auzit, care în ultimii ani s-a înhăitacut cu cine nu trebuie.

— Ei bine... spuse Salka și se ridică în picioare, semn că vizita se încheiase.

Hjalti făcu la fel.

Numai Una rămase așezată, amorțită de pe urma conversației. Nu mai simțea nimic, doar pofta insidioasă să bea repede ceva, un singur pahar.

XXVIII

Una urcase direct la mansardă după plecarea lui Hjalti. Abia dacă schimbase două vorbe cu Salka, însă părea că niciuna dintre ele nu-și dorea să mai discute.

Una încă era cutremurată. Nu putea pricepe ce se întâmplase sau motivul pentru care Salka mințise așa. Mai mult, conversația îi subminase încrederea în asemenea măsură încât nici nu mai era sigură că avea dreptate când spunea că bărbatul acela era Patrekur.

Bănuia că Salka nu voise să vorbească pentru că se simțea vinovată din pricina minciunilor pe care le spusese – cel puțin asta spera Una, să mai aibă un dram de conștiință.

Nu simțea că mai poate continua să predea, nu acum. De fapt, nu prea mai vedea cum mai putea rămâne în sat, acum că toată lumea se întorsese împotriva ei; până și Salka, cea care îi crease postul de acolo. Probabil ar fi fost mai bine să se întoarcă la Reykjavík, să se resemneze că o vreme avea să fie șomeră și să se mute cu mama ei. Putea încerca să se descurce pe termen scurt din chiria pe care o primea pe apartamentul de acolo. Ar fi însemnat să-și recunoască înfrângerea, dar bănuia că în condițiile date nu avea alternativă.

În clipa aceea puțin îi păsa de nenorocitul de Patrekur. Nu încercase decât să facă ce era corect, așa cum o învățase tatăl ei, dar totul i se întorsese împotriva. Puțin îi mai păsa de ce venise bărbatul acela în Skálar sau de ce dispăruse. Dispăreau oameni tot timpul.

Hannes și Hilmar îi bântuiau coșmarurile în fiecare noapte. Le vedea trupurile fără viață zăcând unul lângă celălalt într-o groapă din câmpul de lavă. Nu știa unde anume, însă visul ei se potrivea mereu mai mult sau mai puțin cu scenariul pe care i-l descrieseră polițiștii. Nu era ceva ce-și amintea și, în ciuda mărturisirii, nu era deloc convinsă că fusese de față la scenă.

Iar acum fusese acuzată de crimă, împreună cu alți doi oameni.

Zilele de la tribunal trecură ca și cum n-ar fi fost. Nu simțea nici vină, nici regrete, dar nici nu avea sentimentul că e nevinovată. Polițiștii fuseseră prea convingători cu descrierea lor.

Încercă să se detașeze de ce se întâmpla, ca o tentativă de a-și păstra mințile acasă.

În mare parte începuse chiar să nu-i mai fie dor de Hannes, se împăcase de mult cu ideea că e mort. În plus, dacă fusese implicată în uciderea lui, nu avea niciun drept să-i fie dor de el. Perioada petrecută cu el i se părea neclară acum, parcă ar fi fost un vis. De nu s-ar mai fi întâmplat, își zicea; de nu s-ar fi întâlnit niciodată, iar el n-ar fi dispărut. Nici el, și nici prietenul lui, Hilmar.

Se întâlnea în mod regulat cu avocatul ei, momente în care el o asigură că avea șanse mari să fie dovedită nevinovată. Polițiștii nu aveau nicio dovadă pe care să-și bazeze acuzațiile, în afară de mărturisirea ei.

Gândul o liniștea întrucâtva, cu toate că nici nu-și putea imagina cum arătau lucrurile în presă. Chiar dacă ar fi fost găsită nevinovată, în opinia publicului avea să fie mereu culpabilă. Există vreo cale de scăpare?

În subconștient își dădea seama că urma să fie găsită vinovată. Nu avea nicio șansă împotriva sistemului... împotriva poliției, a judecătorilor... Ea era un nimeni, o

nonentitate care putea fi sacrificată comod, astfel încât cazul să fie închis simplu, elegant.

Așadar, de fapt, nu mai conta dacă fusese sau nu implicată în uciderea celor doi bărbați. Nimeni nu era de partea ei. Era singură, iar când ești singur pe lume concepte precum vina sau nevinovăția încetează să mai aibă vreun înțeles.

XXIX

Pe Una o trezi telefonul. Țârâitul răsună în toată casa, ca de obicei. Aruncă imediat o privire la ceas, văzu că era prânzului și își dădu seama că trebuie să fi ațipit pe canapea. Ei bine, avusese nevoie de odihnă.

Telefonul continuă să sune implacabil, iar Unei îi trecu prin minte să dea fuga jos și să răspundă, dar știa – sau credea – că Salka e acasă și nu voia să se bage înaintea ei. Pe lângă asta, nu-și dorea absolut deloc să dea ochii cu ea după ce se întâmplase.

Zgomotul se opri brusc, în timp ce se auzea soneria. Fără îndoială că Salka ridicase receptorul.

Una se întrebă cine putea fi. Salka nu primea prea multe telefoane. Cineva din sat, poate? Oare plănuiau altă întâlnire de la care Una urma să fie exclusă...?

Tresări auzind o bătaie în ușă.

— Una?

Ușa se deschise și Salka vârî capul înăuntru.

— Dormeai? Scuze. E cineva la telefon, te caută.

— Poftim? Pe mine?

Una se ridică în capul oaselor, se frecă la ochi și își dădu seama cât de obosită era. Ar fi dormit bucuroasă în continuare.

— Da, e o femeie.

— Bine, mersi, vin imediat.

Salka dispăru.

Una coborî scările în grabă și ajunse în hol.

— Alo?

— Una? Bună. De data asta te-am trezit?

La celălalt capăt al firului era Sara.

— Cum? Nu, deloc. Dar e singurul telefon din casă, iar eu eram sus.

— Aha. O să văd cu ochii mei când vin în vizită.

Da, cum să nu. Una se abținu să întrebe când exact avea să aibă loc această vizită, nu în ultimul rând pentru că nu era sigură cât mai putea ea să reziste acolo de una singură.

— Ce faci? Întrebă ea somnoroasă, fără vreun mare chef de conversație, deși era conștientă de faptul că probabil îi făcea bine să stea de vorbă cu cineva care nu locuia în sat.

— A, voiam doar să te anunț că am căutat povestea aia cu fata care a murit.

Una se învioră puțin, iar oboseală îi dispăru pe moment.

— Da? Ai găsit ceva?

— Da, chiar în *Secolul nostru*, știi tu, acasă la mama și tata. N-a trebuit să caut prea mult, dar cred că am văzut destul.

Făcu o pauză, apoi:

— Asta dacă nu vrei să scrii un întreg eseu despre subiectul ăsta.

— A, nu, nimic de genul ăsta. Deci, ce s-a întâmplat?

— Din câte am citit, e o poveste cam sinistă. Fata a băut otravă.

— A băut otravă? șopti Una.

— Da, îți vine să crezi? Era mică de tot.

— A fost un accident?

— Nimeni nu știe, din câte-mi dau seama. Iar asta face să fie și mai cumplit, dacă mă întrebi pe mine, pentru că stai să te întrebi dacă nu cumva a otrăvit-o cineva înadins.

N-ai cum să anticipezi niciodată cum te transformi dacă locuiești într-un loc atât de izolat. Dar probabil că tu știi mai multe despre asta decât mine.

Pe Una o tulbură povestea. Nu se așteptase deloc la asta. Iar Salka nu se sinchisise să-i spună, deși probabil că știa.

— Deci, ce zici? repetă Sara când Una nu-i răspunse.

— Am rămas fără cuvinte, răspunse Una. Nu eram pregătită deloc pentru așa ceva. E sinistru, cum ai zis. Biata fată trebuie să fi suferit cumplit.

Putea spune asta cu oarecare certitudine, după toți anii în care studiase medicina.

— Ce otravă era?

Nu că asta ar fi fost aspectul cel mai important.

— În carte spune că otravă pentru șobolani. Cred că lumea de la țară trebuia s-o aibă la îndemână pe vremea aia.

— Când ai citit despre întâmplarea asta, cum ți s-a părut totul? întrebă Una. Ți-a dat impresia că se sugera că ar fi fost omorâtă?

— Mi-e greu să-ți zic, dar da, e posibil.

Nici nu-i de mirare că biata fată nu-și găsește liniștea, își spuse Una în sinea ei.

— Te-a ajutat? întrebă Sara.

— Da, mulțumesc. Era important să știi. O să mă ajute să înțeleg mai bine locul ăsta.

— Cum te descurci? întrebă Sara pe neașteptate.

Una ezită. Voia să mintă, ca să încheie discuția, și să-i spună că era un vis aievea, că era minunat să trăiască în mijlocul naturii, într-un spațiu atât de liniștit. Era răspunsul cel mai simplu.

— De fapt, e destul de nasol, spuse în schimb. Nu mă înțeleg cu localnicii și nu cred că ei mă plac. E un loc

ciudat. E multă tristețe peste tot. Și prea multe secrete. Sinceră să fiu, nu știu dacă rezist toată iarna aici.

De data asta fu rândul Sarei să rămână tăcută o vreme înainte să răspundă.

— O, Doamne, nu... nu mă așteptam la asta. Am crezut că ești fericită acolo.

— Nu mai sunt. Probabil n-am fost niciodată.

— Îmi pare rău.

— Nu-i vina ta, Sara.

— Mă simt vinovată într-o oarecare măsură... Adică, eu ți-am arătat anunțul.

— Dar eu am hotărât să accept postul. Nici la Reykjavík nu eram fericită și aveam nevoie de o schimbare de peisaj. Doar că am ales locul greșit.

— Sigur, e cumplit de departe. Știi că o să vin în vizită cât de repede pot.

— Nu-i nicio grabă.

— Nu, vorbesc serios... O să verific cum se anunță vremea în următoarele zile și o să văd dacă reușesc să trag o fugă până la tine weekendul viitor sau cel de după. Depinde de vreme și de cum sunt drumurile.

— Ar fi super, dacă mai sunt aici până atunci.

— Ai loc și pentru mine?

— Mai mult decât suficient. Am un apartament numai al meu.

Una se gândi la fantomă și adăugă:

— Într-un fel.

— Ce s-a întâmplat cu bărbatul care a dispărut? Întrebă Sara. La știri am auzit că încă e dispărut. A ajutat cu ceva poza?

— Nu. Până la urmă, se pare că e posibil să nu fi fost el.

— A, înțeleg.

— Apropo...

Una își aminti brusc remarca pe care o făcuse polițistul.

— Am auzit pe cineva zicând că bărbatul – Patrekur – se învârtea prin niște cercuri urâte. Au zis ceva despre asta la știri? Era vreun infractor?

— Da, n-ai auzit? A apărut un articol despre el pe prima pagină din *Helgarpósturinn*.

— Ziarele ajung aici târziu și cam alandala, zise Una. Asta dacă ajung.

— Era o poveste dramatică. A fost suspect în cazul uciderii lui Hannes și Hilmar, înainte ca trioul de criminali să mărturisească. Se pare că el era sus pe lista polițiștilor. Habar n-aveam și nu țin minte ca pe atunci să-i fi fost făcut public numele.

— Iar acum a dispărut și el.

— Exact. Sigur, în mare parte e doar presa care aleargă după senzațional, dar jurnalistul sugera că între cele două cazuri ar putea exista o legătură, că persoana care le-a făcut felul lui Hannes și Hilmar e posibil să fie vinovată și de dispariția lui Patrekur. În situația asta, cei trei care sunt acum la închisoare înseamnă că n-au cum să fie vinovați.

— Au umblat mereu povești cum că n-ar fi ei criminalii, observă Una.

— Așa am auzit și eu.

După o pauză scurtă, Sara continuă:

— Deci, cu alte cuvinte, până la urmă nu crezi că Patrekur a fost la Skálar?

Articolul din ziar îi stârnise în mod evident interesul Sarei pentru misterul acela.

— Mă îndoiesc. E greu să-ți dai seama din poză.

— Da, așa cred. Dar ar fi fost o poveste pe cinste. Ai fi putut s-o trimiți la ziar. Poate ai fi primit chiar și o recompensă pentru pontul dat.

— Da, mă rog, o să țin cont de asta.

Unei îi trecu prin minte că opțiunea era încă deschisă.

— Oricum, păstrăm legătura, Una, spuse Sara pe un ton neobișnuit de afectuos. Ai grijă de tine. Și, dacă ești nefericită acolo, vino înapoi la oraș. N-are niciun sens să rămâi într-o situație așa neplăcută.

— Mersi. Oricum, sper să ne vedem curând, zise Una. Dacă vii, ai putea să-mi aduci niște sticle de vin roșu?

— Cum să nu!

După ce închiseră convorbirea, Una aruncă o privire în sufragerie. Salka stătea țeapănă la masă, cu capul plecat.

Putea fi o ocazie la fel de bună ca oricare alta să încerce să stea de vorbă cu ea, să încerce să ajungă la adevăr.

Verdictul nu o luase prin surprindere.

Acum era o ucigașă condamnată.

Nu fusese un șoc atât de mare pe cât se așteptase. Se pregătise mental pentru veste. Conform avocatului apărării, cazul urma să ajungă acum la Curtea Supremă, unde aveau mai multe șanse decât aici. Nu era sigură cât de realist era scenariul acela dar, pe de altă parte, renunțase demult să mai lupte.

Poate chiar luase parte la uciderea lui Hannes și Hilmar. Sau poate că ea era nevinovată și ceilalți membri ai grupului erau vinovați. Fuseseră închiși cu toții și primiseră sentințe cu durate diferite.

Ea primise pedeapsa maximă de șaisprezece ani.

Se feri să calculeze cât de bătrână avea să fie când ieșea de acolo. Avocatul ei încercase să-i ridice moralul, spunându-i că verdictul de la Curtea Supremă urma să fie

mai blând și că, în orice caz, nu urma să ispășească toată sentința. Opt ani cel mult. Și petrecuse deja aproape un an în arest. „Așa că, bineînțeles, o să ți-l scadă din pedeapsă”, spusese avocatul, cu un zâmbet forțat.

Îi era ușor să privească partea plină a paharului când nu el urma să fie închis ani întregi.

Își formase o oarecare rutină în închisoare și încerca să ia fiecare zi pe rând. Până nu mai rămânea decât puțin timp, nu voia să se apuce să numere zilele.

Și, bineînțeles, exista mereu varianta Curții Supreme.

XXX

— Salka?

Femeia roti brusc capul în jur. Era limpede că nu o auzise pe Una când intrase în sufragerie.

— Da?

Vorbea cu o voce slabă, uitându-se în direcția Unei dar fără să-i întealească privirea.

— Salka, pot să vorbesc cu tine? Vrei să fac o cafea?

— Nu vreau cafea, mersi. Nu acum.

Una se așează la masă față în față cu ea.

În casa veche se așternu o liniște mormântală.

Salka plecă privirea, fixând masa de parcă acolo ar fi fost ascuns răspunsul pentru toate misterele lumii.

— Am citit câte ceva despre Thrá, spuse Una distorsionând puțin adevărul.

Salka ridică privirea.

— Da? De ce?

— Știu că nu vrei să-mi bag nasul, dar sper să mă ierți. Eram doar curioasă, pentru că mă simt implicată în ce se întâmplă aici.

— Nu-i nevoie să-ți ceri scuze, Una, răspunse Salka cu glas neutru.

— Am citit că a... că a băut otravă.

— Thrá?

— Da.

— Da, cred că poți să zici și așa. Mi s-a spus că povestea a ajuns în ziarele vremii. A fost groaznic, bineînțeles. Absolut groaznic.

Ridicase puțin tonul, dar era la fel de sumbru.

— Se știe ce s-a întâmplat, de fapt?

Salka nu răspunse.

— A fost un accident?

Salka se uită în ochii Unei.

— N-a fost un accident. N-a fost niciun nenorocit de *accident*, zise ea cu glas vehement.

După o pauză îndelungată, Una întrebă:

— Ce s-a întâmplat?

— Thrá era sora mamei mele. Ți-am zis asta?

Una clătină din cap, deși probabil ar fi trebuit să ghicească.

— Sora mai mare a mamei. S-a născut în 1920. Maică-mea avea doi ani când s-a întâmplat. Sigur, ea personal nu și-ar fi putut aminti nimic, dar a aflat povestea mai târziu. La fel ca mine. Lumea știa ce s-a întâmplat. Prima dată am auzit povestea când am mai crescut. Mama nu vorbea niciodată despre asta.

Una așteptă răbdătoare, vrând să-i acorde Salkăi spațiul necesar să spună povestea, pentru că era în mod clar un subiect dureros.

— A fost otravă de șobolani, o chestie groaznică. Fetița a băut-o în lapte. Nimeni nu știe de ce a făcut bunica lucrul ăsta. Pur și simplu... pur și simplu nu exista nicio explicație...

— *Bunica ta?* Și-a otrăvit fiica?

Salka dădu aprobator din cap, având în ochi o tristețe de parcă ar fi descris ceva întâmplat de curând, nu cu aproape șaiszeci de ani înainte.

— Ești sigură? întrebă Una.

— Da, cred că a recunoscut când au interogat-o. A spus că nu s-a putut abține, dar nu știa de ce o făcuse. Fusesse pur și simplu cuprinsă de un acces de nebunie.

— A fost condamnată? întrebă Una.

Sara nu-i spusese niciun amănunt de genul ăsta după ce citise rezumatul din *Secolul nostru*. Să fi scăpat femeia basma curată?

— Nu, n-a fost condamnată. Pentru că n-a anunțat nimeni poliția. Satul a apărât-o pe bunica și a trecut totul sub tăcere.

— A apărât-o pe bunica ta? Și cu fata cum a rămas? Pe ea n-a apărât-o nimeni?

Una era uluită.

— Se pare că nu.

— A mai avut voie s-o crească pe mama ta după întâmplarea asta?

— Da. E incredibil dacă stai să te gândești, dar așa a fost. Bănuiesc că localnicii n-au vrut ca satul să capete o reputație proastă. La fel ca acum. Sunt atâtea lucruri despre care nu se poate vorbi.

— Ca de exemplu?

— Oamenii au grijă unii de alții.

Una profită de ocazie și insistă:

— Ce-mi ascundeți cu toții, Salka?

Salka nu răspunse, dar măcar acum era pregătită să-i susțină privirea Unei.

— Ceva este, nu-i așa? insistă ea.

— Nu aveam de gând să-ți povestesc despre bunica mea. Nu toată lumea știe – nu în afara satului. A murit la o

vârstă înaintată, și a locuit în casa asta până aproape de sfârșit.

— Mi se pare năucitor, Salka. Nu-mi vine să cred.

— N-am mai venit s-o vizitez după ce am aflat ce făcuse. N-am mai putut să mă uit în ochii ei. Nu m-am mai întors aici ani întregi, până am moștenit casa. Atunci am simțit că era momentul. Familia mea are rădăcini puternice în Skálar, și am fost fericită aici, până când... știi tu...

Durerea îi alungase orice emoție de pe chip.

— O să mai rămâi aici?

— Trebuie să rămân cu Edda. Simt că e încă aici, la fel ca Thrá.

— Și tu ai văzut-o pe Thrá? Întrebă Una. Ai auzit-o?

Salka încuviință dând din cap.

— Da... cel puțin așa cred. A bântuit dintotdeauna casa asta, din câte am auzit. E imposibil să scapi de ea. Și poate că nici n-ar exista vreun motiv pentru care s-o faci. Cred că toți oamenii care mor în condiții traumatizante se întorc. Dar nu neapărat pentru că au treburi neterminate – eventual doar dacă pui la socoteală și ocaziile ratate. Lucrurile pur și simplu nu s-au sfârșit așa cum ar fi trebuit, și de asta își face simțită prezența.

Una nu zise nimic.

— La fel ca Edda, adăugă Salka după o pauză lungă, cu voce gătuită. Îmi pare rău, mi-e foarte greu să vorbesc despre asta.

— Înțeleg, spuse Una. Ai idee ce s-a întâmplat?

Salka clătină din cap.

— Nu, n-au știut să-mi explice, răspunse ea cu o voce încă sugrumată de lacrimi. Era atât de veselă – nu avea nimic care să sugereze că nu se simțea bine. Doctorul n-a știut să-mi dea nicio explicație.

— E... e cumplit.

— N-o să schimbe cu nimic situația, bineînțeles, dar... dar...

Vocea Salkăi se frânse. După o clipă își reveni destul cât să continue:

— Uneori mă întreb dacă nu cumva am făcut eu ceva...

Nu termină fraza.

— Să faci ce? întrebă Una. Ce vrei să spui? Doar i s-a făcut rău.

— Nu, vreau să spun... Știi tu, la fel ca bunica. Dacă nu cumva i-am dat ceva, dar am blocat amintirea. Începusem să cred că pur și simplu casa are efectul ăsta asupra oricui, că își are sălașul aici un duh necurat...

Izbucni din nou în plâns și continuă printre suspine:

— Sau că e ceva în sângele nostru. Bunica mea și-a omorât fiica... Oare eu sunt capabilă de același lucru? Oare am făcut ceva și nu-mi amintesc?

Se aplecă în față pe masă, întregul trup îi fu cuprins de un tremurat puternic și începu să urle.

Una se ridică și se apropie de ea, punându-i temătoare o mână pe umăr.

— Normal că nu, Salka. Nu exagera. Nu poți moșteni genul ăsta de lucruri, spuse ea, deși nu era tocmai sigură că are dreptate. Normal că nu i-ai fi făcut niciun rău Eddei. E absurd să crezi așa ceva. Nu trebuie să mai gândești așa, Salka.

— Nu, știu, zise femeia printre icnete. Știu.

Asta era șansa ei, își spuse Una, oricât de nedrept ar fi fost să exploateze o situație de genul acela:

— Salka, bărbatul care a venit aici înainte de Crăciun - ești sigură că nu era bărbatul din ziar? Că nu era Patrekur, cel care a dispărut?

Salka se îndreptă de spate și nu se uită împrejur.

— Cred că trebuie să mă duc să mă întind, Una.

Se ridică în picioare și ieși din sufragerie fără să mai rostească vreun cuvânt.

Una rămase nemișcată. Gândurile i se întoarseră la moartea Eddei. Nu știa ce să creadă. Oare era posibil ca Salka să fi făcut vreo nenorocire și să fi suprimat amintirea? Oare își otrăvisese fiica într-un acces de nebunie, la fel cum făcuse și bunica ei cu mult timp în urmă?

Una avea pregătirea medicală încât să știe că existau medicamente, medicamente ușor accesibile, care puteau afecta ficatul fără ca după aceea să lase vreo urmă în corp. Poate... poate...

Nu mai era sigură de nimic.

„Acuzata, Björg Helgadóttir, e condamnată la șaisprezece ani de închisoare. Timpul petrecut deja în arest înainte de începerea procesului i se va scădea din...”

Felul cum își exprimase Curtea Supremă verdictul îi rămăsese întipărit în memorie. Își dăduse voie să spere, și se dovedise o greșeală. Speranța îi făcuse dezamăgirea cu atât mai puternică. Se părea că n-avea să primească dreptate în viața asta.

Stătea așezată în celula ei, iar acum începuse să numere zilele. Mai rămăseseră ani întregi, firește, dar acum verdictul fusese definitiv, nu se putea reveni asupra lui, și trebuia să se împace cu asta și să se concentreze asupra viitorului. Dar nu era simplu – nu era deloc simplu.

Nu mai pusese gura pe băutură de atâta timp încât se obișnuise cu senzația. Alcoolul și drogurile care îi

aruncaseră niște umbre atât de negre asupra vieții nu erau acum decât o amintire neclară dintr-o altă lume. Și, cu cât se gândea mai mult la caz – în ultima vreme timpul de gândire îi prisosea – cu atât mai convinsă devenea. Dacă ar fi fost implicată într-o crimă – darămite în două – și-ar fi amintit, oricât de beată sau drogată ar fi fost la momentul respectiv. În ciuda mărturisirii, nu putea nici în ruptul capului să-și amintească să fi participat la uciderea lui Hannes și Hilmar.

Și totuși se afla în celulă și nu putea face nimic în privința asta.

Toate căile de scăpare erau închise.

Din când în când se mai întâlnea cu avocatul ei, deși tot mai rar odată cu trecerea anilor, iar el în continuare susținea că o crede, că știe că e nevinovată.

Poate că mințea. Poate că nu. Nu era important.

Îi promise că nu avea s-o uite. Îi promise că o să se lupte astfel încât cazul să fie redeschis dacă ar fi apărut la lumină alte probe, orice care să sugereze că era nevinovată.

Problema era că, până acum, nu exista nici urmă de vreo astfel de probă.

XXXI

Una știa cu certitudine un lucru: bărbatul pe care încă îl credea a fi Patrekur o căutase pe Hjördís.

Asta însemna că Hjördís putea fi cheia misterului, asta dacă nu cumva Una pierduse orice fel de contact cu realitatea.

De astă dată era cât se poate de trează. Își imagină scena foarte limpede: vizita lui Patrekur, cum întrebase unde putea s-o găsească pe Hjördís. La naiba, bineînțeles

că-și amintea cum arăta. Nu avea de gând s-o lase pe Salka s-o inducă voit în eroare.

Chiar era același bărbat.

Era aproape miezul nopții, dar Una nu se simțea deloc obosită. Mai degrabă era cuprinsă de hotărârea să dea de capăt misterului. Și ce dacă nu era treaba ei? Cert era că fusese amenințată de Guffi, indiferent dacă direct sau în subtext. Salka o mințise pe ea și îl mințise pe polițist. Sătenii strânseseră rândurile împotriva ei. O fetiță murise, iar un bărbat care avea legătură cu un caz de crimă notoriu ajunsese în Skálar și acum fusese dat dispărut.

Trebuia să afle adevărul.

XXXII

Una începu să urce pe cărare spre fermă, regretând că nu își luase niște haine mai călduroase dar încercând să nu ia în seamă frigul.

În ciuda orei târzii, la fermă se vedea lumina aprinsă.

Pe măsură ce se apropie începu să distingă prin ferestre siluetele a doi oameni: Hjördís și Thór. Ei n-o observară, învăluită cum era de mantia întunericului, până nu se apropie de ușă și intră în conul de lumină, moment în care îl văzu pe Thór cum ridică bărbia când o zări.

Ochii li se întâlniră o clipă și el clătină din cap, aproape imperceptibil, comunicându-i că ar fi mai bine să plece și să nu facă mai multe neazuri decât pricinuisse deja.

Clipa aceea îi aminti în chip ciudat de prima ei seară în Skálar, când fetița o privise de la fereastra din casa Salkăi. Oare fusese Edda... sau Thrá? Oare încercase s-o avertizeze pe Una? Să-i spună să se întoarcă înainte să fie prea târziu? Iar acum se întâmpla același lucru.

Se opri, neștiind ce să facă. Dar acum nu mai putea da înapoi. Mai făcu un pas în față și bătu la ușă. În ciuda

avertismentului nerostit al lui Thór, nu avea de gând să se dea bătută. Se săturase. Cu coada ochiului o văzu pe Hjördís cum se ridică în picioare. Apoi ușa se deschise și Hjördís apără în prag.

— Una, spuse ea pe un ton lipsit de orice fel de emoție, care nu trăda nici mirare, nici iritare, nici teamă, nici plăcere.

— Pot să intru? întrebă Una, trecând peste orice preambul - vremea vorbelor de dragul vorbelor trecuse.

Hjördís încuviință scurt din cap și se dădu la o parte.

— la loc.

Thór încă stătea la masa din bucătărie. Acum părea chitit să-i evite privirea, iar barba deasă care îi ascundea trăsăturile făcea ca expresia de pe chip să-i fie imposibil de citit.

Se așeză la o distanță cuviincioasă față de el, iar Hjördís li se alătură, împingând o cană și termosul de cafea spre Una.

— Deci, Una, cu ce te putem ajuta? întrebă ea cu o notă de exasperare în glas.

— A trecut un polițist pe la mine, zise Una. În legătură cu bărbatul care a venit și a stat la voi.

— Am auzit, spuse Hjördís sec.

— Apoi a plecat. Salka a avut grijă de asta.

Hjördís încuviință dând din cap.

— Așa e. Oricum, ce-o fi căutat pe-aici? Locul ăsta... locul ăsta e cel mai liniștit din toată țara.

— Străinul care a venit atunci - știu cine era. Numele lui era Patrekur, nu-i așa?

Hjördís clătină din cap.

— Nu-l chema Patrekur.

— Era un prieten vechi de-al tău, de la școală? Mie asta mi-ai spus la biserică.

— Da, așa e. Am învățat la aceeași școală.

Una îi aruncă o privire rapidă lui Thór, care-și plecă ochii, semn clar că nu voia să aibă nimic de-a face cu discuția lor.

— Am văzut o poză cu el în ziar, spuse Una. El e bărbatul pe care-l caută la Reykjavík. A dispărut de ceva timp. Apoi am auzit că a avut legături cu cazul Hannes și Hilmar. În calitate de suspect.

Hjördís nu zise nimic.

— N-ai văzut nicio poză cu el? insistă Una.

— Ba da. Nu e același bărbat. Ar trebui să-mi dau seama, spuse Hjördís, apoi adăugă, cu o notă agresivă în glas: probabil erai beată.

Deci acum toată lumea știa că bea. Cu un sentiment cumplit de descurajare, Una își dădu seama că în sat conspiraseră cu toții să dea vina pe alcool pentru „confuzia” ei. I se întorseseră cu toții împotriva. Dar nu avea să renunțe; acum *nu mai putea* să renunțe.

Nu când era cât se poate de evident din privirea ei că Hjördís mințea.

XXXIII

— A plecat imediat a doua zi de dimineață?

— Ce contează? Întrebă Hjördís furioasă. Ce contează ce a făcut sau nu un prieten de-al meu din școală? Nici nu știu ce căuta aici.

— Pot oricând să sun iar la poliție și să le zic să stea de vorbă cu tine de data asta.

— Chiar te rog! izbucni Hjördís, mai furioasă decât adineauri.

— S-a întâmplat ceva? De ce a venit la tine? S-a întâmplat ceva ce ar putea explica de ce a dispărut?

— Ce dracu’ de legătură are cu tine, Una?

Veni rândul Unei să ridice tonul:

— Toată lumea mă minte! O fetiță a murit, un bărbat a dispărut – poate că e vreo legătură între cele două întâmplări, cine știe?

— Normal că nu e nicio legătură! strigă Hjördís.

— Atunci spune-mi adevărul! strigă și Una.

— Nu e nimic de spus, zise Hjördís, iar furia îi dispăruse din glas.

În momentul acela Thór ridică privirea, se uită fix în ochii Unei, apoi se întoarse spre Hjördís.

— Spune-i, zise el pe un ton liniștit, echilibrat. Spune-i și gata.

— Ce? Cum adică? Nu putem, i-o întoarse Hjördís.

— Normal că putem. E secretul nostru, pentru Dumnezeu.

Hjördís sări în picioare.

— Încetează până nu spui prea multe.

— E secretul nostru, iar eu am încredere în ea.

Se uită din nou la Una, cu niște ochi care sticleau de disperare.

— Pot să am încredere în tine, Una, da?

Apoi se corectă:

— Putem amândoi să avem încredere în tine?

Preț de o clipă, Una nu știu ce să răspundă. Se uită fix la Thór, știind foarte bine care urma să-i fie răspunsul. Murea de curiozitate să afle mai multe.

— Da, bineînțeles, spuse în cele din urmă.

— La dracu' cu asta, zise Hjördís, Cred că glumești, fir-ar a dracului!

— E-n regulă, Hjördís. Acum Una e de-a noastră. Tot satul ne știe secretul și acum îl află și Una. N-are niciun sens să ne mai ascundem de ea. Am încercat, dar n-a mers. Și n-am niciun chef să mai văd poliția întorcându-se aici.

1986.

Björg urma să facă treizeci de ani. În trecut se temuse de pragul acela, considerându-l anul în care avea să se fi maturizat pe deplin. Dar nici în cele mai negre coșmaruri nu și-ar fi închipuit că urma să și-l petreacă într-o celulă de închisoare.

Trecuseră cinci ani de când primise condamnarea.

I se spusese că după încă trei ani putea, probabil, să ceară eliberarea pe cauțiune. Nu i se părea un răstimp așa de îndelungat, dacă privea în perspectivă. Și așa ratase atâtea lucruri – cei mai buni ani ai vieții trecuseră pe lângă ea. Renunțase de mult la lupta pentru redeschiderea cazului, pentru că i se părea lipsită de speranță, așa că acum singurul lucru la care se putea gândi cu entuziasm era posibilitatea de a ieși de la închisoare în vreo trei ani, împovărată de o condamnare pentru omucidere, singură, fără instruire și decăzută din orice drepturi. După aceea urma să fie nevoită să se pună cumva pe picioare și să-și construiască o viață.

Încetase de mult să mai creadă că îi omorâse pe Hannes și Hilmar. Minciunile polițiștilor își pierduseră puterea de convingere, acum că nu mai era închisă în carceră.

Însă era prea târziu să mai facă ceva în legătură cu acele lucruri. Și îi era clar că nu exista niciun făt-frumos care să vină s-o salveze.

Nu mai era nimic de făcut decât să numere zilele.

Timp de încă trei ani lungi.

XXXIV

— Ai pomenit cazul Hannes și Hilmar, începu Thór.

— Așa.

— Bănuiesc că știi ce s-a întâmplat.

Una încuviință dând din cap.

Când Thór rămase tăcut, se simți obligată să umple pauza din conversație:

— Trei tineri au omorât doi bărbați pe nume Hannes și Hilmar. Acum șase sau șapte ani. Cadavrele n-au fost găsite niciodată, dar toți trei au mărturisit că au comis omorurile.

— Corect, spuse Thór.

— Și, ăăă, iubita unuia dintre ei se număra și ea printre ucigași, din câte-mi amintesc. M-a șocat când am citit.

— Da, iubita lui Hannes, zise Thór. O cheamă Björg. A mărturisit, la fel ca ceilalți. Hannes și Hilmar erau implicați într-o rețea de droguri - o operațiune de anvergură, având în spate niște oameni extrem de periculoși.

Una nu-și amintea detaliile, dar își amintea de rumoarea pe care o stârnise cazul și felul în care dominase toate știrile. Până și politicienii fuseseră atrași în dezbateri și făcuseră presiuni ca poliția să rezolve cazul. Chiar și așa, trecuse ceva timp până când cei trei fuseseră arestați și mărturisiseră, în cele din urmă.

— Una, începu Thór pe un ton grav. Una, nu uita ce ai promis. Ce îți spunem aici nu trebuie să ajungă vreodată, sub nicio formă, mai departe.

Ea încuviință dând din cap, dar cu o oarecare îndoială.

— Chestia e, Una, că eu știu că persoanele implicate, iubita lui Hannes și cei doi bărbați... Știu că sunt nevinovați. Și nu numai. Știu și cine a comis crimele, de fapt...

XXXV

Una avea sentimentul cumplit că știa încotro se îndrepta firul discuției.

Se pregăti să încaseze lovitura în pauza care urmă după vorbele lui Thór. *Știu cine a comis crimele, de fapt...* Așteptă, cu tot corpul tensionat, să audă din gura lui, să-l audă mărturisind că făcuse moarte de om, de fapt moartea a doi oameni. El, bărbatul de care se simțea atrasă. Oare chiar se îndrăgostise de un ucigaș? Imediat după această întrebare venea o alta: oare voia măcar să știe adevărul? Și oare avea să-și poată ține promisiunea, să nu spună nimic?

— Thór... îl întrerupsese ea când își dădu seama că se pregătea să continue. Nu... nu cred...

Nu cred că vreau să aud mai multe, încercă să spună, dar nu reuși să-și ducă ideea până la capăt. Curiozitatea era mai puternică. Avea nevoie de o explicație pentru întâmplările misterioase din sat, și ar fi însemnat să nu fie om dacă n-ar fi vrut să afle adevărul despre cel mai cunoscut caz de crimă din istoria recentă a Islandei.

Thór se uită la ea și ridică din sprâncene:

— Te simți bine?

Ea încuviință dând din cap.

— Chiar sunt nevinovați? întrebă apoi. Și sunt închiși, chiar dacă n-au nicio vină?

— Da. Patrekur... bărbatul pe care l-ai întâlnit... El e cel care ar fi trebuit să fie acuzat de crimă, nu ei. Un nemernic bolnav. Un criminal nenorocit.

Una fu luată cu totul prin surprindere. Până la urmă Thór era nevinovat? Simți un val de ușurare, dar nu voia să se bucure prea repede.

— De unde știi? întrebă ea. Ai avut... ai avut vreo legătură cu crimele?

Îi păru imediat rău că formulase așa întrebarea.

Thór clătină din cap.

— Nu, dar nu-i deloc de mirare că mă întrebi. Însă l-am cunoscut pe Patrekur – am știut ce ticălos era. Știam foarte bine de ce era în stare.

Observă că vorbea despre Patrekur la trecut.

— Atunci de ce e liber? Întrebă ea.

— Pentru că poliția a făcut praf ancheta. Au arestat trei nevinovați, iar tribunalele le-au cântat în strună.

— Thór, dacă-i așa... Dacă... De ce nu le-ai spus și altora? Nu ai nicio dovadă? Nu poți să-i ajuți pe bieții oameni să iasă din închisoare?

El ezită și își feri ușor ochii de ai ei.

Una îi aruncă o privire lui Hjördís, dar ea stătea nemișcată, cu o expresie sumbră pe chip, și nu voia să intervină.

— Una, nu pot să fac nimic, spuse Thór.

— De ce nu? Întrebă ea, iar glasul îi fu mai aspru decât intenționase. Pentru Dumnezeu, Thór, de ce nu?

— Pentru că m-ar omorî, Una. Ticăloșii ăia sunt incredibil de periculoși.

— Despre cine vorbești?

— Despre cei care erau – care încă sunt – în spatele rețelei. Noi eram buni de sacrificiu, știi – noi, ăștia mici. Dar am hotărât să ieșim din combinație cât mai puteam și să ne ducem la poliție. Oricum merseseră prea departe, mult prea departe. Dar cumva au aflat că voiam să-i trădăm.

— Care noi?

— Eu și Hannes.

— Hannes? Bărbatul care a fost ucis? Îl cunoșteai?

— Da. Urma să ne retragem și să ne ducem împreună la poliție. Dar apoi l-au asmuțit pe Patrekur asupra noastră.

— Să facă ce?

— Să ne omoare, Una.

— Ce? Ai zis că i-a omorât pe Hannes și Hilmar. Trebuia să te omoare și pe tine? Dar ai scăpat...

— Una, nu înțelegi, zise el coborând glasul, apoi se întinse peste masă și îi apucă mâna. Una, Patrekur a pus gheara doar pe Hannes. Deși corpul nu i-a fost găsit niciodată, înțeleg că e pe undeva prin câmpiile de lavă de pe Reykjanes. Dar Hilmar... Hilmar a dispărut fără urmă. Nu doar că a supraviețuit, dar îl ai acum în fața ta.

XXXVI

— Ce... ce vrei să spui?

Unei îi bătea inima să-i spargă pieptul. Simțea că leșină. Sigur nu auzise bine. Oare Thór chiar spusese că Hilmar se afla în fața ei? Hilmar, bărbatul care dispăruse odată cu Hannes... Bărbatul pentru uciderea căruia trei tineri fuseseră aruncați în închisoare?

— Hilmar Thór, zise el. Mă cheamă Hilmar Thór.

Îi dădu drumul mâinii, se ridică, se apropie de Hjördís și o cuprinse cu brațul pe după umeri.

— Iar Hjördís e sora mea, sau sora mea vitregă, mai bine zis. Ferma a fost a tatălui nostru.

Hilmar Thór.

— Vrei să spui... Vrei să spui că ești aici de când... de când ai dispărut... sau, de fapt, de când ai dispărut voit?

Nu reușea să accepte situația. Oare era posibil să se afle în fața omului a cărui soartă fusese un mister în toți anii aceia? Imediat după aceea îi răsări gândul că el rămăsese pe margine, să privească, fără să scoată un cuvânt, în timp ce trei nevinovați merseseră la închisoare din cauza lui.

— Da, spuse el pe un ton egal. Am fugit aici imediat ce mi-am dat seama ce urma. Știam că sora mea o să mă primească. Nu locuisem niciodată aici și nici nu păstrasem

legătura prea mult cu Hjördís, așa că mi-am zis că era puțin probabil să le treacă prin minte să mă caute aici. După cum probabil ți-ai dat seama, locuiesc aici, în clădirea principală, cu sora mea, nu în casa pentru oaspeți. Te-am mințit în privința asta. Îmi pare rău. N-am crezut că o să ajung să stau aici toți anii ăștia, și nici că o să explodeze cazul așa cum s-a întâmplat. Totul s-a mișcat atât de repede încât, la sfârșit, mi s-a părut prea târziu să mai ies la înaintare. Și, în tot acest timp, am trăit știind că viața mea e în pericol. De asta mi-am lăsat barbă, ca să fiu sigur.

Își mângâie barba deasă.

— Adevărul e că încă mi-e frică – mi-e frică de moarte de indivizii din spatele rețelei. Nu știi cum sunt, Una, nu știi ce sunt în stare să facă. Dar n-au știut să mă caute aici, nu până nu și-a făcut apariția Patrekur.

Una se încruntă și încercă să-și amintească pozele cu Hannes și Hilmar, pe care toată lumea din Islanda le cunoștea după ce fuseseră trântite în toate ziarele ani întregi, însă din pricina bărbii îi era greu să asocieze chipul lui Thór cu al bărbatului care dispăruse. Măcar înțelegea acum de ce i se păruse el atât de familiar prima dată când se întâlniseră.

Parcă citindu-i gândurile, Thór continuă:

— De asta m-am cam enervat prima dată când am dat unul peste celălalt. Nu știam dacă e o idee bună să te cunosc mai bine, în condițiile astea...

— Patrekur te căuta pe tine? Întreabă Una.

— Da, mă rog... de fapt, pe Hjördís o căuta. Oamenii ăia m-au tot vânat în toți anii ăștia. Voiau să termine misiunea. Și cumva au aflat în sfârșit că am o soră vitregă pe Langanes. Nu cred că Patrekur știa cu adevărat că mă ascund aici, dar e posibil să fi bănuț ceva.

— Salka m-a sunat și m-a avertizat, interveni și Hjördís, care brusc părea să-și fi recăpătat darul vorbirii.

Una își aminti de apelul acela și îl văzu într-o cu totul altă lumină. Salka nu sunase doar ca s-o anunțe pe Hjördís că îi venea un oaspete – o avertizase. Iar lucrul ăsta impunea o nouă întrebare:

— Salka știe? o întrebă pe Hjördís.

Apoi ridică privirea spre Thór, care încă ținea mâinile pe umerii surorii sale.

— Știe cine ești?

Îi răspunse Hjördís:

— Toată lumea din sat știe... toată lumea, mai puțin tu. N-aveam cum să ascundem asta și uneori aveam nevoie de ajutorul celorlalți ca să-l protejăm pe fratele meu, ca de exemplu când a venit aici echipa de la televiziune. Vezi tu, Una, cei patru prieteni au crescut împreună: tatăl nostru, Guffi, Gunnar și tatăl lui Kolbeinn. A fost satul lor, cum s-ar spune, iar aici sătenii au grijă de ai lor. Suntem uniți. Salka ne-a apărut și ea, pentru că bunicii ei erau din Skálar și se spune că sătenii au acoperit-o pe bunica ei când i-a murit fiica.

Făcu o pauză, apoi:

— De asta Guffi... cu toții... ne-am opus venirii tale aici. Dar Salka a fost cea care a forțat lucrurile. Voia ca fetele să aibă un profesor cum se cuvine și a simțit că era un risc care merita asumat. Nu vedea de ce ar fi trebuit să afli vreodată adevărul despre Thór... Cel mai mult am sperat ca voi doi să nu vă întâlniți niciodată dar, bineînțeles, n-a fost realist și, oricum, speranța mi-a fost spulberată încă din prima seara, nu-i așa? Când ați dat unul peste celălalt...

Una încuviință dând din cap. Luă o înghițitură de cafea, simțind că are nevoie de un întăritor. Era aproape rece.

— Nu... Încă nu-mi vine să cred, spuse ea cu un nod în gât. Niciunul dintre voi nu mă voia aici și... și acum se dovedește că voi m-ați mințit tot timpul.

— N-aș spune chiar așa, răspunse Hjördís pe un ton sumbru, dar nu aveam încredere în tine.

— Ar fi fost mai bine dacă nu te-ai fi prins de episodul cu Patrekur, Una, zise Thór și, cu toate că tonul nu i se schimbaseră, o făcu să se înfioare.

Se pomeni întrebându-se dacă era în siguranță acolo cu cei doi. Îi dezvăluiseră o taină cumplită, iar dacă și-ar fi ținut gura ar fi însemnat să fie complice la întemnițarea unor nevinovați. Oare putea trăi cu gândul ăsta? Nici nu era de mirare că Thór și Hjördís nu voiau să-i încredințeze secretul.

— Da, poza aia nenorocită din *Morgunbladid*, spuse Hjördís.

— Era să nu-mi ajungă sub ochi, îngăimă Una. Ziarele n-au sosit.

Expresia de pe chipul lui Hjördís lăsa de înțeles tot ce nu fusese rostit, iar Una își dădu seama că bănuiala ei fusese corectă - nu fusese deloc o coincidență.

— *Morgunbladid*... spuse ea rar. Ziarul care n-a mai ajuns...

Hjördís și Thór schimbă o privire între ei și, în cele din urmă, Hjördís fu cea care răspunse:

— Gunna s-a descotorosit de ziare pentru noi. I-ai spus ce bănuială aveai, iar ea ne-a avertizat pe noi și pe Guffi. Am sperat să te oprești acolo.

— Apoi Salka a mințit, zise Una, mai mult pentru sine decât pentru ei. L-a mințit pe polițist, i-a spus că individul care ne-a vizitat nu era Patrekur.

— Firește, zise Hjördís pe un ton glacial.

— Nu pricep cum v-ați ferit atâția ani. Cineva sigur știe că e aici. Într-un sat de zece oameni...

Apoi își dădu seama - amănuntul acela îi scăpase complet. Îi numără în minte: *Salka și Edda, Guffi și Erika, Gunni și Gunna, Kolbeinn, Inga și Kolbrún... apoi Hjördís și Thór*. În sat locuiau unsprezece persoane, nu zece, câte apăreau în datele oficiale. Fir-ar să fie, cum de nu se prinsese?

— Destul de simplu, zise Hjördís. Sau, cel puțin, *a fost* ușor, până a venit înapoi nenorocitul ăla de măcelar care-l căuta pe fratele meu ca să-l omoare.

Patrekur.

Întrebarea rămăsese suspendată în aer. Una ezită, trase adânc aer în piept, ascultă o clipă liniștea, apoi rosti:

— Deci unde e? Unde e, până la urmă, Patrekur?

XXXVII

Una nu primi drept răspuns decât mai multă liniște.

— Unde-i Patrekur? Sunt sigură că voi doi știți ce s-a ales de el. Dacă nu vreți să vă reclam, va trebui să-mi spuneți tot adevărul.

În sinea ei, Una știa deja că n-avea să-l dea de gol pe Thór. Varianta cea mai bună era să treacă de partea lui și a sătenilor. Îl plăcea, poate chiar se îndrăgostise puțin de el. Frate și soră îi încredințaseră o taină care putea fi chiar mortală. Dacă l-ar fi turnat, i-ar fi putut pune viața în pericol. Dacă în urma acestui lucru ar fi fost omorât, cum ar mai fi putut ea să trăiască cu conștiința împăcată?

— A avut un accident, spuse Hjördís în cele din urmă.

— A murit?

Hjördís încuviință dând din cap.

— Ce s-a întâmplat?

— Voiam să mă ocup chiar eu de el, spuse Hjördís. Când a sunat Salka nu puteam fi siguri că e el, bineînțeles, dar Thór a fost prevăzător și s-a ascuns. Dar în clipa când a

apărut la ușă m-am prins cine era. M-a întrebat dacă poate rămâne aici și i-am zis că îi pot oferi cina și o cameră pentru noaptea aceea. La început nu s-a purtat deloc amenințător. Bănuiesc că voia să studieze locul înainte să facă ceva.

Hjördís făcu o pauză ca să respire profund, apoi reluă:

— Am hotărât că era cel mai bine să scap de el definitiv și să sper că nimeni din afara satului nu știa că venise încoace. Dar planul n-a funcționat, iar în noaptea aceea și-a pus cărțile pe masă. A zis că-l caută pe Hilmar Thór. A zis că știa că sunt sora lui și m-a amenințat că mă omoară dacă nu-i spun unde e fratele meu. Am reușit să apuc un cuțit și să mă apăr suficient cât să scap din casă, și atunci a preluat Thór...

— Chiar a fost autoapărare, spuse Thór, vorbind pentru prima dată. Trebuia să ne protejez pe mine și pe sora mea. Ticălosul merita să moară, și cu asta basta.

— Ce s-a întâmplat? repetă Una.

— Ascultam din pivniță. Când l-am auzit că o amenință pe Hjördís am apucat o bucată de lemn, am alergat sus și l-am pocnit. Lucrurile nu mai puteau continua așa. Și, odată ce m-a văzut, se terminase – nu mai aveam nicio speranță să ne lăsă în pace.

Unei îi venea greu să respire. Thór recunoscuse, mai mult sau mai puțin, o crimă, și totuși se comporta ca și cum n-ar fi fost mare lucru. O justifica susținând că se salvase pe sine și pe sora lui și că mortul nu avea niciun drept să trăiască...

Una încercă să se pună în locul lui, în poziția unui fugar, dintr-o ascunzătoare în alta, de atâția ani... Un om care într-un final fusese încolțit și atacase în autoapărare. Cine era ea să judece binele și răul când venea vorba despre lumea interlopă cu care se încurcase el?

Se gândi la ce aflate. Patrekur era mort. Fusesse ucis cu o noapte înainte de concertul de Crăciun. După care frate și soră apăruseră nonșalanți la biserică, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Ce ați făcut cu el? întrebă Una înghițind în sec.

Hjördís îi aruncă o privire lui Thór.

— L-am pus în mașina lui și... am condus până la marginea prăpastiei în toiul nopții, apoi am împins-o în hău. Hjördís a venit după mine ca să mă ia acasă cu mașina ei. După cum știi, de la ferma noastră poți ajunge pe drumul principal fără să fii văzut de la casele de jos, de pe malul mării.

— Și... ești convins că n-o să te găsească?

— Păi, din fericire n-a venit nimeni să-l caute aici. De restul o să se ocupe marea. Nu pot decât să sper ce-i mai bun.

Se lăsă din nou tăcerea. Una simțea o neliniște tot mai puternică. Întâmplările pe care le descrieseră cei doi păreau greu de crezut, și totuși cumplit de reale. Un bărbat fusesse ucis, și totuși cumva Unei puțin îi păsa. Era doar fericită că răzbunarea însemnase moartea lui Patrekur, nu a lui Thór. Cât de rău îi părea acum că sunase la poliție!

— Nu știu ce să zic.

Expiră prelung.

— Trebuie să plec acum. Am nevoie de timp să mă gândesc la toate astea.

Se ridică nesigură în picioare.

— N-o să ne trădezi, spuse Hjördís, ridicându-se pe jumătate, afișând brusc o expresie amenințătoare.

— Nu, nu, o asigură Una, dându-și seama, în timp ce rostea cuvintele, că așa trebuia să fie.

Îi susținu privirea lui Hjördís, simțind că nu exista aproape nimic ce n-ar fi făcut femeia aceea ca să-și

protejeze fratele. Și apoi își aminti ce-i spusese Hjördís: *Voiam să mă ocup chiar eu de el.*

— Hjördís, începu ea, ce aveai de gând să faci? Cum aveai de gând să te ocupi de el? Ai zis că aveai un plan care n-a funcționat...

Hjördís ezită.

— Voiam... voiam să-l otrăvesc.

— Poftim?

— Da. Nu știam ce efect o să aibă, dar am făcut o tocană foarte condimentată pentru cină și am lăsat-o pe masă. I-am pregătit locul, apoi m-am făcut nevăzută. Thór se ascundea în pivniță. Îi spusese lui Patrekur că cina era inclusă în prețul camerei. Dar n-am vrut să fiu acolo, de teamă să nu intre la bănuieli pentru că nu gustam din tocană.

— Și... ce n-a funcționat?

Hjördís se împotmoli.

— Chiar nu știu. Cred că a mâncat. Cel puțin, când m-am întors mai târziu farfuria era goală. Dar el părea să se simtă bine, parcă nu l-ar fi afectat deloc.

— Ce i-ai dat? Ce otravă? Nu era obligatoriu să funcționeze din prima.

Una își aminti de cursurile de medicină.

— Paracetamol. Altceva mai tare n-am găsit în dulap. O tonă de pastile, zdrobite în tocană. Auzisem undeva că e periculos în cantități mari.

Una încuviință dând din cap și sorbi din cafeaua rece, amară.

— Da, așa e. Dar nu cred că și-ar fi făcut efectul imediat. Sunt destul de sigură că i-ar fi luat...

Se opri în mijlocul propoziției.

Simți o fierbințeală, apoi o răceală, apoi o amețeală, de parcă toată camera ar fi început să se învârtă.

Pe măsură ce zilele treceau una după cealaltă, în monotonia vieții din închisoare, Björg începuse să conștientizeze importanța speranței.

Zile, luni, ani...

O mică scânteie de speranță te putea ține în viață chiar atunci când părea cu certitudine că nu mai există cale de scăpare.

Asta făcea atât de dificile zilele ca aceea, când disperarea o pândeă, gata s-o atace în clipa în care deschidea ochii dimineăta, când se simțea atât de zdrobită de zădărnici că nu se putea mișca, nu se putea da jos din patul tare, nu putea mânca, nu putea vorbi. În zilele acelea izolarea părea cu atât mai oprimentă, iar pierderea libertății - insuportabilă.

O copleșea dorința să renunțe. Nu avea energia să lupte mai departe, să atace iarăși morile de vânt, să se arunce împotriva celor care o închiseseră acolo, deși știa că nu fac bine ce fac.

Și totuși, prin toată disperarea, știa, sau mai bine zis avea încredere, că lucrurile aveau să se îndrepte.

Că poate mâine avea să fie o zi mai bună.

XXXVIII

Una închise ochii și așteptă ca momentul de amețeală să treacă. Simțea că i se face rău.

Când îi deschise din nou, senzația de leșin dispăruse. Frații vitregi stăteau încă la masă, în bucătăria fermei familiei lor. Totul arăta deprimant de vechi și șubred: dulapurile galben țișător din bucătărie, masa, scaunele, cana de cafea albă, ciobită, de pe masă, din fața ei.

Figurile celor doi erau grave. Amândoi aveau o crimă pe conștiință și totuși, își zise Una, gestul în sine fusese întrucâtva scuzabil. Iar din cum se purtau simțea că moartea lui Patrekur nu le apăsa prea tare conștiința – simțiseră că aveau dreptate să se apere. Îi studie pe rând, întâi pe Hjördís, care o fixă cu o privire ca de piatră, apoi pe Thór, care își feri ochii.

Habar n-au ce au făcut, își zise Una și brusc simți un fior prin tot corpul. Urma să fie nevoită să le spună. Nici nu se punea problema să-i cruțe, cu toate că își zise că Thór, cel puțin, avea să fie distrus.

Habar n-au ce au făcut...

XXXIX

Nici Hjördís și nici Thór nu vorbiră. Păreau s-o aștepte pe Una să termine ce începuse să zică. Încă stătea în picioare, iar cuvintele îi rămăseseră suspendate în aer.

— Cred... cred, spuse ea cu grijă, că ar dura ceva timp până să-și facă efectul o supradoză de paracetamol. Nu sunt sigură, dar aș spune, ăăă, cam douăzeci și patru de ore.

— Douăzeci și patru de ore?

Era limpede că Hjördís nu făcuse legătura.

— Deci dacă am fi așteptat e posibil să fi murit, până la urmă?

— Nu asta-i ideea, Hjördís. Nu la Patrekur mă gândeam acum.

— Atunci despre ce vorbești?

Una nu răspunse. Întinse mâna după cană și termină cafeaua rece, pregătindu-se pentru ce trebuia comunicat.

— Mă gândeam... mă gândeam la Edda.

— Edda?

Și apoi văzu cum cade lovitura, când mai întâi Hjördís și apoi fratele ei vitreg înțeleșeră încotro bate. Hjördís țâșni în picioare, urlând:

— Nu, nu Edda... nu, nu... nu!

Căzu înapoi pe scaun și își îngropă fața în mâini, cu umerii tremurându-i, complet aiurită de veste.

— La medicină am învățat destul cât să țin minte că supradoza de paracetamol îți afectează ficatul. Și tocmai o problemă cu ficatul i-a provocat Eddei moartea.

Chipul lui Hjördís era împietrit.

— Nu e posibil...

— Întâmplarea de la biserică s-a petrecut cam la douăzeci și patru de ore după ce ai făcut tocana, Hjördís. Și mi-ai spus că ai crezut că a mâncat din ea, nu-i așa? Iar pe masă ai găsit o farfurie murdară.

— Da, așa am crezut – n-am întrebat – dar, acum că mă gândesc mai bine, a zis că vrea să se întindă în cameră. N-a zis nimic despre mâncare... nici nu mi-a mulțumit...

— Edda obișnuia să mănânce cu voi din când în când, nu-i așa? Întrebă Una, cu toate că știa deja răspunsul.

Își amintea limpede cum, în prima ei seară la Skálar, Salka îi povestise cum Edda nu era niciodată pe acasă, ci era mereu plecată pe undeva, înfruptându-se din mâncarea vecinilor. Uneori se avânta și până la fermă, îi spusese Salka.

Una își aminti acum că în seara dinaintea concertului, în seara în care Patrekur bătuse la ușă, la cină nu fuseseră decât ele două, Una și Salka. Edda fusese pe undeva pe-afară, ca de atâtea alte ori, dar nu li se păruse deloc ciudat.

Hjördís încuviință dând din cap și ridică ochii. Era albă la față.

— Da, era mereu pe-aici, venea și pleca după cum avea chef, mânca împreună cu noi. De obicei știam că e acolo,

dar uneori... uneori lua mâncare din frigider... venea pe aici fără ca noi să știm măcar...

— Deci asta s-a întâmplat, spuse Una mai mult pentru sine decât pentru ei. O greșeală cumplită, un accident – pentru care a plătit Edda.

Brusc i se făcu milă de Hjördís.

Orice viață e sfântă, așa fusese învățată Una, însă realitatea nu era atât de limpede. Lucrurile erau doar rareori în alb și negru – de cele mai multe ori dominau nuanțele de gri. Privind în ansamblu, viața Eddei valorase mult mai mult decât a lui Patrekur.

El n-avea decât să rămână în mormântul lui de sub apă – puțin îi păsa ei –, iar Una era deja sigură că n-avea să le facă lui Thór și Hjördís deserviciul să-i dea pe mâna poliției.

Se întrebă din nou dacă putea cu adevărat să-și țină gura în privința celui alt secret, al identității reale a lui Thór. În privința asta existau trei victime nevinovate, trei oameni care erau închiși încă pentru presupusa lor participare la uciderea lui Hilmar. Știa ce s-ar fi așteptat tatăl ei să facă, ce o împingea conștiința să facă – ce era corect, adică să meargă la poliție. Dar de astă dată Una rezistă impulsului. Avea să amâne decizia pe mai târziu, când va fi avut mai mult timp să se gândească. La urma urmei, își spuse, nu voia să facă nimic care să-l pună în pericol pe Thór.

În cele din urmă, Edda – sau, mai degrabă, Salka. N-ar fi trebuit să-i spună Salkăi adevărul despre moartea Eddei? Chiar dacă asta ar fi însemnat să distrugă solidaritatea din sat? Indiferent de rezultat, Salka trebuia să afle. Poate nu chiar imediat, dar mai devreme sau mai târziu, cu siguranță.

Nici Hjördís, nici Thór nu scoaseră vreun cuvânt. Simțind că era mai bine să-i lase în pace, ca să înțeleagă ce

făcuseră, Una se strecură afară în tăcere, fără să-și ia rămas-bun, în întuneric, și coborî pe cărare, cu umerii încovoiați, ca și cum ar fi purtat pe ei povara tuturor secretelor din lume.

PARTEA A TREIA

I

Patru săptămâni mai târziu

De o lună întreagă n-o mai văzuse și n-o mai auzise pe Thrá.

Una aproape reușise să se convingă că doar și-o imaginase pe fetiță și că de vină era alcoolul. Nu-și amintea, de fapt, dacă băuse de fiecare dată când devenise conștientă de prezența lui Thrá, dar poate că nu era o coincidență faptul că de patru săptămâni nu se mai atinsese de băutură, de la seara aceea fatidică din bucătăria lui Hjördís și Thór.

Luase două decizii extrem de importante. Prima – să încerce să facă lucrurile să meargă între ea și Thór. A doua – să renunțe la băutură, cel puțin pentru o vreme. Relația lor începuse promițător. Erau încă la început. Nu se grăbeau și nu vorbeau prea mult despre viitor și toate problemele de ordin practic care aveau să le cadă pe cap dacă ea s-ar fi mutat sau chiar s-ar fi căsătorit cu un „om mort”... Dar pe acelea le puteau rezolva pe măsură ce se loveau de ele. Thór nu putea rămâne ascuns tot restul vieții.

Una locuia încă în apartamentul din pod, dar nu găsisese încă momentul potrivit să-i spună Salkăi adevărul despre moartea Eddei. Nu reușea s-o facă. Însă era hotărâtă să-i spună, mai devreme sau mai târziu.

Una nu dăduse în vileag nici secretul lui Thór. Promisese să păstreze tăcerea și nu avea nicio intenție să-și încalce cuvântul. Totuși, din când în când mai avea câte o noapte urâtă, când în minte îi apăreau imagini chinuitoare cu nevinovații care zăceau în spatele gratiilor în locul lui. Dar satul pusese stăpânire pe ea: acum aveau încredere în ea, iar sentimentul era plăcut. O acceptaseră. Și nu era ca și cum purta singură răspunderea adevărului: cu toții erau complici la ascunderea lui. Și predatul mergea bine, dar e drept că o singură elevă nu reprezenta vreo provocare. Era mai degrabă ca și cum ar fi dat meditații. Iar Kolbrún părea să iasă din carapace și chiar să înflorească, acum că devenise centrul atenției, acum că Edda nu mai fura lumina reflectoarelor. Ba chiar se discutase ca Una să mai rămână o iarnă acolo. Nu era un gând care s-o nemulțumească.

Deși Thrá era absentă din visele ei, Una se pomenea deseori gândindu-se la fetița care murise într-un mod atât de groaznic încât era posibil ca spiritul ei să nu-și găsească niciodată liniștea. Se bucura că-i auzise, în sfârșit, povestea.

Și totuși, cu toate că Una încercase să se convingă că fusese bântuită doar în mintea ei, nu reușea să scape de amintirea cântecului de leagăn. Problema era că nu recunoscuse cântecul lui Thrá, iar asta nu-i dădea pace. Doar nu se apucase să compună cântece în somn. Nu putea exista decât o singură explicație logică: că auzise cântecul în copilărie și mai târziu îl uitase.

Ăsta trebuia să fie răspunsul.

II

Cântecul era cheia misterului.

Una o sună pe mama ei pentru prima oară după cine știe cât timp.

— Una, scumpo, ce faci?

— Bine, mama. Voi ce faceți?

— Foarte bine amândoi. Dar ne e dor de tine. O să te vizităm imediat ce vine primăvara.

— Chiar te rog, mama. Și eu s-ar putea să dau o fugă până la Reykjavík, când am ocazia.

— Ar fi minunat.

— Mama...

— Da, draga mea.

— Voiam să te întreb ceva despre o poezie pe care am auzit-o. De fapt, un cântec de leagăn. Pot să ți-l cânt?

— Sigur, scumpo, zise mama ei, deși părea puțin nedumerită, neînțelegând de ce o întreba Una așa ceva.

Cuvintele i se întipăriseră Unei în minte. Nu le putea uita, oricât și-ar fi dorit.

Somn ușor, micuță Thrá,
să visezi frumos,
la meleagurile-nsorite
de peste oceanu-ntunecos.

— A, da, mi-l amintesc, zise mama ei.

Una tresări. În viața ei nu se simțise mai ușurată.

— Serios, mama? Ți-l amintești? Eu îl știam când eram mică?

— Da, cred că da. Ți-l cântam des. Era unul dintre preferatele mele.

— Textul e frumos, zise Una.

— Foarte frumos. E scris de David Stefánsson, dacă-mi amintesc bine.

III

Mai târziu în seara aceea sună telefonul.

Salka răspunse, apoi o strigă pe Una:

— E mama ta.

Una se miră puțin, pentru că nu se așteptase să-i dea un semn atât de repede.

— Bună, Una, nu dormeai, nu?

— Nu, mama. N-am început să mă duc devreme la culcare doar pentru că m-am mutat la țară, glumi ea.

Avea o stare bună. Contase enorm să i se confirme că fusese bântuită doar în imaginația ei, parcă i se luase o piatră de pe inimă.

— Una, apropo de cântecelul ăla...

— Da...

Inima începu să-i bată rău-prevestitor.

— Chiar era scris de David Stefánsson, așa cum am crezut, spuse mama ei. Îmi amintesc că-ți citeam mereu poeziile lui. Dar nu mi l-ai zis cum trebuie.

— Nu?

— Nu, am căutat. Poezia pe care ți-o citeam sună altfel.

Mama ei începu să citească și, în timp ce zburau dintr-un capăt al țării în celălalt prin telefonul care pârlăia, cuvintele i se înfingeau Unei în carne ca niște ace de gheață.

Somn ușor, somn ușor, copilaș,
să visezi frumos,
închide-ți ochisorii albaștri
și să nu clipești deloc...

Una o întrerupse:

— Mama, e cu totul altă poezie.

— Da, așa e, dar mi-a sunat cunoscut. De asta le-am încurcat.

— Și cu celălalt cântec cum rămâne? Pe ăla nu ți-l amintești?

— Îmi pare rău, scumpo. Mă gândisem la poezia lui David Stefánsson. Contează?

După o scurtă pauză, Una răspunse:

— Nu, mama, nu contează. Mersi că ai verificat.

— Cu plăcere, draga mea.

Una își luă la revedere și închise. Când făcu asta, simți din nou brusc, copleșitoare, prezența lui Thrá. Sentimentul era atât de puternic încât aproape că i se făcu frică. Năucă, intră în sufragerie. Nu era nici urmă de Salka – probabil se dusese în camera ei. Una se apropie de raftul de cărți. Voia să găsească poza cu Thrá. *Trebuia* să găsească poza.

Nu dură mult până găsi cartea și o scoase din raft. Nu pusese niciodată mâna pe fotografie, doar o văzuse scurt când i-o arătase Salka. Se așeză la masă, punând vechiul volum în fața ei și deschizându-l cu grijă. Poza era la locul ei. Thrá o țintuia cu o privire fixă, iar Una simți cum i se face pielea de găină, de parcă fetița s-ar fi aflat chiar în spatele ei. Nu îndrăzni să se uite înapoi.

Apoi privirea se întâmplă să-i cadă pe textul paginii unde era ținută poza. Era o poezie, o poezie cunoscută.

Somn ușor, micuță Thrá,
să visezi frumos,
la meleagurile-n sorite
de peste oceanu-ntunecos.

Un cântec de leagăn semnat de Thorstein Th.
Thorsteinsson.

Deasupra titlului, cineva scrisese elegant, în creion, câteva cuvinte care acum arătau puțin șterse:

Poezia preferată a fetei mele Thrá.

IV

Cumva, Una își croi drum în hol și apoi la capătul de jos al scării, neștiind ce face de șocată ce era. Auzise poezia preferată a lui Thrá în vis. Era o poezie pe care n-o mai auzise înainte, din câte știa ea. Nu găsea nicio explicație firească sau logică...

Afară se lăsase întunericul, iar scara era cufundată în umbră.

Păși pe prima treaptă și în același timp se întinse spre întrerupător. În casa veche era o liniște mormântală, netulburată nici măcar de oftatul vântului sau de scârțâitul scândurilor.

Când Una apăsă pe întrerupător, îi apărură la capătul de sus al scărilor: siluetele celor două fete, Edda și Thrá, stând una lângă cealaltă.

Ambele îmbrăcate în alb, având fețele lipsite de expresie și sfredelind-o cu privirea.

Una simți din nou un fior trecându-i prin minte și prin corp.

Rămase locului, încremenită, cu ochii lipiți de ochii lor, până când treptat își dădu seama că nu-i mai e teamă.

Niciuna dintre siluete nu rosti vreun cuvânt, continuă doar să se holbeze la ea în lumina chioară a becului slab, doar că acum Una înțelegea exact ce trebuia să comunice tăcerea lor:

Bine ai venit în sat, Una.

Lullu-bía litla Þra

Versuri de Þorsteinn Þ. Þorsteinsson (1879-1955)
Muzica de Evan Fein

Traducerea în limba română:

Somn ușor, micuță Thrá,
să visezi frumos,
la meleagurile-nsoarte
de peste oceanu-ntunecos.

RAGNAR JÓNASSON

fata care a murit

„Trezindu-se din somn, Una tresări.

Deschise ochii, dar nu văzu nimic din pricina întunericului care o apăsa din toate părțile. Cuprinsă de panică, preț de o clipă nu izbuti să-și dea seama unde se află, cu toate că avea sentimentul că e într-un loc ciudat, nu în patul ei. Încrămeni de spaimă. Îi era atât de frig! La cum se simțea, probabil că aruncase pilota pe podea, iar în cameră era un frig cumplit.

Se ridică încet în capul oaselor. Preț de o clipă o cuprinsese amețeala, dar senzația îi trecu repede când își aminti unde se află. În Skálar, pe Peninsula Langanes. În micul apartament din pod. Singură.

Apoi își dădu seama ce o trezise. [...]

Când amintirile începură treptat să-i revină, simți cum i se face pielea de găină. Fusese un glăscior ascuțit – bănuia că vocea unei fete. Da, acum o auzea din nou în minte: o fetiță care cânta un cântec de leagăn.”

Ragnar Jónasson – *Fata care a murit*

„Cu proza elegantă și atmosfera evocatoare care-l caracterizează, Jónasson țese o poveste care arde la foc mocnit, te bântuie și oferă un final ce-ți dă fiori.”

Charlotte Heatchote, *Sunday Express*

„Un amestec de *horror* și *thriller* psihologic, învăluit în ceață și care funcționează din toate punctele de vedere.”

Booklist

„...excelentă.”
Toronto Star

CRIME SCENE PRESS

